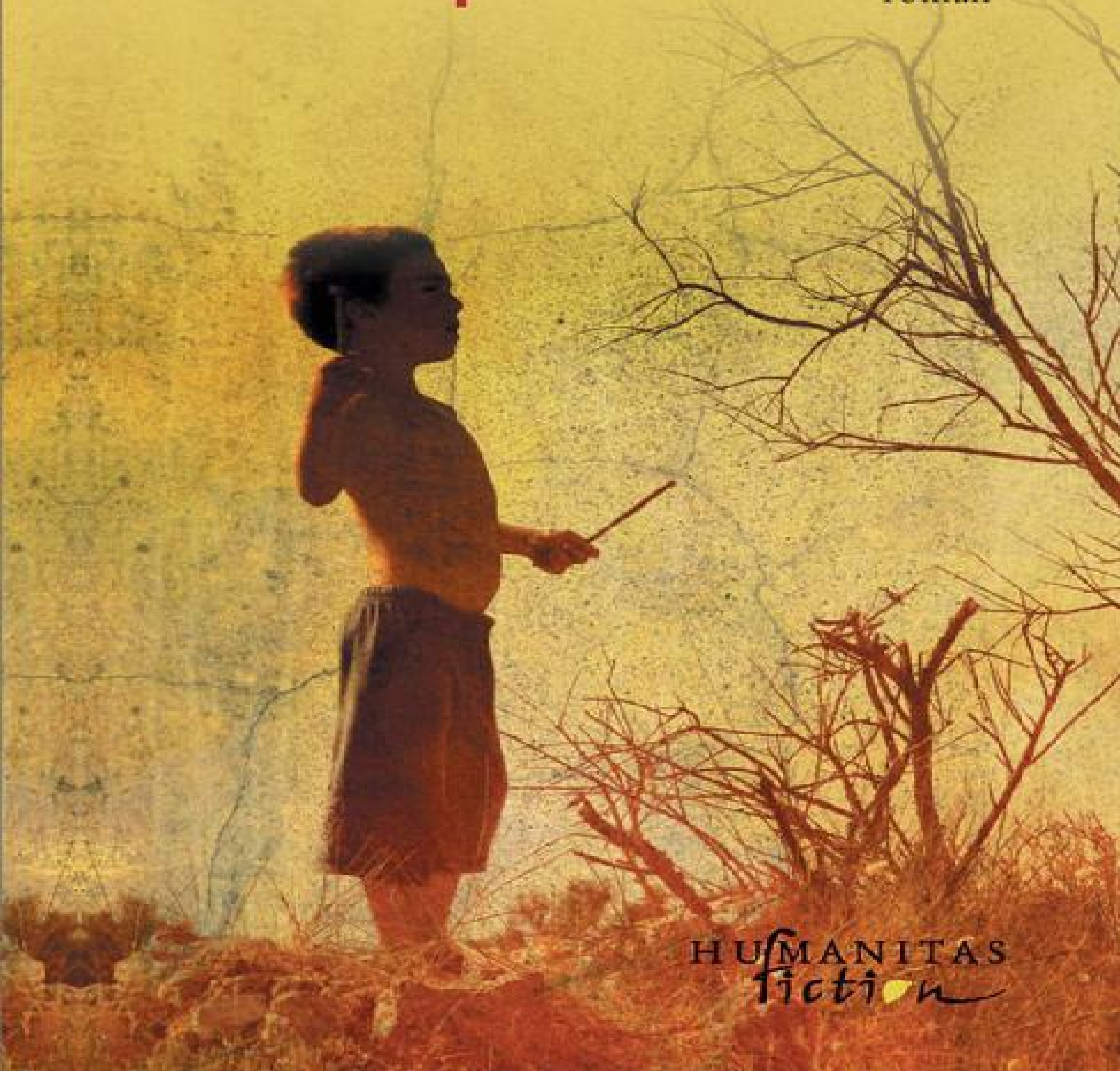
Raftul Denisei

J.M. COETZEE

Copilăria lui Isus

roman



HUMANITAS fiction

Cuprins

John Maxwell Coetzee

Copilăria lui Isus

Traducere din engleză de
IRINA HOREA

HUMANITAS

Capitolul 1

Bărbatul de la poartă le arată o clădire joasă, lungă, aflată nu departe.

— Dacă vă grăbiți, le spune el, puteți să vă cazați înainte să se închidă porțile pe ziua de azi.

Pornesc repede într-acolo. *Centro de Reubicación Novilla,* scrie pe firmă. *Reubicación*: oare ce înseamnă? N-a învățat acest cuvânt.

Biroul e mare și gol. Și încins – mai tare decât afară. În celălalt capăt, o tejghea de lemn se întinde pe toată lățimea încăperii, fiind împărțită de panouri de sticlă mată. La perete, o sumedenie de fișete cu sertare, din lemn lăcuit.

Atârnată între două panouri, o pancartă: *Recién Llegados,* cuvintele scrise cu negru pe dreptunghiul de carton. Funcționara din spatele tejghelei, o femeie tânără, îi întâmpină cu un zâmbet.

— Bună ziua, spune el. Suntem nou-veniți. Articulează cuvintele rar, în spaniola pe care s-a străduit din greu s-o învețe: Caut de lucru și un loc unde să stăm. Îl prinde pe băiat pe la subsuori și-l ridică, să-l vadă și femeia. Am un copil cu mine.

Tânăra se întinde ca să dea mâna cu băiatul.

— Salut, tinere! spune ea. E nepotul tău?

— Nu-i nepotul meu, nici fiul meu, dar se află în responsabilitatea mea.

— Un loc unde să stați. (Tânăra se uită pe documentele ei.) Avem o cameră liberă aici, la Centru, pe care o puteți folosi până găsiți altceva. Nu-i luxoasă, dar poate că n-o să vă deranjeze. Cât despre un loc de muncă, hai să examinăm posibilitățile mâine-dimineață – arătați obosiți, sunt sigură că vreți să vă odihniți. Veniți de departe?

— Suntem pe drum de-o săptămână. Venim din Belstar, din lagăr. Știi ce e Belstar?

— Da, știu foarte bine ce e Belstar. Am trecut și eu prin Belstar. Acolo ai învățat spaniola?

— Am avut lecții în fiecare zi, timp de șase săptămâni.

— Șase săptămâni? Ai fost norocos. Eu am stat în Belstar trei luni. Încă puțin și muream de plictiseală. Singurul lucru care m-a ținut pe linia de plutire au fost orele de spaniolă. Ai avut-o cumva pe señora Piñera ca profesoară?

— Nu, am avut un profesor. Ezită: Pot să ridic o altă problemă? Băiatul meu – și se uită la copil – nu se simte bine. În parte, din pricină că e tulburat, derutat și tulburat, și nici n-a prea mâncat ca lumea. Mâncarea din lagăr i s-a părut ciudată, nu i-a plăcut. Putem mânca undeva ca lumea?

— Câți ani are?

— Cinci. Asta e vârsta care i s-a dat.

— Și spui că nu e nepotul tău.

— Nici nepot, nici fiu. Nu suntem înrudiți. Poftim, spune el, scoate două legitimații din buzunar și i le arată.

Ea verifică legitimațiile.

— Astea au fost eliberate în Belstar?

— Da. Acolo ni s-au dat numele, numele spaniole.

Ea se apleacă peste tejghea.

— David – ce nume frumos! spune ea. Îți place numele tău, tinere?

Băiatul o privește liniștit, dar nu răspunde. Ce vede ea? Un copil subțirel, palid îmbrăcat cu un paltonaș de lână, încheiat la nasturi până la gât, cu niște pantaloni gri până sub genunchi, încălțat cu bocanci negri din care ies niște șosete de lână, și o șapcă de pânză așezată pieziș.

— Nu te sufoci în hainele astea? Nu vrei să-ți scoți paltonașul?

Băiatul clatină din cap.

El intervine:

— Hainele sunt de la Belstar. Singur și le-a ales din ce aveau acolo. S-a atașat de ele.

— Înțeleg. Am întrebat pentru că mi se pare îmbrăcat puțin cam gros pentru o zi ca asta. Să nu uit: aici, la Centru, avem un depozit unde oamenii donează îmbrăcămintea care nu le mai vine copiilor lor. E deschis în fiecare dimineață în timpul săptămânii. Puteți să vă duceți să vă alegeți ce doriți. O să vedeți că varietatea e mai mare decât la Belstar.

— Mulțumesc.

— Iar după ce ai completat toate formularele, poți să scoți bani cu legitimația. Ai un ajutor de instalare de patru sute de reali. La fel și băiatul. Patru sute fiecare.

— Mulțumesc.

— Acum să vă arăt camera.

Se apleacă și îi șoptește ceva femeii de la ghișeul alăturat pe a cărui pancartă scrie *Trabajos*. Femeia deschide un sertar, caută în el, clatină din cap.

— O mică bubă, zice fata. Se pare că nu avem cheia de la camera voastră. Mai mult ca sigur că e la administratoarea clădirii. Administratoarea se numește señora Weiss. Duceți-vă la Clădirea C. Îți fac un desen. Când o găsești pe señora Weiss, roag-o să-ți dea cheia de la C-55. Spune-i că v-a trimis Ana, de la biroul principal.

— N-ar fi mai simplu să ne dai altă cameră?

— Din păcate, C-55 este singura cameră liberă.

— Și mâncare?

— Mâncare?

— Da. Putem mânca undeva?

— Tot cu señora Weiss trebuie să vorbești. Ea ar trebui să vă ajute și cu chestia asta.

— Mulțumesc. Încă o întrebare. Ultima: Există aici organizații specializate în reunirea oamenilor?

— Reunirea oamenilor?

— Da. Cu siguranță sunt mulți cei care își caută membrii familiei. Există organizații care ajută la reîntregirea familiilor – a familiilor, a prietenilor, a celor care se iubesc?

— Nu, n-am auzit niciodată de-o asemenea organizație.

În parte pentru că este obosit și dezorientat, în parte pentru că harta pe care i-a schițat-o fata nu este limpede, în parte din pricină că nu există indicatoare, îi ia multă vreme până găsește Clădirea C și biroul señorei Weiss. Ușa este închisă. Bate. Niciun răspuns.

Oprește o persoană care trece pe-acolo, o femeie mărunțică, ascuțită la față, parcă-i un șoarece, și care poartă uniforma ciocolatie a Centrului.

— O caut pe señora Weiss, îi spune el.

— A plecat, zice tânăra și, pentru că el nu înțelege, adaugă: Și-a încheiat programul. Se întoarce mâine-dimineață.

— Atunci poate ne poți ajuta. Căutăm cheia de la camera C-55.

Tânăra clatină din cap.

— Îmi pare rău, nu am treabă cu cheile.

Se întorc la Centro de Reubicación. Ușa este încuiată.

El ciocănește puternic în geam. Niciun semn de viață înăuntru. Bate iar.

— Mi-e sete, scâncește băiatul.

— Mai rezistă puțin, îi spune el. O să caut o cișmea undeva.

Fata, Ana, apare de după colțul clădirii.

— Tu băteai? întreabă ea.

El e surprins încă o dată: de tinerețea ei, de sănătatea și prospețimea ce radiază din ea.

— Din cât se pare, señora Weiss s-a dus acasă, zice el. Chiar nu ne poți ajuta? N-ai un - cum se numește? – o *llave universal* ca să ne descui camera?

— *Llave maestra. Llave universal* nu există. Dacă am avea o *llave universal,* s-ar sfârși cu toate necazurile noastre. Nu, señora Weiss este singura care are o *llave maestra* pentru Clădirea C. N-ai niciun prieten care să vă adăpostească în noaptea asta? Și vii mâine dimineață, și vorbești cu señora Weiss.

— Un prieten care să ne adăpostească? Am debarcat acum șase săptămâni, de atunci am dormit într-un cort, într-un lagăr în deșert. De unde să avem prieteni aici, la care să tragem peste noapte?

Ana se încruntă.

— Duceți-vă la poarta principală, le ordonă ea. Așteptați-mă dincolo de ea. Să văd ce pot face.

Trec de poartă, traversează strada, se așază la umbra unui copac. Băiatul își pune capul pe umărul lui.

— Mi-e sete, se plânge el. Când o să găsești o cișmea?

— Șșșșt, spune el. Ascultă păsările.

Ascultă amândoi cântecul ciudat al păsărilor, simt adierea vântului ciudat pe pielea lor.

Apare Ana. El se ridică în picioare și-i face semn cu mâna. Băiatul se ridică și el, cu brațele țepene pe lângă trup, cu degetele mari strânse în pumni.

— Am adus niște apă pentru fiul tău, zice ea. Poftim, David, bea.

Copilul bea, îi înapoiază cana. Ea o pune în geantă.

— A fost bună? îl întreabă ea.

— Da.

— Perfect. Acum urmați-mă. Avem ceva de mers, dar gândiți-vă că e un pic de gimnastică.

Ea pornește iute pe poteca ce traversează pajiștea cu arbori răzleți. O tânără atrăgătoare, nu încape vorbă, deși hainele pe care le poartă n-o avantajează: o fustă închisă la culoare, fără formă, o bluză albă închisă la gât, pantofi fără toc.

De unul singur, ar putea să țină pasul cu ea, dar cu băiatul în brațe, nu reușește. Strigă în urma ei: „Te rog – mai încet!” Ea îl ignoră. Rămânând tot mai în urmă, se ține după ea

peste pajiște, traversează o stradă, apoi altă stradă.

Ea se oprește și așteaptă în fața unei case înguste, simple.

— Aici locuiesc eu, zice ea. Descuie ușa de la intrare: Urmați-mă.

Îi duce printr-un coridor întunecos, ies printr-o ușă din spate, coboară niște trepte de lemn șubrede, până într-o curte mică, năpădită de iarbă și buruieni, mărginită pe două laturi cu un gard de lemn, iar pe a treia, cu o plasă de sârmă.

— Așază-te, îi spune ea, arătându-i un scaun din fier forjat ruginit, pe jumătate înghițit de iarbă. Vă aduc ceva de mâncare.

N-are chef să șadă. Așteaptă la ușă împreună cu băiatul.

Fata se întoarce aducând o farfurie și o cană. În cană e apă. Pe farfurie, patru felii de pâine unse cu margarină. Exact ce au mâncat la micul dejun, la stația de binefacere.

— Ca nou-venit, ești obligat prin lege să locuiești în locuri aprobate sau la Centru, spune ea. Dar n-o să fie problemă dacă vă petreceri prima noapte aici. Deoarece sunt angajata Centrului, putem argumenta că locuința mea se socotește loc aprobat.

— Ești foarte amabilă, foarte generoasă, răspunde el.

— În colt acolo, arată ea, sunt niște materiale rămase de la șantier. Poți să improvizezi un adăpost. Vă descurcați singuri, da?

El se uită la ea complet zăpăcit.

— Nu sunt sigur că înțeleg, zice el. Unde ne vom petrece noaptea?

— Aici, zice ea, arătând curticica. O să mă întorc să văd cum v-ați instalat.

Materialele de construcție cu pricina sunt șase foi de tablă galvanizată, ruginite pe alocuri – de la un acoperiș vechi, mai mult ca sigur –, și câteva bucăți de scândură. Asta o fi un fel de test? Sau chiar vrea să le dea de înțeles că vor dormi sub cerul liber? O așteaptă să se întoarcă, așa cum a promis, dar ea nu vine. El încearcă ușa din spate: e încuiată. Bate; niciun răspuns.

Ce se petrece aici? Femeia asta stă în spatele perdelelor și-l urmărește să vadă cum reacționează?

Nu sunt prizonieri. Ar fi floare la ureche să se cațăre pe gardul de sârmă și s-o șteargă. Asta ar trebui să facă? Sau să aștepte să vadă ce se va mai întâmpla?

Așteaptă. Când ea își face din nou apariția, soarele apune.

— N-ai prea făcut mare lucru, observă ea, încruntându-se. Poftim, zice și îi întinde o sticlă de apă, un prosop de mâini, un sul de hârtie igienică. Și, când el o privește întrebător, ea zice: N-o să vă vadă nimeni.

— M-am răzgândit, spune el. Ne întoarcem la Centru. Trebuie să fie o sală publică acolo, unde să ne putem petrece noaptea.

— Nu se poate. Porțile Centrului sunt închise. Se închid la șase.

Exasperat, se îndreaptă cu pași mari spre mormanul de tablă, trage afară două foi și le așază pieziș, sprijinite de gardul de lemn. Face același lucru cu a treia foaie și cu a patra, improvizând un șopron rudimentar.

— La asta te-ai gândit pentru noi? întreabă el întorcându-se spre ea.

Dar ea a dispărut.

— Aici o să dormim la noapte, îi spune el băiatului. O să fie o aventură.

— Mi-e foame, zice băiatul.

— Nu ți-ai mâncat pâinea.

— Nu-mi place pâinea.

— Ei bine, va trebui să te obișnuiești cu ea, pentru că altceva nu avem. Mâine o să găsim ceva mai bun.

Neîncrezător, băiatul ia o felie de pâine, mușcă puțin din ea. Unghiile băiatului sunt negre de murdărie, observă el.

Când se întunecă, se vâră în adăpostul lor, el pe o brazdă de buruieni, băiatul cuibărit lângă el. Curând, băiatul adoarme, cu degetul mare în gură. La el însă somnul nu se îndură să vină. El n-are haină; în scurt timp, frigul prinde să i se strecoare în trup; începe să tremure.

Nu-i mare lucru, e doar frig, n-o să te omoare, își spune el. *Noaptea o să treacă, soarele o să răsară, ziua va veni. Numai să nu fie insecte târâtoare. Insectele târâtoare chiar ar pune capac la toate.*

Adoarme.

Se trezește în toiul nopții, e înțepenit, amorțit de frig. Îl cuprinde mânia. De ce să se chinuie așa? Se târăște afară din adăpost, merge pe bâjbâite până la ușa din spate, ciocănește, întâi discret, apoi din ce în ce mai tare.

Se deschide o fereastră deasupra; în lumina lunii, distinge vag obrazul fetei.

— Da? face ea. E ceva în neregulă?

— Nimic nu e în regulă, zice el. E frig. Te rog, dă-ne drumul în casă.

Urmează o pauză lungă. Apoi:

— Așteaptă, spune ea.

El așteaptă. Apoi:

— Poftim, se aude vocea ei.

Un obiect cade la picioarele lui: o pătură, nu foarte lată, împăturită în patru, făcută din ceva aspru, cu miros de camfor.

— De ce ne tratezi așa? strigă el. Ca pe niște gunoaie!

Fereastra se închide cu o bufnitură.

El se târăște înapoi în adăpost, întinde pătura peste sine și copilul adormit, se învelește cât poate de bine.

Îl trezește hărmălaia păsărilor. Băiatul, care încă doarme tun, s-a răsucit cu spatele la el, șapca îi e sub obraz. Își simte hainele umede de rouă. Adoarme la loc. Când deschide din nou ochii, fata se uită în jos, la el.

— Bună dimineața, zice ea. V-am adus ceva de mâncare. Trebuie să plec curând. Când sunteți gata, vă las să ieșiți.

— Ne lași să ieșim?

— Vă las să treceți prin casă. Vă rog, grăbiți-vă. Nu uita să aduci pătura și prosopul.

El îl trezește pe copil.

— Hai, e timpul să te scoli, zice el. E timpul pentru micul dejun.

Fac pipi unul lângă altul, într-un colț al curții.

Micul dejun nu e altceva decât pâine și apă. Copilul se uită cu dispreț; nici lui nu i-e foame. Lasă tava neatinsă pe treaptă.

— Suntem gata, strigă el.

Fata îi conduce prin casă, până în strada pustie.

— La revedere, le zice ea. Dacă aveți nevoie, puteți să vă întoarceți diseară.

— Ne-ai promis o cameră la Centru, cum rămâne cu ea?

— Dacă nu se găsește cheia sau camera a fost dată între timp, puteți dormi din nou aici. La revedere.

— Stai nițel. Ne poți da niște bani?

Până acum, nu a fost nevoit să cerșească, dar nu are altă soluție.

— Am zis că vă ajut, n-am zis că vă dau bani. Pentru asta, va trebui să mergi la birourile Asistencia Social. Poți lua un autobuz până în oraș. Să-ți iei neapărat cu tine legitimația și permisul de rezidență. Așa o să poți să-ți încasezi alocația de relocare. Sau găsește-ți o slujbă și cere un avans, în dimineața asta n-o să fiu la Centru, am niște întâlniri, dar, dacă te duci acolo și le spui că îți cauți o slujbă și vrei *un vale,* vor ști la ce te referi. *Un vale.* Acum chiar trebuie să fug.

Poteca pe care o apucă el și băiatul peste pajiștea pustie se dovedește una greșită; când ajung în cele din urmă la Centru, soarele e deja sus, pe cer. La ghișeul *Trabajos* se află o femeie de vârstă mijlocie, cu fața severă, cu părul pieptănat peste urechi și strâns bine la spate.

— Bună dimineața, spune el. Ne-am înregistrat ieri. Suntem nou-veniți și caut de lucru. Înțeleg că îmi poți da *un vale.*

— *Vale de trabajo,* spune femeia. Arată-mi legitimația.

El îi dă legitimația. Ea o cercetează, i-o înapoiază.

— O să-ți întocmesc *un vale,* și apoi trebuie să-ți alegi munca pe care vrei s-o faci.

— Dar îmi poți da un sfat unde anume să încep? Mă mișc într-un teren necunoscut.

— Încearcă la docuri, zice femeia. De obicei sunt în căutare de mână de lucru. Mergi cu autobuzul 29. Pleacă la fiecare jumate de oră din fața porții principale.

— Nu am bani pentru autobuz. Nu am deloc bani.

— Autobuzul e gratuit. Toate autobuzele sunt gratuite.

— Și un loc unde să stăm? Am voie să întreb unde putem locui? Tânăra care a fost de serviciu ieri, o cheamă Ana, ne-a rezervat o cameră, dar n-am reușit să intrăm în ea.

— Nu mai sunt camere libere.

— Ieri mai era o cameră liberă, C-55, dar cheia nu era de găsit. Cheia se afla la señora Weiss.

— Nu știu nimic despre asta. Revino după-amiază.

— Nu pot să vorbesc cu señora Weiss?

— În dimineața asta, șefii au ședință. Señora Weiss participă la ședință. Va reveni după-amiază.

Capitolul 2

În autobuzul 29, cercetează *vale de trabajo* pe care l-a primit. E o simplă foaie de hârtie ruptă dintr-un caiet, pe care a fost scris în grabă: „Purtătorul este nou-venit. Vă rog să-l aveți în vedere pentru angajare”. Nicio ștampilă oficială, nicio semnătură, pur și simplu inițialele P.X. Totul arată foarte neprotocolar. E destul ca să poată obține o slujbă?

Ei sunt ultimii pasageri care coboară. Ținând cont de cât de întinse sunt docurile – cheiurile se înșiruie în susul râului cât vezi cu ochii, arată ciudat de pustii. La un singur chei pare să fie ceva activitate: un cargobot este încărcat sau descărcat, bărbați urcă și coboară o pasarelă.

Se apropie de un bărbat înalt, în salopetă, care pare să supravegheze operațiile.

— Bună ziua, îl salută el. Caut de lucru. Cei de la Centrul de Relocare mi-au spus să vin aici. Ești persoana căreia e nimerit să mă adresez? Am un *vale.*

— Poți vorbi cu mine, răspunde omul. Dar nu ești nițeluș prea bătrân pentru un *estibador*?

Estibador? Probabil că are un aer confuz, pentru că bărbatul (șef de echipă?) mimează că aburcă o greutate în spinare și se clatină sub ea.

— Aha, *estibador*! exclamă el. Îmi pare rău, spaniola mea nu e grozavă. Nu, nu-s deloc bătrân.

Oare ceea ce tocmai i-a ieșit pe gură e adevărat? Chiar nu e prea bătrân pentru muncă grea? Nu se simte bătrân, așa cum nu se simte nici tânăr. Nu simte că ar avea o vârstă anume. Se simte fără vârstă, dacă e cu putință așa ceva.

— Pune-mă la încercare, propune el. Dacă hotărăști că nu sunt potrivit, am și luat-o din loc, fără nicio supărare.

— În regulă, zice șeful de echipă. (Mototolește *vale,* îl aruncă în apă.) Puștiulache e cu tine? Poate să aștepte aici cu mine, dacă ești de acord. O să am eu grijă de el. Cât despre spaniola ta, nu-ți face griji, insistă. Într-o bună zi, n-o s-o mai simți ca pe o limbă, ci va deveni felul de-a fi al lucrurilor.

El se întoarce către băiat.

— Stai cu domnul ăsta până ajut eu la căratul sacilor?

Băiatul dă din cap că da. Iar își suge degetul mare.

Pasarela e lată doar cât să treacă un om. El așteaptă până când coboară un docher care cară în spinare un sac burdușit. Apoi urcă pe punte, coboară o scară de lemn solidă, până în cală. Îi trebuie o vreme ca ochii să i se adapteze la lumina chioară. Cala e plină de saci din ăștia burdușiți, sute de asemenea saci, poate chiar mii.

— Ce-i în saci? îl întreabă el pe bărbatul din spatele lui.

Omul îl privește ciudat.

— *Granos,* răspunde acesta.

Vrea să întrebe cât cântăresc sacii, dar nu mai are timp. I-a venit rândul.

În vârful grămezii, cocoțat, e un tip mătăhălos cu antebrațele vânjoase și un rânjet până la urechi, a cărui treabă este evident aceea de a plasa un sac pe umerii docherului aflat la rând. El se întoarce cu spatele, sacul coboară; el se clatină, apoi prinde colțurile așa cum i-

a văzut făcând pe alții, face un prim pas, al doilea. Chiar va reuși să urce scara, ducând povara asta teribilă, la fel ca ceilalți? Are vlaga asta în el?

— Ușurel, *viejo,* zice o voce în spatele lui. Ia-o-ncetișor.

Pune piciorul stâng pe treapta cea mai de jos a scării. E

o chestie de echilibru, își spune el, de a-și păstra echilibrul, de a nu lăsa sacul să alunece sau conținutul să se mute din loc. Dacă apucă să se mute sau să alunece, ești pierdut. Din docher ajungi un cerșetor care tremură într-un adăpost de tablă, în curtea din spate a unui străin.

Ridică piciorul drept. Începe să învețe ceva despre scară: dacă-ți sprijini pieptul de ea, greutatea sacului nu mai amenință să te răstoarne, ci te stabilizează. Piciorul lui stâng găsește a doua treaptă. Se aud aplauze ușoare de jos. Strânge din dinți. Optsprezece trepte de urcat (le-a numărat). N-o să dea greș.

Încet, un pas o dată, odihnindu-se după fiecare, ascultându-și inima cum o ia razna (Și dacă o să aibă un atac? Ce jenant ar fi!), el urcă. Chiar în vârf, se clatină, sacul se sprijină de punte.

Se ridică în picioare, arată spre sac.

— Mă poate ajuta careva? întreabă el, încercând să-și stăpânească gâfâitul, încercând să dea impresia că nu s-a întâmplat nimic.

Mâini binevoitoare îi aburcă sacul pe spinare.

Pasarela prezintă alte dificultăți: se leagănă încet dintr-o parte într-alta, după cum se mișcă și vasul, neoferindu-i sprijinul pe care i l-a dat scara. Face tot ce poate să se țină drept în timp ce coboară, chiar dacă asta înseamnă că nu poate să vadă pe unde pășește. Își fixează privirile la băiat, care stă neclintit ca o stană de piatră lângă șeful de echipă, cu ochii la el. *Să nu-l fac de râs!* își spune el.

Fără să se împiedice, ajunge pe mal.

— Ia-o la stânga! strigă șeful.

Se răsucește cu mare grijă. O căruță e trasă tocmai acum, o căruță joasă, cu fundul plat, la care sunt înhămați doi cai uriași cu smocuri de păr zburlite. Rasă *percheron*? N-a văzut în viața lui un *percheron* în carne și oase. Mirosul lor de urină îl învăluie.

Se răsucește și lasă sacul cu grăunțe să cadă pe fundul căruței. Un tânăr cu o pălărie boțită sare fără probleme în căruță și trage sacul mai în față. Unul dintre cai dă drumul unei baligi aburinde.

— Dă-te din drum! strigă o voce din spatele lui.

Este următorul docher, următorul coleg al lui de muncă, ducând următorul sac.

Își poartă iarăși pașii până în cală, se întoarce cu a doua încărcătură, apoi cu a treia. E mai încet decât colegii lui (ei sunt nevoiți uneori să aștepte după el), dar nu cu mult; va face progrese pe măsură ce se va obișnui cu munca, iar trupul i se va deprinde. La urma urmei, nu-i chiar atât de bătrân.

Deși îi întârzie, nu simte nicio animozitate din partea celorlalți bărbați. Dimpotrivă, îi spun câte-o vorbă veselă, îl bat prietenește pe umăr. Dacă asta înseamnă să fii docher, nu-i chiar o muncă rea. Măcar realizezi ceva. Măcar ajuți la mutarea grânelor, grâne ce se vor transforma în pâine, substanța vieții.

Se aude un fluier.

— Pauza, îi explică omul de lângă el. Dacă vrei să… știi tu.

Urinează amândoi în spatele unui șopron, se spală pe mâini la un robinet.

— E vreun loc unde se poate lua o ceașcă de ceai? întreabă el. Și poate ceva de mâncare?

— Ceai? face omul. Pare amuzat. N-am auzit de-așa ceva. Dacă ți-e sete, poți să folosești cana mea; dar mâine adu-ți-o pe-a ta. (își umple cana la robinet, i-o dă.) Și adu-ți și o pâine, sau o jumate. Ziua-i lungă când ai burta goală.

Pauza durează numai zece minute, apoi reîncepe munca de descărcare. Când șeful de echipă fluieră sfârșitul zilei, el a dus treizeci și unu de saci din cală până pe chei. Într-o zi întreagă de muncă, ar putea probabil duce cincizeci. Cincizeci de saci pe zi: două tone, mai mult sau mai puțin. Nu-i mare scofală. O macara ar putea duce două tone într-un singur transport. De ce nu folosesc o macara?

— Băiatul tău i-un tânăr de treabă, zice șeful de echipă. Nu mi-a făcut probleme.

De bună seamă că îi spune tânăr, *un jovencito,* ca să-l facă să se simtă bine. Un tânăr bun care va crește și va deveni și el docher.

— Dacă ați aduce o macara, observă el, ați isprăvi cu descărcatul într-un timp de zece ori mai scurt. Chiar și o macara mică.

— Așa-i, e de acord șeful de echipă. Dar ce rost ar avea? Ce rost ar avea să faci lucrurile de zece ori mai repede? Nu e nicio urgență, bunăoară o criză alimentară.

Ce rost ar avea? Sună ca o întrebare adevărată, nu o palmă peste obraz.

— Ca să ne dăruim energiile pentru o treabă mai bună, propune el.

— Mai bună decât ce? Mai bună decât să-i asigurăm pâinea omului de lângă noi?

El dă din umeri. Ar fi trebuit să-și țină gura. Cu siguranță n-o să spună: *Mai bună decât să cari poveri, ca un animal de povară.*

— Băiatul și cu mine trebuie să ne grăbim, zice el. Trebuie să fim înapoi la Centru înainte de șase, altfel vom fi nevoiți să dormim sub cerul liber. Să mă întorc mâine-dimineață?

— Cum să nu, cum să nu. Te-ai descurcat bine.

— Și pot să obțin un avans la plată?

— Din păcate, nu e posibil. Casierul nu-și face rondul decât vineri. Dar, dacă ești în criză de bani – își vâră mâna în buzunar și o scoate plină de monede, poftim, ia cât îți trebuie.

— Nu știu sigur cât îmi trebuie, n-am idee de prețuri.

— Ia-i pe toți. Mi-i dai înapoi vineri.

— Mulțumesc. Ești foarte bun.

Așa e. Să aibă grijă de tinerelul tău, *de jovencito,* cât tu muncești, apoi, colac peste pupăză, să-ți mai și împrumute bani; nu te prea aștepți la așa ceva din partea unui șef de echipă.

— Chiar pentru nimic. Ai face la fel. La revedere, tinere, zice, întorcându-se spre băiat. Să te văd proaspăt și vioi mâine-dimineață.

Ajung la birou tocmai când femeia cu față acră închide. Nici urmă de Ana.

— Ceva vești despre camera noastră? întreabă el. Ați găsit cheia?

Femeia se încruntă.

— Urmează drumul, faci prima la dreapta, cauți o clădire lungă, teșită, se numește Clădirea C. Întreabă de señora Weiss. O să vă arate camera. Și întreab-o pe señora Weiss dacă puteți folosi spălătoria, să vă spălați hainele.

El înțelege aluzia și roșește. După o săptămână fără să se fi spălat, copilul a început să miroasă; iar el, fără îndoială, miroase și mai rău.

El îi arată banii.

— Poți să-mi spui cât am aici?

— Nu știi să numeri?

— Adică, ce pot să cumpăr de ei? Pot să cumpăr ceva de mâncare pentru o masă?

— Centrul nu oferă mâncare, numai micul dejun. Dar vorbește cu señora Weiss. Explică-i situația. Poate are cum să vă ajute.

C-41, biroul señorei Weiss, este tot închis și încuiat. Însă la subsol, într-o nișă sub scări, luminată de un singur bec fără abajur, zărește un tânăr care citește o revistă prăvălit pe un scaun. Ca o completare la uniforma ciocolatie a Centrului, individul poartă o pălărioară rotundă, prinsă cu o cureluşă sub bărbie, ca pălărioara unei maimuțe de circ.

— Bună seara, spune el. O caut pe señora Weiss, pe care n-o găsesc nicăieri. Ai vreo idee pe unde se află? Ni s-a repartizat o cameră în clădirea asta, cheia se află la ea, sau cel puțin cheia principală.

Tânărul se ridică în picioare, își drege glasul și răspunde. Răspunsul lui e politicos, dar câtuși de puțin util în cele din urmă. Dacă biroul señorei Weiss e încuiat, înseamnă că probabil señora s-a dus acasă. Cât despre vreo cheie principală, dacă există așa ceva, atunci nu se poate găsi decât în același birou încuiat. La fel și cheia de la spălătorie.

— Poți măcar să ne arăți unde e camera C-55? întreabă el. C-55 este camera ce ne-a fost repartizată.

Fără alt cuvânt, tânărul îi duce printr-un coridor lung, pe lângă C-49, C-50... C-54. Ajung la C-55. Încearcă ușa. Nu e încuiată.

— Problemele voastre au luat sfârșit, observă el cu un zâmbet și se retrage.

C-55 este mică, fără ferestre, mobilată cum nu se poate mai sumar: un pat de o singură persoană, un scrin, o chiuvetă. Pe scrin, o tavă conținând o farfurioară și două cuburi și jumătate de zahăr pe ea. El îi dă zahărul băiatului.

— Trebuie să stăm aici? întreabă băiatul.

— Da, trebuie să stăm aici. Doar o vreme, până ne găsim ceva mai bun.

La capătul îndepărtat al coridorului, găsește o cabină de duș. Săpun nu există. Îl dezbracă pe copil, se dezbracă și el. Împreună stau sub un firicel de apă călâie, iar el se străduiește să se spele și să-l spele și pe băiat. Apoi, în timp ce copilul așteaptă, el ține lenjeria lui și a copilului sub același firicel (care se răcește curând, apoi devine rece-rece de tot) și o stoarce. Gol pușcă, sfidător, cu copilul alături de el, lipăie prin coridorul pustiu, până la camera lor, și pune cârligul la ușă. Cu singurul prosop pe care îl au, îl șterge pe copil.

— Acum, în pat, spune el.

— Mi-e foame, se plânge băiatul.

— Ai răbdare. Mâine-dimineață o să avem un mic dejun cât toate zilele. Crede-mă. Gândește-te la asta.

Îl vâră în pat, îl învelește, îl sărută de noapte bună.

Dar băiatului nu-i e somn.

— De ce suntem aici, Simón? îl întreabă el liniștit.

— Ți-am spus: suntem aici doar pentru o noapte sau două, până găsim un loc mai bun unde să stăm.

— Nu, adică, de ce suntem *aici*?

Gestul băiatului cuprinde camera, Centrul, orașul Novilla, totul.

— Ești aici ca s-o găsești pe mama ta. Eu sunt aici să te ajut.

— Dar după ce o găsim, de ce ne aflăm aici?

— Nu știu ce să spun. Suntem aici din același motiv ca toți ceilalți. Ni s-a dat o șansă să trăim și am acceptat această șansă. Să trăiești este ceva extraordinar. E cel mai extraordinar lucru dintre toate.

— Dar trebuie să trăim aici?

— Dacă nu aici, unde în altă parte? Nu avem unde în altă parte, doar aici. Acum închide ochii. E timpul să dormi.

Capitolul 3

Se trezește binedispus, plin de energie. Au unde locui, are o slujbă. E timpul să se concentreze pe treaba cea mai importantă: să o găsească pe mama băiatului.

Lăsându-l pe băiat să doarmă, se strecoară afară din cameră. Biroul principal tocmai s-a deschis. Din spatele tejghelei, Ana îl salută cu un zâmbet.

— Ați dormit bine? întreabă ea. V-ați instalat?

— Mulțumesc, ne-am instalat. Dar acum trebuie să-ți mai cer o favoare. Poate îț amintești că te-am întrebat despre găsirea membrilor familiei. Trebuie s-o găsesc pe mama lui David. Problema e că nu știu de unde să încep. Păstrați documente privitoare la cei care sosesc în Novilla? Dacă nu, există vreun registru central, pe care îl pot consulta?

— Sunt înregistrați toți cei care trec prin Centru. Dar registrele nu te vor ajuta dacă nu știi pe cine cauți. Mama lui David are sigur un nume nou. O viață nouă, un nume nou. V așteaptă?

— De mine nu a auzit niciodată, așa că *n-are* niciun motiv să mă aștepte. Dar în clipa în care băiatul va da ochii cu ea, o va recunoaște, sunt convins.

— De când sunt despărțiți?

— Povestea e complicată, n-o să-ți împui capul cu ea. Spun doar atât, i-am promis lui David că o să-i găsesc mama. Mi-am dat cuvântul. Prin urmare, pot să mă uit la registrele voastre?

— Dar, fără un nume, cum te vei descurca?

— Păstrați copii după legitimații. Băiatul o s-o recunoască după o fotografie. Sau o s-o recunosc eu. O s-o recunosc în clipa în care o s-o văd.

— N-ai întâlnit-o niciodată, dar o vei recunoaște?

— Da. Separat sau împreună, el și cu mine o s-o recunoaștem. Sunt sigur de asta.

— Dar cum stă treaba cu mama asta anonimă? Ești sigur că vrea să-și regăsească fiul? Poate să pară lipsit de inimă ce spun, dar majoritatea oamenilor, când au ajuns aici, și-au pierdut orice interes pentru vechile legături.

— Cazul ăsta e altfel, crede-mă. Nu pot să explic de ce. Acum: pot să mă uit în registru?

Ea clatină din cap că nu.

— Nu, nu pot permite așa ceva. Dacă ai avea numele mamei, alta ar fi situația. Dar nu te pot lăsa să dai iama în dosarele noastre. Nu e numai împotriva regulamentelor noastre, ci și absurd. Avem mii de persoane înregistrate, sute de mii, mai multe decât îți poți imagina. În plus, de unde știi că a trecut prin Centrul Novilla? Există un centru de primiri în fiecare oraș.

— Recunosc, e lipsit de sens. Și totuși, te implor. Copilul nu are mamă. S-a pierdut Trebuie să fi văzut și tu ce aer pierdut are. E în limb.

— În limb. Nu înțeleg ce înseamnă asta. Răspunsul este nu. Nu o să cedez, așa că nu insista. Îmi pare rău pentru copil, dar nu este corect să procedăm așa.

Urmează o tăcere lungă.

— Pot să o fac noaptea târziu, spune el. N-o să știe nimeni. N-o să fac niciun zgomot discreție absolută din partea mea.

Dar ea nu mai e atentă la el.

— Salutare! spune ea, privind peste umărul lui. Abia te-ai trezit?

El se răsucește. În prag, ciufulit, desculț, în chiloți, cu degetul în gură, încă adormit pe jumătate, stă băiatul.

— Hai încoa'! spune el. Salut-o pe Ana. Ana o să ne ajute să căutăm.

Băiatul se apropie de ei cu pași mărunți.

— O să vă ajut, spune Ana, dar nu așa cum m-ai rugat. Oamenii de aici s-au spălat de vechile legături. Ar trebui să faceți același lucru: lăsați în urmă trecutul, nu căutați să-l regăsiți. (Se apleacă, ciufulește părul băiatului.) Salutare, somnorilă! zice ea. Nu-i așa că te-ai spălat? Spune-i tatei că te-ai spălat.

Băiatul se uită de la ea la el și iar la ea.

— M-am spălat, murmură el.

— Așa! zice Ana. Ce ți-am zis?

Sunt în autobuz, în drum spre docuri. După un mic dejun consistent, băiatul este vizibil mai vesel decât ieri.

— O să-l vedem din nou pe Álvaro? întreabă el. Lui Álvaro îi place de mine. Mă lasă să suflu în fluierul lui.

— Grozav. Ți-a spus că-i poți zice Álvaro?

— Da, așa îl cheamă. Álvaro Avocado.

— Álvaro Avocado? Ei bine, ține minte că Álvaro este un om ocupat. Are de făcut o groază de lucruri în afară de a avea grijă de tine. Trebuie să ai grijă să nu-i stai în drum.

— Nu e ocupat, zice băiatul. Stă și se uită.

— Așa crezi tu, că stă și se uită, dar de fapt ne supraveghează, având grijă ca vasele să fie descărcate la timp, având grijă ca fiecare să facă ceea ce are de făcut. E o treabă importantă.

— Zice că o să mă învețe să joc șah.

— Foarte bine. O să-ți placă șahul.

— O să fiu întotdeauna cu Álvaro?

— Nu, în curând o să găsești alți băieți cu care să te joci.

— Nu vreau să mă joc cu alți băieți. Vreau să fiu cu tine și cu Álvaro.

— Dar nu tot timpul. Pentru tine nu-i bine să fii tot timpul cu oamenii mari.

— Nu vreau să cazi în mare. Nu vreau să te îneci.

— Nu-ți fie teamă, o să am mare grijă să nu mă înec, îți promit. Poți să alungi gândurile astea negre. Poți să le lași să zboare, ca pe niște păsări. Ai înțeles?

Băiatul nu răspunde.

— Când ne întoarcem? întreabă el.

— Să ne întoarcem peste mare? Nu ne întoarcem. Acum suntem aici. Aici trăim.

— Pentru totdeauna?

— Definitiv. În curând vom începe s-o căutăm pe mama ta. Ana o să ne ajute. Și, după ce-o s-o găsim pe mama ta, n-o să te mai gândești să te întorci.

— Mama e aici?

— Undeva în apropiere, te așteaptă. Așteaptă de multă vreme. Totul se va lămuri din

clipa în care vei da ochii cu ea. Tu o să-ți amintești de ea, și ea o să-și amintească de tine. Ai tu impresia că te-ai spălat, dar nu-i așa. Încă ai amintiri, sunt doar îngropate temporar. Acum trebuie să coborâm. Aici e stația noastră.

Băiatul s-a împrietenit cu unul din cai, căruia îi spune El Rey. Deși e mic de tot în comparație cu El Rey, nu se teme de el. Stă pe vârfuri și îi dă snopuri de paie, pe care animalul uriaș le ia aplecându-și leneș capul.

Álvaro taie o gaură într-unul dintre sacii descărcați, și pe acolo se scurg grăunțele.

— Hei, dă-le din astea lui El Rey și amicului său să mănânce, îi spune el băiatului. Da fii atent să nu le dai prea mult, altfel burticile lor o să explodeze ca niște baloane și va trebui să le prindem cu un ac de siguranță.

El Rey și amicul său sunt de fapt iepe, dar Álvaro – observă el – nu-l corectează pe băiat.

Ceilalți docheri, alături de care muncește, sunt destul de prietenoși, dar lipsiți de curiozitate, ceea ce e ciudat. Nimeni nu-i întreabă de unde vin sau unde stau. El bănuiește că îl consideră tatăl copilului – sau poate, asemenea Anei de la Centru, bunicul lui. *El viejo.* Nimeni nu întreabă unde e mama băiatului sau de ce e nevoit copilul să-și petreacă toată ziua la docuri, fără niciun rost.

Pe chei se află o baracă de lemn, pe care bărbații o folosesc drept vestiar. Deși ușa nu are încuietoare, ei par fericiți să-și depoziteze acolo salopetele și cizmele. El îl întreabă pe unul dintre bărbați de unde își poate cumpăra o salopetă și cizme. Bărbatul îi scrie o adresă pe o bucată de hârtie.

Și cât urmează să plătească pentru o pereche de cizme? întreabă el.

— Doi, poate trei reali, răspunde omul.

— Pare foarte puțin, zice el. Că veni vorba, mă numesc Simón.

— Eugenio, zice omul.

— Dacă nu te superi, Eugenio, ești căsătorit? Ai copii?

Eugenio clatină din cap în semn că nu.

— Ei, ești încă tânăr, zice el.

— Da, răspunde Eugenio evaziv.

El așteaptă să fie întrebat despre băiat – băiatul care pare să fie fiul ori nepotul său, dar de fapt nu e nici una, nici alta. Așteaptă să fie întrebat despre numele băiatului, vârsta lui, de ce nu e la școală. Așteaptă degeaba.

— David, copilul de care am grijă, e încă prea mic să meargă la școală, zice el. Știi ceva despre școlile de-aici? Există – caută în gând expresia – *un jardin para los niños*?

— Adică un loc de joacă?

— Nu, o școală pentru copiii mai mici. O școală înainte de școala propriu-zisă.

— Îmi pare rău, nu te pot ajuta. (Eugenio se ridică în picioare.) E timpul să ne întoarcem la lucru.

A doua zi, când se aude fluierul pentru pauza de masă, sosește un străin, călare pe bicicletă. Cu pălărie, costum negru și cravată, arată nelalocul lui pe chei. Omul descalecă. Îl salută familiar pe Álvaro. Manșetele pantalonilor sunt prinse la spate cu clame speciale, pe care nu se ostenește să și le scoată.

— Ăsta-i casierul, zice o voce din spatele lui.

E vocea lui Eugenio.

Casierul lărgește curelele portbagajului bicicletei și dă la o parte o mușama, dezvelind o cutie de metal vopsită în verde, pe care o pune pe un butoi întors cu fundu-n sus. Álvaro le face semn oamenilor să se apropie. Pășesc în față, unul câte unul, spun cum îi cheamă, își primesc salariul. Se pune și el la coadă, își așteaptă rândul.

— Numele este Simón, îi zice el casierului. Sunt nou, s-ar putea să nu fiu încă pe lista asta.

— Ba da, uite-aici, zice casierul și îi bifează numele.

Numără banii în monede. Atât de multe, că-i trag în jos buzunarele.

— Mulțumesc, zice el.

— Cu plăcere. Îi meriți.

Álvaro rostogolește butoiul la o parte. Casierul prinde caseta pentru bani înapoi pe bicicletă, dă mâna cu Álvaro, își pune pălăria, încalecă pe bicicletă și o ia pe chei la vale.

— Ce faci după-amiaza asta? întreabă Álvaro.

— Nimic. S-ar putea să mă duc cu băiatul la o plimbare; sau, dacă e vreo grădină zoologică, poate îl duc acolo, să vadă animalele.

E sâmbătă, ora prânzului, sfârșitul săptămânii de lucru.

— Ai vrea să vezi un meci de fotbal? îl întreabă Álvaro. Tânărului tău îi place fotbalul?

— E încă prea mic pentru fotbal.

— Tot trebuie să înceapă la un moment dat. Meciul e la trei. Hai să ne întâlnim la poartă, la, să zicem, două patruzeci și cinci.

— În regulă, dar la care poartă, unde?

— Poarta stadionului. Nu există decât o poartă.

— Și unde e stadionul?

— Urmează poteca pe malul râului și n-ai cum să nu-l vezi. La vreo douăzeci de minute de-aici, să zic. Sau, dacă n-ai chef de plimbare, poți lua autobuzul numărul 7.

Stadionul de fotbal este mult mai departe decât a spus Álvaro; băiatul obosește și își târâie picioarele; ajung târziu. Álvaro e la poartă, îi așteaptă.

— Iute, zice, meciul începe dintr-o clipă în alta.

Trec de poartă, intră în incintă.

— Nu trebuie să cumpărăm bilete? întreabă el.

Álvaro îi aruncă o privire ciudată.

— E fotbal, zice el. E un joc. Nu trebuie să plătești ca să urmărești un joc.

Stadionul e mult mai modest decât și-a închipuit. Terenul este delimitat cu o frânghie; tribuna acoperită numără cel mult o mie de spectatori. Găsesc locuri fără probleme. Jucătorii sunt deja pe teren, își dau pase, se încălzesc.

— Cine joacă? întreabă el.

— Ăia în albastru sunt Docurile, iar în roșu, Dealurile Nordice. Meci de ligă. Meciurile de campionat se joacă duminica dimineața. Dacă auziți strigăte și fluierături într-o duminică dimineața, înseamnă că se joacă un meci de campionat.

— Cu ce echipă ții?

— Cu Docurile, desigur. Care alta?

Álvaro pare în toane bune, surescitat, chiar debordant. Se bucură să-l vadă așa, și e recunoscător că l-a ales pe el să-l însoțească. Álvaro i se pare un om bun. De fapt, toți colegii lui de la docuri i se par oameni buni: muncitori, prietenoși, săritori.

Chiar în primul minut al meciului, echipa în roșu comite o eroare banală în defensivă și Docurile marchează. Álvaro își ridică brațele, îi scapă un strigăt de triumf, apoi se răsucește către băiat:

— Ai văzut faza, tinere? Ai văzut-o?

Tânărul n-a văzut-o. Neștiutor într-ale fotbalului, tânărul nu pricepe că ar trebui să fie atent la indivizii care aleargă de colo-colo pe teren, și nu la marea de străini din jurul lor.

El îl ia pe băiat în brațe.

— Vezi, zice el, arătând cu degetul, ei încearcă să șuteze mingea în poartă. Și tipul de colo, ăla cu mănuși, este portarul. El trebuie să oprească mingea. La fiecare capăt e un portar. Când mingea e șutată în poartă, înseamnă că e gol. Echipa în albastru tocmai a marcat un gol.

Băiatul dă din cap, dar pare să fie cu gândurile în altă parte.

Cu voce înceată, el îl întreabă:

— Ai nevoie să mergi la toaletă?

— Mi-e foame, șoptește băiatul.

— Știu. Și mie. Trebuie să ne obișnuim cu asta. Să văd dacă pot să cumpăr niște cartofi prăjiți, la pauză, ori niște alune. Ți-ar plăcea niște alune?

Băiatul dă din cap.

— Când e pauza? întreabă el.

— Curând. Până una-alta, mai au de jucat și să încerce să mai bage niște goluri. Privește.

Capitolul 4

Întorcându-se în camera lor în acea seară, găsește un bilet împins sub ușă. E de la Ana: *Ați vrea să veniți, tu și David, la un picnic pentru nou-sosiți? Ne întâlnim mâine la prânz, în parc, lângă fântână. A.*

La prânz, sunt la fântână. E deja foarte cald – până și păsările par letargice. Departe de zgomotul traficului, se așază sub un copac cu o coroană mare. După o vreme, sosește și Ana, aducând un cos.

— Scuze, zice ea, a intervenit ceva.

— Câte persoane trebuie să mai vină? întreabă el.

— Nu știu. Cinci-șase. Să mai așteptăm și să vedem.

Așteaptă. Nu mai vine nimeni.

— Se pare că numai noi suntem, zice Ana în cele din urmă. Începem?

Coșul nu conține altceva decât un pachet de biscuiți, o conservă de fasole bătută nesărată, o sticlă de apă. Dar copilul își înfulecă partea fără să se plângă.

Ana cască, se întinde pe iarbă, închide ochii.

— Ce-ai vrut să spui deunăzi, când ai folosit cuvântul *spălați* o întreabă el. Ai zis că eu și David trebuie *să ne spălăm* de vechile atașamente.

Ana clatină leneșă din cap.

— Altădată, zice. Nu acum.

În tonul ei, în privirea pe care i-o furișează, el deslușește o invitație. Cei cinci-șase oaspeți care nu au mai venit – erau născociți? Dacă n-ar fi copilul aici, s-ar întinde pe iarbă lângă ea și poate că și-ar lăsa mâna peste a ei, ușor ca o pană.

— Nu, murmură ea, parcă citindu-i gândurile. Umbra unei încruntături îi flutură peste frunte. Asta nu.

Asta nu. Cum s-o ia el pe femeia asta tânără, acum caldă, acum rece? Există ceva în eticheta sexelor sau a generațiilor în această țară nouă, care lui îi e greu de înțeles?

Băiatul îl înghiontește și îi arată pachetul de biscuiți aproape gol. El unge un biscuit și i-l întinde.

— Are un apetit sănătos, spune fata fără să deschidă ochii.

— E flămând tot timpul.

— Nu-ți face griji, se va adapta. Copiii se adaptează repede.

— Să se adapteze să fie flămând? De ce să se adapteze să fie flămând, când nu e criză de alimente?

— Să se adapteze la o dietă moderată, asta vreau să spun. Foamea e ca un câine în pântec: cu cât îl hrănești mai mult, cu atât vrea mai mult. Se ridică brusc în capul oaselor, se adresează copilului: Aud că îți cauți mămica, zice ea. Ți-e dor de mămica?

Băiatul dă din cap că da.

— Și cum o cheamă pe mămica ta?

Băiatul îi aruncă lui o privire întrebătoare.

— Nu o știe după nume, zice el. Avea o scrisoare cu el când a urcat pe vas, dar scrisoarea s-a pierdut.

— S-a rupt ața, explică băiatul.

— Scrisoarea era într-o pungulită, zice și el, pe care o avea la gât, legată de-o sforicică. Sforicică s-a rupt, scrisoarea s-a pierdut. Toți au căutat-o pe vapor. Așa ne-am întâlnit noi, David cu mine. Dar scrisoarea n-a mai fost găsită.

— A căzut în mare, zice băiatul. Au mâncat-o peștii.

Ana se încruntă.

— Dacă nu îți amintești numele mamei, poți să ne spui cum arată? Poți să ne-o desenezi?

Băiatul face semn din cap că nu.

— Prin urmare, ți-ai pierdut mămica și nu știi unde s-o cauți. (Ana se oprește să cugete.) Atunci cum te-ai simți dacă *padrino* al tău ar începe să-ți caute o altă mămică, și ea să te iubească și să te îngrijească?

— Ce-i *padrino*? întreabă băiatul.

— Continui să-mi atribui tot felul de roluri, se bagă el în vorbă. Nu sunt tatăl lui David, nu-i sunt nici *padrino*. Pur și simplu îl ajut să-și găsească mama.

Ea ignoră admonestarea.

— Dacă ți-ai găsi o soție, zice ea, ar putea fi mama lui.

El izbucnește în râs.

— Ce femeie ar vrea să se mărite cu un bărbat ca mine, un străin care nu are nici măcar un rând de haine? (Așteaptă ca fata să continue, dar ea n-o face.) În plus, reia el, chiar dacă mi-aș găsi o nevastă, cine poate spune că ea va dori – știi – un copil de suflet? Sau dacă tânărul nostru prieten aici de față o va accepta?

— Nu se știe niciodată. Copiii se adaptează.

— Cum tot zici.

Îl cuprinde mânia. Ce știe tânăra asta încrezută despre copii? Și ce-o îndreptățește să-i țină lui predici? Deodată, elementele tabloului se leagă. Hainele care nu-i vin deloc bine, severitatea deconcertantă, discuția despre nași…

— Ești cumva călugăriță, Ana? întreabă el.

Ea zâmbește.

— De ce spui asta?

— Ești o călugăriță din aceea care a lăsat mănăstirea în urmă, ca să trăiască în lume? Ca să accepte slujbe pe care nimeni altcineva nu vrea să le facă – în închisori și orfelinate, și aziluri? În centre de primire a refugiaților?

— Ce ridicol! Bineînțeles că nu. Centrul nu e o închisoare. Nu e o instituție caritabilă. Face parte din Asistența Socială.

— Chiar și așa, cine poate face față unui flux nesfârșit de oameni ca noi, neajutorați, ignoranți, nevoiași, dacă nu are o anumită credință care să-i dea putere?

— Credință? Credința n-are niciun amestec în asta. Credința înseamnă să crezi în ceea ce faci, chiar dacă roadele nu sunt vizibile. Centrul nu este așa ceva. Oamenii sosesc și au nevoie de ajutor, iar noi îi ajutăm. Îi ajutăm și viețile lor devin mai bune. Asta nu este invizibil. Pentru asta nu e nevoie de credință oarbă. Noi ne facem treaba, și totul ia o întorsătură bună. Simplu ca bună ziua.

— Nimic nu este invizibil?

— Nimic nu este invizibil. Acum două săptămâni, erați în Belstar. Săptămâna trecută ți-am găsit o slujbă la docuri. Azi stați la un picnic în parc. Ce e invizibil în toate astea? E progres, progres vizibil. Mă rog, să revenim la întrebarea ta, nu, nu sunt călugăriță.

— Atunci de unde ascetismul ăsta, pe care-l propovăduiești? Ne spui să ne stăpânim foamea, să flămânzim câinele din noi. De ce? Ce-i rău în a fi flămând? Ce rost au poftele pe care le avem, dacă nu să ne semnaleze de ce anume avem nevoie? Dacă n-am avea apetituri, dorințe, cum am trăi?

Lui i se pare o întrebare bună, o întrebare serioasă, una care ar putea s-o tulbure și pe cea mai erudită călugăriță tânără.

Răspunsul ei vine prompt, atât de prompt și cu voce atât de șoptită, ca și când n-ar fi și pentru urechile copilului, încât el nu o înțelege în prima clipă:

— Și, în cazul tău, încotro te duc dorințele?

— Dorințele mele? Pot să fiu franc?

— Bineînțeles.

— Nu vreau să fiu nerecunoscător față de tine sau față de ospitalitatea voastră, dar mă duc la ceva mai mult decât biscuiți sărați și pastă de fasole. Bunăoară, mă duc la o friptură de vită cu piure de cartofi și sos de carne. Și sunt sigur că și tânărul acesta – se întinde și-l prinde pe băiat de braț – simte la fel. Nu-i așa?

Băiatul dă din cap.

— Carne de vită suculentă, continuă el. Știi ce mă surprinde cel mai mult la această țară? (În vocea lui se strecoară o notă de sfidare; ar fi mai înțelept să tacă, dar n-o face.) Că e atât de lipsită de nerv. Toți cei pe care-i întâlnesc sunt la locul lor; amabili, bine intenționați. Nimeni nu înjură, nu se supără. Nimeni nu se îmbată. Nimeni nici măcar nu ridică vocea. Trăiți într-o dietă de pâine și apă, și pastă de fasole. Și vă declarați sătui. Cum e posibil așa ceva, omenește vorbind? Mințiți, vă mințiți chiar și pe voi înșivă?

Îmbrățișându-și genunchii, fata se uită la el fără un cuvânt, așteaptă sfârșitul tiradei.

— Copilul ăsta și cu mine suntem flămânzi. (îl trage cu putere pe băiat spre sine.) Tot timpul suntem flămânzi. Ne spui că foamea noastră e ceva străin, adus de noi, că nu ține de locul ăsta, că trebuie s-o chinuim până se va supune. Și după ce ne vom fi anihilat foamea, spui tu, vom fi dovedit că ne putem adapta și atunci vom fi fericiți până la adânci bătrâneți. Dar eu nu vreau să înfometez câinele foamei! Vreau să-l hrănesc! Nu ești de acord? îl scutură el pe băiat. Băiatul se vâră la subsuoara lui, zâmbind, dând din cap. Nu ești de acord, băiatul meu?

Se lasă tăcerea.

— Chiar ești mânios, zice Ana.

— Nu mânios, ci flămând! Spune-mi: ce-i rău în a-ți satisface o poftă banală? De ce trebuie învinse impulsurile noastre obișnuite, poftele și dorințele?

— Chiar vrei s-o ții tot așa, în fața copilului?

— Nu mi-e rușine de ceea ce spun. În vorbele mele nu-i nimic de care ar trebui ferit un copil. Dacă un copil poate dormi afară, pe pământul gol, atunci cu siguranță poate auzi un schimb de replici aprinse între adulți.

— Prea bine, îți voi oferi replica mea aprinsă. Ceea ce vrei de la mine este ceva ce eu nu fac.

El se uită la ea zăpăcit.
— Ceea ce vreau eu de la tine?
— Exact. Vrei să te las să mă îmbrățișezi. Amândoi știm ce înseamnă asta:*îmbrățișarea.* Ceea ce eu nu permit.
— N-am zis că te-as îmbrățișa. Și, în fond, ce-i rău în îmbrățișare, dacă nu ești călugăriță?
— A refuza dorințele n-are nimic de-a face cu a fi sau a nu fi călugăriță. Pur și simplu n-o fac. Nu permit asta. Nu-mi place. N-am poftă de așa ceva. N-am poftă de asta ca atare ș nu vreau să văd ce efect are asupra ființelor omenești. Asupra unui bărbat.
— Cum adică, *ce efect are asupra unui bărbat*?
Ea se uită grăitor la copil.
— Ești sigur că vrei să continui?
— Continuă. Niciodată nu e prea devreme să înveți una-alta despre viață.
— Foarte bine. Mă găsești atrăgătoare, văd asta. Poate mă găsești chiar frumoasă, ș pentru că mă găsești frumoasă, pofta ta, impulsul tău este de a mă îmbrățișa. Citesc corect semnele, semnele pe care le transmiți? Or, dacă nu m-ai găsi frumoasă, n-ai simți un asemenea impuls.
El tace.
— Cu cât mă găsești mai frumoasă, cu atât mai presantă îți este pofta. Cam așa funcționează poftele astea, pe care le iei drept principiu călăuzitor și-l urmezi orbește. Ia gândește-te nițel. Ce-are a face – rogu-te, spune-mi – frumusețea cu îmbrățișarea căreia vrei să-i cedez? Care-i legătura între una și alta? Explică-mi.
El tace, chiar mai mult de-atât: e redus la tăcere.
— Hai. Ziceai că nu te deranjează ca fiul tău să audă. Ziceai că vrei să afle una-alta despre viață.
— Între un bărbat și o femeie, zice el în sfârșit, uneori apare o atracție naturală, neprevăzută, nepremeditată. Cei doi se consideră atrăgători unul pe altul, ba chiar, ca să folosesc celălalt cuvânt, frumoși. De obicei, femeia mai frumoasă decât bărbatul. De ce una derivă din cealaltă, anume atracția, dorința de a îmbrățișa din frumusețe, e un mister pe care nu-l pot explica, nu pot spune decât că a fi atras de o femeie este singurul tribut pe care eu, ființa mea fizică, îl pot aduce frumuseții unei femei. Îl numesc tribut, pentru că îl consider o ofrandă, și nu o insultă.
Se oprește.
— Continuă, zice ea.
— Asta e tot ce-am vrut să spun.
— Asta e tot. Și, ca un tribut adus mie – o ofrandă, nu o insultă, vrei să mă apuci strâns și să-ți vâri o parte a trupului tău în mine. Ca un tribut, susții tu. Sunt uluită. Mie toată povestea asta mi se pare absurdă – e absurd ca tu să vrei s-o faci, și e absurd s-o permit.
— Dacă o formulezi astfel pare absurdă. În sine nu este absurdă. Nu poate fi absurdă, atâta vreme cât este dorința naturală a trupului natural. Natura e cea care vorbește în noi. E în firea lucrurilor. Firea lucrurilor nu poate fi absurdă.
— Serios? Și dacă zic acum că mie nu mi se pare doar absurd, ci și urât?
El clatină din cap a neîncredere.

— Nu se poate să gândești astfel. Oi fi eu bătrân și neatrăgător – eu și dorințele mele. Dar cu siguranță nu poți considera natura urâtă.

— Ba da, pot. Natura are și din cele frumoase, dar are și din cele urâte. Părțile trupurilor noastre pe care din bunăcuviință nu le numești în prezența finului tău le consideri frumoase?

— În sine? Nu, în sine nu sunt frumoase. Întregul este frumos, nu părțile.

— Și părțile astea care nu sunt frumoase – vrei să le vâri în mine! Ce să cred eu despre asta?

— Nu știu. Spune-mi tu ce crezi.

— Că toată vorbăria asta frumoasă a ta, despre tributul plătit frumuseții, este *una tontería*. Dacă m-ai considera o încarnare a binelui, nu ai vrea să comiți un asemenea act asupra mea. Prin urmare, de ce vrei s-o faci dacă sunt o încarnare a frumuseții? Frumusețea este inferioară binelui?

Explică-mi.

— *Una tontería*: ce-i asta?

— Nonsens. Prostii.

El se ridică în picioare.

— Cu scuzele de rigoare, mă retrag, Ana. Nu cred că discuția asta va ajunge undeva. Nu cred că știi despre ce vorbești.

— Serios? Consideri că sunt o puștoaică neștiutoare?

— Poate că nu mai ești puștoaică, dar, într-adevăr, cred că ești neștiutoare într-ale vieții. Hai, îi zice el băiatului, luându-l de mână. Am fost la picnic, acum e timpul să-i mulțumim doamnei și să plecăm, să ne luăm ceva de mâncare.

Ana se lasă pe spate, își întinde picioarele, își pune mâinile în poală, zâmbește în sus la el, batjocoritor.

— Am pus degetul pe rană, nu-i așa?

Sub un soare dogorâtor, ei traversează cu pași mari pajiștea pustie, iar copilul aproape că aleargă ca să țină pasul cu el.

— Ce-i un *padrino*? întreabă băiatul.

— Un *padrino* este cineva care își asumă rolul de tată atunci când, dintr-un motiv sau altul, tatăl tău nu poate fi prezent.

— Tu ești *padrino* pentru mine?

— Nu, nu sunt. Nimeni nu m-a poftit să fiu *padrino* al tău. Sunt doar prietenul tău.

— Te poftesc eu să-mi fii *padrino*.

— Nu de tine depinde, băiete. Nu-ți poți alege singur un *padrino*, așa cum nu-ți poți alege tatăl. Nu există un cuvânt potrivit pentru ceea ce sunt eu pentru tine, așa cum nu există un cuvânt potrivit pentru ce ești tu pentru mine. Totuși, dacă vrei, poți să-mi spui *unchi*. Când te întreabă cineva: *El ce îți este?* tu poți răspunde: *E unchiul meu. E unchiul meu și mă iubește.* Iar eu o să spun: *E băiatul meu.*

— Dar doamna aia o să fie mama mea?

— Ana? Nu. Nu vrea să fie mamă.

— O să te căsătorești cu ea?

— Bineînțeles că nu. Nu sunt aici ca să-mi găsesc o nevastă, sunt aici să te ajut să-ți

găsești mama, mama ta adevărată.

Încearcă să-și păstreze tonul degajat; adevărul însă este că atacul fetei l-a zguduit.

— Te-ai supărat pe ea, zice băiatul. De ce te-ai supărat?

El se oprește locului, îl ridică pe băiat, îi dă o sărutare pe frunte.

— Îmi pare rău că m-am supărat. Nu pe tine m-am supărat.

— Dar te-ai supărat pe doamna aia și ea s-a supărat pe tine.

— M-am supărat pe ea pentru că se poartă urât cu noi și nu înțeleg de ce. Ne-am certat, eu m-am cam aprins. Dar s-a terminat. N-a fost ceva important.

— Ea zicea că vrei să vâri ceva în ea.

El tace.

— Ce-a vrut să spună? Chiar vrei să vâri ceva în ea?

— Era un fel de-a spune. A vrut să spună că încercam să-i impun ideile mele. Și a avut dreptate. Nu trebuie să încerci să-ți impui ideile față de alții.

— Eu mi-am impus ideile față de tine?

— Nu, bineînțeles că nu. Acum, hai să găsim ceva de mâncare.

Străbat străzile aflate la est de pajiște, în căutarea unui loc unde să poată mânca. E un cartier de vile modeste, din loc în loc câte un bloc mic cu câteva apartamente. Dau de un singur magazin. NARANJAS, scrie pe firmă, cu litere mari. Obloanele de metal sunt închise, prin urmare n-are cum să vadă dacă acolo se vând într-adevăr portocale, sau Naranjas este doar un nume.

Oprește un trecător, un bărbat mai în vârstă, care plimbă un câine în lesă.

— Scuzați, zice el, băiatul meu și cu mine căutăm o cafenea sau un restaurant unde să putem mânca ceva, sau, dacă nu un restaurant, măcar un magazin de alimente.

— Duminica după-amiază? face omul.

Câinele adulmecă pantofii băiatului, apoi îl adulmecă pe el între picioare.

— Nu știu ce să zic. Ar trebui să vă duceți în oraș.

— Există un autobuz?

— Numărul 42, dar nu circulă duminica.

— Prin urmare, de fapt nu putem merge în oraș. Și nu există niciun loc în apropiere unde să putem mânca. Și toate magazinele sunt închise. Atunci ce ne sfătuiți să facem?

Trăsăturile bărbatului se înăspresc. Îl bate pe câine pe cap.

— Vino, Bruno, zice el.

Cum nu se poate mai indispus, o ia înapoi spre Centru. Nu pot să meargă repede pentru că băiatul tot ezită și sare, ca să evite crăpăturile din pavaj.

— Hai odată, mai repede, îi spune el iritat. Joacă-te în altă zi, nu azi.

— Nu. Nu vreau să cad într-o crăpătură.

— Ce prostie! Cum poate un băiat mare ca tine să cadă într-o crăpătură mică așa ca asta?

— Nu în asta. În alta.

— Care crăpătură? Arată-mi crăpătura.

— Nu știu! Nu știu care crăpătură. Nimeni nu știe.

— Nimeni nu știe, pentru că nimeni nu poate să cadă printr-o crăpătură din asfalt. Hai, grăbește-te.

— Ba eu pot! Și tu poți! Oricine poate! Habar n-ai!

Capitolul 5

A doua zi la muncă, în timpul pauzei de la prânz, îl ia pe Álvaro la o parte.

— Iartă-mă dacă ridic o problemă personală, zice el, dar mă îngrijorează tot mai mult starea de sănătate a tinerelului, în special dieta lui, care – după cum poți vedea – constă din pâine, pâine și iar pâine.

Și, într-adevăr, îl văd pe băiat, care șade împreună cu docherii, lângă baracă, la adăpost de vânt, mestecând trist bucata lui de pâine muiată în apă.

— Mi se pare, continuă el, că un copil care crește are nevoie de mai multă varietate, mai multă hrană. Nu poate trăi doar cu pâine. Nu este o hrană universală. Știi cumva de unde pot să cumpăr carne fără să fiu nevoit să mă duc în oraș?

Álvaro se scarpină în cap.

— Pe-aici prin preajmă, în zona docurilor, nu. Sunt unii care prind șobolani, am auzit. Șobolani sunt cu duiumul. Dar pentru asta ai nevoie de o cursă, și nu știu așa, pe loc, de unde poți face rost de o cursă de șoareci bună. Probabil va trebui să-ți faci una. Cu sârmă și un mecanism de prindere.

— Șobolani?

— Da. Ce, nu i-ai văzut? Unde sunt vapoare, sunt și șobolani.

— Dar cine mănâncă șobolani? Tu mănânci șobolani?

— Nu, nici prin gând nu mi-ar trece. Dar m-ai întrebat unde poți găsi carne, și asta e tot ce-ți pot sugera.

Se uită lung în ochii lui Álvaro. Nu vede niciun semn că glumește. Sau, dacă e o glumă, e una foarte subtilă.

După muncă, se duce cu băiatul direct la enigmaticul Naranjas. Ajung tocmai când proprietarul dă să închidă obloanele. Naranjas este într-adevăr un magazin, după cum se dovedește, și într-adevăr vinde portocale, precum și alte fructe și legume. În timp ce proprietarul așteaptă nerăbdător, el alege atât cât pot duce ei doi: o plasă mică de portocale, șase mere, câțiva morcovi și castraveți.

Întorși în camera lor de la Centru, el taie în felii un măr pentru băiat și curăță o portocală. În timp ce băiatul le mănâncă, el taie un morcov și un castravete în felii rotunde subțiri, pe care le așază pe o farfurie.

— Poftim, spune el.

Suspicios, băiatul împunge castravetele cu degetul, îl adulmecă.

— Nu-mi place, zice. Miroase.

— Prostii. Castravetele n-are niciun miros. Partea verde este coaja, atât. Gustă-l. Îți face bine. Te ajută să crești.

Mănâncă și el jumătate din castravete, un morcov întreg și o portocală.

A doua zi dimineața, se duce din nou la Naranjas și cumpără și mai multe fructe – banane, pere, caise, pe care le aduce în camera lor. Acum au o adevărată provizie.

A întârziat la muncă, dar Álvaro nu-i face observație.

În ciuda acestui supliment bine-venit, e mereu obosit, în loc să-i sporească puterile, munca zilnică de ridicare și cărat în spinare pare să-l secătuiască. Începe să se simtă ca o

umbră; îi e teamă să nu leșine în fața tovarășilor săi și să se facă de râs.

Îl caută din nou pe Álvaro.

— Nu mă simt bine, îi zice el. Nu mă simt bine de ceva vreme. Poți să-mi recomanzi un doctor?

— La Cheiul Șapte e o clinică, deschisă după-amiaza. Du-te acolo chiar acum. Spune-le că muncești aici; așa n-o să trebuiască să plătești.

Urmează indicatoarele până la Cheiul Șapte, unde într-adevăr există o clinică mică, numită simplu *Clinica*. Ușa e deschisă, la recepție nimeni. Apasă pe sonerie, care însă nu funcționează.

— Salutare, strigă el. E cineva aici?

Liniște.

Trece în spatele recepției și bate în ușa închisă, pe care scrie *Cirurgia*.

— Aloooo! strigă el.

Ușa se deschide și se pomenește în fața unui bărbat masiv, cu fața îmbujorată, îmbrăcat cu un halat alb de laborator, pe al cărui guler se vede o pată mare – aparent de ciocolată. Individul transpiră abundent.

— Bună ziua, îl salută el. Sunteți medic?

— Poftiți, îl invită bărbatul. Luați loc. (Îi arată un scaun, își scoate ochelarii, șterge lentilele grijuliu, cu o cârpă specială.) Munciți aici, la docuri?

— La Cheiul Doi.

— Aha, Cheiul Doi. Și ce vă supără?

— De vreo săptămână-două, nu mă prea simt bine. Nu am simptome precise, doar că obosesc repede și din când în când am amețeli. Probabil din pricina regimului alimentar, a lipsei alimentelor hrănitoare.

— Când aveți crizele acestea de amețeală? Într-un moment specific al zilei?

— Nu. Mă apucă atunci când sunt obosit. Muncesc ca docher, descarc și încarc, așa cum v-am spus. Nu sunt obișnuit cu o asemenea muncă. Pe parcursul zilei, sunt obligat să străbat de multe ori o pasarelă. Uneori, când mă uit în jos, în spațiul dintre chei și vapor, la valurile care se lovesc de chei, mă ia cu amețeală. Am senzația că acuși alunec și cad, și mă lovesc la cap, și mă înec.

— Astea nu-s simptome de subnutriție.

— Poate că nu. Dar, dacă m-aș hrăni mai bine, n-aș mai ameți așa rău.

— Ați mai avut înainte asemenea stări de frică, frica de cădere și înec?

— Nu-i vorba de ceva psihologic, domnule doctor. Sunt muncitor. Fac muncă grea. Duc în cârcă greutăți mari, oră după oră. Inima îmi bubuie. Sunt tot timpul solicitat la maximum. Mi se pare normal ca trupul meu să fie uneori pe punctul de a ceda, de a mă lăsa baltă.

— Bineînțeles că e normal. Dar, dacă e normal, de ce ați mai venit la clinică? Ce așteptați de la mine?

— Nu credeți că ar trebui să-mi ascultați inima? Nu credeți că ar trebui să vedeți dacă nu sunt anemic? Nu credeți că ar trebui să discutăm despre posibilele lipsuri din alimentație?

— O să vă controlez inima, așa cum sugerați, dar nu vă pot face analize pentru

depistarea anemiei. Aici nu e laborator medical, doar o clinică, o clinică de prim-ajutor pentru muncitorii de la docuri. Scoateți-vă cămașa.

Își scoate cămașa. Doctorul îi apasă un stetoscop pe piept, se uită în tavan, ascultă. Respirația lui are damf de usturoi.

— N-aveți nimic la inimă, zice el în cele din urmă. E o inimă bună. O să vă țină mulț ani. Puteți să vă întoarceți la muncă.

El se ridică.

— Cum puteți spune una ca asta? Sunt epuizat. Nu-s în apele mele. Sănătatea mea e to mai șubredă. Nu asta îmi închipuiam când am sosit. Boală, epuizare, nefericire – nu m-am așteptat la nimic din toate astea. Am presimțirea – nu numai intelectuală, ci și fizică, pur și simplu – că o să cedez. Trupul îmi dă semnale, în toate felurile posibile, că nu mai funcționează. Cum puteți spune că nu am nimic?

Tăcere. Doctorul își strânge meticulos stetoscopul în trusa neagră, îl pune la loc, într-un sertar. Își pune coatele pe birou, își împreunează mâinile, își sprijină bărbia pe mâini, zice:

— Dragă domnule, sunt sigur că nu ați venit la această clinică mică așteptând un miracol. Dacă asta ați sperat, un miracol, v-ați fi dus la un spital ca lumea, cu un laborator ca lumea. Eu nu vă pot oferi decât sfaturi. Sfatul meu e simplu: nu vă uitați în jos. Aveți atacurile acestea de vertij pentru că vă uitați în jos. Vertijul este o chestiune psihologică, nu medicală. E provocat de faptul că vă uitați în jos.

— Asta e tot ce-mi puteți spune: să nu mă uit în jos?

— Asta e tot, în caz că nu aveți simptome de natură obiectivă, pe care mi le puteți împărtăși.

— Nu, nu am asemenea simptome. Câtuși de puțin.

Când se întoarce, Álvaro îl întreabă:

— Ei, cum a fost? Ai găsit clinica?

— Am găsit clinica, am vorbit cu doctorul. Mi-a spus că trebuie să mă uit în sus. Atâta vreme cât mă uit în sus, totul va fi bine cu mine. Dacă însă mă uit în jos, s-ar putea să cad.

— Pare un sfat ca lumea, de bun-simț, zice Álvaro. Nimic aiuristic. Ce-ar fi să-ți iei liber azi și să te odihnești puțin?

În ciuda fructelor proaspete de la Naranjas, în ciuda asigurării medicului că inima lui e sănătoasă și că nu are motive să nu trăiască mulți ani de-aici înainte, el continuă să se simtă epuizat. Nici amețeala nu-i trece. Deși urmează sfatul doctorului, să nu se uite în jos atunci când merge pe pasarelă, nu poate ignora zgomotul amenințător pe care-l fac valurile când se lovesc de zidul unsuros al cheiului.

— Nu e decât vertij, îl asigură Álvaro, bătându-l ușor pe spate. Mulți suferă de asta. Din fericire, e doar în mintea ta. Nu e real. Ignoră-l și foarte curând o să dispară.

El nu e convins. Nu crede că ceea ce-l apasă o să dispară.

— Oricum, zice Álvaro, dacă se întâmplă totuși să aluneci și să cazi, n-o să te îneci. O să te salveze careva. Te salvez eu. Nu suntem camarazi?

— Ai sări după mine să mă salvezi?

— La nevoie. Sau ți-aș arunca o frânghie.

— Da, cred că ar fi mai eficient să-mi arunci o frânghie.

Álvaro ignoră ușoara ironie din remarca lui, sau probabil n-o sesizează.

— Mai practic, zice.

— Numai asta descărcăm tot timpul – grâu? îl întreabă pe Álvaro în alt moment.

— Grâu și secară, răspunde Álvaro.

— Dar numai asta importăm la docurile astea: cereale?

— Depinde ce înțelegi prin *importăm*. Cheiul Doi este pentru cargourile de cereale. Dacă ai lucra la Cheiul Șapte, ai descărca încărcături diferite. Dacă ai lucra la Cheiul Nouă, ai descărca oțel și ciment. N-ai dat o raită pe la docuri? N-ai explorat nițel?

— Ba da. Dar celelalte cheiuri erau mereu pustii. Ca și acum.

— Păi, e logic, nu? N-ai nevoie de o bicicletă nouă în fiecare zi. N-ai nevoie de pantofi noi în fiecare zi, ori de haine noi. Dar de mâncat, mănânci în fiecare zi. Prin urmare, avem nevoie de multe cereale.

— Prin urmare, dacă m-aș transfera la Cheiul Șapte sau la Cheiul Nouă, aș avea un program mai relaxat. Mi-aș putea lua liber săptămâni întregi.

— Corect. Dacă ai lucra la Șapte sau la Nouă, ai avea un program mai relaxat. Dar nu ai avea normă întreagă. Prin urmare, una peste alta, ți-e mai bine la Doi.

— Înțeleg. Prin urmare, la urma urmei, e cum nu se poate mai bine că mă aflu aici, la acest chei, în acest port, în acest oraș, în această țară. Totul e cum nu se poate mai bine în această lume care e cea mai bună dintre toate lumile posibile.

Álvaro se încruntă.

— Aceasta nu este o lume posibilă, zice el. Este singura lume. Nu hotărâm noi dacă din cauza asta este cea mai bună, nu tu ai căderea să hotărăști, și nici eu.

Îi stau pe limbă mai multe replici, dar se abține. Poate că, în această lume care e singura lume, e mai prudent să lase ironia deoparte.

Capitolul 6

Așa cum a promis, Álvaro îl învață pe băiat șah. Când nu e mult de muncă, îi vezi aplecați peste un șah de buzunar, la umbră, absorbiți de joc.

— Tocmai m-a bătut, raportează Álvaro. Abia au trecut două săptămâni, și e mai bun ca mine.

Eugenio, cel mai învățat dintre docheri, îl provoacă pe băiat la o întrecere.

— O partidă-fulger, zice el. Fiecare are cinci secunde să mute. Unu-doi-trei-patru-cinci.

Înconjurați de spectatori, joacă partida-fulger. În câteva minute, băiatul l-a încercuit pe Eugenio. Eugenio dă un bobârnac regelui său, care se răstoarnă.

— O să mă mai gândesc dacă să mai joc cu tine, zice el. Ai pe dracu' în tine, zău așa.

În autobuz, seara, el încearcă să discute despre partidă și despre remarca ciudată a lui Eugenio: dar băiatul e reticent.

— Vrei să-ți cumpăr un joc de șah? îl întreabă el. O să poți să exersezi acasă.

Băiatul scutură din cap.

— Nu-mi place să exersez. Nu-mi place șahul.

— Dar joci atât de bine!

Băiatul dă din umeri.

— Dacă ești binecuvântat cu un talent, ai datoria să nu-l ascunzi, se încăpățânează el.

— De ce?

— De ce? Pentru că lumea e un loc mai bun, zic eu, dacă fiecare dintre noi excelează în ceva.

Băiatul se uită bosumflat pe fereastră.

— Ești supărat pe ce a spus Eugenio? Nu trebuie să fii.

A zis și el așa.

— Nu sunt supărat. Pur și simplu nu-mi place șahul.

— Păi, Álvaro o să fie dezamăgit.

A doua zi, un străin își face apariția la docuri. E mic, vânos; pielea îi e bronzată, are o nuanță brun-roșcată; ochii, înfundați, nasul, coroiat, ca un cioc de șoim. Poartă blugi decolorați, mânjiți de ulei de motor, și cizme de piele zgâriate.

Din buzunarul de la piept scoate o bucată de hârtie, i-o întinde lui Álvaro; fără să scoată un cuvânt, stă și se uită în depărtare.

— În regulă, zice Álvaro. O să descărcăm azi toată ziua și mâine aproape toată ziua. Când ești dispus să începi, te pui la rând.

Din același buzunar de la piept, străinul scoate un pachet de țigări. Fără să ofere și altora, își aprinde una și trage adânc.

— Ține minte, zice Álvaro, nu se fumează în cală.

Bărbatul nu dă semne că a auzit. Se uită netulburat în jur. Fumul de la țigară se înalță încet în văzduhul liniștit.

Numele lui, face Álvaro cunoscut, este Daga. Nimeni nu-i spune altcumva, nici „tipul nou", nici „insul nou".

Deși e scund, Daga e vânjos. Nici nu clipește când primul sac îi e pus pe umeri; urcă

scara iute, picioarele nu-i șovăie; străbate pasarela cu pas săltat și lasă sacul să cadă în căruță, fără niciun semn de efort. După care se retrage în umbra barăcii, se pune pe vine, își aprinde altă țigară.

Álvaro se duce la el.

— Fără pauze, Daga, zice el. Treci la treabă.

— Care-i norma? întreabă Daga.

— Nu există normă. Suntem plătiți cu ziua.

— Cincizeci de saci pe zi, spune Daga.

— Descărcăm mai mulți de-atât.

— Câți?

— Mai mult de cincizeci. Nenormat. Fiecare duce câți poate.

— Cincizeci. Nu mai mulți.

— Ridică-te. Dacă vrei să fumezi, așteaptă pauza. Lucrurile ating punctul culminant vineri la prânz, când sunt plătiți. Când Daga se apropie de scândura de lemn ce servește drept masă, Álvaro se apleacă și susură ceva în urechea casierului. Casierul dă din cap. Pune banii lui Daga pe scândură, în fața lui.

— Ce-i asta? întreabă Daga.

— Plata pentru zilele muncite, zice Álvaro.

Daga ia monedele și, cu o mișcare rapidă, disprețuitoare, i le aruncă în față casierului.

— Ce-ai? se miră Álvaro.

— Salariu de șobolan.

— Ăsta-i tariful. Asta ai câștigat. Asta câștigăm toți. Vrei să spui că suntem șobolani cu toții?

Oamenii se strâng în jurul lor. Prudent, casierul își strânge hârtiile, închide capacul casetei.

Simón îl simte pe băiat că-l strânge de picior.

— Ce fac? scâncește el. Chipul îi e palid, îngrijorat. O să se bată?

— Nu, bineînțeles că nu.

— Spune-i lui Álvaro să nu se bată. Spune-i!

Băiatul îl trage de mână, îl trage, îl trage.

— Hai să plecăm de-aici, îi spune el. Îl trage pe băiat spre dig. Uite! Vezi focile? Aia mare cu nasul în vânt e masculul. Celelalte, mai mici, sunt nevestele lui.

Dinspre mulțime se aude un țipăt ascuțit ce produce agitație.

— Se bat! scâncește băiatul. Nu vreau să se bată!

Un semicerc s-a format în jurul lui Daga, care s-a lăsat pe vine, cu un zâmbet stins pe buze și un braț întins în față. În mâna lui lucește lama unui cuțit.

— Hai! zice, și face un semn de chemare cu arma. Cine urmează?

Álvaro stă jos, aplecat. Pare să-și strângă brațele peste piept. Pe cămașă se vede o dungă de sânge.

— Care mai vrea? repetă Daga.

Nimeni nu se clintește. El se ridică, îndoaie lama, vâră cuțitul în buzunar, apucă caseta cu bani, o răstoarnă pe scândură. Monedele se revarsă peste tot.

— Pămpălăi! zice el. Numără cât îi trebuie, bate în butoiul de tablă a derâdere. Serviți

vă, zice, și le întoarce bărbaților spatele. Nonșalant, încalecă bicicleta casierului și pleacă.

Álvaro se ridică în picioare. Sângele de pe cămașă vine de la mână, curge dintr-o crestătură făcută în palmă.

El, Simón, este cel mai cu prestanță dintre ei, în orice caz cel mai în vârstă: el ar trebui să preia inițiativa.

— Trebuie să te duci la doctor, îi spune el lui Álvaro. Hai să mergem. Îi face semn băiatului: Vino, îl ducem pe Álvaro la doctor.

Băiatul nu se mișcă.

— Ce-i?

Buzele băiatului se mișcă, dar nu se aude niciun cuvânt. Se apleacă spre el.

— Ce-i? întreabă el din nou.

— Álvaro o să moară? șoptește el.

Trupul îi este înțepenit. Tremură tot.

— Bineînțeles că nu. Are o tăietură la mână, asta-i tot. Are nevoie de un pansament care să oprească sângerarea. Hai. Îl ducem la doctor și el o să-l facă bine.

De fapt, Álvaro a și pornit-o, însoțit de un alt ins.

— S-a bătut, zice băiatul. S-a bătut, și acum doctorul o să-i taie mâna.

— Aiurea. Doctorii nu taie mâini. Doctorul o să-i spele rana și o să-i pună un plasture, poate că o să i-o și coasă cu ac și ață. Mâine, Álvaro o să se întoarcă la muncă și o să și uităm ce s-a întâmplat.

Băiatul se uită la el pătrunzător.

— Nu-ți vând gogoși, îi spune el. Ție nu ți-aș vinde niciodată gogoși. Rana lui Álvaro nu e gravă. Omul ăla, señor Daga sau cum îi zice, n-a vrut să-l rănească. A fost un accident. A alunecat cuțitul. Cuțitele ascuțite sunt periculoase. Să ții minte: să nu te joci cu cuțitele. Dacă te joci cu ele, te poți răni. Álvaro s-a rănit, din fericire nu e grav. Iar señor Daga a plecat, și-a luat banii și a plecat. N-o să se întoarcă. Locul lui nu era aici, știe asta.

— *Tu* nu ai voie să te bați, spune băiatul.

— N-o să mă bat, îți promit!

— Să nu te bați niciodată.

— Nu-mi stă în obicei să mă bat. Nici Álvaro nu s-a bătut. A încercat doar să se apere. A încercat să se apere și s-a rănit.

Își întinde mâna, ca să-i arate cum a încercat Álvaro să se apere, cum s-a ales cu rana.

— Álvaro s-a bătut, spune băiatul, pronunțând cuvintele solemn, ca pe un verdict final.

— Când te aperi nu înseamnă că te bați. A te apăra e un instinct firesc. Dacă cineva ar încerca să te lovească, te-ai apăra. N-ai sta pe gânduri. Uite.

De când sunt împreună, n-a ridicat niciodată mâna asupra băiatului. Acum, deodată, ridică o mână amenințătoare. Băiatul nici măcar nu clipește. El se face că-l pălmuiește. Băiatul nu tresare.

— În regulă, zice. Te cred. (își lasă mâna să cadă.) Ai dreptate. Am greșit. Álvaro nu ar fi trebuit să încerce să se apere. Ar fi trebuit să fie ca tine. Ar fi trebuit să fie curajos. Hai să mergem la clinică, să vedem cum se simte.

Álvaro vine la muncă a doua zi, cu mâna rănită ținută într-o eșarfa. Refuză să discute

incidentul. Urmându-i exemplul, nici ceilalți nu vor să discute despre cele întâmplate. Dar băiatul îi sâcâie.

— Señor Daga o să aducă înapoi bicicleta? întreabă el. De ce i se spune señor Daga?

— Nu, n-o să se întoarcă, răspunde el. Nu-i place de noi, nu-i place munca pe care o facem, n-are de ce să se întoarcă. Nu știu dacă Daga e numele lui adevărat. Nu contează. Numele n-are importanță. Dacă el vrea să-și spună Daga, n-are decât.

— Dar de ce a furat banii?

— Nu a *furat* banii. Nu a *furat* bicicleta. A fura înseamnă a lua ceea ce nu-ți aparține, atunci când nimeni nu se uită. Noi ne-am uitat cu toții când a luat banii. Am fi putut să-l oprim, dar n-am făcut-o. Am preferat să nu ne batem cu el. Am preferat să-l lăsăm să plece. Sunt convins că ești de acord cu asta. Tu ești cel care spune că n-ar trebui să ne batem.

— Omul ar fi trebuit să-i dea mai mulți bani.

— Casierul? Casierul ar fi trebuit să-i dea cât ar fi vrut? Băiatul dă din cap.

— Nu putea face asta. Dacă ne-ar plăti cât vrem, n-ar mai avea bani.

— De ce?

— De ce? Pentru că toți vrem mai mult decât ni se cuvine. Așa e natura umană. Pentru că toți vrem mai mult
decât merităm.

— Ce e natura umană?

— E felul în care sunt alcătuite ființele omenești, tu, eu, Álvaro și señor Daga, și oricine altcineva. E felul în care suntem când venim pe lume. Toți o avem în comun. Ne place să credem că suntem deosebiți. Dar, strict vorbind, nu poate fi așa. Dacă am fi cu toții speciali, n-ar mai exista nimic deosebit. Însă continuăm să credem în noi înșine. Coborâm în cala vaporului, în căldură și praf, aburcăm saci pe spinare și îi cărăm în sus, la lumină, ne vedem prietenii trudind ca noi, făcând exact același lucru ca noi, nimic deosebit în asta, și ne simțim mândri de ei și de noi înșine, suntem tovarăși care muncim împreună cu un scop comun; totuși, într-un ungher mic al inimilor noastre, pe care îl ținem ascuns, șoptim: *Și totuși, și totuși, tu ești deosebit, o să vezi! Într-o bună zi, când o să ne așteptăm cel mai puțin, fluierul lui Álvaro va bubui, vom fi cu toții chemați pe chei, unde vor aștepta o mulțime numeroasă și un bărbat cu un costum negru și o pălărie înaltă; iar bărbatul în costum negru te va striga să faci un pas în față, spunând:* Priviți-l pe acest muncitor anume, de care suntem foarte mulțumiți! *și îți va strânge mâna și îți va prinde o medalie de piept –* Pentru servicii deosebite, *va spune medalia – și toată lumea va ovaționa și va aplauda.* E în natura omenească să viseze astfel, chiar dacă ar fi înțelept să păstrăm asemenea visuri pentru noi. La fel ca oricare dintre noi, señor Daga s-a gândit că este deosebit; dar nu și-a ținut gândul pentru sine. A vrut să iasă în evidență. A vrut să fie recunoscut.

Se oprește din vorbit. Pe chipul copilului nu se vede niciun semn că a priceput vreun cuvânt. E una din zilele în care nu-i merge mintea, sau e pur și simplu îndărătnic?

— Señor Daga a dorit să fie lăudat și să primească o medalie, zice el. Când noi nu i-am dat medalia la care a visat, el a luat în schimb bani. A luat ceea ce a considerat că merită. Asta e tot.

— De ce nu a primit o medalie? întreabă băiatul.

— Pentru că dacă am primi cu toții medalii, atunci medaliile n-ar mai avea nicio valoare. Pentru că medaliile trebuie să fie câștigate. La fel ca banii. Nu primești o medalie doar pentru că vrei una.

— Eu i-aș da lui señor Daga o medalie.

— Ei bine, poate că ar trebui să te facem casierul nostru. Atunci cu toții am primi medalii și oricâți bani vrem, iar săptămâna viitoare nu va mai rămâne nimic în caseta cu bani.

— În caseta cu bani vor fi mereu bani, zice băiatul. De aceea se numește caseta cu bani.

El își ridică mâinile în aer.

— N-o să mă cert cu tine dacă vrei să faci pe prostul.

Capitolul 7

La câteva săptămâni după ce s-au prezentat prima oară la Centru, sosește o scrisoare de la Ministerio de Reubicacion din Novilla, informându-l că lui și familiei lui li s-a repartizat un apartament în Satul Estic, unde trebuie să se instaleze nu mai târziu de lunea viitoare până-n prânz.

Satul Estic, cunoscut mai ales sub numele de Blocurile Estice, este un cvartal în partea de răsărit a pajiștii, câteva imobile cu apartamente, între care sunt spații verzi. El și băiatul s-au plimbat deja prin zonă, așa cum s-au plimbat și în cartierul geamăn, Satul Vestic. Clădirile care compun satul sunt toate la fel, înalte de patru etaje. La fiecare etaj sunt șase apartamente, care dau spre un scuar cu dotări comunitare, precum un loc de joacă pentru copii, un bazin de înot, un rastel de biciclete și frânghii de uscat rufe. Se zice că Satul Estic are mai multe avantaje decât Satul Vestic; se pot considera norocoși că sunt trimiși acolo.

Mutarea de la Centru nu ridică probleme, deoarece au puține lucruri, iar prieteni nu și-au făcut. Vecinii lor au fost, de o parte, un bătrân care abia se târăște încoace și-ncolo, îmbrăcat în halat, vorbind singur, iar de partea cealaltă, un cuplu distant, care pretinde că nu înțelege spaniola pe care o vorbește el.

Noul apartament, aflat la etajul doi, este micuț, mobilat sumar: două paturi, o masă și scaune, un birouaș, rafturi de metal. Într-o anexă minusculă se află o plită electrică pusă pe un suport și o chiuvetă cu robinet. Un panou glisant ascunde un duș și un closet.

Pentru prima lor cină la bloc, el îi pregătește băiatului felul lui preferat, clătite cu unt și gem.

— O să ne placă aici, nu-i așa? îl întreabă el pe băiat. O să fie un nou capitol în viața noastră.

După ce l-a anunțat pe Álvaro că nu se simte bine, nu are remușcări să-și ia zile libere de la muncă. Câștigă destul pentru nevoile lor, nu prea are pe ce cheltui banii, nu vede de ce să se epuizeze fără rost. În plus, mereu sosesc nou-veniți pentru munci ocazionale, care pot să-i țină locul la docuri. Astfel că în unele dimineți lenevește în pat, moțăind, savurând căldura soarelui ce intră pe ferestre.

Îmi protejez șalele, își spune el. *Îmi protejez șalele pentru următorul capitol al acestei întreprinderi.* Prin următorul capitol, el înțelege căutarea mamei băiatului, căutare pe care încă nu știe de unde s-o înceapă. *Îmi concentrez energiile; fac planuri.*

În vreme ce el se relaxează, băiatul se joacă afară, la groapa cu nisip sau la leagăne, ori hoinărește printre frânghiile de rufe, îngânând o melodie, rotindu-se și înfășurându-se în cearșafuri ca într-un cocon și apoi eliberându-se. E un joc de care pare să nu se sature niciodată.

— Nu cred că vecinii noștri vor fi încântați să te vadă cu mâinile pe așternuturile lor proaspăt spălate, spune el. Ce-ți place atât de mult la ele?

— Îmi place cum miros.

Data următoare când trece prin curte își lipește discret fața de un cearșaf și inspiră adânc. Mirosul e curat, cald, mângâietor.

Mai târziu în aceeași zi, privind pe fereastră, îl vede pe băiat culcat în iarbă, nas în nas cu un băiat mai mare. Par să vorbească ceva important.

— Văd că ai un prieten nou, remarcă el la prânz. Cine e?

— Fidel. Știe să cânte la vioară. Mi-a arătat vioara lui. Îmi iei și mie o vioară?

— Locuiește la Blocuri?

— Da. Îmi iei și mie o vioară?

— Vom vedea. Viorile costă mult, și vei avea nevoie de un profesor, nu iei pur și simplu vioara în mână și te apuci de cântat.

— Pe Fidel îl învață mama lui. Zice că mă poate învăța și pe mine.

— E bine că ți-ai făcut un prieten nou, mă bucur pentru tine. Cât privește lecțiile de vioară, cred că mai întâi ar trebui să discut cu mama lui Fidel.

— Putem merge acum?

— Putem merge mai târziu, după ce dormi un pic.

Apartamentul lui Fidel este în capătul celălalt al curții.

Înainte să apuce să ciocănească, ușa se deschide brusc și Fidel stă în fața lor, voinic, cârlionțat, zâmbitor.

Deși apartamentul nu e mai mare decât al lor și nici atât de însorit, are un aer mai primitor, poate din cauza perdelelor viu colorate, al căror imprimeu cu flori de cireș se repetă pe cuverturile de pe pat.

Mama lui Fidel le iese în întâmpinare: e o tânără uscățivă, chiar sfrijită, cu dinți ieșiți în afară și părul dat după urechi și prins la spate. Într-un fel nedeslușit, este dezamăgit de înfățișarea ei, la această primă întâlnire, deși nu are niciun motiv să fie.

— Da, confirmă ea, i-am spus fiului tău că poate să vină și el cu Fidelito la lecțiile de muzică. Mai apoi putem discuta din nou, să vedem dacă are aptitudini și dorința de a progresa.

— Ești foarte amabilă. De fapt, David nu e fiul meu. Eu nu am copii.

— Unde sunt părinții lui?

— Părinții lui… E complicat. O să-ți explic când o să avem mai mult timp. La lecții o să aibă nevoie de o vioară a lui?

— Cu începătorii folosesc mai întâi flautul. Fidel – îl trage pe fiul ei mai aproape, el o îmbrățișează afectuos –, Fidel a învățat să cânte la flaut un an, înainte să treacă la vioară.

El se răsucește către David.

— Ai auzit, băiete? Întâi înveți să cânți la flaut, abia după aceea la vioară. Ne-am înțeles?

Băiatul face o față lungă. Îi aruncă o privire noului său prieten, tace.

— E greu să devii violonist. Nu vei reuși dacă n-ai tragere de inimă pentru asta. (El se întoarce către mama lui Fidel.) Pot să te întreb cât ceri pentru lecție?

Ea îl privește surprinsă.

— Nu cer nimic, zice. O fac pentru muzică.

Numele ei e Elena. N-ar fi zis că o cheamă așa. Ar fi bănuit că o cheamă Manuela, sau chiar Lourdes.

Îi invită pe Fidel și pe mama lui la o plimbare cu autobuzul, până la Pădurea Nouă, o ieșire recomandată de Álvaro („Odată a fost plantație, dar apoi a fost lăsată să se

sălbăticească, o să vă placă”). De la capătul liniei, băieții o rup la fugă înainte, pe o potecă, el și Elena se țin după ei.

— Ai mulți elevi? o întreabă el.

— O, nu sunt chiar profesoară de muzică. Am câțiva copii pe care-i ajut cu noțiunile de bază.

— Cum îți câștigi existența dacă nu ceri bani pentru lecții?

— Cos. Una-alta. Primesc o alocație mică de la Asistencia. Îmi ajunge. Există lucruri mai importante decât banii.

— Adică muzica?

— Muzica, da, dar și felul în care trăiești. Cum urmează să trăiești.

Un răspuns bun, un răspuns serios, un răspuns filosofic. Câteva clipe, rămâne tăcut.

— Te întâlnești cu mulți oameni? întreabă el. Adică – își ia el inima-n dinți, există vreun bărbat în viața ta?

Ea se încruntă.

— Am prieteni. Și femei, și bărbați. Nu fac nicio deosebire între ei.

Poteca se îngustează. Ea merge înainte, el rămâne în urma ei, cu ochii la coapsele ei care se leagănă. Preferă o femeie mai împlinită. Dar îi place de Elena.

— Eu, unul, nu pot renunța la această deosebire, zice el. Și nici n-aș vrea să renunț la ea.

Ea încetinește pasul, pentru ca el s-o ajungă, îl privește drept în față.

— Nimeni nu trebuie să renunțe la ceea ce e important pentru el, zice ea.

Cei doi băieți vin înapoi, gâfâind din pricină că au alergat, strălucind de sănătate.

— Avem ceva de băut? întreabă Fidel.

Abia când se află din nou în autobuz, îndreptându-se spre casă, are iarăși ocazia să stea de vorbă cu Elena.

— Nu știu cum stă treaba cu tine, zice el, dar în mine trecutul nu a murit. Poate că detaliile s-au estompat, însă încă simt cu intensitate cum a fost viața odată. Bunăoară, bărbați și femei: zici că ai depășit modul acesta de gândire; eu nu. Încă simt că eu sunt bărbat, iar tu, femeie.

— Sunt de acord. Bărbații sunt altfel decât femeile. Interpretează roluri diferite.

Cei doi băieți, așezați pe banca din fața lor, șușotesc între ei, chicotesc. El o ia de mână pe Elena. Ea nu și-o retrage. Cu toate acestea, în felul enigmatic prin care vorbește corpul, mâna ei îi răspunde. Moare în strânsoarea lui ca un pește pe uscat.

— Dă-mi voie să te întreb, zice el. Nu mai ești capabilă să simți ceva pentru un bărbat?

— Nu e vorba că nu simt, replică ea încet, apăsând cuvintele. Dimpotrivă, simt bunăvoință, multă bunăvoință, și pentru tine, și pentru fiul tău. Căldură și bunăvoință.

— Prin bunăvoință, vrei să spui că ne dorești binele? Mă lupt să înțeleg conceptul. Ai bune intenții față de noi?

— Da, exact.

— Trebuie să-ți spun că asta ne întâmpină peste tot aici, bune intenții. Toată lumea ne dorește binele, toată lumea este gata să fie binevoitoare față de noi. Pur și simplu suntem purtați pe un nor de bunăvoință. Dar totul rămâne cam abstract. Poate bunăvoința ca atare să ne satisfacă nevoile? Oare nu stă în natura noastră să tânjim după ceva mai

palpabil?
În mod deliberat, Elena își retrage mâna dintr-a lui.
— Poate că îți dorești ceva mai mult decât bunăvoință; dar oare ceea ce îți dorești este mai bun decât bunăvoința?

Asta ar trebui să te întrebi. (Se oprește din vorbit.) Lui David îi spui mereu „băiat”. D ce nu-i spui pe nume?
— David este numele pe care i l-au dat în lagăr. Nu-i place, zice că nu-i numele lui adevărat. Îl folosesc doar dacă n-am încotro.
— Un nume se poate schimba ușor, să știi. Te duci la registratură și completezi un formular de schimbare de nume. Asta-i tot. Fără întrebări. Ea se apleacă în față. Ce to șușotiți voi acolo? îi întreabă ea pe băieți.
Fiul ei îi zâmbește, își duce degetul la gură, în semn că ceea ce-i preocupă pe ei doi e o chestie secretă.
Autobuzul îi lasă în dreptul Blocurilor.
— Mi-ar fi plăcut să te invit la o ceașcă de ceai, spune Elena, dar din păcate e ora la care Fidelito face baie și mănâncă de seară.
— Înțeleg, zice el. La revedere, Fidel. Mulțumesc pentru plimbare. Ne-am simțit bine.
— Tu și Fidel păreți să vă înțelegeți bine, îi spune el băiatului, când rămân singuri.
— E cel mai bun prieten al meu.
— Prin urmare, Fidel simte bunăvoință față de tine, da?
— Multă bunăvoință.
— Dar tu? Și tu simți bunăvoință?
Băiatul dă energic din cap.
— Și altceva pe lângă bunăvoință?
Băiatul îl privește contrariat.
— Nu.
Poftim, până și un copil știe. Din bunăvoință decurg prietenie și fericire, decurg picnicuri amicale pe pajiști sau după-amiezi amicale hălăduind prin pădure. Câtă vreme din iubire, sau cel puțin din doruri în manifestările lor cele mai urgente, decurg frustrare și îndoială, și amărăciune. Simplu ca bună ziua.
Și, în fond, ce-are el de gând cu Elena, o femeie pe care abia o cunoaște, mama noului prieten al copilului? Speră să o seducă, deoarece, în amintirile lui ce nu s-au pierdut cu totul, bărbații și femeile se seduc unii pe alții? Insistă oare asupra faptului că ceea ce e personal (dorința, iubirea) primează în fața a ceea ce e universal (bunăvoința, bunele intenții)? Și de ce își pune mereu întrebări, în loc să trăiască pur și simplu, la fel ca toți ceilalți? E oare vorba de o tranziție mult prea înceată, de la vechi și confortabil (ceea ce e personal), la nou și incert (ceea ce e universal)? Aceste întrebări sunt o fază în creșterea fiecărui nou-sosit, o fază pe care oameni precum Álvaro, și Ana, și Elena au depășit-o deja cu succes? Dacă așa stă treaba, cât va mai trece până va fi și el un om nou, superior?

Capitolul 8

— Deunăzi îmi vorbeai despre bunăvoință, bunăvoința ca balsam universal pentru nenorocirile noastre, îi spune el Elenei. Dar nu ți se întâmplă uneori să-ți fie dor de contactul fizic?

Sunt pe pajiște, lângă un teren unde se desfășoară câteva meciuri de fotbal jucate oarecum haotic. Fidel și David au fost și ei primiți într-un joc, deși sunt încă mult prea mici. Conștiincioși, se agită împreună cu ceilalți jucători, dar mingea nu le este pasată niciodată.

— Cine crește un copil nu simte lipsa contactului fizic, răspunde Elena.

— Prin contact fizic înțeleg cu totul altceva. Înțeleg să iubești și să fii iubit. Înțeleg să dormi cu cineva în fiecare noapte. Nu ți-e dor de asta?

— Dacă mi-e dor? Nu sunt genul de persoană care să sufere din pricina amintirilor, Simón. Ceea ce spui tu îmi pare undeva foarte departe. Și – dacă prin a dormi cu cineva înțelegi sex – chiar ciudat. Ciudată preocupare.

— Dar fără îndoială nimic nu se compară cu sexul în a apropia doi oameni. Sexul ne-ar apropia mai mult, pe tine și pe mine. Bunăoară.

Elena se întoarce cu spatele la el.

— Fidelito! strigă ea și face cu mâna. Vino! Trebuie să

I s-a năzărit lui, sau ea chiar a roșit un pic?

Adevărul e că Elena îl atrage doar într-o mică măsură. Nu-i place că e ciolănoasă, nu-i plac maxilarul ei puternic, dinții proeminenți. Dar el e bărbat, ea e femeie, iar prietenia copiilor lor îi tot aduce împreună. Prin urmare, în ciuda faptului că l-a trimis politicos la plimbare de câteva ori, el continuă să-și permită ușoare libertăți ce par mai curând s-o amuze, nu s-o enerveze. Vrând-nevrând, se pomenește că visează cu ochii deschiși că o întâmplare fericită i-o va împinge pe Elena în brațe.

Întâmplarea fericită, când se ivește, ia forma unei întreruperi de curent. Întreruperile de curent nu sunt ceva neobișnuit în oraș. De obicei sunt anunțate cu o zi înainte și se aplică fie clădirilor cu numere pare, fie celor cu numere impare. În cazul Blocurilor, sunt aplicate unor clădiri întregi, prin rotație.

În seara cu pricina, totuși, nu se anunță nimic, dar Fidel bate la ușă și întreabă dacă poate rămâne acolo să-și facă temele, deoarece în apartamentul lor nu e lumină.

— Ați mâncat? îl întreabă el pe băiat.

Fidel clătină din cap.

— Fugi înapoi, îi zice el. Spune-i mamei că vă invit pe amândoi la cină.

Cina pe care le-o oferă constă în pâine și supă (orz și dovlecei fierți cu fasole din conservă; încă nu a găsit un magazin care să vândă condimente), dar e suficient. Fidel își termină iute temele. Băieții se așază și se uită la cărți ilustrate; și deodată, ca lovit cu leuca, Fidel adoarme.

— Așa face de când e mic, spune Elena. Nimic nu-l mai trezește. Îl duc în brațe și-l bag în pat. Mulțumesc pentru masă.

— Nu vă puteți întoarce în apartamentul ăla întunecat. Rămâneți aici peste noapte

Fidel poate dormi cu David în pat. Eu dorm pe un scaun. Sunt obișnuit cu asta.

E o minciună, nu e obișnuit să doarmă pe scaune, iar pe micul scaun de bucătărie, cu speteaza dreaptă, se îndoiește că e omenește posibil să dormi. Dar astfel nu-i lasă Elenei vreo portiță de a refuza.

— Știi unde este baia. Poftim un prosop.

Când el se întoarce din baie, ea s-a culcat în patul lui, băieții dorm unul lângă celălalt. El se învelește într-o pătură și stinge lumina. O vreme, domnește tăcerea. Apoi, din întuneric, ea spune:

— Dacă ți-e incomod, și sunt sigură că îți este, pot să-ți fac loc.

El se strecoară în pat lângă ea. Pe tăcute, discret, ei îndeplinesc raportul sexual, ciulind urechile la copiii care dorm la un braț distanță de ei.

Nu e cum a sperat. Ea nu pune suflet, simte asta din prima clipă; cât despre el, rezerva de dorință refulată pe care a contat se dovedește o iluzie.

— Vezi, ce ți-am spus? șoptește ea când isprăvesc. Își trece un deget peste buzele lui. Nu ne-a ajutat cu nimic, nu-i așa?

Are dreptate? Ar trebui să se lase descurajat de această experiență și să-și ia adio de la sex, așa cum pare să fi făcut Elena? Poate. Și totuși, simplul fapt că ținea o femeie în brațe, chiar dacă nu-i o frumusețe care să te dea pe spate, îl umple de energie.

— Nu sunt de acord, murmură el. De fapt, cred că greșești. Se oprește. Te-ai întreba vreodată dacă nu cumva prețul pe care-l plătim pentru viața asta nouă, prețul uitării, ar putea fi prea mare?

Ea nu răspunde, ci își aranjează lenjeria și se întoarce cu spatele.

Deși nu locuiesc împreună, îi place să se gândească la el și la Elena, după acea noapte dormită împreună, ca la un cuplu în devenire, și la cei doi băieți ca la doi frați sau frați vitregi. Aproape că devine un obicei să cineze toți patru; la sfârșit de săptămână, se duc la cumpărături sau la picnicuri, sau în excursii la țară; și, deși el și Elena nu mai petrec vreo altă noapte împreună, din când în când ea îl lasă să facă dragoste cu ea, când băieții nu sunt prin preajmă. Începe să se obișnuiască cu trupul ei, cu oasele ascuțite ale bazinului și sânii mici. E limpede că ea nu e atrasă sexual de el; dar lui îi place să se gândească la felul în care face el dragoste ca la un act stăruitor și prelungit de resuscitare, de readucere la viață a unui trup de femeie care e practic mort.

Când ea îl invită să facă dragoste cu ea, nu există nici cel mai mic semn de cochetărie.

— Dacă vrei, o putem face acum, zice ea, apoi închide ușa și începe să se dezbrace.

Altădată, un asemenea prozaism i-ar fi tăiat orice chef, iar pasivitatea ei l-ar fi umilit. Dar el decide că nu se va da bătut și nu se va simți umilit. Va accepta ce oferă ea cu toată bucuria și recunoștința de care este capabil.

De obicei, ea se referă la act spunând pur și simplu *s-o facem*, dar uneori, când vrea să-l tachineze, folosește cuvântul *descongelar*, decongelare: „Dacă vrei, poți să mai încerci o dată să mă decongelezi". Un cuvânt care i-a scăpat lui odată, într-un moment de neatenție: „Lasă-mă să te decongelez!" Ideea de a fi readusă la viață prin decongelare i s-a părut atunci și îi pare și acum teribil de amuzantă.

Între ei doi sporește, dacă nu intimitatea, atunci o prietenie pe care el o simte destul de solidă, pe care se poate baza. Poate că prietenia lor ar fi sporit între ei oricum, date fiind

prietenia copiilor lor și nenumăratele ore petrecute de ei împreună, și poate că a contribuit la asta și faptul că *au făcut-o*, dar el n-ar putea spune dacă e adevărat sau nu.

Oare așa apar familiile în lumea asta nouă, se întreabă el: se întemeiază mai curând pe prietenie decât pe iubire? Nu e obișnuit să fie doar prieten cu o femeie. Dar remarcă beneficiile. Și, cu oarece prudență, se poate chiar bucura de această prietenie.

— Povestește-mi despre tatăl lui Fidel, o roagă el pe Elena.

— Nu mi-l prea aduc aminte.

— Dar cu siguranță a avut un tată.

— Bineînțeles.

— Tatăl semăna oarecum cu mine?

— Nu știu. Nu-mi dau seama.

— Vorbind ipotetic, ai putea să te gândești la cineva ca mine ca la un soț?

— Cineva ca tine? În ce sens ca tine?

— Te-ai mărita cu cineva ca mine?

— Dacă ăsta e felul tău de a mă întreba dacă m-aș mărita cu tine, atunci răspunsul este da, m-aș mărita. Ar fi bine pentru Fidel și David, pentru amândoi. Când ai vrea s-o facem? Pentru că oficiul de stare civilă este deschis numai în timpul săptămânii. Poți să-ți iei liber?

— Sigur că da. Șeful nostru este foarte înțelegător.

După această propunere ciudată și după ciudata acceptare (în privința căreia el nu face nimic), el începe să simtă o oarecare precauție din partea Elenei și o nouă tensiune în relația lor. Dar nu regretă că a întrebat. Își caută și el drumul. Își croiește o viață nouă.

— Cum te-ai simți, o întreabă el în altă zi, dacă m-aș vedea cu o altă femeie?

— Prin *m-aș vedea* înțelegi să faci sex cu ea?

— Poate.

— Și la cine te gândești?

— La nimeni în mod special. Pur și simplu explorez posibilități.

— Explorezi? N-a sosit timpul să te așezi la casa ta? Nu mai ești om tânăr.

El tace.

— Mă întrebi cum m-aș simți. Vrei un răspuns scurt, sau unul complet?

— Unul complet.

— Prea bine. Prietenia noastră este bună pentru băieți, asupra acestui aspect suntem de acord. Au devenit apropiați. Pe noi ne consideră drept o singură prezență protectoare. Prin urmare, pentru ei nu ar fi bine dacă prietenia noastră s-ar sfârși. Și nu văd de ce s-ar întâmpla asta doar pentru că te vezi cu altă femeie. Totuși, bănuiesc că vei dori să încerci cu această femeie același experiment pe care l-ai încercat și cu mine și că în cursul experimentului nu vei mai ține legătura cu Fidel și cu mine. Prin urmare, o să formulez acum ceva ce speram să ajungi să înțelegi singur. Vrei să te vezi cu această altă femeie pentru că eu nu-ți ofer lucrul de care crezi că ai nevoie, adică o izbucnire pasională. Singură prietenia nu te satisface. Îi lipsește ceva dacă nu e însoțită de o erupție pasională. După părerea mea, ăsta e un mod vechi de a gândi. Conform acestui mod vechi de a gândi, indiferent cât de mult ai, întotdeauna îți va lipsi ceva. Denumirea pe care ai ales s-o dai acestui *și-mai-mult* care lipsește e pasiune. Dar uite că sunt dispusă să pun pariu că,

dacă mâine ți s-ar oferi toată pasiunea pe care ți-o dorești – cu lopata ți s-ar oferi, ai găsi de îndată ceva nou ce-ți lipsește, ce nu ai. Această nemulțumire fără sfârșit, această tânjire după și-mai-multul care lipsește, e un mod de gândire de care noi ne-am dezbărat, în opinia mea. *Nimic nu lipsește.* Nimicul despre care tu crezi că îți lipsește e o iluzie. Trăiești o iluzie. Poftim. Ai vrut un răspuns complet, ți l-am dat. Îți ajunge, sau tânjești după și mai mult?

E o zi fierbinte, această zi a răspunsului complet. Radioul e dat încet; zac amândoi pe pat, în apartamentul ei, complet îmbrăcați.

— Din punctul meu… începe el, dar Elena îl întrerupe:

— Ssst, zice ea. Gata cu vorba, măcar azi.

— De ce?

— Pentru că una-două o să ne luăm la harță, și nu vreau.

Prin urmare, amuțesc amândoi, zac tăcuți unul lângă altul, ascultând ba țipătul pescărușilor care se rotesc deasupra curții, ba râsetul băieților care se joacă, ba muzica de la radio, a cărei melodicitate necontenită, calmă, îl liniștea cândva, dar acum îl irită pur și simplu.

Ceea ce vrea el să spună, *din punctul lui de vedere*, este că viața aici e mult prea placidă pentru gustul lui, prea îi lipsesc suișurile și coborâșurile, drama, tensiunea – în fapt, seamănă prea mult cu muzica de la radio. *Anodina*: ăsta e cuvântul spaniol?

Își amintește că odată l-a întrebat pe Álvaro de ce nu sunt niciodată știri la radio.

— Știri despre ce? n-a priceput Álvaro.

— Știri despre ce se petrece în lume, a replicat el.

— A, a făcut Álvaro, păi, se-ntâmplă ceva?

Ca și înainte, era să-l suspecteze că-l ironizează. Dar nu, niciun strop de ironie.

Álvaro nu e omul care să ironizeze. Nici Elena. Elena este o femeie inteligentă, dar nu vede nicio ambiguitate în lume, nicio diferență între felul în care lucrurile par să fie și felul în care sunt. O femeie inteligentă, o femeie admirabilă, care din cele mai neînsemnate lucruri – croitorie, lecții de muzică, treburi gospodărești – și-a încropit o viață nouă, o viață din care ea susține – pe bună dreptate? – că nu-i lipsește nimic. Aceeași poveste și în cazul lui Álvaro și al docherilor: n-au nicio năzuință secretă, nici gând să tânjească după un altfel de viață. Doar el e excepția, cel nesatisfăcut, cel nepotrivit. Ce-i rău cu el? E oare, așa cum spune Elena, doar modul vechi de a gândi și de a simți, care încă nu a murit în el, ci se zvârcolește cu ultimele puteri?

Aici, lucrurile nu-și au greutatea pe care o merită: asta ar vrea el să-i spună Elenei în cele din urmă. Muzica pe care o auzim n-are greutate. Amorul nostru n-are greutate. Mâncarea pe care o mâncăm, groaznicul nostru regim de pâine, n-are substanță – îi lipsește substanțialitatea cărnii de animal, cu toată gravitatea implicită a vărsării de sânge și a sacrificiului. Înseși cuvintelor noastre le lipsește greutatea, cuvintele astea spaniole care nu vin din inima noastră.

Muzica ajunge la sfârșitul ei grațios. El se ridică.

— Trebuie să plec, zice el. Îți amintești cum mi-ai spus deunăzi că nu te chinuie amintirile?

— Așa am zis?

— Da, așa ai zis. Când ne uitam la meciul de fotbal în parc. Ei bine, eu nu sunt ca tine Pe mine, amintirile mă chinuie, sau umbrele amintirilor. Știu că drumul până aici ar fi trebuit să ne curețe cu totul de trecut, și e adevărat, nu am un repertoriu bogat la care să fac apel. Dar umbrele stăruie totuși. Mă chinuie. Doar că nu folosesc cuvântul*chin.* Mă țin cu dinții de umbre.

— Asta e bine, zice Elena. E nevoie de tot felul în grădina lumii.

Fidel și David se reped în cameră, îmbujorați, asudați, plini de viață.

— Avem biscuiți? întreabă Fidel.

— În borcan, în dulap, zice Elena.

Băieții dispar în bucătărie.

— Vă distrați bine? strigă Elena.

— Îhî, răspunde Fidel.

— Foarte bine, zice Elena.

Capitolul 9

— Cum merg lecțiile de muzică? îl întreabă el pe băiat. Îți plac?

— Îhî. Știi ceva? Când o să crească mare, Fidel o să-și cumpere o vioară mică, mică – arată cât de mică va fi vioara: doar două lățimi de palmă – și o să poarte un costum de clovn și o să cânte la vioară la circ. Putem să mergem la circ?

— Când o să vină circul în oraș, o să mergem cu toții. Putem să-l invităm și pe Álvaro, poate și pe Eugenio.

Băiatul se bosumflă.

— Nu vreau să vină Eugenio. Zice tot felul de lucruri despre mine.

— A zis o singură chestie, că ai pe dracu' în tine, e un fel de-a zice. Adică înseamnă că ai o scânteie în tine care te face să fii bun la șah. Un drăcușor.

— Nu-mi place de el.

— Bine, bine, nu-l invităm pe Eugenio. Ce înveți la lecțiile de muzică, în afară de game?

— Să cânt din gură. Vrei să mă auzi?

— Mi-ar plăcea. Nu știam că Elena predă și canto. E plină de surprize.

Sunt în autobuz, ies din oraș, se duc la țară. Mai sunt câțiva pasageri, dar băiatul nu se jenează să cânte:

Wer reitet so spät durch Dampf und Wind?
Er ist der Vater mit seinem Kind;
Er halt den Knaben in dem Arm,
Er füttert ihn Zucker, er küsst ihm warm.

— Asta-i tot. E în engleză. Pot să învăț engleza? Nu vreau să mai vorbesc spaniola. Nu pot să sufăr spaniola.

— Vorbești foarte bine spaniola. Și cânți foarte frumos. Poate te vei face cântăreț când o să fii mare.

— Nu. O să mă fac magician, la circ. Ce înseamnă *Wer reitet so?*

— Nu știu. Nu vorbesc engleza.

— Pot să mă duc la scoală?

— Va trebui să mai aștepți pentru școală, până la următoarea ta zi de naștere. Și atunci te vei putea duce cu Fidel.

Coboară la stația denumită *Terminal*, unde autobuzul se întoarce. Harta pe care a luat-o din stația de autobuz indică poteci și trasee până între dealuri; planul lui este să urmeze o potecă șerpuitoare care duce la un lac – pe hartă, acesta este înconjurat de raze, indiciu pentru un loc pitoresc.

Sunt ultimii pasageri care coboară și singurii care pornesc pe potecă. Ținutul prin care trec este pustiu. Deși pământul pare fertil, vegetația plină de sevă, nu-i nici urmă de așezare omenească.

— Ce liniște e aici, la țară! observă el, deși, de fapt, pustietatea i se pare mai curând dezolantă decât liniștită. Ar fi mai bine să dea peste niște animale pe care să i le arate

băiatului, vite sau oi, sau porci, văzându-și de treabă. Sau măcar niște iepuri.

Din când în când, văd păsări zburând, dar mult prea departe și prea sus ca să-și dea seama ce sunt.

— Am obosit, îl anunță băiatul.

El se uită pe hartă. Sunt pe la jumătatea drumului până la lac.

— O să te duc eu o vreme, îi zice el, până îți revin puterile. (îl cocoață pe băiat pe umeri.) Să-mi zici dacă vezi un lac. De acolo vine apa pe care o bem noi. Să-mi zici dacă î vezi. De fapt, să-mi zici dacă vezi orice apă. Sau dacă vezi oameni.

Merg înainte. Dar fie a citit el prost harta, fie harta e greșit întocmită, pentru că, după un urcuș abrupt și un coborâș la fel de abrupt, poteca se termină fără veste la un zid de cărămidă și la o poartă ruginită, acoperită de iederă. Lângă poartă, o pancartă roasă de vreme. El dă la o parte iedera.

— *La Residencia,* citește el.

— Ce-i *residencia*? întreabă băiatul.

— *Residencia* e o casă, una mare. Dar *residencia* asta poate că nu e decât o ruină.

— Putem să intrăm?

Încearcă poarta, nu se clintește. Tocmai când dau să se întoarcă, vântul aduce până la ei sunetul slab al unor hohote de râs. Luându-se după zgomot, făcându-și cu greu drum prin tufărișul des, ajung într-un loc unde zidul de cărămidă e înlocuit cu un gard din plasă de sârmă. De partea cealaltă a gardului e un teren de tenis, iar pe teren sunt trei jucători, doi bărbați și o femeie, îmbrăcați în alb, bărbații cu cămăși și pantaloni lungi, femeia cu fustă largă și o bluză cu guler răsfrânt, și o șepcuță cu cozoroc verde.

Bărbații sunt înalți, cu umeri lați și șolduri înguste; par să fie frați, poate chiar gemeni. Femeia a făcut echipă cu unul din ei împotriva celuilalt. Sunt jucători cu experiență – își dă el seama din prima clipă, iscusiți, cu joc rapid de picioare. Tipul care joacă singur este chiar foarte bun, le ține piept fără probleme celor doi.

— Ce fac? șoptește băiatul

— E un joc, explică el tot șoptit. Se numește tenis. Încerci să trimiți mingea pe lângă adversar. Așa cum bagi gol la fotbal.

Mingea nimerește în gard. Întorcându-se să o recupereze, femeia îi vede.

— Bună! salută ea și îi zâmbește băiatului.

Ceva se stârnește în el. Cine e femeia asta? Zâmbetul ei, vocea ei, ținuta ei – are ceva vag familiar.

— Bună dimineața, spune el, cu uscăciune în gât.

— Hai, grăbește-te! o strigă partenerul ei. Minge de ghem.

Nu mai urmează alt schimb de cuvinte. De fapt, când partenerul ei vine un minut mai târziu să recupereze mingea, le aruncă amândurora o privire încruntată, ca pentru a le da de înțeles că nu sunt bine-veniți, nici măcar să privească.

— Mi-e sete, șoptește băiatul.

Îi dă sticla cu apă, pe care a luat-o cu el.

— Altceva n-avem?

— Ce vrei… nectar? se răstește el în șoaptă.

În clipa următoare își regretă iritarea. Scoate din rucsac o portocală și scobește o gaură

în coajă. Băiatul suge lacom.

— E mai bine? întreabă el.

Băiatul dă din cap.

— Mergem la Residencia?

— Asta trebuie să fie Residencia. Terenul de tenis trebuie să facă parte din ea.

— Putem intra?

— Putem încerca.

Lăsând în urmă terenul de tenis, se afundă din nou în tufișuri, urmând zidul, până ajung pe neașteptate la un drum ce duce la o poartă de fier dublă, înaltă. În spatele zăbrelelor, printre copaci, zăresc o clădire impozantă, din piatră închisă la culoare.

Poarta este închisă, nu și încuiată. Ei se strecoară înăuntru și merg pe o alee, cufundându-se până la glezne în frunze moarte. O pancartă cu o săgeată indică o intrare arcuită ce dă într-o curte în mijlocul căreia se află o statuie de marmură, o siluetă mai înaltă de-un stat de om, a unei femei sau a unui înger în voaluri umflate de vânt, cu privirile îndreptate spre zare și cu o torță aprinsă în mână.

— Bună ziua, domnule, zice o voce. Vă pot fi de folos?

Vocea aparține unui bărbat mai în vârstă, ridat, cocârjat. Poartă o uniformă neagră decolorată; a apărut dintr-un oficiu mic sau o gheretă, de lângă intrare.

— Da. Tocmai am venit din oraș. Aș vrea să știu dacă am putea schimba o vorbă cu unul dintre rezidenți, o doamnă care joacă tenis pe terenul din spate.

— Doamna respectivă dorește să stea de vorbă cu dumneavoastră, domnule?

— Așa cred. Trebuie să discut cu dânsa o chestiune importantă. O chestiune de familie. Dar putem aștepta până se încheie meciul.

— Și numele doamnei?

— Nu vi-l pot spune, pentru că nu-l cunosc. Dar o pot descrie. Aș spune că are vreo treizeci de ani, de înălțime medie, cu păr negru pe care-l poartă pieptănat pe spate. Se află în compania a doi bărbați tineri. Și e îmbrăcată complet în alb.

— Sunt mai multe doamne la La Residencia care corespund în mare acestei descrieri, domnule, și câteva dintre ele joacă tenis. Tenisul este un mod de recreere destul de popular.

Băiatul îl trage de mânecă.

— Spune-i despre câine, șoptește el.

— Câine?

Băiatul dă din cap.

— Câinele pe care-l aveau cu ei.

— Tânărul meu prieten spune că au un câine, repetă el – deși nu-și amintește de niciun câine.

— Aha, spune portarul.

Se retrage în ghereta lui, trage ușa de sticlă după el. În lumina slabă, îl văd răsfoind hârtii. Apoi ridică receptorul, formează un număr, ascultă, pune receptorul jos, se întoarce.

— Regret, domnule, nu răspunde.

— Asta pentru că e pe terenul de tenis. Nu putem merge pur și simplu la teren?

— Regret, nu e permis. Vizitatorii nu au acces la facilitățile noastre.

— Atunci putem aștepta aici până termină jocul?

— Asta se poate.

— Putem să ne plimbăm prin grădină cât așteptăm?

— Da.

Se depărtează prin grădina năpădită de tufăriș.

— Cine e doamna? întreabă băiatul.

— N-ai recunoscut-o?

Băiatul clătină din cap.

— N-ai simțit nicio mișcare ciudată în piept când ni s-a adresat, când ne-a salutat – un fel de ciupitură de corzile inimii, ca și când ai mai văzut-o cândva, în alt loc?

Băiatul clatină din cap nesigur.

— Te întreb pentru că doamna s-ar putea să fie tocmai persoana pe care-o căutăm. Cel puțin ăsta e sentimentul pe care îl am eu.

— O să fie mama mea?

— Nu pot să bag mâna-n foc. Va trebui s-o întrebăm.

Încheie un tur al grădinii. De data asta, există un răspuns. „Un domn la poartă, ca să vă vadă”, îl aude el pe portar spunând. „Da… da…”

Se întoarce către ei:

— Ați spus că e o problemă de familie, nu-i așa, domnule?

— Da, o problemă de familie.

— Și numele?

— Numele nu contează.

Portarul închide ușa și reia conversația. În sfârșit, iese din nou.

— Doamna vă primește, domnule, zice el. Dar există o mică problemă. Copiii nu au voie în Residencia. Mă tem că băiețelul dumneavoastră va trebui să aștepte aici.

— Ciudat. De ce n-au copiii voie?

— Fără copii în La Residencia, domnule. Asta e regula. Nu fac eu regulile, eu doar le aplic. Va trebui să stea aici, în timp ce dumneavoastră vă veți vizita familia.

— Rămâi cu acest domn? îl întreabă el pe băiat. Mă întorc cât pot de repede.

— Nu vreau, spune băiatul. Vreau să vin cu tine.

— Înțeleg. Dar sunt sigur că, în clipa în care va auzi că aștepți aici, doamna va dori să vină să te întâlnească. Prin urmare, vrei să faci acest mare sacrificiu și să rămâi aici cu acest domn, doar pentru foarte puțin timp?

— O să te întorci? Promiți?

— Bineînțeles.

Băiatul tace, nu vrea să-l privească în ochi.

— Nu puteți face o excepție în acest caz? îl întreabă el pe portar. O să fie foarte cuminte, n-o să deranjeze pe nimeni.

— Regret, domnule, fără excepții. Unde am ajunge dacă am începe să facem excepții? În curând, fiecare va dori să fie o excepție, și-atunci n-ar mai rămâne nicio regulă, nu-i așa?

— Poți să te joci în grădină, îi zice el băiatului. Sunt mulți copaci în care te poți cățăra

Mă întorc cât ai clipi.

Urmând indicațiile portarului, el traversează curtea pătrată, trece printr-o altă intrare, bate la o ușă pe care scrie *Una*. Niciun răspuns. Intră.

Se pomenește într-o cameră de așteptare. Zidurile sunt tapetate cu alb, cu un motiv de lire și crini în verde-pal. Din lămpi ascunse, o lumină albă este proiectată discret în sus. Există o canapea albă din imitație de piele și două fotolii. Pe o măsuță lângă ușă, câteva sticle și pahare de toate formele.

Se așază, așteaptă. Minutele trec. Se ridică și se uită pe coridor. Niciun semn de viață. În lipsă de altceva, cercetează sticlele. Xeres dulce, xeres sec. Vermut. Conținut de alcool 4. Oblivedo. Unde e Oblivedo?

Ea apare brusc, îmbrăcată tot în costumul de tenis, mai vânjoasă decât părea pe teren, aproape voinică. Aduce o farfurie pe care o pune pe masă. Fără să-l salute, se așază pe canapea, își încrucișează picioarele pe sub fusta lungă.

— Voiați să mă vedeți? îl întreabă.

— Da. (Inima lui bate nebunește.) Mulțumesc că ați venit. Numele meu este Simón. Nu mă cunoașteți, eu nu contez. Vin în numele altcuiva, și vin cu o propunere.

— Nu vreți să luați loc? îl invită ea. Ceva de mâncare? Un pahar de xeres?

Cu mâna tremurândă, își toarnă un pahar de xeres și se servește din sandviciurile triunghiulare mici și subțiri. Castravete. Se așază de partea cealaltă a mesei, în fața ei, dă pe gât lichiorul dulce. I se urcă imediat la cap. Tensiunea se evaporă, cuvintele se revarsă.

— Am adus pe cineva aici. De fapt, copilul pe care l-ați văzut la terenul de tenis. E afară, așteaptă. Portarul nu l-a lăsat să intre. Pentru că e copil. Vreți să veniți să-l cunoașteți?

— Ați adus un copil să mă cunoască?

— Da. (El se ridică, își mai toarnă un pahar din xeresul eliberator.) îmi pare rău - trebuie să fie derutant, niște străini care vin pe nepusă masă. Dar nu vă pot spune cât de important este. Am…

Brusc, ușa se dă de perete și băiatul însuși apare în fața lor, cu răsuflarea tăiată, gâfâind.

— Vino aici, îi face el semn băiatului să se apropie. O recunoști acum pe doamna? (Se întoarce către ea. Chipul ei e încremenit, tulburat.) Poate să vă ia de mână? întreabă el. Iar către băiat: Vino, ia-o pe doamna de mână.

Băiatul rămâne stană.

Portarul își face intrarea în scenă, vădit supărat.

— Îmi pare rău, domnule, zice el, dar e împotriva regulilor, după cum v-am avertizat. Trebuie să vă rog să plecați.

El se întoarce către femeie, așteptând ajutor. E sigur că ea nu trebuie să se supună portarului ăstuia și regulilor lui. Dar ea nu scoate niciun cuvânt de protest.

— Aveți milă! îl roagă el pe portar. Venim de foarte departe. Ce-ar fi să ne retragem cu toții în grădină? Și asta ar fi împotriva regulilor?

— Nu, domnule. Dar țineți cont că porțile se închid la cinci fix.

El se adresează femeii:

— Putem merge în grădină? Vă rog! Acordați-mi șansa asta, să vă explic.

În tăcere, cu băiatul ținându-l de mână, cei trei traversează curtea și ies în grădina neîngrijită.

— Complexul acesta trebuie să fi fost magnific odată, observă el, încercând să degajeze atmosfera, să se comporte ca un adult cu scaun la cap. Păcat că grădina e lăsată în paragină.

— Avem un singur grădinar cu normă întreagă. E depășit.

— Și dumneavoastră? Locuiți aici de multă vreme?

— De ceva timp. Dacă urmăm poteca de colo, ajungem la un iaz cu carași aurii. S-ar putea ca fiului dumneavoastră să-i placă.

— De fapt, eu nu sunt tatăl lui. Am grijă de el. Sunt un fel de îngrijitor. Temporar.

— Unde sunt părinții lui?

— Părinții lui… Din acest motiv suntem aici. Băiatul nu are părinți, nu în felul obișnuit. A fost un incident nefericit la bordul vaporului în timpul voiajului încoace. S-a pierdut o scrisoare care ar fi explicat totul. Ca rezultat, părinții lui s-au pierdut sau, mai corect, el s-a pierdut. El și mama lui au fost despărțiți, și încercăm să o găsim. Cu tatăl lui e altă poveste.

Au ajuns la iazul promis, în care se găsesc într-adevăr carași aurii, și mici, și mari. Băiatul îngenunchează la margine și, cu o frunză de rogoz, încearcă să-i ademenească spre el.

— Ca să fiu mai exact, zice el, vorbind încet și iute, băiatul nu are mamă. De când am coborât de pe vapor, o căutăm. Vreți să vă gândiți la posibilitatea de a-l lua dumneavoastră?

— Să-l iau?

— Da, să-i fiți mamă. Vreți să-l luați ca fiu al dumneavoastră?

— Nu înțeleg. De fapt, nu înțeleg nimic. Sugerați să vă adopt băiatul?

— Nu să-l adoptați. Ci să-i fiți mamă, mamă întru totul. Nu avem decât o mamă, fiecare dintre noi. Vreți să fiți acea unică mamă pentru el?

Până în acest punct, ea l-a ascultat cu atenție. Acum însă începe să se uite în jur, cu o privire rătăcită, parcă sperând ca cineva – portarul, unul dintre companionii de tenis, oricine – să vină s-o salveze.

— Și mama lui reală? întreabă ea. Unde e? Mai trăiește?

El crezuse că băiatul era prea absorbit de carașii aurii ca să asculte. Dar acum, deodată, prinde glas:

— Nu e moartă!

— Atunci, unde e?

Băiatul tace. O vreme, tace și el. Apoi spune:

— Vă rog să mă credeți – vă rog să mă credeți pe cuvânt, chestiunea aceasta nu e simplă. Băiatul este fără mamă. Ce înseamnă asta nu vă pot explica, pentru că nu-mi pot explica nici mie însumi. Dar vă promit că dacă veți spune pur și simplu da, fără să stați pe gânduri, fără regrete, totul se va limpezi, limpede ca lumina zilei, eu așa cred. Prin urmare: îl veți accepta pe acest copil ca fiind al dumneavoastră?

Ea se uită la încheietura mâinii, la care nu are niciun ceas.

— Se face târziu, spune ea. Frații mei mă așteaptă.

Se răsucește pe călcâie și pornește cu pași mari și iuți spre clădire, cu fusta foșnindu-i prin iarbă.

El fuge după ea.

— Vă rog, zice. Încă o clipă. Uite, vă scriu numele lui. Numele lui e David. Asta este numele sub care este cunoscut, numele care i s-a dat în lagăr. Și la această adresă locuim, chiar în afara orașului, în Satul Estic. Vă rog să vă gândiți.

Îi vâră cu forța bucata de hârtie în mână. Apoi ea dispare.

— Nu mă vrea? întreabă copilul.

— Ba cum să nu?! Ești un băiat atât de frumos, de deștept, cine nu te-ar vrea? Dar mai întâi trebuie să se obișnuiască cu ideea. Am plantat sămânța în mintea ei, acum trebuie să avem răbdare și să o lăsăm să crească. Atâta vreme cât tu și cu ea vă simpatizați, cu siguranță sămânța va crește și va înflori. Îți place de doamna asta, nu-i așa? Vezi cât de bună e, bună și blândă!

Băiatul tace.

Când nimeresc drumul de întoarcere spre capătul liniei de autobuz, e aproape întuneric. În autobuz, băiatul adoarme în brațele lui; e nevoit să-l ducă în brațe, adormit, de la stația de autobuz până la apartament.

În mijlocul nopții, e trezit dintr-un somn adânc. Băiatul stă în picioare lângă patul lui, cu lacrimi șiroindu-i pe obraji.

— Mi-e foame! scâncește el.

El se ridică din pat, încălzește niște lapte, unge cu unt o felie de pâine.

— O să locuim acolo? întreabă băiatul cu gura plină.

— La Residencia? Nu cred. Eu n-aș avea ce să fac acolo. Aș ajunge ca o albină din aia care se învârte în jurul stupului, așteptând ora mesei. Dar putem vorbi mâine-dimineață. Avem destul timp.

— Nu vreau să locuiesc acolo. Vreau să stau aici, cu tine.

— Nimeni n-o să te oblige să locuiești unde nu vrei. Acum hai înapoi în pat.

Stă cu copilul, îl mângâie încet, până ce acesta adoarme. *Vreau să stau cu tine.* Ce se întâmplă dacă această dorință va deveni amarnicul adevăr? Oare are în el capacitatea să-i fie și tată, și mamă acestui copil, să-l crească în spiritul a tot ce e bun, și în același timp să-și păstreze slujba de la docuri?

Se blestemă în sinea lui. Dacă ar fi prezentat cazul lor cu mai mult calm, mai rațional! Dar nu, trebuia să se comporte ca un nebun, năpustindu-se asupra bietei femei, cu rugămințile și pretențiile lui. *Ia copilul ăsta! Fii singura lui mamă posibilă!* Mai bine găsea o cale de a-i pune copilul direct în brațe, trup lipit de trup, carne lipită de carne. Atunci amintirile care sunt mai adânci decât orice gând s-ar fi putut trezi, și totul ar fi fost bine. Dar, vai, pentru ea a fost totul prea brusc, momentul acesta nemaipomenit, așa cum și pentru el a venit prea brusc. A explodat asupra lui ca o stea, iar el n-a putut fi la aceeași înălțime.

Capitolul 10

Se dovedește totuși că nu e totul pierdut. Când bate miezul zilei, băiatul urcă în fugă scările, într-o stare de agitație teribilă.

— Sunt aici, sunt aici! strigă el.

— Cine-i aici?

— Doamna de la La Residencia! Doamna care va fi mama mea! A venit într-o mașină.

Doamna, care sosește la ușă purtând o rochie albastră-închis, cam sobră, cu o pălărioară caraghioasă, prinsă cu un ac de pălărie aurit, de prost gust, și – nu-i vine să-și creadă ochilor – mănuși albe, ca și când ar urma să întâlnească un avocat, nu a venit singură. E însoțită de tânărul înalt, bine făcut, care a jucat cu atâta îndemânare împotriva a doi adversari pe terenul de tenis.

— Fratele meu, Diego, explică ea.

Diego îl salută cu o înclinare a capului, fără să scoată un cuvânt.

— Vă rog, luați loc, le spune el oaspeților. Dacă nu vă deranjează să folosiți patul… încă nu am cumpărat mobilă. Pot să vă ofer un pahar cu apă? Nu?

Doamna de la La Residencia se așază lângă fratele ei, pe marginea patului; trage nervoasă de mănuși, își drege glasul.

— Vreți, vă rog, să repetați ce ați spus ieri? zice ea. Începeți de la început, de la începutul începutului.

— Dacă aș începe de la începutul începutului, am sta aici toată ziua, spune el, încercând să pară cumpănit, și mai ales încercând să pară întreg la minte. Dați-mi voie mai curând să vă spun următoarele: Noi, David și cu mine, am venit aici, la fel ca toată lumea, în căutarea unei vieți noi, a unui nou început. Ceea ce vreau pentru David, ceea ce vrea și David, este o viață normală la fel ca a oricărui alt tânăr. Dar – e de la sine înțeles – pentru a duce o viață normală are nevoie de o mamă, trebuie să se fi născut dintr-o mamă, ca să spun așa. Am dreptate, nu-i așa? zice, întorcându-se către băiat. Asta îți dorești. Îți dorești să ai mamă.

Băiatul dă energic din cap.

— Am fost întotdeauna sigur – nu mă întrebați de ce – că o s-o recunosc pe mama lui David în clipa în care o voi vedea; și acum, că v-am întâlnit, știu că am avut dreptate. Nu se poate să fi ajuns din întâmplare la La Residencia. Trebuie să fi fost îndrumați într-acolo de o mână.

Din câte vede el, Diego va fi cel care îi va face probleme: Diego, nu femeia, al cărei nume nu-l cunoaște și nici nu vrea să-l afle. Femeia n-ar fi aici dacă n-ar fi dispusă să se lase cucerită.

— O mână nevăzută, repetă el. Zău!

Privirea lui Diego îl sfredelește. *Mincinosule!* zice privirea.

El trage adânc aer în piept.

— Aveți îndoieli, îmi dau seama. *Cum poate acest copil, pe care nu l-am văzut în viața mea, să fie copilul meu?* vă întrebați. Vă implor: dați îndoiala la o parte, ascultați în schimb ce vă spune inima. Uitați-vă la el. Uitați-vă la băiat. Ce vă spune inima?

Tânăra nu răspunde, nu se uită deloc la băiat, ci se întoarce către fratele ei, ca pentru a spune: *Vezi? E așa cum ți-am spus. Ascultă ce propunere incredibilă, dementă îmi face! Ce să fac?*

Bărbatul spune cu voce joasă:

— E vreun loc retras unde putem merge?

— Bineînțeles. Putem ieși afară.

Îl conduce pe Diego jos, traversează curtea, traversează pajiștea, până la o bancă, la umbra unui copac.

— Luați loc, îl invită el.

Diego ignoră invitația. El însă ia loc.

— Cu ce vă pot ajuta? întreabă el.

Diego se proptește cu un picior de bancă și se apleacă spre el.

— În primul rând, cine ești mata și de ce umbli după sora mea?

— N-are importanță cine sunt. Eu nu contez. Eu sunt un fel de servitor. Am grijă de băiat și nu umblu după sora dumneavoastră. O caut pe mama copilului. E o diferență.

— Cine-i copilul ăsta? De unde l-ai cules? Ți-e nepot? Unde-i sunt părinții?

— Nu mi-e nici nepot, nici fiu. Nu suntem rude. Întâmplător ne-am întâlnit, pe vapor, când el a pierdut niște documente pe care le ducea cu sine. Dar ce importanță au toate astea? Sosim aici curățați de trecut, cu toții, dumneavoastră, eu, sora dumneavoastră, băiatul. Din întâmplare, băiatul e în grija mea. Poate că nu e destinul pe care să mi-l doresc, dar îl accept. Cu timpul, băiatul a ajuns să conteze pe mine. Ne-am apropiat. Dar nu pot să fiu totul pentru el. Nu pot să-i fiu mamă. Sora dumneavoastră – îmi pare rău, nu-i cunosc numele – este mama lui, mama lui naturală. Nu pot explica cum e posibil așa ceva, dar așa este, pur și simplu. Și ea știe în inima ei. Altfel de ce ar fi venit azi aici? La suprafață poate că este calmă, dar sub această suprafață văd cât de emoționată este de acest dar extraordinar, darul de a avea un copil.

— În La Residencia, copiii nu au voie.

— Nimeni n-ar îndrăzni să despartă o mamă de copilul ei, indiferent de ce scrie în regulament. Iar sora dumneavoastră n-ar trebui să continue să locuiască la La Residencia.

Ar putea să se instaleze în apartamentul de aici. E al ei. I-l cedez. Găsesc eu unde să locuiesc.

Aplecându-se ca pentru a vorbi între patru ochi, Diego îi dă brusc o palmă peste cap. Șocat, încercând să se ferească, primește o a doua palmă. Nu sunt lovituri grele, dar îl zdruncină.

— De ce faci asta? exclamă el, sărind în picioare.

— Nu-s idiot! sâsâie Diego. Crezi că sunt idiot?

Și iar ridică o mână amenințătoare.

— Nu te-am luat nicio clipă de idiot. (Trebuie să-l oprească pe tânărul ăsta, care probabil e *foarte* supărat – și cine n-ar fi? – de această intervenție bizară în viața lui.) E o poveste neobișnuită, recunosc. Dar gândește-te puțin și la copil. Nevoile primează.

Rugămintea lui n-are efect: Diego îl privește la fel de agresiv ca înainte. El își joacă ultima carte.

— Hai, Diego, zice, ascultă-ți inima! Dacă există bunătate în inimă, sigur n-o să ții un

copil departe de mama lui!

— Nu ești tu ăla care să se îndoiască de bunătatea mea, zice Diego.

— Atunci dovedește-o! Vino înapoi cu mine și dovedește-i copilului de câtă bunătate ești capabil. Hai!

Se ridică și-l ia pe Diego de braț.

Îi întâmpină un spectacol ciudat. Sora lui Diego stă în genunchi pe pat, cu spatele la ei, călărindu-l pe băiat – care zace întins pe spate, sub ea, cu rochia ridicată încât i se zăresc coapsele solide, destul de groase.

— Unde-i păianjenul, unde-i păianjenul…? lălăie ea cu voce înaltă, pițigăiată. Degetele ei coboară pe pieptul lui în jos, până la catarama curelei; îl gâdilă, iar băiatul se zbate zguduit de hohote nestăpânite de râs.

— Ne-am întors, anunță el cu voce tare.

Ea se dă iute jos din pat, chipul îi e îmbujorat.

— Inés și cu mine jucăm un joc, zice băiatul.

Inés! Prin urmare, ăsta e numele! Și în nume, esența!

— Inés! exclamă fratele și o cheamă cu un gest poruncitor.

Netezindu-și rochia, ea pornește repede după el. Din coridor se aud șoapte furioase.

Inés se întoarce cu pas apăsat și cu fratele pe urme.

— Vrem să ne mai spui toată povestea încă o dată.

— Vreți să-mi repet propunerea?

— Da.

— Foarte bine. Eu propun ca dumneata să devii mama lui David. Eu nu mai am nici pretenție asupra lui (el poate să pretindă ceva de la mine, dar asta e o altă chestiune). Voi semna orice hârtie pe care mi-o pui în față, ca să confirm. Dumneata și el puteți locui împreună ca mamă și fiu. Când vrei.

Diego pufnește exasperat.

— Ce aiureală totală! exclamă el. Nu poți să fii mama acestui copil, are deja o mamă, mama care l-a născut! Fără permisiunea mamei lui, nu poți să-l adopți. Ascultă la mine!

Schimbă priviri tăcute cu Inés.

— Îl vreau, zice ea, adresându-se nu lui, ci fratelui ei. Îl vreau, repetă ea. Dar nu putem sta la La Residencia.

— După cum i-am spus fratelui dumitale, ești bine-venită să te muți aici. Se poate și azi. Mă mut imediat. Aceasta va fi noua dumitale casă.

— Nu vreau să pleci, spune băiatul.

— Nu plec departe, băiete. Mă duc să stau cu Elena și Fidel. Tu și mama ta puteți ven oricând în vizită.

— Vreau să stai aici, zice băiatul.

— E frumos din partea ta, dar nu mă pot băga între tine și mama ta. De-acum, tu și ea c să fiți împreună. Veți fi o familie. Eu nu pot să fac parte din această familie. Dar vă voi ajuta, vă voi servi și vă voi ajuta. Promit. Se întoarce către Inés: Ne-am înțeles?

— Da. (Acum, că s-a hotărât, Inés a devenit destul de imperioasă.) Ne vom întoarc mâine. Vom aduce și câinele. Vecinii tăi vor avea ceva împotriva unui câine?

— N-ar îndrăzni.

Până să se întoarcă Inés și fratele ei a doua zi dimineața, el a măturat podelele, a frecat faianța, a schimbat așternuturile; catrafusele lui sunt strânse într-o legătură, el e gata de plecare.

Diego conduce procesiunea care intră în apartament, cărând o valiză mare pe umăr. O trântește pe pat.

— Mai sunt de venit, anunță el amenințător.

Și așa e: un cufăr, încă și mai mare, și un maldăr de așternuturi, care include o plapumă de puf imensă.

El, Simón, nu se lungește cu despărțirea.

— Să fii bun, îi spune el băiatului. Nu-i plac castraveții, îi spune lui Inés. Și lasă o lumină aprinsă când se culcă, nu-i place să doarmă pe întuneric.

Ea nu dă semne că l-ar fi auzit.

— E frig aici, zice ea, frecându-și mâinile. Mereu e așa frig?

— O să cumpăr un radiator electric. O să-l aduc într-o zi-două.

Lui Diego îi întinde mâna, pe care acesta o strânge în silă. Apoi își ia legătura cu lucrurile sale și, fără să se uite în urmă, pleacă.

Spusese că va sta la Elena, dar de fapt n-are de gând una ca asta. Se îndreaptă spre docuri, care sunt pustii la sfârșit de săptămână, și-și depozitează catrafusele în mica baracă de lângă Cheiul Doi, unde oamenii își țin hainele de lucru. Apoi se întoarce la Blocuri și bate la ușa Elenei.

— Bună, putem sta de vorbă?

În timp ce beau o ceașcă de ceai, el îi înfățișează noul aranjament.

— Sunt sigur că David o să înflorească, acum că are o mamă care să-l îngrijească. Nu era bine pentru el să-l cresc eu. Era aproape silit să se poarte ca un om mare. Un copil are nevoie de copilărie, nu crezi?

— Nu pot să cred ce aud, ripostează Elena. Un copil nu e un pui de găină pe care să-l vâri sub aripa unei găini străine ca să crească. Cum ai putut să-l dai pe David pe mâna cuiva care ți-e cu totul necunoscut, o femeie care
probabil acționează sub imboldul unui capriciu și care își va pierde interesul înainte să se sfârșească săptămâna și va vrea să ți-l dea înapoi?

— Te rog, Elena, nu o judeca pe această Inés înainte să o fi întâlnit. Nu acționează dintr-un capriciu; dimpotrivă, cred că o mână o forță mai puternică decât ea însăși. Contez pe tine să ne ajuți, să o ajuți. Se află pe un teritoriu necunoscut; habar nu are ce înseamnă să fie mamă.

— Nu o judec pe această Inés a ta. Dacă îmi va cere ajutorul, o să i-l dau. Dar ea nu e mama băiatului tău și ar trebui să încetezi s-o numești astfel.

— Elena, ea *este* mama lui. Am sosit în țara asta fără nimic altceva în afară de o convingere de neclintit: că o voi recunoaște pe mama băiatului atunci când o voi vedea. Și, în clipa în care am dat cu ochii de Inés, am știut că ea este.

— Te-ai luat după o intuiție?

— Mai mult decât o intuiție. O convingere.

— O convingere, o intuiție, o amăgire – care-i deosebirea, când nu poate fi pusă sub

semnul îndoielii? Ți-a trecut prin cap că, dacă am trăi cu toții după intuițiile noastre, lumea ar fi cuprinsă de haos?

— Nu știu dacă ăsta ar fi efectul. Și ce-i rău într-un pic de haos din când în când, dacă are ca rezultat ceva bun?

Elena ridică din umeri:

— Nu vreau să mă cert cu tine. Fiul tău nu a fost la oră astăzi. Nu e prima lecție la care lipsește. Dacă e să renunțe la muzică, te rog, anunță-mă.

— Nu mai sunt eu în măsură să decid. Și, încă o dată, nu este fiul meu, nu sunt tatăl lui.

— Serios? Continui să negi acest lucru, dar uneori nu știu ce să cred. Nu mai zic nimic. Unde o să-ți petreci noaptea? În sânul noii tale familii?

— Nu.

— Vrei să dormi aici?

El se ridică de la masă.

— Mulțumesc, dar am aranjat altceva deja.

În ciuda faptului că turturelele care și-au făcut cuib în uluc râcâie și se foiesc și uguie fără încetare, el doarme destul de bine în noaptea aceea, pe patul de saci din micul său bârlog. Nu mănâncă nimic de dimineață, cu toate acestea e în stare să muncească toată ziua și se simte bine la sfârșitul ei, chiar dacă ușor aerian, ușor spectral.

Álvaro îl întreabă de băiat, iar el este atât de impresionat de grija lui Álvaro, încât preț de o clipă se gândește să-i spună vestea cea bună, anume că mama băiatului a fost găsită. Apoi însă, amintindu-și reacția Elenei exact la aceeași veste, se abține și spune o minciună: David a fost luat de profesoara lui de muzică la un mare eveniment muzical.

Eveniment muzical, repetă Álvaro cu un aer de îndoială pe chip: ce-i aia, și unde are loc?

N-are idee, zice el și schimbă subiectul. După părerea lui, ar fi păcat ca băiatul să piardă legătura cu Álvaro și să nu-și mai vadă prietenul, pe El Rey, calul de tracțiune. Speră ca, după ce-și va fi întărit legătura cu el, Inés să-l lase pe băiat să viziteze docurile. Trecutul este atât de împresurat de norii uitării, încât nu e sigur că amintirile sale sunt cu adevărat amintiri, și nu povești pe care le născocește el; dar știe că i-ar fi plăcut teribil dacă, în copilărie, ar fi fost lăsat să plece într-o bună dimineață în compania unor bărbați în toată firea și să-și petreacă ziua ajutându-i să descarce și să încarce vapoare mari. O doză de realitate nu poate decât să-i facă bine copilului, așa gândește el, atâta vreme cât doza nu e prea bruscă sau prea mare.

Intenționase să treacă pe la Naranjas, după provizii, dar a lăsat-o pentru mult prea târziu; când ajunge acolo, prăvălia a închis. Flămând, simțindu-se singur, bate încă o dată la ușa Elenei. Ușa o deschide Fidel, îmbrăcat în pijama.

— Salut, tinere Fidel, zice el, pot să intru?

Elena sade la masă, coase. Nu-l salută. Nu-și ridică ochii de pe lucrul ei de mână.

— Bună, o salută el. E ceva în neregulă? S-a întâmplat ceva?

Ea clatină din cap.

— David nu mai poate veni aici, zice Fidel. Doamna cea nouă zice că nu poate veni.

— Doamna cea nouă, zice Elena, ne-a anunțat că fiul tău nu are voie să se joace cu

Fidel.

— Dar de ce?

Ea ridică din umeri.

— Dă-i răgaz să se acomodeze, spune el. E ceva nou pentru ea să fie mamă. E normal să fie nițel imprevizibilă la început.

— Imprevizibilă?

— Imprevizibilă în judecățile ei. Exagerat de prudentă.

— Bunăoară să-i interzică lui David să se joace cu prietenii lui?

— Nu vă cunoaște, nici pe tine, nici pe Fidel. După ce vă va cunoaște, o să vadă ce influență bună ai asupra lui.

— Și ce soluție propui ca să ne cunoască?

— Într-o bună zi tot o să vă întâlniți. În fond, sunteți vecine.

— Vom vedea. Ai mâncat?

— Nu. Magazinele s-au închis până să ajung eu.

— Adică Naranjas. Naranjas e închis lunea, ți-aș fi putut spune eu. Pot să-ți ofer o farfurie de supă, dacă nu te deranjează să mănânci la fel ca aseară. Unde locuiești?

— Am o cameră lângă docuri. Cam primitivă, dar nu-mi trebuie mai mult deocamdată.

Elena încălzește oala cu supă, îi taie o felie de pâine. El încearcă să mănânce încet, deși în realitate e hămesit.

— Îmi pare rău, dar nu poți rămâne peste noapte, îi spune ea. Știi de ce.

— Bineînțeles. Nu-ți cer să rămân. E foarte confortabil unde stau acum.

— Ai fost dat afară, nu-i așa? Din casa ta. Ăsta e adevărul, îmi dau seama. Bietul de tine. Rupt de băiatul tău, pe care-l iubești atâta.

El se ridică de la masă.

— Așa trebuie să fie, spune el. E în firea lucrurilor. Mulțumesc pentru masă.

— Vino și mâine. O să te hrănesc. Măcar atâta să fac. Să te hrănesc și să te consolez. Deși cred că ai făcut o greșeală.

Își ia la revedere. Ar trebui să se ducă direct la noua lui locuință, la docuri. Dar ezită, apoi traversează curtea, urcă scările, bate încet la ușa vechiului său apartament. Pe sub ușă răzbate o rază de lumină, Inés mai mult ca sigur e încă trează. După o vreme, el bate din nou.

— Inés? șoptește el.

La un lat de palmă distanță, de partea cealaltă, o aude:

— Cine-i acolo?

— Simón. Pot să intru?

— Ce vrei?

— Pot să-l văd? Doar un minut.

— Doarme.

— Nu-l trezesc. Vreau doar să-l văd.

Tăcere. El încearcă ușa. E încuiată. O clipă mai târziu, lumina se stinge.

Capitolul 11

Probabil că încalcă vreo regulă prin faptul că se adăpostește la docuri. Dar nu-i pasă Însă nici nu vrea ca Álvaro să afle, căci, fiind atât de bun la inimă, Álvaro se va simți obligat să-i ofere găzduire. Prin urmare, în fiecare dimineață, înainte să iasă din baraca pentru echipamente, are grijă să-și ascundă bruma de lucruri între grinzi, unde nu poate fi văzută.

E o problemă să-și îngrijească ținuta și să fie curat. Merge la sala de sport de la Blocurile Estice, ca să facă duș; își spală hainele de mână și le atârnă pe frânghiile de rufe de la Blocurile Estice. Nu-și face probleme în această privință – la urma urmelor, încă se află pe lista rezidenților – dar, din prudență, nevrând să dea nas în nas cu Inés, vizitează cartierul numai după lăsarea întunericului.

Trece o săptămână, în care își dăruiește întreaga energie muncii. Apoi, vineri, cu buzunarele pline de bani, bate la ușa fostului său apartament.

Ușa este deschisă valvârtej de o Inés zâmbitoare. Când îl vede, zâmbetul i se ofilește.

— Ah, tu ești. Tocmai voiam să plecăm.

Din spatele ei apare băiatul. E ceva ciudat în înfățișarea lui. Nu numai faptul că poartă o cămașă nouă, albă (mai degrabă bluză, decât cămașă – are pliuri în față și atârnă peste pantaloni), ci stă agățat de fusta lui Inés, nu-i răspunde la salut, se uită la el cu ochi mari.

S-a întâmplat ceva? A făcut el o greșeală catastrofală dându-l acestei femei? Și de ce poartă această bluză excentrică, de fetiță – el, care a fost atât de atașat de costumația lui de băiețel, de paltonaș, de șapcă, de ghetele cu șireturi? Pentru că și ghetele s-au dus, au fost înlocuite de pantofi: pantofi albaștri cu barete în loc de șireturi și cu butoni de alamă pe o latură.

— În cazul acesta, noroc că v-am prins, spune el, încercând să-și păstreze tonul cât mai degajat. Am adus radiatorul promis.

Inés aruncă o privire suspicioasă micului radiator, cu o rezistență, pe care i-l întinde el.

— La Residencia e șemineu în fiecare apartament, zice ea. Un tip aduce lemne în fiecare seară și face focul. (Tace visătoare.) E minunat.

— Îmi pare rău. Îmi dau seama că mutarea la Blocuri e un pas înapoi. Se întoarce către băiat: Prin urmare, îți petreci seara în oraș. Și unde te duci?

Băiatul nu răspunde direct, ci se uită în sus, la noua lui mamă, ca pentru a zice: *Spune-i tu.*

— Mergem la La Residencia în weekendul ăsta, spune Inés.

Și, ca pentru a-i confirma spusele, Diego, îmbrăcat în costumație albă de tenis, se apropie cu pași mari pe coridor.

— Grozav, spune el. Dar parcă la Residencia copiii nu au voie. Așa știam că e regula.

— Așa e regula, spune Diego. Dar personalul are liber în acest weekend. Nu e nimeni care să controleze.

— Nu face nimeni control, îi ține Inés isonul.

— Bine atunci, am trecut doar să văd dacă totul e în regulă și poate să vă ajut la cumpărături. Poftim: contribui și eu cu ceva.

Fără un cuvânt de mulțumire, Inés acceptă banii.

— Da, totul e bine cu noi, zice ea. (îl lipește pe băiat de coapsa ei.) Am mâncat bine de prânz, apoi am tras un pui de somn și acum plecăm cu mașina, să ne întâlnim cu Bolívar, iar mâine-dimineață mergem să jucăm tenis și să înotăm.

— Sună nemaipomenit, zice el. Și văd că avem și o cămașă nouă foarte frumoasă.

Băiatul nu răspunde. Cu degetul mare în gură, s-a uitat fix la el tot timpul, cu ochii aceia mari ai lui. El e din ce în ce mai convins că ceva nu-i în regulă.

— Cine e Bolívar? întreabă el.

Băiatul deschide în sfârșit gura:

— Bolívar este un assación.

— Un ciobănesc alsacian, zice Inés. Bolívar e câinele nostru.

— Ah, da, Bolívar, zice el. Era cu voi la terenul de tenis, nu-i așa? Nu vreau să par alarmist, Inés, dar se zice că alsacienii nu sunt prea prietenoși cu copiii. Sper să ai grijă.

— Bolívar este cel mai blând câine din lume.

El știe că ea îl antipatizează. Până acum, a presupus că e din cauză că-i este îndatorată. Dar nu, antipatia e mult mai personală și mai directă, prin urmare mai greu de lămurit. Ce păcat! Băiatul o să se deprindă să-l considere un dușman, dușmanul beatitudinii relației lor de mamă și fiu.

— Petrecere frumoasă, zice el. Poate trec luni să vă văd. Și-atunci o să-mi povestești totul. Bine?

Băiatul dă din cap.

— La revedere, zice el.

— La revedere, spune Inés.

Din partea lui Diego, niciun cuvânt.

Se târâie înapoi la docuri, simțind că în el s-a stins ceva, simțindu-se ca un bătrân. A avut o misiune importantă, care a fost dusă la îndeplinire. Băiatul i-a fost predat mamei. La fel ca bietele insecte mascul, a căror unică funcție e să-și transmită femelei sământa, n-are decât să se usuce și să moară. Nu mai are nimic în jurul căruia să-și construiască viața.

Îi este dor de băiat. Când se trezește a doua zi dimineața, cu un weekend gol în față, e ca și cum s-ar trezi după o operație și ar descoperi că i-a fost retezat un picior – un picior sau chiar inima. Își petrece ziua hălăduind, ca să-și omoare timpul. Se plimbă pe la docurile pustii; traversează dintr-o parte în alta pajiștea unde o grămadă de copii se joacă cu mingea sau înalță zmeie.

Senzația mânuței transpirate a băiatului într-a sa este încă foarte vie. Nu știe dacă băiatul l-a iubit, dar cu siguranță a avut nevoie de el și a avut încredere în el. Locul copilului este lângă mamă: nu va nega niciodată acest lucru. Dar ce se întâmplă dacă mama nu e o mamă bună? Dacă Elena are dreptate? Ce complex de nevoi personale a împins-o pe Inés, despre al cărei trecut el nu știe nimic, să profite de șansa de a avea un copil? Poate că există ceva înțelepciune în legea naturii, care spune că, înainte de a veni pe lume ca un suflet viu, ființa embrionară, ființa-în-devenire, trebuie să fie purtată o anumită perioadă de timp în pântecul mamei. Poate că, asemenea săptămânilor de forță lăuntrică, când pasărea își clocește ouăle, este necesară o perioadă de recluziune și

cufundare în sine, nu numai ca un homuncul să devină ființă umană, ci și ca o femeie să se transforme din virgină în mamă.

Cum-necum, ziua trece. Se gândește să-i facă o vizită Elenei, în ultima clipă se răzgândește, incapabil să suporte interogatoriul sâcâitor care-l așteaptă acolo. N-a mâncat nimic, nu-i este foame. Se trântește pe patul lui de saci, pradă neliniștii, se foiește.

A doua zi dimineața, la ivirea zorilor, e în stația de autobuz. Trece o oră până vine primul autobuz. De la stația terminus, el urmează poteca ce urcă spre La Residencia până la terenul de tenis. Terenul e pustiu. Se pune pe așteptat.

La ora zece, al doilea frate, cel pe care n-a avut plăcerea să-l cunoască personal, sosește îmbrăcat în alb și se apucă să fixeze fileul. Nu acordă nicio atenție străinului cum nu se poate mai vizibil, aflat la mai puțin de treizeci de pași distanță. Nu trece mult și-și fac apariția și ceilalți.

Băiatul îl zărește imediat. Cu mersul lui împleticit, din pricina picioarelor în X (la fel de împleticit și aleargă), traversează terenul glonț spre el.

— Simón! O să jucăm tenis! Vrei să joci și tu?

El prinde degetele copilului prin ochiurile gardului.

— Eu nu joc tenis, răspunde el. Prefer să mă uit. Te distrezi? Mănânci destul?

Băiatul dă viguros din cap.

— La micul dejun am băut ceai. Inés zice că sunt destul de mare să beau ceai. Se răsucește pe călcâie și strigă: Pot să beau ceai, nu-i așa, Inés? și fără pauză, dintr-o răsuflare: Și i-am dat lui Bolívar să mănânce din mâncarea lui, iar Inés zice că-l putem lua pe Bolívar la o plimbare, după tenis.

— Bolívar alsacianul? Te rog să fii atent când e Bolívar în preajmă. Să nu-l provoci.

— Alsacienii sunt cei mai buni câini. Când prind un hoț, nu-i mai dau drumul. Vrei să vezi cum joc tenis? Încă nu sunt foarte bun, mai trebuie să exersez.

Cu aceste vorbe, face stânga-mprejur și se repede înapoi până la locul unde Inés și frații ei discută ceva.

— Acum ne putem antrena? întreabă el.

L-au îmbrăcat cu un șort alb. Având și bluză albă, e îmbrăcat complet în alb, în afară de pantofii albaștri cu barete. Dar racheta de tenis pe care i-au dat-o e mult prea mare: chiar și cu două mâini abia o poate mânui.

Alsacianul Bolívar se furișează în partea cealaltă a terenului și se întinde la umbră. Bolívar e un dulău cu umeri uriași și spinare neagră. Arată ca un lup.

— Vino-ncoa', uriașule! strigă Diego.

Se apleacă asupra băiatului, mâinile lui cuprind mâinile băiatului, care țin racheta. Celălalt frate lobează. Împreună se leagănă; lovesc mingea curat. Fratele mai execută un lob. Ei lovesc și această minge. Diego se retrage.

— N-am ce să-l învăț, îi strigă el surorii lui. E un talent înnăscut.

Fratele lobează a treia oară. Băiatul avântă racheta grea și ratează, aproape cade în nas din pricina efortului.

— Voi doi jucați, le strigă Inés fraților ei. David și cu mine vă aruncăm mingi.

Cu o dexteritate firească, cei doi frați lovesc mingea pe rând, peste plasă, în timp ce

Inés și băiatul dispar în spatele micului pavilion de lemn. El,*el viejo*, spectatorul tăcut, este pur și simplu ignorat. Nici că poate fi mai limpede că nu e dorit.

Capitolul 12

A jurat să nu dezvăluie nimic din necazurile lui, dar când Álvaro îl întreabă a doua oară ce s-a întâmplat cu băiatul („Îi simt lipsa – toți îi simțim lipsa”), întreaga poveste e dată în vileag.

— Ne-am dus s-o căutăm pe mama lui și, ce să vezi! am găsit-o, zice el. Acum sunt împreună și sunt foarte fericiți. Din nefericire, Inés crede că băiatul n-are de ce să piardă vremea la docuri, cu bărbații, și că are nevoie de haine frumoase, maniere elegante, mese regulate. Ceea ce e destul de corect, aș zice.

Bineînțeles că e destul de corect. Ce drept are el să se plângă?

— Îmi închipui că te-a afectat chestia asta, zice Álvaro. Tinerelul e un copil deosebit. Oricine poate vedea asta. Și voi doi erați foarte apropiați.

— Da, eram apropiați. Dar nu se pune problema să nu-l mai văd. Doar că mama lui simte că se vor apropia mult mai ușor dacă eu ies din scenă o vreme. Ceea ce, din nou, e destul de corect.

— Într-adevăr, zice Álvaro. Dar nu ține seama de imboldurile inimii, nu-i așa?

Imboldurile inimii: cine-ar fi crezut că Álvaro era genul care să vorbească astfel? Un bărbat puternic și neprefăcut. Un camarad. De ce nu-și poate deschide cu adevărat inima în fața lui Álvaro? Nu.

— Nu am niciun drept să pretind ceva, se aude spunând. *Ipocritule!* În plus, drepturile copilului prevalează întotdeauna în fața celor ale adulților. Nu e ăsta un principiu în legislație? Drepturile copilului ca purtător al viitorului.

Álvaro îi aruncă o privire neîncrezătoare.

— N-am auzit niciodată de un asemenea principiu.

— Atunci e o lege a firii. Sângele apă nu se face. Locul unui copil e lângă mama lui. Mai ales când e vorba de un copil mic. Comparativ, pretențiile mele sunt foarte abstracte, foarte artificiale.

— Îl iubești. El te iubește. Asta nu e artificial. Legea e artificială. El ar trebui să fie cu tine. Are nevoie de tine.

— Îți mulțumesc, Álvaro, dar oare chiar are nevoie de mine? Poate că adevărul e că eu sunt cel care are nevoie de el. Poate că eu depind mai mult de el, decât el de mine. Cine poate ști cum îi alegem pe aceia pe care-i iubim? Totul este un mister uriaș.

În acea după-amiază, are un oaspete-surpriză: tânărul Fidel, care sosește la docuri cu bicicleta, aducându-i un bilet scris de mână: *Te așteptăm pe la noi. Sper că totul e în ordine. Ai vrea să vii la cină în seara asta? Elena.*

— Spune-i mamei tale: *Mulțumesc, voi fi acolo,* îi zice el lui Fidel.

— Aici muncești tu? îl întreabă Fidel.

— Da, asta fac. Ajut la încărcarea și descărcarea vapoarelor. Îmi pare rău că nu te pot lua la bord, dar e periculos. Poate când o să fii mai mare.

— E un galion?

— Nu, nu are pânze, prin urmare nu poate fi numit galion. E ceea ce se numește un vas cu aburi. Cu alte cuvinte, folosește cărbune ca să acționeze motoarele care-l pun în

mișcare. Mâine o să încarce cărbune pentru călătoria de întoarcere. Asta se va întâmpla la Cheiul Zece, nu aici. Eu n-am treabă cu asta. Și mă bucur. E o treabă murdară.

— De ce?

— Deoarece cărbunele te umple de praf negru din cap până-n picioare, până-n păr. În plus, cărbunele e foarte greu de cărat.

— De ce nu mai are voie David să se joace cu mine?

— Nu e că nu mai are voie, Fidel. Doar că mama lui îl vrea numai pentru ea deocamdată. Nu l-a văzut de multă vreme.

— Parcă ziceai că nu l-a văzut niciodată.

— E un fel de-a zice. L-a văzut în visele ei. Știa că va veni. Îl aștepta. Și acum el a venit, iar ea e cum nu se poate mai fericită. Inima îi este plină.

Băiatul tace.

— Fidel, trebuie să mă întorc la treabă. Diseară vin în vizită la tine și la mama ta.

— O cheamă Inés?

— Pe mama lui David? Da, o cheamă Inés.

— Nu-mi place de ea. Are un câine.

— N-o cunoști. Când o s-o cunoști, o să vezi că o să-ți placă de ea.

— Ba nu. Câinele e fioros. Mi-e teamă de el.

— Am văzut câinele. Îl cheamă Bolívar, și sunt de acord cu tine, trebuie să te ții departe de el. E un alsacian. Alsacienii sunt imprevizibili uneori. Mă mir că ea l-a adus la Blocuri.

— Mușcă?

— Poate să muște.

— Și unde locuiești tu exact, acum că ai renunțat la apartament? întreabă Elena.

— Ți-am spus: mi-am luat o cameră lângă docuri.

— Da, însă unde exact? Într-o pensiune?

— Nu. Nu contează unde anume și ce fel de cameră este. Pentru ce îmi trebuie mie, îm ajunge.

— Ai o bucătărie sau o plită ca să-ți gătești?

— Nu am nevoie să-mi gătesc. Dacă aș avea o bucătărie, n-aș folosi-o.

— Prin urmare, trăiești cu pâine și apă. Credeam că te-ai săturat de pâine și apă.

— Pâinea e substanța vieții. Cel care are pâine nu va duce lipsă de nimic. Elena, te rog nu mă mai descoase. Pot să am grijă de mine.

— Mă îndoiesc. Mă îndoiesc foarte tare. Cei de la centrul de sosiri nu-ți pot găsi al apartament?

— Din câte știu cei de la Centru, sunt instalat confortabil în vechiul meu apartament N-o să-mi acorde a doua locuință.

— Și Inés? N-ai zis că Inés are un apartament la La Residencia? De ce nu poate st acolo cu copilul?

— Copiii n-au voie la La Residencia, ăsta-i motivul. La Residencia e un fel de comple rezidențial, din câte am înțeles eu.

— Cunosc locul. Am fost în vizită acolo. Știi că și-a adus și un câine cu ea? Una e să ți un cățeluș într-un apartament, dar ăsta e ditamai câinele-lup. Nu e igienic.

— Nu e câine-lup, e un ciobănesc alsacian. Recunosc că-mi dă fiori. L-am avertizat pe David să fie atent. Și pe Fidel l-am avertizat.

— Fii sigur că n-o să-l las pe Fidel nici măcar să se apropie de el. Ești sigur că ai procedat bine dându-ți copilul unei femei ca asta?

— Unei femei cu un câine?

— Unei femei de treizeci de ani, care n-a avut copii. Unei femei care își petrece timpul jucând tenis cu bărbații. Unei femei care ține câini.

— Inés joacă tenis. Multe femei joacă tenis. E plăcut. Te ține în formă. Și are un singur câine.

— Ți-a spus ceva despre familia ei, despre trecutul ei?

— Nu. Nu am întrebat-o.

— Ei bine, eu, una, cred că nu ești în toate mințile, să-ți dai copilul unei străine care poate foarte bine să aibă un trecut dubios.

— Prostii, Elena. Inés nu are trecut, niciunul care să conteze. Niciunul dintre noi nu are vreun trecut. Toți o luăm de la capăt aici. Începem o pagină nouă, o pagină virgină. Iar Inés nu este o străină. Am recunoscut-o din prima clipă, ceea ce înseamnă că probabil aveam un fel de cunoaștere apriorică.

— Ajungi aici fără amintiri, cu o pagină goală, și totuși susții că recunoști chipuri din trecut. E absurd.

— Așa e: n-am amintiri. Dar persistă imagini, umbre de imagini. Nu pot să explic cum e posibil așa ceva. Persistă și ceva mai adânc, ceea ce eu numesc amintirea faptului că am avut o memorie. Pe Inés nu o recunosc din trecut, ci din altă parte. Ca și când imaginea ei a fost încastrată în mine. Nu am nicio îndoială în ce o privește, nicio clipă de cădere pe gânduri. Nu am nicio îndoială că ea e mama adevărată a băiatului.

— Atunci ce îndoieli ai?

— Sper doar ca ea să fie bună pentru el.

Capitolul 13

Retrospectiv, acea zi, ziua în care Elena l-a trimis pe fiul ei la docuri, să-l invite, marchează momentul în care el și ea – ca două vapoare, credea el, pe un ocean lipsit aproape complet de orice boare, aflate poate în derivă, dar plutind de bine, de rău, unul spre celălalt – încep s-o apuce în direcții diferite. Încă sunt multe lucruri care îi plac la Elena, nu în ultimul rând disponibilitatea ei de a-i asculta văicărelile. Dar simte tot mai limpede că lipsește între ei ceva ce ar trebui să existe: și dacă Elena nu împărtășește acest sentiment, dacă ea crede că nu lipsește nimic, atunci ea nu poate fi ceea ce lipsește din viața lui.

Așezat pe o bancă, în afara perimetrului Blocurilor Estice, el îi scrie un bilet lui Inés.

M-am împrietenit cu o femeie care locuiește de partea cealaltă a curții, în Blocul C. Numele ei este Elena. Are un fiu pe care îl cheamă Fidel și care a ajuns să fie cel mai bun prieten al lui David, cu o influență liniștitoare asupra lui. Pentru un copil de vârsta lui, Fidel are o inimă bună, o să vezi.

David lua lecții de muzică de la Elena. Poate îl convingi să-ți cânte și ție. Cântă minunat. Sentimentul meu e că ar trebui să-și continue lecțiile, dar tu hotărăști, desigur.

David se înțelege bine și cu șeful meu, Álvaro, un alt prieten bun. Când ai prieteni buni, prinzi curaj să fii și tu bun, așa cred eu. Or, noi amândoi dorim ca David să urmeze calea bunătății, nu-i așa?

Dacă există vreo cale prin care te pot ajuta, scrie el drept încheiere, *trebuie doar să ridici un deget. Sunt la docuri mai tot timpul, la Cheiul 2. Fidel poate duce mesajele; David știe și el drumul.*

Pune biletul în cutia poștală a lui Inés. Nu se așteaptă să primească vreun răspuns, și într-adevăr, nu primește. Nu prea își dă seama ce fel de femeie e Inés. E genul de femeie pregătită să accepte un sfat bine intenționat, bunăoară, sau e genul care se enervează atunci când străinii îi spun cum să-și trăiască viața, și azvârle la coș orice semn din partea lor? Își deschide vreodată cutia poștală?

La subsolul Blocului F din Satul Estic, același bloc în care se află sala de sport a comunității, se găsește o brutărie, căreia el îi spune Comisariatul. E deschisă în timpul săptămânii, de la nouă dimineața până la prânz. Pe lângă pâine și alte produse de panificație, se vând acolo, la prețuri ridicol de mici, alimente de bază precum zahăr, sare, faină și ulei.

De la Comisariat, cumpără câteva conserve de supă, pe care le duce la bârlogul lui de la docuri. Când e singur, cina lui constă în pâine și supă de fasole, neîncălzită. De-acum s-a obișnuit cu lipsa de varietate. Deoarece majoritatea locatarilor din Blocuri frecventează Comisariatul, bănuiește că Inés îl va frecventa și ea. Cochetează cu ideea de a zăbovi acolo într-o dimineață, în speranța de a-i vedea pe ea și pe băiat, apoi își ia seama. Ar fi prea umilitor pentru el ca ea să dea peste el pândind din spatele rafturilor, spionând-o.

Nu vrea să se transforme într-o fantomă care nu e în stare să-și abandoneze vechile

locuri preferate. E dispus să accepte că, pentru Inés, cel mai bun mijloc de a consolida încrederea copilului este acela de a fi o vreme singură cu el. Dar nu reușește să scape de o teamă ce nu-i dă pace: poate copilul e singur, nefericit, tânjind după el. Nu poate uita privirea din ochii copilului, plină de îndoială nerostită, când el s-a dus în vizită. Îi e dor să-l vadă din nou așa cum era odată, purtând șepcuța cu cozoroc și ghetele negre.

Din când în când, cedează tentației și arde gazul la marginea Blocurilor. Într-una dintre aceste escapade, o vede pe Inés strângând rufele de pe frânghie. Nu poate fi sigur, dar îi face impresia că e obosită, obosită și tristă. Te pomenești că ceva nu-i merge bine?

Recunoaște hainele băiatului pe frânghie, inclusiv bluza cu pliuri în față.

În altă vizită din aceasta furișată – și ultima, după cum se dovedește, el observă trioul familial – Inés, băiatul, câinele – apărând dintre blocuri, tăind-o peste peluză în direcția pajiștii. Ceea ce-l surprinde e că băiatul, îmbrăcat cu paltonașul lui gri, nu merge, ci e împins într-un cărucior. Ce nevoie are un copil de cinci ani să fie dus cu căruciorul? De ce permite așa ceva?

Îi prinde din urmă în zona cea mai sălbatică a pajiștii, unde un pod de lemn traversează un pârâiaș înghițit de papură.

— Inés! strigă el.

Inés se oprește și se răsucește. Câinele se răsucește și el, ciulește urechile, se smucește în lesă.

El își ia un aer zâmbitor când se apropie.

— Ce coincidență! Mă duceam la magazin când v-am văzut. Ce mai faceți? Apoi, fără să aștepte răspunsul ei, îi spune băiatului: Salutare! văd că mergi în șaretă. Ca un prințișor.

Ochii copilului se țintuiesc într-ai lui și rămân fixați acolo. Pe el îl inundă un sentiment de pace. Totul e bine. Legătura dintre ei nu s-a rupt. Dar degetul mare e din nou în gura lui. Nu e un semn promițător. Degetul mare în gură înseamnă insecuritate, înseamnă un suflet abătut.

— Facem o plimbare, zice Inés. Avem nevoie de aer. E înăbușitor în apartamentul ăla.

— Știu, zice el. E prost proiectat. Eu țin fereastra deschisă zi și noapte, să-l aerisesc. Adică, țineam fereastra deschisă.

— Eu nu pot să fac asta. Nu vreau să răcească David.

— Ah, nu răcește el așa ușor. E un băiat rezistent – nu-i așa?

Băiatul dă din cap. Paltonașul e îmbumbat până sub bărbie, de bună seamă pentru ca microbii aduși de vânt să nu aibă pe unde pătrunde.

Urmează o tăcere lungă. El și-ar dori să se apropie mai mult, dar câinele încă îl ațintește vigilent.

— De unde ai luat – și face un gest – chestia asta?

— De la depozitul familial.

— Depozitul familial?

— În oraș e un depozit unde se găsesc lucruri pentru copii. I-am găsit și un pat de copil.

— Pat de copil?

— Un pat cu pereți laterali. Ca să nu cadă.

— Ciudat. Doarme în pat de când îl știu, și n-a căzut niciodată.

Înainte să termine de vorbit, își dă seama că n-ar fi trebuit s-o spună. Buzele lui Inés se crispează, ea întoarce vehiculul, ar lua-o din loc imediat, însă lesa câinelui s-a încâlcit în roți și trebuie descâlcită.

— Îmi cer iertare, spune el, nu vreau să mă amestec.

Ea nu catadicsește să răspundă.

Mai târziu, analizând episodul, el se miră că nu are niciun sentiment pentru Inés ca femeie, nici cea mai mică tresărire, cu toate că nu-i găsește vreun cusur. Oare pentru că e atât de ostilă față de el și a fost așa de la bun început? Sau e neatrăgătoare pentru că refuză să fie atrăgătoare, refuză să se deschidă? O fi, așa cum susține Elena, virgină, sau cel puțin genul virginal? Ce-a știut el odată despre virgine s-a pierdut în negura uitării. Aura virginală înăbușă dorința bărbatului sau, dimpotrivă, o ațâță? Se gândește la Ana, de la Centrul de Relocare, care lui i se pare a fi o virgină de un soi de-a dreptul fioros. Pe Ana a găsit-o atrăgătoare, fără doar și poate. Ana are ceva ce lui Inés îi lipsește, dar ce anume? Sau poate că întrebarea ar trebui pusă invers: ce are Inés și nu are Ana?

— Ieri m-am întâlnit întâmplător cu Inés și tânărul David, îi spune el Elenei. Tu îi vezi mai des?

— Pe ea o văd la Blocuri. Nu ne-am vorbit. Nu cred că vrea să aibă de-a face cu locatarii de-aici.

— Presupun că, după ce te-ai obișnuit cu viața de la Residencia, ți-e greu să te pomenești locuind la Blocuri.

— Faptul că a locuit la Residencia n-o face mai bună decât noi. Toți am început de nicăieri, de la nimic. E doar o chestiune de noroc că a aterizat acolo.

— Cum crezi că face față maternității?

— E foarte protectoare față de copil. Exagerat de protectoare, în opinia mea. Îl urmărește ca un uliu, nu-l lasă să se joace cu alți copii. Știi asta. Fidel nu poate pricepe. Se simte rănit.

— Îmi pare rău. Ce-ai mai văzut?

— Frații ei o țin tot într-o vizită. Au o mașină – una din alea cu patru locuri, cu acoperiș care poate fi dat la o parte, cabrioletă, parcă așa i se spune. Pleacă toți cu mașina și se întorc după lăsarea întunericului.

— Și câinele?

— Și câinele. Oriunde merge Inés, merge și câinele. Mă ia cu fiori. E ca un arc sub tensiune. Într-o bună zi, o să atace pe cineva. Sper să nu fie un copil. Nu poate fi convinsă să-i pună botniță?

— Nicio șansă.

— Ei bine, eu zic că e o nebunie să ții un câine rău când ai copil mic.

— Nu-i câine rău, Elena, doar nițel imprevizibil. Imprevizibil, dar credincios. Îmi face impresia că asta e ceea ce contează cel mai mult pentru Inés. Fidelitatea, regina virtuților.

— Serios? Eu n-aș numi-o așa. Aș numi-o o virtute de rang mediu, asemenea temperanței. Genul de virtute pe care o cauți la un soldat. Inés îmi dă impresia că e ea însăși un câine de pază, îi dă târcoale lui David, îl păzește să nu pățească ceva. De ce naiba ai ales o asemenea femeie? Erai un tată mult mai bun pentru el decât îi este ea

mamă.

— Nu-i adevărat. Un copil nu poate crește fără mamă. N-ai zis-o chiar tu: mamei î datorează copilul substanța, câtă vreme tatăl oferă doar ideea? Odată ideea transmisă, tatăl este dispensabil. Iar în acest caz eu nici măcar nu sunt tatăl.

— Un copil are nevoie de pântecul unei mame ca să vină pe lume. După ce el a părăsit pântecul, mama e la fel de dispensabilă ca tatăl. Din acel moment, copilului îi trebuie iubire și îngrijire, pe care le poate oferi atât un bărbat, cât și o femeie. Inés a ta nu știe nimic despre iubire și grijă. E ca o fetiță cu o păpușă – o fetiță neobișnuit de geloasă și de egoistă, care nu lasă pe nimeni să-i atingă jucăria.

— Prostii. Sari tot timpul s-o condamni pe Inés, deși aproape că nici n-o cunoști.

— Și tu? Cât de bine o cunoșteai înainte să-i pui în brațe prețioasa ta povară? Zici că nu era necesar să-i investighezi calitățile de mamă: te puteai baza pe intuiție. Puteai identifica adevărata mamă pe loc, în clipa în care dădeai ochii cu ea. Intuiția: ce bază e asta pentru a decide viitorul unui copil?

— Am mai vorbit despre asta, Elena. Ce-are intuiția? La urma urmei, în ce ne putem încrede?

— În bun-simț. În rațiune. Orice persoană rezonabilă te-ar fi avertizat că o virgină de treizeci de ani, obișnuită cu o viață de lenevie, izolată de lumea reală, păzită de doi frați ca niște brute, nu poate deveni o mamă de încredere. Și orice persoană rezonabilă s-ar fi interesat cine e această

Inés, i-ar fi cercetat trecutul, i-ar fi evaluat caracterul. Orice persoană rezonabilă ar fi impus o perioadă de probă, ca să fie sigură că cei doi se împacă bine – copilul și doica lui.

El clatină din cap.

— Tot nu înțelegi. Sarcina mea a fost să-l aduc pe băiat la mama lui. Nu să-l aduc la*o* mamă, la o femeie care a trecut cine știe ce test de maternitate. Nu contează dacă, după standardele tale, Inés nu este cine știe ce mamă bună. Fapt e că ea e mama*lui*. El e cu mama *lui*.

— Dar Inés nu este mama*lui*! Ea nu l-a conceput! Nu l-a purtat în pântecul ei! Nu l-a adus pe lume cu durere și sânge! E doar o persoană pe care ai ales-o dintr-un capriciu, bunăoară pentru că ți-a amintit de mama ta.

El iar clatină din cap.

— Din clipa în care am zărit-o pe Inés, am știut. Dacă nu avem încredere în vocea care grăiește înlăuntrul nostru și care spune *Ea el*, atunci nu mai avem în ce crede.

— Mă faci să râd! Voce lăuntrică! Oamenii își pierd economiile la cursele de cai pentru că ascultă de voci lăuntrice. Oamenii se aruncă cu capul înainte în relații amoroase catastrofale pentru că ascultă de voci lăuntrice. E…

— Nu sunt îndrăgostit de Inés, dacă asta vrei să zici. Nici pe departe.

— Poate că nu ești îndrăgostit de ea, dar ai o fixație nerezonabilă, ceea ce e și mai rău. Ești convins că ea e destinul copilului tău. Numai că adevărul e că Inés nu are nicio legătură, mistică sau de altă natură, cu tine sau băiatul tău. E doar o femeie oarecare, asupra căreia tu ai proiectat niște obsesii personale. Dacă acest copil era predestinat, așa cum zici tu, să se reunească cu mama lui, de ce n-ai lăsat destinul să-i aducă împreună? De ce a trebuit să intervii?

— Pentru că nu e de ajuns să stai și să aștepți ca destinul să acționeze, Elena, așa cum nu e de ajuns să ai o idee și apoi să stai și să aștepți să se materializeze. Cineva trebuie să aducă ideea în lume. Cineva trebuie să acționeze în numele destinului.

— Exact asta am spus. Vii cu o idee personală despre cum trebuie să fie o mamă, pe care apoi o proiectezi asupra acestei femei.

— Elena, discuția asta nu mai e rezonabilă. Nu aud decât animozitate, și prejudecăți, și gelozie.

— Nu e nici animozitate, și nici prejudecată, iar a spune că e gelozie e și mai absurd. Încerc să te ajut să înțelegi de unde vine intuiția asta a ta sacră, în care ai mai multă încredere decât în ceea ce-ți spun simțurile. Vine dinlăuntrul tău. Își are originea într-un trecut de care ai uitat. Nu are nimic a face nici cu băiatul, nici cu fericirea lui. Dacă te-ar interesa cu adevărat fericirea băiatului, l-ai lua imediat înapoi. Femeia asta e rea pentru el. El a dat înapoi de când e în grija ei. Îl transformă în bebeluș. Ai putea să-l iei chiar azi înapoi, dacă ai vrea. Ai putea să intri acolo și să-l iei. Ea n-are niciun drept legal asupra lui. E o străină. Poți să-ți ceri înapoi copilul, poți să-ți ceri înapoi apartamentul, și femeia se poate întoarce la Residencia, unde-i este locul – la frații ei și la meciurile ei de tenis. De ce n-o faci? Sau ești prea speriat – speriat de frații ei, speriat de câine?

— Elena, încetează. Te rog, încetează. Da, mă intimidează frații ei. Da, îmi dă fior câinele. Dar nu de asta refuz să-l iau înapoi pe copil. Pur și simplu refuz, și gata. Ce crez tu că fac eu în țara asta, unde nu cunosc pe nimeni, unde nu pot da glas sentimentelor mele, pentru că toate relațiile umane se desfășoară în spaniola pentru începători? Am venit aici să car saci grei, zi de zi, ca un animal de povară? Nu, am venit să-l aduc pe copil la mama lui, și treaba asta s-a încheiat.

Elena râde.

— Spaniola ta e mult mai bună când îți pierzi cumpătul. Poate ar trebui să-ți pierzi cumpătul mai des. În privința lui Inés, hai să acceptăm că nu ne înțelegem. Cât despre restul, adevărul e că nu ne aflăm aici, nici tu, nici eu, ca să trăim niște vieți fericite și împlinite. Suntem aici de dragul copiilor noștri. Noi poate nu ne simțim acasă vorbind spaniola, dar David și Fidel o vor face. Va fi limba lor maternă. O vor vorbi ca niște nativi, din inimă. Și nu-ți bate joc de munca pe care o faci la docuri. Ai ajuns în țara asta în pielea goală, neavând nimic de oferit decât munca mâinilor tale. Ai fi putut fi respins, dar n-ai fost: ai fost primit cu brațele deschise. Ai fi putut fi abandonat sub cerul liber, dar n-ai fost: ți s-a dat un acoperiș deasupra capului. Ai multe pentru care poți fi recunoscător.

El tace. Într-un târziu zice:

— Ai terminat predica?

— Da.

Capitolul 14

Ora patru, ultimii saci de pe cargobotul de la Cheiul Doi sunt stivuiți în căruță. El Re și tovarășa ei sunt înhămate, molfăie placide din sacii cu nutreț.

Álvaro își întinde brațele și îi zâmbește.

— Încă o treabă făcută, zice. E o mulțumire, nu-i așa?

— Așa aș zice, răspunde el. Dar nu pot să nu mă întreb de ce are nevoie orașul de atâtea grâne, săptămână după săptămână.

— E hrană. Nu putem trăi fără hrană. Și nu e numai pentru Novilla. Ci pentru tot ce s află mai departe de Novilla. Asta înseamnă să fii port; ai de servit țara.

— Și totuși, până la urmă, pentru ce toate astea? Vapoarele aduc cerealele de peste mări, noi le descărcăm de pe vapoare și altcineva le macină și le coace, și până la urmă vor fi mâncate și se vor transforma în – cum să zic? – reziduuri, iar reziduurile se scurg înapoi în mare. Ce anume din toate astea te face să te simți bine? Cum se potrivește într- o perspectivă mai largă? Eu nu văd nicio perspectivă mai largă, niciun țel mai înalt. E doar consum.

— Azi ești în toane proaste! N-ai nevoie de un țel mai înalt ca să justifici faptul că ești o parte a vieții. Viața e bună în sine; de două ori mai bună când ajuți ca hrana să circule, încât să poată trăi și semenii tăi. Cum poți să te îndoiești de asta? Și mă rog, ce ai împotriva pâinii? Amintește-ți ce-a spus poetul: pâinea e calea prin care soarele pătrunde în trupurile noastre.

— Nu vreau să mă cert, Álvaro, dar, vorbind obiectiv, tot ce fac eu, tot ce facem noi, docherii, e să mutăm materie de la punctul A la punctul B, sac după sac, zi după zi. Dacă toată sudoarea noastră ar fi pentru o cauză mai înaltă ar fi cu totul altceva. Dar a mânca pentru a trăi și a trăi pentru a mânca – asta fac bacteriile, nu…

— Nu ce?

— Nu ființele umane. Nu culmea creației.

De obicei, pauzele de prânz sunt cele dedicate disputelor filosofice – Murim sau ne reîncarnăm *ad infinitum?* Planetele mai îndepărtate se rotesc în jurul Soarelui, sau una în jurul celeilalte? Însă astăzi, în loc să se îndrepte spre casă, câțiva dintre hamali se apropie să asculte discuția. Spre ei se răsucește acum Álvaro.

— Voi ce părere aveți, camarazi? Avem nevoie de un plan măreț, așa cum pretinde prietenul nostru, sau ne ajunge să ne facem treaba și s-o facem bine?

Tăcere. Din prima clipă, oamenii l-au tratat pe el, Simón, cu respect. E suficient de în vârstă ca să le fie tată unora dintre ei. Dar ei își respectă și șeful, ba chiar îl venerează. E limpede că nu vor să ia partea nimănui.

— Dacă nu-ți place munca pe care o facem, dacă nu crezi că e bună, zice unul dintre ei – de fapt, Eugenio, ce altă muncă ți-ar plăcea să faci? Ai dori să muncești într-un birou? Crezi că munca de birou este mai bună pentru un bărbat? Sau poate să muncești într-o fabrică?

— Nu, răspunde el. Vă rog, nu mă înțelegeți greșit. Munca pe care o facem noi este bună în sine, e muncă cinstită. Dar nu despre asta discutam Álvaro și cu mine. Discutam

despre scopul trudei noastre, scopul final. Nici prin cap nu-mi trece să dispreţuiesc munca pe care o facem. Dimpotrivă, înseamnă mult pentru mine. De fapt – pierde şirul, dar nu contează, nu mi-aş dori să fiu nicăieri altundeva decât aici, muncind cot la cot cu voi. În timpul petrecut aici, n-am cunoscut altceva decât sprijin camaraderesc şi iubire camaraderească. Mi-au luminat zilele. Datoria lor…

Nerăbdător, Eugenio îl întrerupe:

— Prin urmare, ţi-ai răspuns singur la întrebare. Închipuie-ţi că nu ai loc de muncă. Închipuie-ţi că eşti nevoit să-ţi petreci zilele stând pe o bancă fără să ai nimic de făcut, aşteptând să treacă orele, fără niciun camarad în preajmă cu care să faci glume, fără bunăvoinţa camaraderească să te sprijine. Camaraderia nu e posibilă, nu mai are fundament fără muncă şi fără să împărţi cu cineva munca. Se răsuceşte şi se uită surescitat la cei din jur: Nu-i aşa, camarazi?

Se aude un murmur de consimţire.

— Dar fotbalul? întreabă el, încercând o nouă abordare, fără convingere. Sunt sigur că ne-am iubi şi ne-am sprijini unii pe alţii şi dacă am face parte din aceeaşi echipă de fotbal, jucând împreună, câştigând împreună, pierzând împreună. Dacă iubirea camaraderească este binele suprem, de ce e nevoie să mutăm sacii ăştia grei, de ce să nu dăm cu piciorul într-o minge?

— Deoarece nu poţi trăi doar din fotbal, zice Álvaro. Ca să joci fotbal, trebuie să fii viu; şi, ca să fii viu, trebuie să mănânci. Prin munca noastră de aici, le dăm oamenilor posibilitatea să trăiască. El clatină din cap: Cu cât mă gândesc mai mult la asta, cu atât sunt mai convins că munca nu poate fi comparată cu fotbalul, cele două aparţin unor domenii filosofice diferite. Nu văd, sincer nu văd de ce vrei să defăimezi munca noastră în acest fel.

Toţi ochii sunt întorşi spre el. Tăcerea este grea.

— Crede-mă, nu vreau să desconsider munca noastră. Ca să-mi dovedesc sinceritatea, voi veni la muncă mai devreme cu o oră mâine-dimineaţă şi nu-mi voi lua nici pauza de masă. O să mut la fel de mulţi saci pe zi ca orice bărbat de aici. Dar tot voi întreba: De ce facem asta? Pentru ce?

Álvaro păşeşte în faţă, îşi aruncă un braţ vânjos în jurul umerilor lui.

— Prietene, nu-s necesare fapte de muncă eroice, zice el. Ştim care-ţi sunt sentimentele, nu trebuie să faci demonstraţii.

Vin şi alţi bărbaţi ca să-l bată pe spate, să-l strângă în braţe. El le zâmbeşte tuturor, fără excepţie; ochii i se umplu de lacrimi; nu-şi poate curma zâmbetul.

— Încă nu ai văzut magaziile noastre principale, nu-i aşa? zice Álvaro, continuând să-l strângă de mână.

– Nu.

— Un complex impresionant, ca să spun aşa. Ce-ar fi să-l vizitezi? Poţi să te duci chiar acum, dacă vrei. (Se răsuceşte către vizitiul cocoţat pe capră, care aşteaptă ca hamalii să încheie dezbaterea.) Camaradul nostru poate merge cu tine la magazii, nu-i aşa? Da, bineînţeles că poate. Hai! – şi îl ajută să urce lângă căruţaş. Poate o să apreciezi mai mult munca noastră după ce le vei fi văzut.

Depozitul e mult mai departe de docuri decât şi-a imaginat, pe malul sudic, la cotul

unde râul începe să se îngusteze. În pas mărunt – căruțașul are un bici, dar nu-l folosește, îmboldește caii plescăind din limbă când și când, le ia aproape o oră să ajungă acolo, timp în care nu se rostește niciun cuvânt.

Depozitul stă de unul singur pe câmp. Este uriaș cât un teren de fotbal și înalt cât c casă cu două etaje, cu porți mari, glisante, prin care căruța încărcată trece cu ușurință.

Ziua de muncă pare să se fi încheiat, nu e nicio echipă care să descarce. În timp ce căruțașul manevrează căruța în lungul platformei de descărcare și se apucă să deshame caii, el pătrunde mai adânc în clădirea uriașă. Lumina ce se filtrează prin spărturile dintre ziduri și acoperiș dezvăluie saci așezați în stive de câțiva metri înălțime, munte după munte de grăunțe întinzându-se în spate, până în cotloanele întunecate. În joacă, se apucă să socotească, dar pierde șirul. Cel puțin un milion de saci, probabil câteva milioane. Să fie oare destui morari în Novilla care să macine tot grâul ăsta, destui brutari să-l coacă, destule guri să-l consume?

De sub talpă se aude un scrâșnet uscat: grăunțe vărsate. Ceva moale se lovește de glezna lui, iar el lovește involuntar cu piciorul. Un țipăt; deodată, el își dă seama că e înconjurat de șușoteli înăbușite, precum zgomotul de apă curgătoare. Scoate un strigăt. Podeaua, de jur-împrejur, colcăie de viață. Șobolani! Șobolani peste tot!

— Sunt șobolani peste tot! strigă el, dând fuga înapoi la căruțaș și la portar. Podeaua e acoperită de grăunțe și sunteți invadați de șobolani! E înspăimântător!

Cei doi schimbă o privire.

— Bineînțeles că avem și noi porția noastră de șobolani, zice portarul. Și șoareci. Mai mulți decât crezi.

— Și nu faceți nimic? E nesănătos? Își fac culcuș în hrană, o contaminează!

Portarul ridică din umeri.

— Ce-ai vrea să facem? Unde sunt cereale, sunt și rozătoare. Așa e lumea. Am încercat să aducem pisici, dar șobolanii s-au învățat să nu se mai teamă, și oricum sunt prea mulți.

— Ăsta nu-i un argument. Puteți pune capcane. Puteți pune otravă. Puteți afuma clădirea.

— Nu poți pompa gaze otrăvitoare într-un depozit de alimente – gândește-te! Și acum, dacă nu te superi, trebuie să încui.

A doua zi dimineața, primul lucru pe care-l face e să-l ia la întrebări pe Álvaro.

— Vă lăudați cu depozitul, dar ai fost acolo vreodată? Mișună de șobolani. De ce să fi mândru că muncești ca să hrănești o asemenea vermină? Nu e numai absurd, e o adevărată nebunie.

Álvaro îi adresează un zâmbet binevoitor, exasperant.

— Oriunde sunt vapoare, sunt și șobolani. Oriunde sunt depozite, sunt și șobolani. Unde înflorește specia noastră, înfloresc și șobolanii. Șobolanii sunt creaturi inteligente. Poți spune că sunt umbra noastră. Da, consumă o parte din grâul pe care-l descărcăm Da, alimentele se mai și strică în depozit. Dar se strică pe tot parcursul: pe câmp, în trenuri, pe vapoare, în depozite, în magaziile brutăriilor. N-are niciun rost să te necăjești că se strică. Degradarea face parte din viață.

— Dar asta nu înseamnă că nu putem lupta împotriva ei! De ce să înmagazinăm tone

de grâne, mii de tone de grâne, în depozite infestate de șobolani? De ce nu importăm exact atât cât ne trebuie, de la o lună la alta? Și de ce nu poate tot acest proces de descărcare să fie organizat mai eficient? De ce trebuie să folosim cai și căruțe, când putem folosi camioane? De ce trebuie grâul să vină în saci și să fie încărcat pe spinările oamenilor? De ce nu poate fi pur și simplu turnat în cală la capătul ăla și pompat afară la capătul ăsta, printr-o conductă?

Álvaro rămâne pe gânduri o vreme, înainte să răspundă:

— Ce crezi că s-ar alege de noi toți, Simón, dacă grâul ar fi pompat, așa cum propui tu? Ce s-ar alege de cai? Ce s-ar alege de El Rey?

— N-ar mai fi muncă pentru noi aici la docuri, răspunde el. Sunt de acord, așa ar fi. Dar ne-am găsi slujbe asamblând pompe sau conducând camioane. Am avea cu toții ce să muncim, exact ca înainte, doar că ar fi alt gen de muncă, ce ne-ar solicita inteligența, nu numai forța brută.

— Prin urmare, ai vrea să ne eliberezi de o viață de animale de povară. Vrei să plecăm de la cheiuri și să găsim altfel de muncă, unde n-am mai putea aburca o povară pe umeri, simțind boabele mișcându-se în sac și luând forma trupului nostru, auzindu-le cum fâșâie, unde am pierde contactul cu lucrul în sine – cu hrana care ne hrănește și ne dă viață. De unde această convingere, Simón, că avem nevoie să fim salvați? Crezi că trăim viața de docheri pentru că am fost considerați prea proști să facem orice altceva – prea proști să asamblăm o pompă ori să conducem un tractor? Bineînțeles că nu. Ai ajuns să ne cunoști. Ești prietenul nostru, camaradul nostru. Nu suntem proști. Dacă aveam nevoie să fim salvați, ne-am fi salvat până acum. Nu, nu noi suntem proști, ci raționamentul isteț pe care te bazezi tu, care îți dă răspunsuri greșite, ăsta e prost. Acesta e docul nostru, cheiul nostru – corect? Se uită în dreapta și în stânga; oamenii murmură aprobator. Aici nu e loc pentru istețime, doar pentru lucrul în sine.

Nu-i vine să creadă că persoana care enunță acest nonsens obscurantist este prietenul său Álvaro. Iar restul echipei pare înregimentat solid în spatele lui – tineri inteligenți, cu care discută în fiecare zi despre adevăr și aparență, bine și rău. Dacă nu ar ține la ei, ar pleca, pur și simplu – ar pleca și i-ar lăsa cu truda lor inutilă. Dar ei sunt camarazii lui, le dorește tot binele, lor le este dator să încerce să-i convingă de faptul că urmează calea greșită.

— Ascultă-te ce spui, Álvaro. *Lucrul în sine.* Îți închipui că lucrul rămâne pentru totdeauna în sine, neschimbat? Nu. Totul curge. Ai uitat asta când ai traversat oceanul ca să vii aici? Apele oceanului curg și, curgând, se schimbă. Nu poți păși de două ori în aceleași ape. Așa cum peștii trăiesc în mare, așa trăim noi în timp și trebuie să ne schimbăm odată cu timpul. Indiferent cât de categoric ne angajăm să urmăm tradițiile venerabile ale muncii la docuri, schimbarea ne va copleși. Schimbarea este ca mareea. Poți construi bariere, dar întotdeauna se va infiltra prin crăpături.

Docherii s-au apropiat și au format un semicerc în jurul lui și al lui Álvaro. În atitudinea lor, el nu detectează nici urmă de ostilitate. Dimpotrivă, se simte încurajat să-și susțină punctul de vedere.

— Nu încerc să vă salvez, zice el. Nu sunt prin nimic deosebit, declar că nu sunt salvatorul nimănui. La fel ca voi, am trecut oceanul. Ca și voi, nu aduc niciun trecut cu

mine. Ce trecut am avut, l-am lăsat în urmă, sunt pur și simplu un om nou într-o țară nouă, și ăsta e un lucru bun. Dar nu am renunțat la ideea de istorie, la ideea de schimbare fără început și fără sfârșit. Ideile nu pot fi eliminate din nou, nici măcar de timp. Ideile sunt peste tot. Universul e plin de ele. Fără ele, nu ar exista univers, căci nu ar fi nicio ființă. Ideea de dreptate, bunăoară. Toți dorim să trăim într-un sistem drept, într-un sistem în care efortul cinstit aduce recompensă pe măsură; ceea ce e o dorință bună, bună și admirabilă. Dar ceea ce facem aici, la docuri, nu ne ajută să creăm acel sistem. Ceea ce facem aici e doar o paradă de muncă eroică. Și parada depinde de o armată de șobolani care o întrețin – șobolani care vor trudi noapte și zi să devoreze aceste tone de grâne pe care le descărcăm, pentru a face loc în hambar altei cantități de grăunțe. Fără șobolani, inutilitatea trudei noastre ar ieși la iveală.

Se oprește. Oamenii tac.

— Nu vedeți asta? Sunteți orbi?

Álvaro se uită în jur.

— Spiritul agorei, zice el. Cine vrea să-i răspundă elocventului nostru prieten?

Unul dintre docherii tineri ridică mâna. Álvaro îi face semn cu capul.

— Prietenul nostru a invocat conceptul realului într-un mod confuz, zice tânărul, vorbind fluent și încrezător, ca un student eminent. Pentru a-i demonstra confuzia, să comparăm istoria cu clima. Clima în care trăim, suntem de acord cu asta, este deasupra noastră. Nimeni nu poate porunci cum să fie clima. Dar nu faptul că e o face reală. Clima este reală pentru că are manifestări reale. Manifestările includ vântul și ploaia. Prin urmare, când plouă, ne udăm; când vântul se înfoaie, șepcile ne zboară de pe cap. Ploaia și vântul sunt trecătoare, realități de rang secund, așa cum sunt cele accesibile simțurilor noastre. Deasupra lor, în ierarhia realului, se află clima. Acum, istoria. Dacă istoria, asemenea climei, ar fi o realitate mai înaltă, atunci istoria ar avea manifestări pe care le-am putea percepe prin simțurile noastre. Și unde sunt aceste manifestări? Se uită în jurul său. Căruia dintre noi i-a zburat istoria șapca?

Tăcere.

— Nimănui. Pentru că istoria nu are manifestări. Pentru că istoria nu e reală. Pentru că istoria este doar o poveste inventată.

— Mai exact – vorbitorul de acum este Eugenio, care ieri dorea să știe dacă el ar vrea să lucreze într-un birou, deoarece istoria nu are manifestări în prezent. Istoria este doar un model pe care-l vedem în ceea ce s-a întâmplat. Nu are nicio putere să ajungă până în prezent. Prietenul nostru Simón zice că trebuie să luăm mașini care să ne facă treaba. Pentru că așa poruncește istoria. Dar nu istoria ne spune să renunțăm la munca onestă, ci lenea și seducția lenei. Lenea este reală într-un fel în care istoria nu este. O percepem cu simțurile noastre. Îi simțim manifestările de câte ori ne întindem pe iarbă și închidem ochii, și ne jurăm că nu ne mai ridicăm niciodată, nici când se aude fluierul, într-atât de dulce ne e plăcerea. Care dintre noi, lăfăindu-se în iarbă într-o zi însorită, va zice: *Simt istoria, îmi spune să nu mă ridici* Nu: simțim, de fapt, lenea în oasele noastre. De unde și vorba: *Mi-e o lene de mă doare.*

Pe măsură ce vorbea, Eugenio s-a înfierbântat tot mai mult. Poate de teamă că nu se va mai opri, colegii săi îl întrerup cu aplauze. El tace, iar Álvaro profită de ocazie.

— Nu știu dacă prietenul nostru Simón vrea să răspundă, zice el. Prietenul nostru socotește truda noastră o paradă inutilă, o observație pe care unii dintre noi au considerat-o jignitoare. Dacă remarca a fost făcută din nesăbuință, dacă, după o gândire mai chibzuită, ar dori să și-o retragă sau s-o dreagă, sunt sigur că gestul va fi apreciat.

E rândul lui. Curentul e împotriva lui, fără îndoială. Are voința să-i țină piept?

— Bineînțeles că îmi retrag remarca nechibzuită, zice el, și îmi cer scuze, în plus, pentru orice supărare pe care a pricinuit-o. Cât despre istorie, tot ceea ce pot spune e că, în vreme ce azi putem refuza să ținem cont de ea, nu putem refuza la nesfârșit. Prin urmare, vă fac o propunere. Să ne întâlnim pe acest chei peste zece ani, chiar peste cinci ani, și să vedem atunci dacă grâul este descărcat tot cu mâna și depozitat în saci, într-o magazie deschisă, pentru hrănirea dușmanilor noștri, șobolanii. Bănuiala mea e că nu va mai fi așa.

— Și dacă se dovedește că ai greșit? zice Álvaro. Dacă peste zece ani noi o să descărcăm grâul exact așa cum facem azi, o să accepți că istoria nu e reală?

— De bună seamă, răspunde el. Mă voi pleca în fața forței realului. Voi spune că m-am supus verdictului istoriei.

Capitolul 15

O vreme, după discuția despre șobolani, simte că atmosfera la muncă este tensionată. Deși camarazii lui sunt la fel de amabili ca întotdeauna, par să amuțească atunci când se află el în preajmă.

De fapt, când se gândește la izbucnirea lui, roșește de rușine. Cum a putut să desconsidere munca de care prietenii lui sunt atât de mândri, o muncă la care i se permite să se alăture, lucru pentru care e recunoscător? Dar treptat lucrurile se relaxează din nou. Într-o pauză de dimineață, Eugenio vine la el agitând o pungă de hârtie.

— Biscuiți, zice el. Ia unul. Ia doi. Cadou de la un vecin.

Și când el își exprimă aprecierea (biscuiții sunt delicioși, simte gustul de ghimbir, poate chiar de scorțișoară), Eugenio adaugă:

— Știi, m-am gândit la ce ai spus deunăzi, poate ai și tu dreptatea ta. De ce să hrănim șobolanii, când ei nu fac nimic să ne hrănească? Sunt unii oameni care mănâncă șobolani, dar eu nu mănânc. Tu?

— Nu, răspunde el. Nici eu nu mănânc șobolani. Prefer biscuiții tăi.

La sfârșitul zilei de muncă, Eugenio revine la subiect:

— Mi-e teamă să nu-ți fi jignit sentimentele, zice el. Crede-mă, n-a fost nicio animozitate. Toți manifestăm deplină bunăvoință față de tine.

— Nu mă simt deloc jignit, răspunde el. Am avut o dispută filosofică, asta e tot.

— O dispută filosofică, aprobă Eugenio. Locuiești la Blocurile Estice, nu-i așa? Te conduc până la autobuz.

Prin urmare, ca să continue ficțiunea cum că locuiește la Blocuri, trebuie să-l însoțească pe Eugenio până la stația de autobuz.

— De la o vreme, mă preocupă o întrebare, îi spune el lui Eugenio, în timp ce așteaptă autobuzul nr. 6. Este cu totul nefilozofică. Cum vă petreceți tu și alți bărbați timpul liber? Știu că multora le place fotbalul, dar seara ce faceți? Nu păreți să aveți soții și copii. Aveți prietene? Mergeți la cluburi? Álvaro îmi spune că sunt cluburi în care te poți înscrie.

Eugenio roșește.

— N-am habar despre cluburi. Eu, unul, mă duc în special la Institut.

— Povestește-mi. Am auzit vorbindu-se despre un institut, dar n-am idee ce se petrece acolo.

— Institutul organizează cursuri, conferințe, proiecții de film, grupuri de discuție. Ar trebui să te înscrii. Ți-ar plăcea. Nu e doar pentru tineri, sunt și bătrâni, și e gratuit. Știi cum să ajungi acolo?

— Nu.

— E pe Strada Nouă, lângă intersecția mare. O clădire albă înaltă, cu uși de sticlă. Probabil că ai trecut pe-acolo de multe ori fără să știi. Vino mâine-seară. Poți să intri în grupul nostru.

— Perfect.

După cum se dovedește, cursul la care s-a înscris Eugenio împreună cu încă trei docheri este de filosofie. El ia loc pe un rând din fundul sălii, departe de camarazii lui, ca

să se furișeze afară dacă se plictisește.

Profesoara sosește și se lasă tăcerea. E o femeie de vârstă mijlocie, îmbrăcată cam demodat, după părerea lui, cu păr cărunt tuns foarte scurt, nefardată.

— Bună seara, spune ea. Să reluăm de unde am rămas săptămâna trecută și să continuăm analiza mesei – a mesei și a rudei sale apropiate, scaunul. După cum vă amintiți, discutam tipurile diverse de mese care există în lume, și diferitele tipuri de scaune. Ne întrebam care e unitatea din spatele diversității, ce face ca mesele să fie toate mese, iar scaunele toate scaune.

Pe tăcute, el se ridică și iese din sală.

Coridorul e pustiu, în afara unei siluete într-o robă lungă, albă, care se îndreaptă grăbit spre ele. Pe măsură ce se apropie, vede că e Ana, de la Centru.

— Ana! strigă el.

— Salut, răspunde Ana. Regret, nu pot să mă opresc, am întârziat. Dar se oprește totuși. Te cunosc, nu-i așa? Ți-am uitat numele.

— Simón. Ne-am cunoscut la Centru. Aveam un băiețel cu mine. Ai avut amabilitatea să ne găzduiești în prima noastră noapte în Novilla.

— Da, așa e! Ce face fiul tău?

Roba albă este de fapt un halat alb de baie; ea e desculță. Ciudată ținută. Există o piscină în Institut?

Ea observă aerul lui contrariat și râde.

— Pozez ca model, explică ea. Pozez de două ori pe săptămână. Pentru lecții după natură.

— Lecții după natură?

— Lecții de desen. Desenează după natură. Eu sunt modelul.

Își întinde brațele, ca și când ar căsca. Pliul halatului i se desface la gât; pentru o clipă, el îi zărește sânii pe care i-a admirat atâta.

— Ar trebui să vii și tu. Dacă vrei să afli una-alta despre corp, nici că se poate metodă mai bună. Apoi, înainte ca el să-și revină din buimăceală: La revedere – am întârziat. Salută-l pe fiul tău.

El merge mai departe pe coridor. Institutul este mai mare decât și-a închipuit când l-a văzut de-afară. Din spatele unei uși închise se aude muzică, o femeie interpretează un cântec trist, acompaniată de harpă. El se oprește în fața unui avizier. O listă lungă cu oferte de cursuri. Desen arhitectural. Contabilitate. Calcul. Tot felul de cursuri de spaniolă: spaniola pentru începători (douăsprezece secțiuni), spaniola pentru nivel mediu (cinci secțiuni), spaniola pentru avansați, compoziție în spaniolă, conversație în spaniolă. Ar fi trebuit să vină aici, în loc să se lupte cu limba de unul singur. Nu vede nimic legat de literatura spaniolă. Probabil că literatura intră la spaniola pentru avansați.

Niciun alt curs de limbă. Nici portugheză. Nici catalană. Nici galiciană. Nici bască.

Nici esperanto. Nici volapük.

Caută cursul de desen după natură. Uite-l: Desen după natură, Luni-vineri, de la 7 la 9 p.m., sâmbăta de la 2 la 4 p.m.; înscrieri per secțiune 12; Secțiunea 1 COMPLETĂ, Secțiunea 2 COMPLETĂ, Secțiunea 3 COMPLETĂ. Clar, un curs popular.

Caligrafie. Țesătorie. Împletituri din nuiele. Aranjamente florale. Olărit. Marionete.

Filosofie. Elemente de filosofie. Filosofie: Teme alese. Filosofia muncii. Filosofia și viața cotidiană.

Sună un clopoțel, anunțând pauza. Elevii ies pe coridoare, câte unul la început, apoi un torent, nu numai tineri, ci și oameni de vârsta lui, și mai bătrâni, exact cum a spus Eugenio. Nu-i de mirare că orașul e ca o morgă după lăsarea întunericului! Toată lumea e aici, la Institut, perfecționându-se. Fiecare se agită să devină un cetățean mai bun, o persoană mai bună. Toată lumea, în afară de el.

O voce îl oprește. Eugenio, făcându-i semn cu mâna, din valul de oameni.

— Vino! Mergem să mâncăm ceva! Vino cu noi!

Îl urmează pe Eugenio în jos, pe niște scări, într-un bufet expres, puternic luminat. Deja s-au format cozi lungi de oameni care așteaptă să fie serviți. Își ia și el o tavă și tacâmuri.

— E miercuri, ceea ce înseamnă paste, zice Eugenio, îți plac pastele?

— Da, îmi plac.

Vine rândul lor. El întinde o farfurie și un angajat îi trântește o porție mare de spaghete. Un alt angajat adaugă un polonic de sos de tomate.

— Ia și o chiflă, spune Eugenio. Dacă vrei să te umili.

— Unde plătim?

— Nu plătim. E gratis.

Găsesc o masă, li se alătură și alți docheri tineri.

— Cum a fost la curs? îi întreabă el. Ați lămurit ce e un scaun?

A zis-o în glumă, dar tinerii se holbează la el.

— Nu știi ce-i un scaun? întreabă unul dintre ei în cele din urmă. Uită-te în jos. Șezi pe unul.

El se uită în jur la colegii săi. Toți izbucnesc în râs.

Încearcă și el să râdă, să arate că e băiat de gașcă.

— Adică, zice el, ați aflat ce constituie… nu știu cum să zic…

— *Sillicidad,* îi suflă Eugenio. Scaunul tău – face un semn către scaun – întruchipează *sillicidad,* sau face parte din *sillicidad,* sau îl realizează, așa cum îi place profesoarei noastre să spună. Așa știi că e un scaun, și nu o masă.

— Sau un taburet, adaugă colegul lui.

— V-a spus vreodată profesoara, întreabă el, Simón, despre individul care, întrebat fiind cum știa că un scaun e un scaun, el dădea un șut scaunului cu pricina și spunea: *Iată, domnule, cum știu*?

— Nu, zice Eugenio. Dar nu așa înveți că un scaun e un scaun. Așa afli că e un obiect. Obiectul unui șut.

El tace. Adevărul e că el nu-și are locul în institutul ăsta. Filosofarea îl agasează. Puțin îi pasă de scaune și de calitatea lor de scaun.

Spaghetele n-au niciun gust. Sosul nu-i altceva decât suc de roșii încălzit. Se uită în jur, după o solniță, dar nu vede niciuna. Nici piper nu vede. Totuși, spaghetele sunt o schimbare. Mai bune decât eterna pâine.

— Prin urmare… la ce curs crezi că te vei înscrie? îl întreabă Eugenio.

— Încă nu m-am hotărât. M-am uitat la listă. Ofertă, nu glumă. M-am gândit la desen

după natură, dar văd că-i plin.

— Prin urmare, nu vii la cursul nostru. Păcat. Discuția a devenit mult mai interesant după ce-ai plecat. Am vorbit despre infinitate și despre pericolele infinității. Ce-ar fi dacă, dincolo de scaunul ideal, există un scaun încă și mai ideal, și tot așa, la nesfârșit? Dar și desenul după natură e interesant. Ai putea alege desenul în semestrul ăsta – desen obișnuit. Și în semestrul următor, îți exprimi preferința pentru desenul după natură.

— Desenul după natură e foarte solicitat întotdeauna, explică alt tinerel. Oamenii vor să afle despre corp.

El caută ironia, nu găsește niciuna, așa cum nu e nici sare.

— Dacă vrei să afli despre corpul uman, n-ar fi mai bun un curs de anatomie? întreabă el.

Tinerelul nu e de acord.

— Anatomia te învață despre părțile trupului. Dacă vrei să afli despre întreg, ai nevoie să te înscrii la desen după natură sau modelaj.

— Prin întreg înțelegi…?

— Înțeleg întâi trupul ca trup, apoi trupul în forma sa ideală.

— Experiența obișnuită nu face același lucru? Adică, dacă petreci câteva nopți cu o femeie, nu înveți tot ce ai nevoie să știi despre trupul ca trup?

Băiatul roșește, se uită în jur după ajutor. Lui îi vine să-și dea palme. Glumele astea proaste ale lui!

— Cât despre trup în forma sa ideală, continuă el, probabil va trebui să așteptăm viața următoare să apucăm să-l vedem.

Împinge deoparte spaghetele, pe jumătate mâncate. Prea mult pentru el, prea mult aluat.

— Trebuie să plec, zice el. Noapte bună. Ne vedem mâine, la docuri.

— Noapte bună.

Nu fac niciun efort să-l rețină. Și bine fac. Cum trebuie să le pară el acestor tineri de treabă, muncitori, idealiști, inocenți? Ce pot ei să învețe din miasma amară pe care o emană el?

— Ce-ți face băiatul? întreabă Álvaro. Îi simțim lipsa. I-ai găsit o școală?

— Încă nu-i destul de mare să meargă la școală. E cu mama lui. Ea nu vrea ca el să-și petreacă prea mult timp cu mine. Sentimentele lui vor rămâne împărțite, zice ea, atâta vreme cât există doi adulți care să-l revendice.

— Dar întotdeauna sunt doi adulți care-l revendică: tatăl și mama. Doar nu suntem albine sau furnici.

— Așa o fi. Dar eu nu sunt tatăl lui David. Mama lui este mama, dar eu nu sunt tatăl. Asta e diferența. Álvaro, pentru mine e un subiect dureros. Putem s-o lăsăm baltă? Álvaro îl prinde de braț.

— David nu e un băiat oarecare. Crede-mă, l-am urmărit, știu despre ce vorbesc. Ești sigur că acționezi în interesul lui?

— I l-am predat mamei lui. E în grija ei. De ce spui că nu e un băiat obișnuit?

— Zici că l-ai predat, dar el chiar vrea să fie predat? Și, mai ales, de ce l-a abandonat

mama lui?

— Nul-a abandonat. El și ea au fost separați. O vreme, au trăit în alte sfere. Eu l-am ajutat să o găsească. El a găsit-o, și ei doi s-au reunit. Acum au o relație naturală, aceea dintre o mamă și fiul ei. Câtă vreme el și eu nu avem o relație naturală. Asta e tot.

— Dacă relația cu tine nu e naturală, cum e?

— Abstractă. El are o relație abstractă cu mine. O relație cu cineva care are grijă de el în abstract, dar nu e obligat să aibă grijă de el. Ce voiai să zici când ai spus că nu e un băiat obișnuit?

Álvaro clatină din cap.

— Natural, abstract… Eu, unul, nu pricep. Cum îți închipui tu că ajung împreună o mamă și un tată – mama și tatăl viitorului copil? Pentru că își datorează reciproc o obligație naturală? Bineînțeles că nu. Drumurile li se intersectează din întâmplare și se îndrăgostesc. Ce poate fi mai puțin natural și mai arbitrar ca asta? Din această legătură întâmplătoare, o nouă ființă vine pe lume, un suflu nou. Cine, în această poveste, datorează ceva, și cui anume? Eu nu pot răspunde, și cred că nici tu nu poți. Simón, mă uitam la tine și la fiul tău, și asta am văzut: el are deplină încredere în tine. Te iubește. Și tu îl iubești. Prin urmare, de ce îl dai? De ce te rupi de el?

— Nu mă rup de el. Mama lui l-a rupt de mine, e dreptul ei. Dacă ar fi după mine, aș fi cu el și acum. Dar nu am de ales. Nu am dreptul să aleg. Nu am niciun drept în această privință.

Álvaro tace, pare să se retragă în sine.

— Spune-mi unde o pot găsi pe femeia asta, zice el în cele din urmă. Vreau să am o vorbă cu ea.

— Fii atent. Are un frate foarte afurisit. Să n-ai de-a face cu el. De fapt, are doi frați, unul mai antipatic decât celălalt.

— Pot să-mi port singur de grijă, zice Álvaro. Unde o găsesc?

— O cheamă Inés și mi-a preluat vechiul apartament de la Blocurile Estice: blocul B, numărul 202, la etajul doi. Să nu-i spui că te-am trimis eu, pentru că nu ar fi adevărat. Nu e câtuși de puțin ideea mea, ci a ta.

— Nu-ți face griji, o să-i spun răspicat că e ideea mea, tu nu ai nimic de-a face cu asta.

A doua zi, în timpul pauzei de prânz, Álvaro îi face semn să se apropie.

— Am vorbit cu Inés a ta, zice el fără preambul. Acceptă să-l vezi pe băiat, dar nu acum. La sfârșitul lunii.

— Ce veste minunată! Cum ai convins-o?

Álvaro flutură din mână.

— Nu contează cum. Zice că-l poți lua la plimbare. Te va informa când anume. Mi-a cerut numărul tău de telefon. Nu-l știam, așa că i l-am dat pe-al meu. I-am zis că o să-ți transmit mesajele.

Capitolul 16

Inés îl convoacă mai devreme decât se aștepta. Chiar a doua zi, Álvaro îl cheamă la el.

— O urgență la apartamentul tău, îi zice el. Inés a telefonat tocmai când plecam de-acasă. M-a chemat pe mine, dar i-am zis că eu nu am timp. Nu te alarma, nu e vorba de băiat, ci de canalizare. Vei avea nevoie de scule. Ia trusa din baracă. Fuga. Ea e-ntr-un hal fără de hal.

Inés îl întâmpină în ușă, purtând (de ce? – nu e o zi rece) un palton greu. E într-adevăr într-un hal fără de hal, furioasă rău. Closetul e înfundat, îi spune ea. Administratorul a venit să vadă despre ce e vorba, dar a refuzat să facă ceva pentru că (a spus el) ea nu este locatara legală, ori ea, ori o bucată de săpun, pentru el e totuna (așa a zis). Le-a telefonat fraților ei la La Residencia, dar ei s-au fofilat cu tot felul de pretexte, prea sunt închipuiți (zice ea îndârjită) ca să-și murdărească mâinile. Așa că în această dimineață, ca ultimă soluție, l-a contactat pe colegul lui, Álvaro, care, fiind muncitor, trebuie să se pricepă la canalizare. Și, în loc de Álvaro, îl are pe el.

Vorbește fără pauză, măsurând furioasă camera în sus și-n jos. A slăbit de când a văzut-o el ultima oară. La colțurile gurii i-au apărut riduri. El ascultă în tăcere, dar ochii îi sunt ațintiți asupra băiatului care, așezat în capul oaselor în pat – abia acum s-a trezit? se uită la el neîncrezător, de parcă ar fi înviat din morți.

Îi furișează un surâs scurt. *Salut!* mimează el cu buzele, fără să scoată un sunet.

Băiatul își scoate degetul mare din gură, dar nu spune nimic. Părul lui, cârlionțat de la natură, i-a crescut lung. Poartă o pijama albastră-deschis, cu un imprimeu roșu cu elefanți și hipopotami care se zbenguiesc.

Inés încă vorbește.

— Closetul ăla ne-a dat bătăi de cap de când ne-am mutat aici, zice ea. Nu m-ar mira să fie de vină cei care locuiesc în apartamentul de dedesubt. I-am cerut administratorului să vadă ce se întâmplă acolo jos, dar nici măcar n-a vrut să mă asculte. În viața mea n-am întâlnit un tip atât de bădăran. Puțin îi pasă că se simte duhoarea și pe coridor.

Inés vorbește de problemele closetului fără nicio jenă. Îl surprinde ca o ciudățenie: chestiunea, dacă nu e intimă, e cel puțin delicată. Îl privește oare doar ca pe un muncitor care a venit să facă o treabă, ca pe cineva cu care ea nu va mai da niciodată ochii; sau turuie ca să-și mascheze tulburarea?

El traversează camera, deschide fereastra, se apleacă peste pervaz. Țeava de scurgere a closetului duce direct într-o conductă de canalizare fixată vertical pe zidul exterior. Trei metri mai jos se găsește țeava de scurgere a apartamentului de dedesubt.

— Ai vorbit cu cei de la 102? întreabă el. Dacă e înfundată toată coloana, au și ei aceeași problemă ca tine. O să mă uit însă mai întâi la closet, poate descopăr vreo defecțiune. Se răsucește către băiat: Dai mâna cu mine? Nu e vremea să te scoli, leneșule? Uite cât e de sus soarele!

Băiatul se foiește, îi zâmbește încântat. Lui îi crește inima. Cum îl mai iubește pe copilul ăsta!

— Vino-ncoa'! zice. Doar n-ai crescut atâta încât să nu-mi mai dai un pupic!

Băiatul sare din pat și se repede să-l îmbrățișeze. El trage adânc în piept mirosurile de nespălat și de lapte.

— Îmi place pijamaua ta nouă, zice. Mergem să inspectăm?

Vasul closetului e plin aproape până la margine cu apă și zoaie. În trusa de scule pe care a adus-o cu sine se găsește o rolă de sârmă de oțel. Îndoaie capătul sârmei, făcând un cârlig, scociorăște pe nevăzute în gâtul vasului, scoate un șomoiog de hârtie de toaletă.

— Ai o oliță? îl întreabă el pe băiat.

— O oliță pentru pipi? întreabă băiatul.

El dă din cap că da.

Băiatul se repede și se întoarce cu o oală de noapte acoperită cu o cârpă. O clipă mai târziu, Inés intră valvârtej, apucă oala și iese fără un cuvânt.

— Găsește-mi o pungă de plastic, îi spune el băiatului. Vezi să nu aibă găuri.

El pescuiește o cantitate impresionantă de hârtie din țeava înfundată, dar nivelul apei nu scade.

— Îmbracă-te, mergem puțin jos, îi zice el băiatului. Iar lui Inés: Dacă nu e nimeni acasă la 102, o să încerc să deschid chepengul de la parter. Dacă blocajul e după acel nivel, n-o să pot face nimic. Vor trebui chemate autoritățile locale. Dar să vedem. Se oprește. Să ne-nțelegem, așa ceva i se poate întâmpla oricui. Nu e vina nimănui. E ghinion, atâta tot.

Încearcă să facă lucrurile mai ușoare pentru Inés și speră ca ea să-și dea seama de asta. Dar ea nu vrea să-i întâlnească privirea. E jenată, e furioasă; mai mult de-atât, el nu-și dă seama ce poate să aibă.

Însoțit de băiat, bate la ușa apartamentului 102. După o așteptare lungă, un zăvor e tras și ușa se deschide de-un deget. În semiobscuritate, distinge o siluetă întunecată, însă nu-și dă seama dacă e de femeie sau de bărbat.

— Bună dimineața, spune el. Îmi cer scuze că vă deranjez. Locuiesc în apartamentul de deasupra, avem un closet înfundat. Voiam să știu dacă vă confruntați cu aceeași problemă.

Ușa se deschide mai larg. E o femeie, bătrână, îndoită de spate, cu ochi de-un cenușiu sticlos, semn că nu vede.

— Bună dimineața, repetă el. Closetul dumneavoastră. Aveți probleme cu closetul? Înfundat, *atascos*?

Niciun răspuns. Ea stă ca o stană, chipul întrebător e îndreptat spre el. E și surdă, nu numai oarbă?

Băiatul face un pas în față.

— *Abuela*, zice el.

Bătrâna întinde o mână, îl mângâie pe păr, îi pipăie fața. Preț de-o clipă, el se lipește încrezător de ea; apoi se strecoară în cameră. Se întoarce după încă o clipă, zice:

— E curat. Closetul e curat.

— Mulțumesc, señora, zice el și face o plecăciune. Mulțumesc pentru ajutor. Îmi pare rău că v-am deranjat. Iar către băiat: Closetul lor e curat, prin urmare – prin urmare, ce?

Băiatul se încruntă.

— Aici, jos, apa curge fără probleme. Acolo, sus – și arată cu degetul pe trepte în sus, apa nu curge. Prin urmare, ce? Prin urmare, țevile sunt blocate… unde?

— Sus, spune băiatul sigur pe el.

— Corect! Prin urmare, unde trebuie să mergem ca să reparăm: sus, sau jos?

— Sus.

— Și mergem sus pentru că apa curge… cum: în sus, sau în jos?

— În jos.

— Întotdeauna?

— Întotdeauna. Întotdeauna curge în jos. Și uneori în sus.

— Nu. Niciodată în sus. Întotdeauna în jos. Așa e natura apei. Întrebarea e, cum ajunge apa sus, în apartamentul nostru, fără să-și contrazică natura? Cum de se face că atunci când învârtim robinetul sau tragem apa la closet, apa curge pentru noi?

— Pentru că pentru noi ea curge în sus.

— Nu. Acesta nu e un răspuns bun. Să pun altfel întrebarea: Cum poate apa ajunge la noi în casă *fără* să curgă în sus?

— Din cer. Curge din cer în robinete.

Adevărat. Apa cade din cer.

— Dar, continuă el și ridică un deget de avertizare, cum ajunge apa în cer?

Filosofie naturală. Să vedem, zice el, câtă filosofie naturală se află în copilul ăsta.

— Pentru că cerul inspiră, zice copilul. Cerul inspiră – inspiră și el, și își ține respirația, cu fața numai zâmbet, un zâmbet de încântare intelectuală pură, apoi expiră cu un gest dramatic – și cerul expiră.

Ușa se închide. Aude păcănitul zăvorului împins la loc.

— Inés ți-a spus asta – despre respirația cerului?

— Nu.

— Te-ai gândit singur la asta?

— Da.

— Și cine-i acolo în cer care inspiră și expiră, și face ploaia?

Băiatul tace. Fața i se încruntă de concentrare. În cele din urmă, clatină din cap.

— Nu știi?

— Nu-mi amintesc.

— Nu contează. Hai să mergem și să-i spunem mamei tale noutățile.

Sculele pe care le-a adus sunt inutile. Numai bucata primitivă de sârmă pare mai promițătoare.

— Ce-ar fi să mergeți voi doi la plimbare? îi sugerează el lui Inés. Ceea ce urmează să fac nu este neapărat plăcut. Nu văd de ce tânărul nostru prieten ar trebui expus la așa ceva.

— Aș prefera să chem un instalator adevărat, zice Inés.

— Dacă eu nu mă descurc, mă duc să găsesc un instalator adevărat, promit. Într-un fel sau în altul, closetul tău va fi reparat.

— Nu vreau să mă duc la plimbare, zice băiatul. Vreau să te ajut.

— Mulțumesc, băiatul meu, apreciez lucrul acesta. Dar nu e genul de muncă la care să am nevoie de ajutor.

— Îți pot da idei.

Are un schimb de priviri cu Inés. Ceva nespus trece de la unul la altul.*Fiul meu deștept!* zice privirea ei.

— Așa e, spune el. Ai idei. Dar, vai, closetele n-au nevoie de idei. Closetele nu fac parte din tărâmul ideilor, sunt doar lucruri brute, iar a lucra cu ele nu e altceva decât muncă brută. Așa că du-te la plimbare cu mama ta, până termin eu treaba.

— De ce nu pot să stau și eu? vrea să știe băiatul. E numai caca.

O notă nouă se deslușește în vocea băiatului, o notă provocatoare, care lui nu-i place. Toată lauda asta i se urcă la cap.

— Closetele sunt doar closete, dar caca nu e doar caca, zice el. Anumite lucruri nu sunt doar ceea ce par, nu tot timpul. Caca e unul dintre ele.

Inés îl trage pe băiat de mână. E îmbujorată de furie.

— Vino! zice ea.

Băiatul clatină din cap.

— E caca meu, zice. Vreau să rămân!

— A fost caca tău. L-ai scos din tine. Ai scăpat de el. Nu mai e al tău. Nu mai ai niciun drept asupra lui.

Inés pufnește și se retrage în bucătărie.

— După ce-a intrat în țevile de canalizare, nu mai e caca nimănui, continuă el. În canalizare se alătură cacaului tuturor celorlalți oameni și devine un caca general.

— Atunci de ce e supărată Inés?

Inés. Așa-i spune el? Nu *mami* sau *mamă*?

— E stânjenită. Oamenilor nu le place să vorbească despre caca. Caca miroase urât. Caca e plin de bacterii. Caca nu e bun pentru tine.

— De ce?

— Ce de ce?

— E și caca ei. De ce e supărată?

— Nu e supărată. E doar sensibilă. Unii oameni sunt sensibili, așa e natura lor, nu poți întreba de ce. Dar nu e nevoie să fii sensibil, pentru că, așa cum ți-am spus, dintr-un anumit punct de vedere nu e caca nimănui în particular, e doar caca. Întreabă-l pe oricare instalator și-ți va spune același lucru. Instalatorul nu se uită la caca și nu-și spune: *Ce interesant, cine s-ar fi gândit că señor X sau señora Z va avea un asemenea caca!* Ca un antreprenor de pompe funebre. Un antreprenor nu-și spune: *Ce interesant!…*

Se oprește. *Mă las dus de val* își zice în gând. *Vorbesc prea mult.*

— Ce e un antreprenor de pompe funebre? întreabă băiatul.

— Un antreprenor de pompe funebre se ocupă de cadavre. E ca un instalator. Are grijă să trimită cadavrele acolo unde le e locul.

Și acum o să mă întrebi: Ce e un cadavru?

— Ce-s alea cadavre?

— Cadavrele sunt trupuri care au fost lovite de moarte și cu care nu mai avem ce face. Dar nu trebuie să ne batem capul cu moartea. După moarte există întotdeauna o altă viață. Ai văzut asta. Nu suntem cum e caca, care rămâne și se amestecă din nou cu pământul.

— Noi cum suntem?

— Cum suntem dacă nu suntem cum e caca? Noi suntem cum sunt ideile. Ideile nu mor niciodată. O să înveți asta la școală.

— Dar facem caca.

— Așa e. Facem parte din ce e ideal, dar facem și caca. Asta pentru că avem o natură dublă. Nu știu cum s-o zic mai simplu.

Băiatul tace. *Lasă-l să cugete la treaba asta,* își zice el. Îngenunchează lângă closet, își suflecă mâneca până unde o poate ridica.

— Du-te la plimbare cu mama ta, zice. Du-te.

— Și antreprenorul? întreabă băiatul.

— Antreprenorul? Ce face el e o treabă ca oricare alta. Antreprenorul de pompe funebre nu se deosebește de noi.

Și el are o natură dublă.

— Pot să-l văd?

— Nu acum. Acum avem alte lucruri de făcut. Data viitoare când mergem în oraș, o să văd dacă găsesc un salon de pompe funebre. Și atunci o să vezi.

— Putem să vedem cadavre?

— Nu, bineînțeles că nu. Moartea e o chestiune privată. Pompele funebre sunt o profesie discretă. Antreprenorii nu arată publicului cadavre. Acum, gata.

Scociorăște cu sârma în fundul vasului. Cumva, trebuie să facă sârma să urmeze S-ul sifonului. Dacă blocajul nu e în sifon, atunci trebuie să fie la punctul de unire de afară. Și, dacă așa stă treaba, n-are idee cum poate rezolva problema. Va trebui să renunțe și să găsească un instalator. Sau ideea de instalator.

Apa, în care încă plutesc cocoloașe din caca lui Inés, se închide peste mâna lui, peste încheietura mâinii lui, peste brațul lui. Împinge cu forța sârma de-a lungul cotului în formă de S. *Săpun antibacterian,* gândește el: *Va trebui să mă spăl cu săpun antibacterian, să mă frec foarte atent pe sub unghii. Deoarece caca e doar caca, deoarece bacteriile sunt doar bacterii.*

Nu se simte ca o flintă cu o natură dublă. Se simte ca un bărbat care pescuiește după un blocaj într-o țeavă de scurgere, folosind scule primitive.

Își trage brațul, trage și sârma. Cârligul de la capăt s-a îndreptat. Îndoaie din nou sârma.

— Poți să folosești o furculiță, zice băiatul.

— O furculiță e prea scurtă.

— Poți să folosești furculița lungă din bucătărie. O poți îndoi.

— Arată-mi despre ce e vorba.

Băiatul tropăie într-acolo cu pași mici, se întoarce cu furculița lungă pe care au găsit-o în casă când s-au mutat aici și căreia el nu i-a găsit nicio întrebuințare.

— O poți îndoi dacă ai forță, zice băiatul.

Îndoaie furculița într-un cârlig și o împinge în S-ul țevii, până când aceasta nu mai înaintează. Când încearcă s-o tragă afară, simte că i se opune rezistență. Întâi încet, apoi mai repede, blocajul iese: un cocoloș de cârpă cu o margine de plastic. Apa din vas se scurge. El trage lanțul. Apa curată spală closetul. El așteaptă, trage din nou lanțul. Țeava

e desfundată. Totul e bine.

— Am găsit asta, îi zice el lui Inés. Ridică în aer obiectul din care curge încă apă. Îl recunoști?

Ea roșește, stând în fața lui cu un aer vinovat, neștiind unde să se uite.

— Asta faci de obicei – le arunci în closet? Nu ți-a spus nimeni să nu faci asta?

Ea clatină din cap. E roșie ca focul în obraji. Băiatul o trage neliniștit de fustă.

— Inés! zice el.

Ea îl bate absentă pe mână.

— Nu-i nimic, dragul meu, șoptește ea.

El închide ușa de la baie, se dezbracă de cămașa mânjită și o spală în chiuvetă. Nu există săpun antibacterian, doar săpunul de la Comisariat, de care au toți. Stoarce cămașa, o clătește, o stoarce din nou. Va fi nevoit să poarte o cămașă udă. Își spală brațele, se spală la subsuori, se șterge. N-o fi atât de curat pe cât ar vrea, dar cel puțin nu miroase a căcat.

Inés șade pe pat, cu copilul strâns la sân, parcă ar fi un bebeluș, legănându-se înainte și înapoi. Băiatul a ațipit, din gură i se prelinge un fir de salivă.

— Plec, zice el. Cheamă-mă dacă ai nevoie de mine.

Când stă și se gândește ulterior la această vizită făcută lui Inés, ceea ce-l surprinde este cât de ciudat a fost episodul în viața lui, cât de imprevizibil. Cine s-ar fi gândit, când a văzut-o prima oară pe această tânără pe terenul de tenis, atât de stăpână pe sine, de senină, că va veni o zi când el va fi nevoit să-și spele trupul de căcatul ei! Ce s-ar zice despre asta la Institut? Oare doamna aceea cu părul cărunt l-ar boteza căcătoșenia căcatului?

Capitolul 17

— Dacă tu cauți o descărcare, zice Elena, dacă faptul că te descarci îți face viața mai ușoară, există locuri unde se poate duce un bărbat. Nu ți-au spus despre ele prietenii tăi, bărbații ăia?

— Niciun cuvânt. Mai exact, ce înțelegi tu prin descărcare?

— Descărcare sexuală. Dacă asta cauți, nu trebuie să fiu eu singurul tău port.

— Îmi pare rău, zice el înțepat. Nu mi-am dat seama că tu așa privești lucrurile.

— N-o lua ca pe-o jignire. E un fapt al vieții; bărbații au nevoie să se descarce, toți știm asta. Îți spun doar ce poți să faci în această privință. Întreabă-i pe prietenii tăi de la docuri, sau, dacă ți-e rușine s-o faci, întreabă la Centrul de Relocare.

— Vorbești despre bordellos?

— Spune-le bordellos, dacă așa vrei, dar din ceea ce-am auzit nu e nimic mizer acolo, sunt curate și plăcute.

— Fetele care servesc poartă uniformă?

Ea îi aruncă o privire nedumerită.

— Adică poartă o ținută standard, ca infirmierele? Cu lenjerie standard?

— Asta va trebui să afli singur.

— Și este o profesie acceptată, să lucrezi într-un bordel? Știe că o irită cu întrebările lui, dar iar e în starea aceea, înverșunată, impulsivă, care-l chinuie de când l-a dat pe copil. Și continuă: O fată poate face asta și în același timp să meargă cu capul sus în public?

— N-am idee, spune ea. Du-te și află. Și acum, fără supărare, aștept un elev.

De fapt, mințea când i-a spus Elenei că habar n-are de locurile în care se pot duce bărbații. Álvaro i-a zis deunăzi de un club pentru bărbați, nu departe de docuri, numit Salon Confort.

De la Elena de acasă, se duce direct la Salon Confort. *Centru de relaxare și recreere*, e gravat pe placa de la intrare. *Deschis între 2 p.m. —2 a.m. Lunea închis. Drept de acces restricționat. Pentru a deveni membru – cerere de înscriere.* Și cu litere mai mici: *Consiliere personală. Eliberare de stres. Terapie fizică.*

Împinge ușa și intră. Se pomenește într-o anticameră pustie. De-a lungul unui perete, o banchetă tapițată. Biroul marcat RECEPȚIE n-are nimic pe el, doar un telefon. El ia loc și așteaptă.

După mult timp apare cineva dintr-o cameră din spate, o femeie de vârstă mijlocie.

— Scuze că v-am făcut să așteptați, zice. Cu ce vă pot fi de folos?

— Aș dori să devin membru.

— Cum să nu. O să vă rog să completați formularele astea două, apoi am nevoie de un act de identitate.

Îi întinde un clipboard și un pix.

El se uită la primul formular. Numele, adresa, vârsta, ocupația.

— Probabil că primiți marinari care coboară de pe vapoare, observă el. Și ei trebuie să completeze formulare?

— Sunteți marinar? întreabă femeia.

— Nu. Lucrez la docuri, dar nu sunt marinar. Vorbesc de marinari, pentru că ei stau pe țărm doar o noapte sau două. Trebuie să devină membri dacă vă vizitează?

— Trebuie să fii confirmat ca membru pentru a folosi aceste facilități.

— Și cât durează până primești aprobarea?

— Pentru aprobare, nu mult. Dar, după asta, trebuie să vă stabiliți o consultație cu o terapeută.

— *Eu* trebuie să stabilesc o consultație?

— Trebuie să fiți acceptat pe lista uneia dintre terapeutele noastre. Asta s-ar putea să ia timp. De obicei, listele sunt pline.

— Prin urmare, dacă aș fi unul dintre marinarii despre care vorbeam, un marinar cu numai o noapte sau două pe țărm, n-ar avea niciun sens să vin aici. Vaporul meu ar fi din nou în larg până să apuc să-mi fac o programare.

— Salón Confort nu-i aici pentru beneficiul marinarilor, señor. Marinarii își au facilitățile lor acolo de unde au venit.

— Le-or fi având acolo, dar nu le pot folosi. Pentru că sunt aici, nu acolo.

— Da, într-adevăr: noi le avem pe ale noastre, ei pe ale lor.

— Înțeleg. Sper să nu vă supărați că v-o spun, dar vorbiți ca un absolvent de Institut din oraș – Institutul de Studii Avansate, parcă așa se numește.

— Chiar așa?

— Chiar așa. Ca unul de la cursurile de filosofie. Poate de la logică sau retorică.

— Nu, n-am absolvit Institutul. Acum: v-ați hotărât? Faceți cerere? Dacă da, începeți s completați formularele.

Al doilea formular îi dă mai multă bătaie de cap decât primul. *Cerere pentru terapeutul personal*, așa se numește. *Folosiți spațiul de mai jos pentru a vă autocaracteriza și pentru a descrie nevoile dumneavoastră.*

„Sunt un om obișnuit, cu nevoi obișnuite”, scrie el. „Ceea ce înseamnă că nevoile mele nu sunt extravagante. Până de curând, am fost tutore cu normă întreagă al unui copil. După ce am predat copilul (încheindu-se rolul meu de tutore), am fost oarecum singur. N-am știut ce să mai fac.” Se repetă. Pentru că folosește un pix. Dacă ar avea un creion cu gumă, s-ar putea prezenta în mai puține cuvinte. „Mă pomenesc că am nevoie de o ureche prietenoasă, ca să mă despovărez. Am o prietenă apropiată, dar în ultima vreme a fost cu mintea în altă parte. Relației mele cu ea îi lipsește intimitatea adevărată. Doar în intimitate te poți despovăra, eu așa consider.”

Și altceva?

„Mi-e foame de frumusețe”, scrie el. „De frumusețe feminină. Un fel de foame. Îmi doresc cu ardoare frumusețea, care, în experiența mea, trezește venerația și gratitudinea – gratitudinea față de marele noroc ce dă peste tine când ții în brațe o femeie frumoasă.”

Se gândește să taie tot paragraful despre frumusețe, apoi se răzgândește. Dacă e să fie judecat, să fie după imboldurile inimii sale, nu după limpezimea gândului său. Sau după logica lui.

„Ceea ce nu înseamnă că nu sunt un bărbat cu nevoi bărbătești”, concluzionează el în forță.

Qué tontería! Ce talmeș-balmeș! Ce confuzie morală!

Predă cele două formulare. Recepționera le examinează – și nici nu se preface că le examinează – de la un capăt la altul. Sunt singuri în camera de așteptare. Nu e o perioadă aglomerată a zilei. Frumusețea trezește venerație: oare detectează un zâmbet abia schițat pe chipul ei, atunci când ea ajunge la declarația respectivă? E recepționeră, pur și simplu, sau are și ea un fundal de gratitudine și venerație?

— N-ați marcat o căsuță, zice ea. *Durata sesiunilor: 30 de minute, 45 de minute, 60 de minute, 90 de minute.* Ce durată preferați?

— Să spunem durata maximă de relaxare: nouăzeci de minute.

— S-ar putea să trebuiască să așteptați ceva timp ca să obțineți o sesiune de nouăzeci de minute. Din motive de programare. Cu toate acestea, vă trec pentru o primă sesiune lungă. Puteți schimba mai târziu, dacă decideți altminteri. Mulțumesc, asta e tot. Ținem legătura. Vă vom scrie, informându-vă când anume va fi prima programare.

— Ce procedură? Înțeleg de ce marinarii nu sunt bineveniți.

— Da. Salonul nu a fost deschis pentru cei aflați în trecere. A fi trecător este o stare trecătoare. Cineva care e în trecere aici va fi acasă în locul de unde vine. Așa cum cineva care e acasă aici va fi un trecător în altă parte.

— *Per definitionem,* zice el. Logica dumneavoastră e impecabilă. Aștept scrisoarea dumneavoastră.

Pe formular, în dreptul adresei, a menționat apartamentul Elenei. Zilele trec. O întreabă pe Elena: nicio scrisoare pentru el.

Se duce din nou la Salón. Aceeași recepționeră de serviciu.

— Vă amintiți de mine? întreabă el. Am fost aici acum două săptămâni. Ziceați că o să primesc o veste de la dumneavoastră. N-am primit nimic.

— Să mă uit, zice ea. Numele dumneavoastră este… Deschide un biblioraft, scoate un dosar. Amânarea pare să fie cauzată de necesitatea de a găsi terapeuta potrivită cu care să fiți însurat.

— Să fiu *însurat*? Cred că nu m-am exprimat suficient de clar. Știți ce, uitați ce-am scris pe formular despre frumusețe și așa mai departe. Nu caut perechea potrivită, pur și simplu caut companie, compania unei femei.

— Înțeleg. Mă voi interesa. Dați-mi câteva zile.

Zilele trec. Nicio scrisoare. N-ar fi trebuit să folosească cuvântul *venerație*. Care femeie tânără, încercând să obțină câțiva reali în plus, dorește să i se pună în cârcă o asemenea responsabilitate? Adevărul o fi bun, dar uneori e mai bine să nu-l zici pe tot. Prin urmare: *De ce doriți să deveniți membru al Salón Confort?* Răspuns: *Pentru că sunt nou în oraș și nu cunosc pe nimeni.* Întrebare: *Ce gen de terapeută căutați?* Răspuns: *Tânără și drăguță.* Întrebare: *Cât doriți să dureze sesiunile?* Răspuns: *Treizeci de minute sunt de ajuns.*

Eugenio pare să țină morțiș să demonstreze că diferendul lor privind șobolanii, istoria și organizarea muncii la docuri n-a produs resentimente. Tot mai adesea, când pleacă de la muncă, se pomenește cu Eugenio pe urmele lui, și atunci trebuie să repete sceneta cu prinsul autobuzului 6, în direcția Blocurilor.

— Te-ai hotărât cu Institutul? îl întreabă Eugenio într-una din zile, în timp ce merg spre stația de autobuz. Crezi că te vei înscrie?

— Mă tem că nu m-am prea gândit la Institut în ultima vreme. Am încercat să mă înscriu la un centru de recreere.

— Un centru de recreere? Adică de tipul Salón Confort? De ce să te înscrii la un centru de recreere?

— Tu și prietenii tăi nu le frecventați? Ce faceți cu – cum să le numesc – impulsurile fizice?

— Impulsurile fizice? Impulsurile trupului? Am discutat despre ele la oră. Vrei să auzi la ce concluzie am ajuns?

— Te rog.

— Am început prin a observa că impulsurile cu pricina n-au un obiect specific. Cu alte cuvinte, nu ne împing spre o femeie anume, ci spre femeie în abstract, spre idealul feminin. Prin urmare, când, pentru a potoli impulsul, apelăm la un așa-numit centru de recreere, de fapt negăm impulsul. De ce? Pentru că manifestările idealului, oferite în asemenea locuri, sunt copii inferioare; iar unirea cu o copie inferioară nu face decât să-l lase pe solicitant dezamăgit și întristat.

El încearcă să și-l imagineze pe Eugenio, acest tânăr onest, cu ochelarii lui ca ochii de bufniță, în brațele unei copii inferioare.

— Dai vina pentru dezamăgirea ta pe femeile pe care le întâlnești la Salón, răspunde el, dar poate ar trebui să te gândești la impuls ca atare. Dacă natura dorinței e de a obține ceea ce îi este inaccesibil, atunci de ce ne miră că nu e satisfăcută? Profesoara voastră de la Institut nu v-a spus că a îmbrățișa copii inferioare ar putea fi un pas necesar în ascensiunea spre bine, adevăr și frumusețe?

Eugenio tace.

— Gândește-te la asta. Întreabă-te unde am fi dacă n-ar exista scări. Uite autobuzul. Pe mâine, prietene.

— E ceva aiurea la mine de care eu nu sunt conștient? o întreabă el pe Elena. Mă refer la clubul în care am încercat să mă înscriu. De ce crezi că m-au refuzat? Poți să fii sinceră cu mine.

În ultima lumină violetă a serii, el și ea șed lângă fereastră, urmărind rândunicile care fac viraje, plonjează. Companioni: asta au devenit ei, odată cu trecerea timpului. *Compañeros*, prin înțelegere reciprocă. Căsătorie de conveniență: dacă el ar face o asemenea propunere, oare Elena ar consimți? Dacă ar locui cu Elena și Fidel în apartamentul lor, ar fi desigur mult mai confortabil decât cum trăiește acum, în baraca lui singuratică de la docuri.

— Încă nu poți fi sigur că te-au respins, zice Elena. Probabil că au o listă de așteptare lungă. Deși mă surprinde că ții la un răspuns de la ei. De ce nu încerci la alt club? Sau de ce nu te retragi, pur și simplu?

— Să mă retrag?

— Să nu mai faci sex. Ești destul de în vârstă să nu mai faci. Destul de în vârstă să-ți cauți satisfacție în altceva.

El clatină din cap.

— Nu încă, Elena. Încă o aventură, încă un eșec, apoi probabil mă voi gândi să mă

retrag. Nu mi-ai răspuns la întrebare. E ceva la mine care-i îndepărtează pe oameni? Felul în care vorbesc, bunăoară, îi ține la distanță? Spaniola mea e într-atât de proastă?

— Spaniola ta nu e perfectă, dar devine tot mai bună. Aud mulți nou-veniți care vorbesc mult mai prost spaniola.

— Drăguț din partea ta că mi-o spui, dar adevărul e că nu am o ureche bună. Adeseori nu înțeleg ce spun oamenii și merg mai mult pe ghicite. Femeia de la club, de pildă: am crezut că îmi spune că vrea să mă însor cu una dintre fetele care lucrează acolo; dar se prea poate s-o fi înțeles greșit. I-am zis că nu caut mireasă, iar ea m-a privit de parcă eram nebun.

Elena tace.

— La fel cu Eugenio, continuă el. Încep să cred că e ceva în felul meu de a vorbi ce mă face să par un tip ancorat în vechile deprinderi, un om care n-a uitat.

— Ia ceva timp să uiți, zice Elena. După ce vei fi uitat cu totul, sentimentul tău de nesiguranță va dispărea și totul va deveni mult mai simplu.

— Abia aștept acea zi binecuvântată. Ziua în care voi fi primit cu brațele deschise la Salón Confort și la Salón Relax și la toate celelalte saloane din Novilla.

Elena îl privește tăios.

— Sau poți rămâne agățat de amintirile tale, dacă asta preferi. Dar să nu vii să mi te plângi.

— Te rog, Elena, nu mă înțelege greșit. Nu pun niciun preț pe amintirile mele vechi și obosite. Sunt de acord cu tine: sunt doar o povară. Nu, la altceva nu vreau eu să renunț: nu la amintiri în sine, ci la senzația de împotrivire într-un trup cu un trecut, un trup cufundat în trecutul său. Înțelegi asta?

— O viață nouă e o viață nouă, spune Elena, nicidecum o viață veche reluată într-un decor nou. Uită-te la Fidel…

— Dar, o întrerupe el, ce rost are o viață nouă, dacă nu ne transformă, nu ne transfigurează? Eu cu siguranță nu sunt transfigurat.

Ea îl lasă să continue, dar el nu mai spune nimic.

— Uită-te la Fidel, repetă ea. Uită-te la David. Nu sunt făpturi ale memoriei. Copiii trăiesc în prezent, nu în trecut. De ce nu iei exemplu de la ei? În loc să aștepți transfigurarea, de ce nu încerci să fii din nou copil?

Capitolul 18

Se plimbă împreună cu băiatul pe pajiște, într-una dintre primele excursii permise de Inés. Mâhnirea i-a părăsit inima, pasul îi e săltăreț. Când e cu copilul, anii par să-i cadă de pe umeri.

— Și ce mai face Bolívar? întreabă el.

— Bolívar a fugit.

— A fugit! Ce surpriză! Credeam că Bolívar vă este devotat ție și lui Inés.

— Bolívar nu mă place. O place doar pe Inés.

— Dar se poate să-ți placă de mai multe persoane, nu numai de una singură.

— Bolívar o place doar pe Inés. E câinele ei.

— Tu ești fiul lui Inés, dar n-o iubești doar pe Inés. Mă iubești și pe mine. Îi iubești pe Diego și pe Stefano. Îl iubești pe Álvaro.

— Nu, nu-i adevărat.

— Îmi pare rău să aud asta. Prin urmare, Bolívar a plecat. Unde crezi că s-a dus?

— S-a întors. Inés i-a pus mâncarea afară, și el s-a întors. Acum nu-l mai lasă deloc afară.

— Sunt sigur că e doar pentru că nu e obișnuit cu noua lui casă.

— Inés zice că e din cauză că miroase câini-doamne. Vrea să se împerecheze cu un câine-doamnă.

— Da, asta e una dintre probleme când ții un câine-domn – vrea să fie cu câini-doamne. Asta e natura. Dacă nu s-ar mai împerechea câinii-domni și câinii-doamne, nu s-ar mai naște cățeluși și după o vreme n-ar mai fi câini deloc. Prin urmare, poate că e mai bine să i se permită lui Bolívar puțină libertate. Cum îți mai este somnul? Dormi mai bine? Au dispărut visele rele?

— Am visat barca.

— Care barcă?

— Barca mare. Unde am văzut omul cu pălărie. Piratul.

— Pilotul, nu piratul. Ce-ai visat?

— S-a scufundat.

— S-a scufundat? Și apoi ce s-a întâmplat?

— Nu știu. Nu-mi aduc aminte. Au venit peștii.

— O să-ți spun eu ce s-a întâmplat. Am fost salvați. Trebuie să fi fost salvați, altfel cum de-am ajuns aici? Prin urmare, a fost doar un vis urât. Oricum, peștii nu mănâncă oameni. Peștii sunt inofensivi. Peștii sunt buni.

Trebuie să se întoarcă. Soarele apune, apar primele stele.

— Vezi cele două stele de acolo, unde arăt eu – cele două strălucitoare? Sunt Gemenii, se numesc așa pentru că sunt mereu împreună. Și steaua aia de colo, chiar deasupra orizontului, cu nuanță roșiatică – e luceafărul de seară, prima stea care apare când apune soarele.

— Gemenii sunt frați?

— Da. Am uitat numele lor, dar cândva au fost faimoși, atât de faimoși că au fost

prefăcuți în stele. Poate că Inés își va aminti povestea. Inés îți spune povești?

— Îmi spune povești de adormit.

— Asta e bine. După ce vei fi învățat să citești singur, nu va mai trebui să depinzi nici de Inés, nici de mine, nici de nimeni altcineva. Vei putea să citești toate poveștile din lume.

— Știu să citesc, doar că nu vreau. Îmi place să-mi spună Inés povești.

— Câtă nesocotință, nu crezi? Cititul îți deschide noi orizonturi. Ce povești îți spune Inés?

— Povesti cu Al Treilea Frate.

— Povești cu Al Treilea Frate? Nu le știu. Despre ce sunt?

Băiatul se oprește, își prinde mâinile în față, se uită în depărtare și începe să spună:

— Au fost odată ca niciodată trei frați, și era iarnă și ningea, iar mama a spus: Trei Frați, Trei Frați, simt o mare durere înlăuntrul meu și mă tem că o să mor dacă unu dintre voi nu se duce s-o caute pe Femeia înțeleaptă care păzește prețioasa buruiană a tămăduirii.

Atunci Primul Frate a spus: Mamă, mamă, eu o s-o găsesc pe Femeia înțeleaptă. Și-pus mantaua și a ieșit în zăpadă, a întâlnit o vulpe, iar vulpea i-a spus: Unde te duci, Frate? iar Fratele a zis: O caut pe Femeia înțeleaptă care păzește buruiana prețioasă a tămăduirii, prin urmare nu am timp să stau de vorbă cu tine, Vulpe. Iar vulpea a spus Dă-mi să mănânc și îți arăt drumul, și Fratele a spus: Dă-te din drumul meu, Vulpe, și i-a dat un șut vulpii și a intrat în pădure, și nimeni n-a mai auzit de el vreodată.

Atunci mama a spus: Doi Frați, Doi Frați, simt o mare durere înlăuntrul meu și mă ten că voi muri dacă unul din voi nu se va duce s-o caute pe Femeia înțeleaptă care păzește prețioasa buruiană a tămăduirii.

Atunci al Doilea Frate a spus: Mamă, mamă, mă duc eu, și și-a pus mantaua și a ieșit în zăpadă, și a dat peste un lup, iar lupul a spus: Dă-mi să mănânc, iar eu o să-ți arăt drumul până la Femeia înțeleaptă, iar Fratele a zis: Dă-te din calea mea, Lupule, și i-a dat un șut s-a dus în pădure și nu s-a mai auzit nimic despre el.

Atunci mama a zis: Al Treilea Frate, Al Treilea Frate, simt o mare durere înlăuntru meu și mă tem că voi muri dacă nu-mi aduci buruiana tămăduirii.

Atunci Al Treilea Frate a zis: Nu te teme, mamă, o găsesc eu pe Femeia înțeleaptă ș aduc prețioasa buruiană a tămăduirii.

A ieșit el în zăpadă și a întâlnit un urs, iar ursul a spus: Dă-mi să mănânc și-ți arăt drumul până la Femeia înțeleaptă. Iar Al Treilea Frate a zis: Bucuros îți voi da inima mea Și i-a dat ursului inima sa, iar ursul a mâncat-o.

Atunci ursul i-a arătat poteca tainică, și el a ajuns la casa Femeii înțelepte, a bătut la ușă, iar Femeia înțeleaptă a zis: De ce sângerezi, Al Treilea Frate? Iar Al Treilea Frate zis: Mi-am dat inima ursului, s-o mănânce, ca să-mi arate drumul, căci trebuie să duc înapoi prețioasa buruiană a tămăduirii, care o va face bine pe mama mea.

Atunci Femeia înțeleaptă a zis: Iată, aici este buruiana prețioasă a tămăduirii, care se numește Escamel, și, pentru că ai credință și ți-ai dăruit inima să fie devorată, mama ta va fi vindecată. Urmează picurii de sânge înapoi prin pădure și o să-ți găsești drumul spre casă.

Apoi Al Treilea Frate și-a găsit drumul spre casă și i-a spus mamei sale: Iată, mamă aceasta este buruiana Escamel, iar acum rămâi cu bine, trebuie să te părăsesc, pentru că ursul mi-a mâncat inima. Mama lui a gustat buruiana Escamel și într-o clipă s-a vindecat și i-a spus fiului ei: Fiul Meu, Fiul Meu, văd că Strălucești cu o lumină mare, și atunci el s a născut sus, pe cer.

— Și?

— Asta-i tot. Așa se sfârșește povestea.

— Prin urmare, ultimul frate s-a transformat într-o stea și mama a rămas singură.

Băiatul n-a spus nimic.

— Nu-mi place povestea. Sfârșitul e prea trist. Oricum, tu nu poți fi al treilea frate și să te naști pe cer asemenea unei stele, deoarece tu ești singurul, unicul frate, prin urmare și primul frate.

— Inés spune că pot să am mai mulți frați.

— Zău așa! Și de unde vor veni frații ăștia? Se așteaptă să-i aduc eu, așa cum te-am adus pe tine?

— Zice că-i va avea din burtica ei.

— Ei bine, nicio femeie nu poate face copii de una singură, va avea nevoie de un tată care s-o ajute, ar trebui să știe asta. E o lege a naturii, aceeași lege pentru noi ca și pentru câini, și lupi, și urși. Dar chiar și dacă va avea mai mulți fii, tot vei fi primul fiu, nu al doilea sau al treilea.

— Nu! Vocea băiatului este mânioasă. Vreau să fiu al treilea fiu! I-am zis lui Inés și ea a spus da. A zis că pot intra înapoi în burtica ei și să ies din nou.

— Ți-a zis Inés asta?

— Da.

— Ei bine, dacă veți reuși să faceți asta, va fi un miracol. N-am auzit în viața mea de un băiat mare ca tine să intre înapoi în burtica mamei, cu atât mai puțin să iasă din nou. Inés trebuie că a vrut să-ți spună altceva. Poate că a încercat să-ți spună că întotdeauna vei fi cel mai iubit.

— Nu vreau să fiu cel mai iubit, vreau să fiu al treilea fiu! Ea mi-a promis asta!

— Unu vine înainte de doi, David, iar doi înainte de trei. Inés poate să facă promisiuni până îi iese fum pe nas, dar n-are cum schimba asta. Unu-doi-trei. E o lege mai puternică până și decât legea naturii. Se numește legea numerelor. Oricum, tu vrei să fii al treilea fiu doar pentru că al treilea fiu este eroul poveștilor ăstora pe care ți le spune ea. Există o mulțime de alte povești în care fiul cel mare este eroul, nu al treilea fiu. Nici nu trebuie să fie trei fii. Poate fi un singur fiu, și nu trebuie să-și dea inima ca să-i fie devorată. Sau mama poate să aibă o fiică, și niciun fiu. Există multe, foarte multe feluri de povești și multe feluri de eroi. Când o să înveți să citești, vei descoperi singur acest lucru.

— Știu să citesc, doar că nu vreau. Nu-mi place să citesc.

— Asta nu-i o chestie foarte deșteaptă. În plus, o să împlinești curând șase ani și va trebui să te duci la scoală.

— Inés spune că nu trebuie să mă duc la școală. Ea zice că sunt comoara ei. Zice că pot învăța totul singur acasă.

— Sunt de acord că ești comoara ei. E foarte norocoasă că te-a găsit. Dar ești sigur că

vrei să stai acasă cu Inés tot timpul? Dacă ai merge la școală, ai întâlni alți copii de vârsta ta. Ai putea citi cu adevărat.

— Inés spune că trebuie să mi se acorde atenție individuală, pentru că sunt deștept. Ea zice că la școală copiii deștepți nu se bucură de atenție individuală și se plictisesc.

— Și ce te face să crezi că ești atât de deștept?

— Știu toate numerele. Vrei să le auzi? Știu 134 și știu 7, și știu – trage adânc aer în piept – 4 623 551, și știu 888, și știu 92, și știu…

— Stop! Asta nu înseamnă să știi numerele, David. Să știi numerele înseamnă să fii în stare să numeri. Înseamnă să știi ordinea numerelor – care numere vin înainte și care vin după. Mai încolo, va însemna să aduni și să scazi numere – să treci de la un număr la altul dintr-un singur salt, fără să numeri toate treptele între ele. Să numești numerele nu înseamnă că te pricepi la numere. Poți să stai aici și să numești numere toată ziua și n-ai ajunge la capătul lor, pentru că numerele n-au sfârșit. Nu știai asta? Inés nu ți-a spus?

— Nu-i adevărat!

— Ce nu-i adevărat? Că nu există sfârșit la numere? Că nimeni nu le poate numi pe toate?

— Pot să le numesc pe toate.

— Foarte bine. Zici că știi 888. Care e următorul număr după 888?

— 92.

— Greșit. Următorul număr este 889. Care e mai mare, 888, sau 889?

— 888.

— Greșit. 889 e mai mare, pentru că 889 vine după 888.

— De unde știi? N-ai *fost* niciodată acolo.

— Cum adică, n-am *fost* acolo? Bineînțeles că n-am fost la 888. Nu e nevoie să fi fost acolo ca să știu că 888 este mai mic decât 889. De ce? Pentru că am învățat cum sunt construite numerele. Am învățat regulile aritmeticii. Când te vei duce la școală, vei învăța și tu regulile, și atunci numerele nu vor mai fi… – caută cuvântul – … o asemenea complicație în viața ta.

Băiatul nu răspunde, îl privește liniștit. Nu și-a închipuit nicio clipă că vorbele lui îi intră băiatului pe-o ureche și-i ies pe alta. Ba nu, sunt absorbite toate: absorbite și respinse. Oare de ce copilul ăsta, atât de deștept, atât de nerăbdător să-și facă intrarea în lume, refuză să înțeleagă?

— Zici că ai vizitat toate numerele, spune el. Prin urmare, spune-mi ultimul număr, ultimul număr dintre toate. Dar să nu-mi spui că e Omega. Omega nu se pune.

— Ce e Omega?

— Nu contează. Numai să nu spui Omega. Spune-mi ultimul număr, ultimul și cel de pe urmă.

Băiatul închide ochii și trage adânc aer în piept. Se încruntă de atâta concentrare. Buzele i se mișcă, dar el nu rostește niciun cuvânt.

O pereche de păsări se așază pe ramura de deasupra lor, gângurind împreună, gata să se culce.

Pentru prima oară îi trece prin cap că s-ar putea ca acesta să nu fie doar un copil deștept – există mulți copii deștepți în lume –, ci și altceva, ceva pentru care, în acest

moment, nu are cuvântul potrivit. Întinde mâna și-l scutură ușor pe băiat.

— Gata, zice el. Gata cu număratul.

Băiatul tresare. Ochii i se deschid, chipul își pierde expresia concentrată, distantă, se schimonosește.

— Nu mă atinge! țipă el cu o voce ciudată, pițigăiată. Mă faci să uit! Vrei să uit? Te urăsc!

— Dacă nu vrei să se ducă la școală, îi spune el lui Inés, măcar lasă-mă să-l învăț să citească. E pregătit pentru asta, o să învețe cât ai clipi.

La centrul comunitar al Blocurilor Estice există o bibliotecă mică, cu două rafturi de cărți: *învață singur tâmplărie, Arta croșetatului, O sută una rețete de vară* și așa mai departe. Dar, culcată pe prima copertă, sub alte cărți, cu cotorul sfâșiat, zace *Don Quijote, ediție ilustrată pentru copii.*

Triumfător, îi arată lui Inés descoperirea.

— Cine e Don Quijote? întreabă ea.

— Un cavaler în armură, din vremuri de demult.

Deschide cartea la prima ilustrație: un bărbat înalt, slăbănog, cu câteva fire de barbă, îmbrăcat într-o armură, cocoțat pe o mârțoagă deșelată; lângă el, un individ bondoc, călare pe un măgar. În fața lor, drumul șerpuiește până în depărtare.

— E o comedie, zice el. O să-i placă băiatului. Nimeni nu se îneacă, nimeni nu e omorât, nici măcar un cal.

Se așază la fereastră, cu băiatul pe genunchi.

— Tu și cu mine o să citim cartea asta împreună, în fiecare zi câte o pagină, uneori două pagini. Întâi o să citesc eu povestea cu glas tare, apoi citim împreună de la un cuvânt la altul, privind la felul cum sunt legate cuvintele unele de altele. Ești de acord?

Băiatul dă din cap că da.

— Trăia odată un om în La Mancha – La Mancha este în Spania, de unde a venit și limba spaniolă, un om care nu mai era tânăr, dar nici bătrân nu era încă, și care într-o bună zi și-a băgat în cap că trebuie să devină cavaler. Așa că a coborât armura ruginită de pe peretele unde stătea agățată, și-a încins-o, și-a fluierat calul, care se numea Rosinanta, l-a chemat pe prietenul său Sancho și i-a spus:

Sancho, eu sunt hotărât să plec călare în căutare de aventuri cavalerești – vrei să mi te alături? Vezi, aici e *Sancho* și din nou *Sancho,* același cuvânt, începe cu *S* mare. Încearcă să ții minte cum arată.

— Ce sunt alea aventuri cavalerești? întreabă băiatul.

— Aventurile unui *caballero,* ale unui cavaler. Să salveze preafrumoase domnițe aflate la ananghie. Să se bată cu căpcăuni și uriași. O să vezi. Cartea e plină de aventuri cavalerești.

Acum, Don Quijote și prietenul său Sancho – vezi *Don Quijote,* cu Q buclat, și din nou *Sancho* – n-au călărit foarte departe, când au văzut, stând pe marginea drumului, un uriaș nemaipomenit de înalt, cu nu mai puțin de patru brațe care se terminau cu patru ditamai pumnii, pe care uriașul îi flutura amenințător către călători.

Iată, Sancho, prima noastră aventură, a zis Don Quijote. *Până nu voi învinge acest uriaș, niciun călător nu va fi în siguranță.*

Sancho i-a aruncat prietenului său o privire descumpănită. *Nu văd niciun uriaș,* a zis el. *Tot ce văd e o moară de vânt cu patru pânze care se rotesc în vânt.*

— Ce e o moară de vânt? întreabă băiatul.

— Uită-te la ilustrație. Brațele astea mari sunt cele patru pânze ale morii de vânt. Când pânzele se rotesc în vânt, ele răsucesc roata, iar roata răsucește o piatră mare înăuntrul morii, care se numește piatră de moară, iar piatra de moară râșnește grâu și-l face făină, pentru ca brutarul să coacă pâine pentru noi, să o mâncăm.

— Dar nu e cu adevărat o moară de vânt, nu-i așa? zice băiatul. Mai departe.

— *Poate că tu asta vezi, Sancho, o moară de vânt,* a zis Don Quijote, *dar numai pentru că ai fost vrăjit de vrăjitoarea Maladuta. Dacă ochii tăi ar fi neacoperiți de nor, ai vedea un uriaș cu patru brațe, care stă cu un picior de-o parte a drumului, și cu celălalt de cealaltă parte.* Vrei să știi ce e o vrăjitoare?

— Știu ce sunt vrăjitoarele. Mai departe.

— Cu aceste cuvinte, Don Quijote a întins lancea în față, și-a înfipt pintenii în coastele Rocinantei și s-a repezit la uriaș. Cu unul dintre cei patru pumni ai lui, uriașul a parat fără probleme lancea lui Don Quijote. *Ha, ha, ha, biet cavaler zdrențuit,* a râs el, *chiar crezi că mă poți învinge?*

Atunci Don Quijote și-a scos paloșul din teacă și iar a atacat. Dar, la fel de ușor, cu al doilea pumn, uriașul i-a smuls paloșul din mână și a azvârlit cât colo și cavaler, și bidiviu.

Rocinante s-a chinuit să se ridice în picioare. Cât despre Don Quijote, el a suferit o asemenea lovitură la cap, încât era cu totul amețit. *Vai, Sancho,* a zis Don Quijote, *dacă nu mi se ung rănile cu un balsam tămăduitor, de mâna doamnei mele, frumoasa Dulcineea, mă tem că n-o să trăiesc să mai prind zorile.*

— *Prostii, înălțimea Ta,* a răspuns Sancho, *e doar un cucui, o să-ți vii în fire de cum o să te duc departe de moara asta de vânt.*

— *Nu e moară de vânt, ci un uriaș, Sancho,* a zis Don Quijote.

— *De cum o să te duc departe de moara asta de vânt,* a spus Sancho.

— De ce nu se luptă și Sancho cu uriașul? întreabă băiatul.

— Pentru că Sancho nu e cavaler. Nu e cavaler, prin urmare nu are nici paloș, nici lance, doar un briceag pentru curățatul cartofilor. Tot ce poate să facă – așa cum vom vedea mâine – este să-l urce pe Don Quijote pe măgarul său și să-l ducă la cel mai apropiat han, ca să se odihnească și să-și vină în fire.

— Dar de ce Sancho nu-l lovește pe uriaș?

— Pentru că Sancho știe că uriașul este de fapt o moară de vânt, și cu o moară de vânt nu ai cum să te lupți. O moară de vânt nu e o ființă vie.

— Nu e o moară de vânt, e un uriaș! E moară de vânt doar în desen.

El pune cartea jos.

— David, zice el, *Don Quijote* este o carte neobișnuită. Pentru doamna de la bibliotecă, cea care ne-a împrumutat-o, este doar o carte pentru copii, dar adevărul e că nu e o carte simplă câtuși de puțin. Ne prezintă lumea prin două perechi de ochi, cei ai lui Don Quijote și cei ai lui Sancho. Pentru Don Quijote, e vorba de un uriaș, cel cu care se luptă. Pentru Sancho, e o moară de vânt. Cei mai mulți dintre noi – nu tu, poate, dar cei mai mulți dintre noi – vor fi de acord cu Sancho că e vorba de o moară de vânt. Printre aceștia,

și artistul, care a desenat o moară de vânt. Dar și omul care a scris cartea.

— Cine a scris cartea?

— Un om pe nume Benengeli.

— Locuiește în bibliotecă?

— Nu cred. Nu e imposibil, dar aș zice că e puțin probabil. În mod sigur nu l-am văzut acolo. Ar fi ușor de recunoscut. Poartă o robă lungă și are un turban pe cap.

— De ce citim cartea lui Bengeli?

— Benengeli. Pentru că am dat peste ea în bibliotecă. Pentru că m-am gândit că s-ar putea să-ți placă. Pentru că va fi bună pentru spaniola ta. Ce mai vrei să știi?

Băiatul tace.

— Hai să ne oprim aici și să continuăm mâine cu următoarea aventură a lui Don Quijote și Sancho. Mâine mă aștept de la tine să poți să mi-l arăți pe*Sancho* cu *S* mare și pe *Don Quijote* cu *Q* buclat.

— Nu sunt aventurile lui Don Quijote și Sancho. Sunt aventurile lui Don Quijote.

Capitolul 19

Unul dintre cargoboturile mai mari a ajuns la docuri, un cargobot cu pântec dublu, cum îl numește Álvaro, având cală și la prora, și la pupa. Docherii se împart în două echipe. El, Simón, se alătură echipei de la prora.

La mijlocul dimineții, în prima zi de descărcare, jos în cală aude agitație pe punte și țiuitul unui fluier.

— Asta e semnalul de foc, îi spune un coleg de muncă. Să ieșim repede!

Simte miros de fum încă de când urcă pe scară. Vine în valuri din cala de la pupa.

— Ieșiți toți! urlă Álvaro de la locul său de pe pod, alături de căpitanul vasului. Toți pe țărm!

Abia au apucat docherii să-și tragă afară scările, că membrii echipajului împing uriașele capace de bocaporți.

— Nu sting mai întâi focul? întreabă el.

— Îl înăbușă, răspunde colegul. Într-o oră sau două, se va fi stins. Dar încărcătura e pierdută, fără îndoială. E ca și când am arunca-o la pești.

Hamalii se strâng pe chei. Álvaro începe să strige lista.

— Adriano… Agustin… Alexandre…

— Aici… aici… aici… se aud răspunsurile.

Până ajunge la Marciano.

— Marciano…

Tăcere.

— L-a văzut careva pe Marciano?

Tăcere.

Din bocaportul închis, un fuior de fum se înalță în văzduhul neclintit.

Marinarii dau capacul la o parte. Un fum cenușiu, compact, îi învăluie deodată.

— Acoperiți! ordonă căpitanul vasului; iar către Álvaro: Dacă omul tău e acolo, s-a sfârșit cu el.

— Nu-l abandonăm, zice Álvaro. Voi coborî acolo.

— Cât sunt eu căpitan, nu vei face asta.

La prânz, capacele de la pupa sunt date la o parte. Fumul e la fel de gros. Căpitanu ordonă inundarea calei. Docherii sunt trimiși acasă.

El îi relatează lui Inés evenimentele zilei.

— Cât despre Marciano, nu vom ști sigur decât după ce vor fi golit cala de apă, mâine-dimineață, spune el.

— Ce nu veți ști despre Marciano? Ce i s-a întâmplat? întreabă băiatul, băgându-se îr vorbă.

— Bănuiala mea e că a adormit. N-a avut grijă și a inhalat prea mult fum. Dacă inhalez prea mult fum, te vlăguiești, amețești și adormi.

— Și-apoi?

— Apoi mă tem că nu te mai trezești în viața asta.

— Mori?

— Da, mori.

— Dacă a murit, se va duce în viața următoare, zice Inés. Prin urmare, nu trebuie să-ți faci griji pentru el. E timpul să faci baie. Vino.

— Poate Simón să-mi facă baie?

Nu l-a mai văzut pe băiat dezbrăcat de multă vreme. Observă cu plăcere cum i se împlinește trupul.

— Ridică-te, zice el și-l clătește de ultimele dâre de săpun, îl învelește în prosop. Să te ștergem repejor, apoi poți să îmbraci pijamaua.

— Nu, zice băiatul. Vreau să mă șteargă Inés.

— Vrea să-l ștergi tu, îi spune lui Inés. Eu nu sunt suficient de priceput.

Întins pe pat, băiatul o lasă pe Inés să se ocupe de el, să-l șteargă între degetele de la picioare, în pliul dintre picioare; ochii lui, îmbătați de plăcere omnipotentă, o urmăresc leneși.

Ea îl pudrează cu talc, parcă ar fi bebeluș; îl ajută să-și îmbrace pijamaua.

E ora de culcare, dar el insistă cu povestea despre Marciano.

— Poate nu e mort, zice el. Putem să mergem să ne uităm, Inés, tu și eu? N-o să inhalez fum, promit. Putem?

— N-are rost, David. E prea târziu să-l salvăm pe Marciano. Și oricum, cala vaporului e plină de apă.

— Nu-i prea târziu. Pot să înot sub apă, să-l salvez, ca o focă. Pot să înot oriunde. Ți-am spus, sunt magician.

— Nu, băiatul meu, e prea primejdios înotul într-o gaură inundată, chiar și pentru un magician. Ai putea fi prins acolo și să nu te mai întorci niciodată. În plus, magicienii nu salvează alți oameni, se salvează doar pe ei. Și nu ești focă. Nu știi să înoți. E vremea să înțelegi că nu ajungi să înoți și să te pricepi să evadezi doar dorindu-ți acest lucru. E nevoie de ani de antrenament. Oricum, Marciano nu vrea să fie salvat, să fie readus la viață. Marciano și-a găsit pacea. Probabil că traversează mările chiar în acest moment, așteptând cu nerăbdare următoarea viață. Va fi o aventură extraordinară pentru el să înceapă din nou, curat ca lacrima. N-o să mai trebuiască să fie hamal și să ducă saci grei în spinare. Va putea fi o pasăre. Va putea fi tot ce-și dorește.

— Sau o focă.

— O pasăre sau o focă. Sau chiar o balenă mare. Poți fi orice în viața următoare.

— O să mergem și noi în viața următoare?

— Numai dacă murim. Iar noi n-o să murim. Noi o să trăim vreme îndelungată.

— Ca niște eroi. Eroii nu mor, nu-i așa?

— Nu, eroii nu mor.

— Va trebui să vorbesc spaniola în viața următoare?

— Sigur nu. Pe de altă parte, s-ar putea să trebuiască să învățăm chineza.

— Și Inés? Va veni și Inés?

— Ea va hotărî. Dar sunt sigur că, dacă tu te duci în viața următoare, Inés va vrea să vină după tine. Te iubește foarte mult.

— O să-l vedem pe Marciano?

— Sigur. Dar s-ar putea să nu-l recunoaștem. O să ni se pară că am văzut o pasăre, sau

o focă, sau o balenă. Iar Marciano – Marciano va crede că vede un hipopotam, când de fapt vei fi tu.

— Nu, eu vorbesc de Marciano adevăratul, de la docuri. O să-l vedem pe adevăratu Marciano?

— După ce cala va fi golită de apă, căpitanul va trimite oameni acolo jos, să scoată corpul lui Marciano. Dar adevăratul Marciano nu va mai fi cu noi.

— Pot să-l văd?

— Nu pe Marciano cel adevărat. Adevăratul Marciano este invizibil pentru noi. Câ despre corp, corpul din care Marciano a scăpat, când vom ajunge la docuri, el va fi fost dus de-acolo. Oamenii vor face asta la primul ceas al zilei, când tu încă dormi.

— Va fi dus unde?

— Va fi dus să fie înmormântat.

— Dar ce se-ntâmplă dacă nu-i mort? Dacă-l înmormântează, și el nu-i mort?

— Asta nu se va întâmpla. Oamenii care-i înmormântează pe morți, groparii, sunt atenți să nu înmormânteze pe cineva care încă e în viață. Îi ascultă inima, să audă dacă mai bate. Ascultă să audă dacă mai respiră. Dacă aud cea mai firavă bătaie de inimă, nu-l îngroapă. Prin urmare, nu ai de ce să te îngrijorezi. Marciano e liniștit…

— Nu, nu înțelegi! Dacă burtica lui e plină de fum, dar el nu e mort cu adevărat?

— Plămânii lui. Respirăm cu plămânii, nu cu burtica. Dacă Marciano și-a umplu plămânii cu fum, cu siguranță a murit.

— Nu-i adevărat! Spui numai așa! Putem merge la docuri înainte să ajungă gropari acolo? Putem merge acum?

— Acum, în întuneric? Nu, categoric nu. De ce ești atât de nerăbdător să-l vezi pe Marciano, băiatul meu? Un cadavru nu e important. Sufletul contează. Sufletul lu Marciano este adevăratul Marciano; iar sufletul este deja pe drum, spre viața următoare.

— Vreau să-l văd pe Marciano! Vreau să sorb fumul afară din el! Nu vreau să fie îngropat!

— David, dacă am putea să-l aducem înapoi pe Marciano sorbind fumul afară din plămânii lui, atunci marinarii ar fi făcut asta de mult, crede-mă. Marinarii sunt ca noi, plini de bunăvoință. Dar nu poți readuce oamenii la viață sorbindu-le plămânii după ce-au murit. E una din legile naturii. Odată ce-ai murit, ai murit. Corpul nu revine la viață Numai sufletul continuă să trăiască. Sufletul lui Marciano, sufletul meu, sufletul tău.

— Nu-i adevărat! Eu nu am suflet! Eu vreau să-l salvez pe Marciano!

— Nu te las să faci asta. Vom merge cu toții la înmormântarea lui Marciano, și la înmormântare o să poți să-l săruți de rămas-bun, la fel ca toată lumea. Și cu asta basta. Nu mai stau să discut despre moartea lui Marciano.

— Nu-mi poți spune ce să fac! Nu ești tatăl meu! O s-o rog pe Inés!

— Te asigur că Inés n-o să pornească fuga-marș la docuri cu tine, pe întuneric. Fi cuminte. Știu că-ți place să salvezi oameni, și asta e de toată admirația, dar uneori oamenii nu vor să fie salvați. Lasă-l în pace pe Marciano. Marciano nu mai e. Să ne amintim lucrurile bune despre el, să-i lăsăm învelișul să plece. Hai: Inés așteaptă să-ți spună povestea de noapte bună.

Când se prezintă la serviciu a doua zi dimineața, apa a fost aproape complet scoasă din cala de la pupa. Într-o oră, o echipă de marinari poate să coboare; și curând după aceea, în timp ce docherii privesc în tăcere de pe chei, trupul neînsuflețit al prietenului lor, legat de o targă, este adus pe punte.

Álvaro li se adresează:

— Băieți, peste o zi sau două vom putea să ne luăm rămas-bun de la prietenul nostru așa cum se cuvine. Până atunci, treaba continuă ca de obicei. În cală e un haos de nedescris, și e treaba noastră să facem curățenie.

Tot restul zilei, docherii sunt jos, în cală, cu apa până la glezne, înăbușiți de mirosul piscător al cenușii ude. Toți sacii, până la ultimul, au explodat; treaba lor e să încarce mizeria lipicioasă cu lopata în găleți pe care să le scoată, din mână în mână, sus pe punte, de unde sunt vărsate peste bord. O muncă lipsită de veselie, făcută în tăcere, într-un loc al morții. Când se duce acasă la Inés în acea seară, este extenuat și într-o dispoziție sumbră.

— N-ai ceva de băut din întâmplare? o întreabă el.

— Regret, nu mai am de nici unele. Îți fac un ceai.

Întins pe pat, băiatul e absorbit de carte. L-a uitat pe
Marciano.

— Bună, îl salută el. Ce mai face Don astăzi? Ce mai pune la cale?

Băiatul ignoră întrebarea. Arătând cu degetul, întreabă:

— Ce înseamnă cuvântul ăsta?

— Înseamnă *Aventuras*, cu litera mare *A*. Aventurile lui Don Quijote.

— Și cuvântul ăsta?

— *Fantástico*, cu *f*. Și cuvântul ăsta – îți amintești de litera mare Q? – este *Quijote*. Îl poți recunoaște oricând pe Quijote după Q-ul ăsta mare. Parcă mi-ai spus că știi literele.

— Nu vreau să citesc literele. Vreau să citesc povestea.

— Nu se poate. O poveste e formată din cuvinte, iar cuvintele sunt formate din litere. Fără litere, n-ar exista nicio poveste, niciun Don Quijote. Trebuie să înveți literele.

— Arată-mi care e *fantástico*.

El pune degetul băiatului pe cuvânt.

— Uite-l.

Unghiile băiatului sunt curate, frumos tăiate; în schimb, mâna lui, atât de moale și curată odinioară, e crăpată și murdară, mizeria e bine îndesată în crăpături.

Băiatul închide strâns ochii, își ține respirația, deschide larg ochii.

— *Fantástico*.

— Excelent. Ai învățat să recunoști cuvântul *fantástico*. Poți învăța să citești în două feluri, David. Unul e să înveți fiecare cuvânt, pe măsură ce înaintezi. Celălalt fel, mai rapid, e să înveți literele care formează cuvintele. Există doar douăzeci și șapte. După ce le-ai învățat, poți să descifrezi tot felul de cuvinte necunoscute, fără să trebuiască să ți le spun eu tot timpul.

Băiatul clatină din cap.

— Vreau să citesc în primul fel. Unde e uriașul?

— Uriașul care era de fapt o moară de vânt? El dă pagina: Uite-l.

Pune degetul băiatului pe cuvântul *gigante.*
Băiatul închide ochii.
— Citesc cu degetele, anunță el.
— Nu contează cum citești, cu ochii sau cu degetele, ca un orb, atâta vreme cât citești. Arată-mi *Quijote,* cu Q.
Băiatul împunge pagina cu degetul.
— Uite-l.
— Nu. (Mută degetul băiatului la locul potrivit.) Iată-l pe *Quijote* cu Q mare.
Băiatul își retrage mâna ciudos.
— Asta nu e numele lui adevărat – nu știi asta?
— Poate n-o fi numele lui în lume, numele după care îl cunosc vecinii, dar e numele pe care și l-a ales singur și numele după care îl cunoaștem noi.
— Nu e numele lui *adevărat.*
— Care e numele lui *adevărați*
Brusc, băiatul se retrage în sine.
— Poți să pleci, murmură el. O să citesc singur.
— Foarte bine, voi pleca. Când o să-ți vină din nou mintea la cap, când vei hotărî că vrei să citești ca lumea, cheamă-mă. Cheamă-mă și spune-mi numele adevărat al lui Don.
— N-o să ți-l spun. E secret.
Inés e absorbită de treburi la bucătărie. Nici măcar nu se uită la el când pleacă.
Trece o zi până la următoarea lui vizită. Îl găsește pe băiat la fel de absorbit de carte. Încearcă să-i vorbească, dar băiatul îi face un semn impacientat cu mâna – Șșșșș! – și dă pagina cu o mișcare rapidă, șfichiuitoare, ca și când un șarpe s-ar afla în spatele ei, care l-ar putea mușca.
Imaginea îl arată pe Don Quijote legat într-un coș de frânghie și coborât într-o groapă în pământ.
— Vrei să te ajut? Să-ți spun ce se întâmplă? îl întreabă el.
Băiatul dă din cap.
El ia cartea.
— Acesta e un episod intitulat „Peștera lui Montesinos”. Auzind el multe despre Peștera lui Montesinos, Don Quijote s-a hotărât să vadă cu ochii lui vestitele minuni. Prin urmare, i-a instruit pe prietenul său Sancho și pe cărturar – bărbatul cu pălărie trebuie să fie cărturarul – să-l coboare în peștera întunecoasă și apoi să aștepte răbdători semnalul lui, ca să-l ridice.
Timp de o oră întreagă, Sancho și cărturarul au așteptat la gura peșterii.
— Ce e un cărturar?
— Un cărturar e un om care a citit o mulțime de lucruri. Timp de o oră, Sancho și cărturarul au așteptat până când, în sfârșit, au simțit smucitura frânghiei și au început să tragă în sus, și uite-așa a ieșit la lumină Don Quijote.
— Prin urmare, Don Quijote nu era mort?
— Nu, nu era mort.
Băiatul scoate un suspin de fericire.
— Ce bine, nu-i așa? zice el.

— Da, bineînțeles că e bine. Dar de ce-ai crezut că e mort? El e Don Quijote. El e eroul.

— El e eroul *și* un magician. Îl legi cu frânghii, îl pui într-o ladă și, când deschizi lada, el nu mai e acolo, a scăpat.

— Aa, ai crezut că Sancho și cărturarul l-au legat fedeleș? Nu, dacă ai citi cartea, în loc să te uiți numai la ilustrații și să ghicești ce-ar vrea povestea să spună, ai afla că ei folosesc frânghia ca să-l scoată din peșteră, nu ca să-l lege. Să continui?

Băiatul dă din cap.

— Don Quijote le-a mulțumit frumos prietenilor săi. Apoi i-a desfătat cu o poveste despre tot ce s-a întâmplat în peștera lui Montesinos. În cele trei zile și trei nopți pe care le-a petrecut sub pământ, zicea el, a văzut multe peisaje frumoase, nu în ultimul rând cascade ale căror revărsări nu erau stropi de apă, ci diamante strălucitoare, și procesiuni de prințese în robe de satin, și chiar, minunea minunilor, pe domnița Dulcineea, călare pe-un armăsar alb, cu frâul încrustat cu giuvaieruri, care s-a oprit și a avut amabilitatea să i se adreseze.

Dar, înălțimea Ta, a zis Sancho, *de bună seamă că greșești, căci nu ai stat sub pământ trei zile și trei nopți, ci o oră cel mult.*

Nu, Sancho, a zis Don Quijote grav, *trei zile și trei nopți am lipsit; dacă ție ți s-a părut doar o oră, asta a fost din pricină că ai adormit în timp ce ai așteptat și nu ți-ai dat seama cum a trecut vremea.*

Sancho a dat să protesteze, apoi și-a luat seama, amintindu-și cât de îndărătnic putea fi Don Quijote. *Da, înălțimea Ta*, a spus el, uitându-se la cărturar și făcând cu ochiul, *trebuie că ai dreptate, timp de trei zile întregi și trei nopți întregi am dormit amândoi, până la întoarcerea ta. Dar rogu-te, spune-ne mai multe despre domnița Dulcineea și despre ce s-a întâmplat între tine și ea.*

Don Quijote l-a privit cu gravitate pe Sancho. *Sancho*, a început el, *o, prieten cu prea puțină credință, când ai să înveți, când ai să înveți?* Și a tăcut.

Sancho s-a scărpinat în creștet. *Înălțimea Ta*, a zis el, *nu o să neg că e greu de crezut că ai petrecut trei zile și trei nopți în peștera lui Montesinos, când nouă ni s-a părut doar o oră, prin urmare nu o să neg că e greu de crezut că există, în această clipă, trupe de prințese sub picioarele noastre, și domnițe care călăresc pe armăsari albi ca neaua și alte asemenea. Acuma, dacă domnița Dulcineea a încredințat înălțimii Tale un semn al fidelității ei, un rubin, bunăoară, sau un safir din frâul bidiviului ei, pe care l-ai putea arăta unor bieți necredincioși, cum suntem noi, ar fi cu totul altceva.*

Un rubin sau un safir, a zis visător Don Quijote. *O să vă arăt un rubin sau un safir, ca dovadă că nu mint.*

Un fel de-a zice, a spus Sancho. *Un fel de-a zice.*

Și dacă ți-aș arăta un asemenea rubin sau un asemenea safir, Sancho, ce-ai zice?

Atunci o să cad în genunchi, înălțimea Ta, și o să-ți sărut mâna și o să-ți cer iertare că m-am îndoit vreodată de tine. Și o să te servesc cu credință până la sfârșitul zilelor.

El închide cartea.

— Și? întreabă băiatul.

— Și nimic. Acesta e sfârșitul capitolului. Până mâine nu mai e nimic.

Băiatul ia cartea din mâinile lui, o redeschide la desenul cu Don Quijote în hamurile de

frânghie, se uită lung la textul care înconjoară ilustrația.

— Arată-mi, îi cere băiatul cu voce mică.

— Ce să-ți arăt?

— Arată-mi sfârșitul capitolului.

El îi arată sfârșitul capitolului.

— Vezi, aici începe un capitol nou, numit „*Don Pedro y las marionetas*", „Don Pedro și marionetele". Peștera lui Montesinos este în urma noastră.

— Dar Don Quijote i-a arătat lui Sancho rubinul?

— Nu știu. Señor Benengeli nu ne spune. Poate i l-a arătat, poate nu.

— Dar *chiar* a avut un rubin? *Chiar* a stat sub pământ trei zile și trei nopți?

— Nu știu. Poate că, pentru Don Quijote, timpul nu este așa cum e pentru noi. Poate c ceea ce pentru noi e o clipire de ochi pentru Don Quijote e un întreg eon. Dar, dacă ești convins că Don Quijote a urcat din peșteră cu rubine în buzunare, poate ar trebui să-ți scrii propria carte în care să spui lucrul ăsta. Și-atunci putem duce cartea lui Benengeli înapoi la bibliotecă și o citim pe-a ta. Din nefericire, totuși, înainte să-ți poți scrie cartea, va trebui să înveți să citești.

— Știu să citesc.

— Nu, nu știi. Poți să te uiți pe pagină și să-ți miști buzele, și să născocești povești în capul tău, dar asta nu înseamnă că citești. Pentru a citi cu adevărat, trebuie să te supui celor scrise pe pagină. Trebuie să renunți la propriile tale fantezii. Trebuie să încetezi să te porți prostește. Trebuie să încetezi să te porți ca un bebeluș.

Niciodată înainte nu-i vorbise atât de direct copilului, cu atâta duritate.

— Nu vreau să citesc așa cum citești tu, spune copilul. Vreau să citesc în felul meu. Era un om ce făcea una-două și îi trebuiau balabala două și când călărea era cal și când mergea era sal.

— Ce aiureală! Sal nu există. Don Quijote nu e aiureală. Nu poți inventa aiureli și s pretinzi că citești despre ele.

— Ba pot! Nu e aiureală și știu să citesc! Nu e cartea ta, e cartea mea.

Și cu o încruntătură reîncepe să dea paginile furios.

— Dimpotrivă, este cartea lui señor Benengeli, el a dăruit-o lumii, prin urmare, cartea aparține tuturor – tuturor, într-un anumit sens, bibliotecii, în alt sens, dar în niciun sens nu-ți aparține numai ție. Și încetează să mai tragi de pagini. De ce te porți atât de brutal cu cartea asta?

— De-aia. Pentru că, dacă nu mă grăbesc, o să se caște o gaură.

— Unde se cască?

— Între pagini.

— Ce prostie! Nu există așa ceva, o gaură între pagini.

— E o gaură. E în pagină. Tu nu o vezi pentru că tu nu vezi nimic.

— Încetează! zice Inés.

Preț de o clipă, el crede că ea i s-a adresat copilului. Preț de o clipă, el crede că ea s-a trezit în sfârșit și-l apostrofează pentru îndărătnicia lui. Dar nu, ea la el se holbează.

— Credeam că vrei să învețe să citească, spune el.

— Dar nu cu prețul harței ăsteia. Găsește altă carte. Găsește o carte mai simplă.*Don*

Quijote asta e prea dificilă pentru un copil. Du-o înapoi la bibliotecă.
— Nu! Băiatul strânge cartea la piept. N-o s-o iei! E cartea mea!

Capitolul 20

De când Inés a preluat apartamentul, acesta și-a pierdut aerul auster dinainte. De fapt a ajuns să fie umplut cu tot felul de lucruri, nu numai ale ei. Cel mai rău e colțul unde se află patul băiatului, unde o cutie de carton e plină până sus cu tot felul de obiecte pe care el le-a strâns și le-a adus acasă: pietricele, conuri de pin, flori veștede, oase, scoici, bucăți de ceramică și de metal vechi.

— Nu-i vremea să azvârli toată mizeria asta? sugerează el.

— Nu-i mizerie, spune băiatul. Sunt lucruri pe care le strâng.

El împinge cutia cu piciorul.

— E gunoi. Nu poți strânge orice lucru care-ți iese în cale.

— E muzeul meu, zice băiatul.

— O grămadă de vechituri nu-i muzeu. Lucrurile trebuie să aibă oarece valoare înainte să-și găsească loc într-un muzeu.

— Ce înseamnă valoare?

— Dacă lucrurile au valoare înseamnă că oamenii în general le prețuiesc, acceptă faptul că sunt prețioase. O cană veche spartă nu are valoare. Nimeni n-o prețuiește.

— Eu o prețuiesc. E muzeul meu, nu al tău.

El se răsucește spre Inés.

— Chestia asta are binecuvântarea ta?

— Lasă-l în pace. Îmi spune că-i pare rău pentru lucrurile vechi.

— Nu-ți poate părea rău pentru o ceașcă veche fără toartă.

Băiatul se uită la el nedumerit.

— O ceașcă nu are sentimente. Dacă ai arunca-o, nu i-ar păsa. Nu ar durea-o. Dacă îți pare rău pentru o ceașcă veche, de ce să nu-ți pară rău pentru – se uită în jur exasperat, pentru cer, văzduh, pământul de sub picioarele tale? La urma urmei, îți poate părea rău pentru orice.

Băiatul continuă să se uite lung la el.

— Lucrurile nu sunt făcute să dureze o veșnicie, zice el. Fiecare lucru își are durata dată. Ceașca aia veche și-a

trăit traiul; acum e timpul să se retragă și să lase loc pentru o ceașcă nouă.

Pe chipul băiatului se instalează acea expresie încăpățânată care lui îi este atât de familiară.

— Nu! zice el. O s-o păstrez! N-o să te las să mi-o iei! E a mea!

Deoarece Inés cedează în fața lui pe toate fronturile, băiatul devine tot mai îndărătnic. Nu trece o zi fără ceartă, fără voci ridicate și tropăituri din picioare.

El o îndeamnă pe Inés să-l trimită la școală.

— Apartamentul devine prea mic pentru el, îi spune lui Inés. Are nevoie să se înfrunte cu lumea reală. Are nevoie de orizonturi mai largi.

Dar ea continuă să se opună.

— De unde vin banii? întreabă băiatul.

— Depinde la ce bani te referi. Monedele vin dintr-un loc numit Monetărie.

— Tu îți primești banii de la Monetărie?
— Nu, eu îmi primesc banii de la casierul de la docuri. Ai văzut.
— De ce nu te duci la Monetărie?
— Pentru că Monetăria nu ne dă bani pur și simplu. Trebuie să muncim pentru ei Trebuie să-i câștigăm.
— De ce?
— Pentru că așa e făcută lumea. Dacă n-ar trebui să muncim pentru banii noștri, dacă Monetăria ar da bani oricui, banii n-ar mai avea valoare.
Îl ia pe băiat la un meci de fotbal și plătește la intrare.
— De ce trebuie să plătim? Înainte n-a trebuit să plătim.
— Acum e meci de campionat, ultimul meci al sezonului. La sfârșitul jocului, câștigătorii primesc cozonac și vin. Cineva trebuie să strângă bani, ca să cumpere cozonacul și vinul. Dacă brutarul nu primește bani pentru cozonac, nu va putea cumpăra faina și zahărul și untul pentru următorul cozonac. Asta e regula: dacă vrei să mănânci cozonac, atunci trebuie să plătești pentru el. La fel și pentru vin.
— De ce?
— De ce? Răspunsul la toate *De* ce-urile tale, trecute, prezente și viitoare, este: *Pentru că așa e făcută lumea*. Lumea n-a fost făcută după cum ne-ar conveni nouă, tinere prietene. Noi trebuie să ne găsim locul în ea.
Băiatul deschide gura să răspundă. El îi pune repede un deget pe buze.
— Nu, zice. Gata cu întrebările. Taci și urmărește meciul.
După meci, se întorc la apartament. Inés e ocupată cu aragazul. În aer plutește miros de carne arsă.
— Tocmai la timp! strigă ea. Fuga la spălat mâinile!
— Eu plec, zice el. Pa, ne vedem mâine.
— Trebuie să pleci? întreabă Inés. Nu vrei să mai stai și să-l vezi cum mănâncă?
Masa e pusă pentru o singură persoană, pentru micul prinț. Inés transferă din tigaie în farfuria lui doi cârnați subțiri. Într-un arc în jurul acestora, ea așază jumătățile unui cartof fiert, felii de morcov, bucăți de conopidă, peste care picură grăsimea din tigaie. Bolívar, care a adormit lângă fereastra deschisă, se ridică și lipăie până la masă.
— Mmm, cârnați! face băiatul. Cârnații sunt cea mai bună mâncare.
— N-am mai văzut cârnați de nu știu când, îi spune el lui Inés. De unde i-ai cumpărat?
— Diego a făcut rost de ei. S-a împrietenit cu cineva de la bucătăria de la Residencia.
Băiatul își taie cârnații în bucățele, la fel și cartofii, mestecă viguros. Nu pare tulburat de cei doi adulți care îl supraveghează de aproape, ori de câinele care și-a pus capul pe genunchiul lui, urmărindu-i fiecare mișcare.
— Nu-ți uita morcovii, spune Inés. Ei te fac să vezi în întuneric.
— Ca o pisică, zice băiatul,
— Ca o pisică, zice Inés.
Băiatul își mănâncă morcovii.
— La ce e bună conopida? întreabă el.
— Conopida e bună la sănătate.
— Conopida e bună la sănătate și carnea te face puternic, da?

— Întocmai, carnea te face puternic.

— Trebuie să plec, îi zice el lui Inés. Carnea într-adevăr te face puternic, dar poate ar trebui să te mai gândești înainte să-i dai cârnați.

— De ce? întreabă băiatul. De ce trebuie Inés să se mai gândească mai bine?

— Din cauză că în cârnați se pun de toate. Ce se pune în cârnați nu e întotdeauna bun pentru tine.

— Ce se pune în cârnați?

— Păi, ce crezi?

— Carne.

— Da, însă ce fel de carne?

— Carne de cangur.

— Acum te prostești.

— Carne de elefant.

— Se pune carne de porc, nu întotdeauna, ci uneori, și porcii nu sunt animale curate. Nu mănâncă iarbă, la fel ca oile sau vacile. Ei mănâncă tot ce le cade sub rât.

Se uită la Inés. Ea se uită fix la el, cu buzele strânse.

— Bunăoară caca.

— Din closet?

— Nu din closet. Dar, dacă dau peste un caca pe câmp, îl mănâncă. Fără să se gândească de două ori. Sunt omnivori, ceea ce înseamnă că mănâncă orice. Până și între ei se mănâncă.

— Nu-i adevărat, spune Inés.

— Caca e și în cârnați? întreabă băiatul.

Și-a pus furculița pe masă.

— Vorbește prostii, nu-l asculta. Nu-i niciun caca în cârnatul tău.

— N-am spus că în cârnatul tău e caca, zice el. Dar carne puturoasă este în el. Porcii sunt animale necurate. Carnea de porc e carne puturoasă. Dar asta e părerea mea. Nu toți oamenii sunt de aceeași părere. Tu trebuie să decizi de unul singur.

— Nu mai vreau, zice băiatul, împingând farfuria deoparte. Să mănânce Bolívar.

— Termină de mâncat și-ți dau ciocolată, spune Inés.

— Nu.

— Sper că ești mândru de tine, se răsucește Inés către el.

— E o chestie de igienă. Igienă etică. Dacă mănânci porc, ajungi să fii ca un porc. În parte. Nu întru totul, în parte. Te înfrupți din porc.

— Ești nebun, zice Inés. Iar către băiat: Nu-l asculta, a înnebunit.

— N-am înnebunit. Se numește consubstanțiere. De ce crezi că există canibali? Canibalii iau în serios consubstanțierea. Dacă mâncăm pe cineva, întrupăm acea persoană. În asta cred canibalii.

— Ce-i aia canibali? întreabă băiatul.

— Canibalii sunt niște sălbatici, zice Inés. Nu trebuie să-ți faci griji, aici nu există canibali. Canibalii sunt doar un mit.

— Ce-i un mit?

— O poveste de demult, care nu mai e adevărată.

— Spune-mi un mit. Vreau să aud un mit. Spune-mi un mit despre cei trei frați. Sau despre frații din cer.

— Habar n-am despre frații din cer. Hai, termină-ți cina.

— Dacă nu-i povestești despre frații din cer, spune-i despre Mica Scufiță Roșie, zice el. Povestește-i cum o înfulecă lupul pe bunica fetiței și cum se transformă într-o bunică, o bunică lup. Prin consubstanțiere.

Băiatul se ridică, aruncă ce-a mai rămas în farfurie în bolul câinelui și pune farfuria în chiuvetă. Câinele înfulecă restul de cârnați.

— Eu o să fiu salvamar, anunță băiatul. O să mă învețe Diego la piscină.

— Grozav, zice el. Și ce mai vrei să fii, pe lângă salvamar, magician și iluzionist?

— Nimic altceva. Asta-i tot.

— Să scoți oameni din piscină, să scapi din lăzi și să faci tot felul de scamatorii sunt hobby-uri, nu o carieră, nu o profesie. Cum o să-ți câștigi existența?

Băiatul îi aruncă mamei o privire ca pentru a-i cere un sfat. Apoi, îmbărbătat, zice:

— Nu trebuie să-mi câștig existența.

— Toți trebuie să ne câștigăm existența. Face parte din condiția umană.

— De ce?

— *De ce? De ce? De ce?* Nu așa se poartă o conversație ca lumea. Cum o să mănânci, dacă-ți vei petrece tot timpul salvând oameni și scăpând din lanțuri, și refuzând să muncești? De unde o să faci rost de hrană, ca să te facă puternic?

— Din magazin.

— O să te duci la magazin și o să-ți dea mâncare, așa, pe nimic.

— Da.

— Și ce se va întâmpla după ce oamenii de la magazin vor fi dat toată hrana pe nimic? Ce se va întâmpla când magazinul se va goli?

Senin, cu un mic zâmbet ciudat pe buze, copilul răspunde:

— De ce?

— Ce de ce?

— De ce se golește magazinul?

— Pentru că dacă ai X pâini pe care le dai pe nimic, pe toate, atunci nu mai ai nici pâine, și nici bani cu care să cumperi pâini noi. Pentru că X minus X egal zero. Egal nimic. Egal gol. Egal un stomac gol.

— Ce e X?

— X e orice număr, zece sau o sută sau o mie. Dacă dai ceea ce ai, rămâi fără.

Băiatul închide strâns ochii și face o grimasă caraghioasă. Apoi începe să chicotească. Se apucă de fusta mamei și-și ascunde fața în coapsa ei și chicotește, și chicotește, până se înroșește la față.

— Ce-i, dragul meu? întreabă Inés.

Dar băiatul nu se mai oprește din râs.

— Mai bine ai pleca, zice Inés. Îl tulburi.

— Îi fac educație. Dacă l-ai trimite la scoală, n-ar fi necesare aceste lecții de acasă.

*

Băiatul s-a împrietenit cu un bătrân de la Blocul E, care are un columbar pe acoperiș. Conform cutiei de scrisori din hol, numele lui este Palamaki, dar băiatul îi spune señor Paloma, domnul Porumbel. Señor Paloma îl lasă pe băiat să hrănească din palmă păsările. I-a dăruit chiar și un porumbel, o pasăre complet albă căreia băiatul i-a dat numele de Blanco.

Blanco e o pasăre placidă, chiar apatică – se lasă luată la plimbare, stând cocoțată pe încheietura mâinii băiatului sau uneori pe umărul lui. Nu dă semn că ar vrea să zboare de-acolo și nici că ar vrea să zboare în general.

— Cred că lui Blanco i-au fost tăiate vârfurile aripilor, îi zice el băiatului. Asta ar explica de ce nu zboară.

— Nu, zice băiatul. Uite!

Aruncă pasărea în văzduh. Ea dă leneșă din aripi, dă un ocol-două, se reașază pe umărul băiatului, își aranjează penele cu ciocul.

— Señor Paloma zice că Blanco poate duce mesaje, spune băiatul. Zice că, dacă mă pierd, pot să-i leg lui Blanco un mesaj de picior și Blanco o să zboare acasă și atunci señor Paloma o să vină și o să mă găsească.

— E un gest frumos din partea lui señor Paloma. Să nu uiți să ai mereu la tine un creion și o bucată de hârtie, și o bucățică de sfoară, ca să poți lega hârtia de piciorul lui Blanco. Ce vei scrie? Arată-mi ce vei scrie, când vei vrea să fii salvat.

Traversează amândoi pajiștea pustie. În groapa cu nisip, băiatul se așază pe vine, netezește suprafața și începe să scrie cu un deget. El citește peste umărul copilului. *O*, apoi *E*, apoi o literă pe care nu poate s-o descifreze, și iarăși *O*, apoi *X* și încă un *X*.

Băiatul se ridică.

— Nu-mi dau seama. E în spaniolă?

Băiatul dă din cap.

— Nu, mă dau bătut. Ce zice?

— Zice: *Urmează-l pe Blanco, Blanco e cel mai bun prieten al meu.*

— Așa deci. Odată, Fidel a fost cel mai bun prieten al tău, iar înainte de el, El Rey. Ce s-a întâmplat, de ce nu mai e Fidel prietenul tău și în locul lui e o pasăre?

— Fidel e prea mare pentru mine. Fidel e necivilizat.

— Niciodată nu l-am văzut pe Fidel purtându-se necivilizat. Inés ți-a spus că e necivilizat?

Băiatul dă din cap.

— Fidel e un băiat cum nu se poate mai blând. Țin la el și odată și tu țineai la el. Hai să-ți spun ceva. Fidel suferă că nu te mai joci cu el. Părerea mea e că te porți urât cu Fidel. De fapt, tu te porți necivilizat cu el. Părerea mea e că ar trebui să-ți petreci mai puțin timp cu señor Paloma pe acoperiș, și mai mult cu Fidel.

Băiatul mângâie pasărea de pe braț. Mustrarea este acceptată fără murmur. Sau poate că pur și simplu lasă vorbele să curgă pe lângă el.

— Și cred că trebuie să-i spui lui Inés că e vremea să te duci la scoală. Ar trebui să insiști. Știu că ești foarte deștept și ai învățat singur să scrii și să citești, dar în viața reală trebuie să fii în stare să scrii ca lumea. N-are rost să-l trimiți pe Blanco cu un mesaj legat de picior, dacă nimeni nu poate citi mesajul, nici măcar señor Paloma.

— Eu pot să-l citesc.

— Îl poți citi pentru că tu l-ai scris. Dar treaba cu mesajele e că ele trebuie să poată fi citite și de alți oameni. Dacă te pierzi și îi trimiți un mesaj lui señor Paloma să vină să te salveze, el trebuie să poată citi mesajul. Altfel, ar trebui să te legi tu însuți de piciorul lui Blanco și să-i spui să te ducă acasă în zbor.

Băiatul îl privește contrariat.

— Dar… dă el să spună, apoi vede că e o glumă și râd cu poftă amândoi.

*

Sunt pe locul de joacă al Blocurilor Estice. L-a dat pe băiat în leagăn atât de tare, încât l a făcut să țipe de spaimă și plăcere. Acum șed amândoi unul lângă altul, își trag sufletul, se îmbată de ultimele raze ale apusului.

— Inés poate să aibă gemeni în burtica ei? întreabă băiatul.

— Bineînțeles că poate. Nu e ceva obișnuit, dar e posibil.

— Dacă Inés ar avea gemeni, eu aș fi al treilea frate. Gemenii trebuie să fie mereu împreună?

— Nu trebuie, dar de obicei preferă să fie. Gemenii țin din fire unul la altul, ca stelele gemene. Dacă n-ar face-o, ar porni-o fiecare pe drumul său și s-ar pierde pe cer. Dar iubirea ce și-o poartă îi ține împreună. Și îi va ține împreună până la sfârșitul sfârșitului.

— Dar stelele gemene nu sunt împreună, nu chiar împreună.

— Nu, așa e, nu sunt legate una de alta pe cer, e un spațiu mic între ele. Așa-i natura. Gândește-te la doi îndrăgostiți. Dacă îndrăgostiții ar fi legați unul de altul tot timpul, n-ar mai trebui să se iubească unul pe altul. Ar fi o singură ființă. Nu și-ar mai dori nimic. De aceea natura lasă spații. Dacă toate ar fi vârâte unele în altele, toate din univers, atunci n-am mai exista tu, Inés, eu. Tu și cu mine n-am mai vorbi unul cu altul în această clipă, n-ar fi decât tăcere – contopire și tăcere. Așa că, una peste alta, e bine să existe spații între lucruri, e bine ca tu și eu să fim doi, în loc de unul.

— Dar putem cădea. Putem cădea în spațiu. În crăpătură.

— Un spațiu nu e același lucru cu o crăpătură, băiatul meu. Spațiile fac parte din natură, din felul în care sunt lucrurile. Nu poți să cazi într-un spațiu și să dispari. Nu se întâmplă așa ceva. Crăpătura e cu totul altceva. Crăpătura e o ruptură în ordinea lucrurilor. E ca și cum te-ai tăia cu un cuțit sau ai rupe o hârtie în două. Tot spui să fim cu ochii în patru după crăpături, dar unde sunt crăpăturile astea? Unde vezi tu o crăpătură între noi doi? Arată-mi.

Băiatul tace.

— Gemenii din cer sunt ca gemenii de pe pământ. Și sunt la fel ca numerele.

E prea dificil pentru un copil? Poate. Dar băiatul îi va absorbi cuvintele, trebuie să spere că așa va fi – le va absorbi și le va pritoci în mintea lui, și poate va începe să le priceapă sensul.

— La fel ca unu și doi. Unu și doi nu sunt la fel, există o diferență între ele, care e un spațiu, dar nu o crăpătură. Asta ne dă putința să numărăm, să ajungem de la unu la doi, fără să ne temem de cădere.

— O să putem merge să-i vedem cândva, pe gemenii din cer? Putem merge cu o navă?

— Cred că da, numai să găsim nava potrivită. Dar ne-ar lua multă vreme să ajungem

acolo. Gemenii sunt foarte departe. Nimeni n-a ajuns până acum să-i viziteze, din câte știu eu. Asta – și bate cu piciorul în pământ – e singura stea pe care noi, pământenii, am vizitat-o vreodată.

Băiatul se uită la el uimit.

— Asta nu e stea, zice el.

— Ba este. Doar că nu arată ca o stea, văzută de aproape.

— Nu strălucește.

— Nimic nu strălucește de aproape. Dar de la distanță, totul strălucește. Tu strălucești. Eu strălucesc. Stelele strălucesc, fără doar și poate.

Băiatul pare încântat.

— Toate stelele sunt numere? întreabă el.

— Nu. Eu am spus că gemenii sunt*ca* numerele, dar e doar un fel de-a zice. Nu, stelele nu sunt numere. Stelele și numerele sunt lucruri cu totul diferite.

— Eu cred că stelele sunt numere. Eu cred că aia – și întinde un deget spre cer – este numărul 11, și aia e numărul 50, și aia e numărul 33 333.

— Aha, vrei să spui că putem da fiecărei stele un număr? E și ăsta un mod de-a le identifica, dar e foarte plicticos, foarte neinspirat. Eu cred că e mai bine să aibă fiecare câte un nume adevărat, bunăoară Ursa, Luceafărul, Gemenii.

— Nu, prostule, am zis că fiecare stea *e* un număr.

El clatină din cap.

— Nicio stea *nu* e un număr. Stelele sunt ca numerele în câteva privințe, dar în cele mai multe privințe sunt cu totul deosebite. De pildă, stelele sunt risipite pe cer haotic, câtă vreme numerele sunt ca o flotilă de vapoare care plutesc ordonat, fiecare știindu-și locul.

— Pot să moară. Numerele pot să moară. Ce se întâmplă cu ele când mor?

— Numerele nu pot muri. Stelele nu pot muri. Stelele sunt nemuritoare.

— Numerele *pot* muri. Pot să cadă de pe cer.

— Nu-i adevărat. Stelele nu pot să cadă de pe cer. Cele care par să cadă, stelele căzătoare, nu sunt stele adevărate. Cât despre numere, dacă un număr ar cădea din rând, atunci ar fi o crăpătură, o ruptură, numai că numerele nu funcționează astfel. Între numere nu există niciodată vreo crăpătură. Niciun număr nu lipsește.

— Ba da! Nu înțelegi! Nu-ți amintești nimic! Un număr poate să cadă de pe cer, așa cum a căzut Don Quijote prin crăpătură.

— Don Quijote n-a căzut prin crăpătură. El a coborât într-o grotă, folosind o scară făcută din frânghie. Oricum, Don Quijote nu e relevant. El nu e real.

— Ba e! E un erou!

— Iartă-mă. N-am vrut să spun ce-am zis. Bineînțeles că Don este un erou și bineînțeles că e real. Ce-am vrut să spun e că ceea ce i s-a întâmplat lui nu li se mai întâmplă oamenilor. Oamenii își trăiesc viețile de la început până la sfârșit, fără să cadă în crăpături.

— Ba cad! Cad în crăpături și nu-i mai poți vedea, pentru că nu mai pot ieși de-acolo. Singur ai spus-o.

— Acum încurci crăpăturile cu găurile. Te gândești la oameni care mor și sunt înmormântați în morminte, în găuri în pământ. Un mormânt este făcut de gropari cu

cazmale. Nu e ceva contra naturii, așa cum e o crăpătură.

Se aude un foșnet de haine și Inés se materializează din întuneric.

— Tot strig de ceva vreme, zice ea țâfnoasă. Chiar n-aude nimeni?

Capitolul 21

Data următoare când vine și bate la ușa apartamentului, ușa e dată de perete de băiat, surescitat și exaltat.

— Simón, ia ghici! strigă el. L-am văzut pe señor Daga! Are un pix vrăjit! Mi l-a arătat!

Aproape că-l uitase pe Daga, omul care-i umilise pe Álvaro și pe casier la docuri.

— Un pix vrăjit, zice el. Sună interesant. Pot să intru?

Bolívar se apropie de el solemn, îl adulmecă între picioare. Inés stă aplecată peste lucrul ei de mână; preț de o clipă, el o vede așa cum va arăta la bătrânețe, și viziunea îl neliniștește. Fără să-l salute, ea îi spune:

— Am fost în oraș, la Asistencia, să luăm alocația copilului, și omul ăsta era acolo, prietenul ăsta al tău.

— Nu-i prieten cu mine. Nici măcar n-am schimbat o vorbă cu el vreodată.

— Are un pix vrăjit, zice băiatul. E o doamnă înăuntru, și crezi că e o fotografie, dar nu e, e o doamnă adevărată, mică, mică de tot, și, când întorci pixul cu fundu-n sus, hainele cad de pe ea și ea rămâne în pielea goală.

— Aha. Și ce ți-a mai arătat señor Daga, în afară de doamna micuță?

— A zis că n-a fost vina lui că Álvaro s-a tăiat la mână. A zis că de la Álvaro a început totul. A zis că Álvaro a fost de vină.

— Așa zic oamenii întotdeauna. Întotdeauna altcineva începe. Întotdeauna altcineva e de vină. Ți-a zis cumva señor Daga ce s-a întâmplat cu bicicleta pe care a luat-o?

— Nu.

— Data viitoare când îl vezi, întreabă-l. Întreabă-l cine e vinovat că omul care ne plătește nu mai are bicicletă și trebuie să-și facă turul pe jos.

Tăcere. Îl surprinde că Inés are atât de puține de zis despre bărbații care-i iau pe băieței deoparte să le arate pixuri cu doamne goale înăuntru.

— Cine-i de vină? întreabă băiatul.

— Cum adică?

— Ai zis că întotdeauna altcineva e de vină. E vina lui señor Daga?

— Că a dispărut bicicleta? Da, e vina lui. Dar, când zic că întotdeauna altcineva e de vină, vorbesc într-un sens mai general. Dacă ceva nu merge ca lumea, ne grăbim să spunem că nu e vina noastră. Așa fac oamenii de când lumea. Pare să fie înnăscut în noi, să ne fie în fire. Nu suntem niciodată pregătiți să admitem că e vina noastră.

— E vina mea? întreabă băiatul.

— Ce să fie vina ta? Nu, nu-i vina ta. Tu ești doar un copil, cum o să fie vina ta? Dar ceea ce cred e că trebuie să te ții departe de señor Daga. Nu e un exemplu de urmat.

El vorbește măsurat și serios: avertismentul e adresat atât lui Inés, cât și băiatului.

Câteva zile mai târziu, ieșind din cala unui vapor, la docuri, e surprins s-o vadă pe Inés în carne și oase, pe chei, adâncită într-o discuție cu Álvaro. Inima i se strânge. E prima oară când vine la docuri: nu poate fi vorba decât de vești proaste.

A dispărut băiatul, spune Inés, a fost furat de señor Daga. Ea a sunat la poliție, dar ei nu vor s-o ajute. Nimeni nu vrea s-o ajute. Trebuie să vină Álvaro; Simón trebuie să vină

și el. Trebuie să dea de urma lui Daga – nu poate fi complicat, doar muncește cu ei ca ea să-și ia copilul înapoi.

Femeile nu sunt o priveliște obișnuită la docuri. Bărbații se uită curioși la femeia disperată, cu părul vâlvoi, cu hainele ei de oraș.

El și Álvaro reușesc cu greu să scoată toată povestea de la ea. Coada la Asistencia era lungă, băiatul își pierduse răbdarea, din întâmplare señor Daga era acolo, s-a oferit să-i cumpere băiatului o înghețată, și, când ea s-a uitat din nou după ei, nu mai erau, parcă-i înghițise pământul.

— Dar cum ai putut să-l lași să plece cu un asemenea om? protestează el.

Ea concediază întrebarea cu o mișcare hotărâtă din cap.

— Un băiat care creste are nevoie de un bărbat în viața lui. Nu poate sta cu mama lui tot timpul. Și mi-a făcut impresia că e un om cumsecade. Mi-a făcut impresia că e sincer. David e fascinat de cercelul din urechea lui. Vrea și el unul.

— Și i-ai spus că o să-i iei și lui?

— I-am spus că o să poată purta cercel când o să mai crească, nu acum.

— Vă las cu ale voastre, spune Álvaro. Chemați-mă dacă aveți nevoie de ceva.

— Și tu ce rol ai jucat în chestia asta? întreabă el când rămân singuri. Cum ai putut să-l încredințezi pe băiat omului ăluia? E ceva ce nu-mi spui? E posibil ca și tu să-l găsești fascinant, cu cercelul lui de aur și doamnele sale despuiate din pixuri?

Ea se face că nu aude.

— Am așteptat și iar am așteptat, spune ea. Apoi am luat autobuzul, pentru că m-am gândit că or fi venit acasă. Și, când nu i-am găsit acolo, i-am telefonat fratelui meu, el a zis să sun la poliție, după care m-a sunat el să-mi spună că poliția n-o să mă ajute pentru că eu nu sunt… pentru că nu am documente legale pentru David.

Ea tace, cu privirile ațintite în zare.

— El mi-a spus… a zis ea, el mi-a spus că o să-mi dea un copil. El nu mi-a spus… nu mi-a spus că o să-mi ia copilul. Brusc, izbucnește în plâns. El nu mi-a spus… nu mi-a spus…

Lui nu i s-a stins mânia, dar i se face milă de femeia asta. Fără să-i pese de docherii care se uită, o îmbrățișează. Ea hohotește pe umărul lui.

— Nu mi-a spus…

El mi-a spus că o să-mi dea un copil. Îl ia cu amețeală.

— Hai de-aici, zice el. Să ne retragem undeva.

O duce în spatele barăcii.

— Ascultă-mă, Inés. David n-a pățit nimic, sunt sigur de asta. Daga nu ar îndrăzni să-i facă ceva. Du-te acasă și așteaptă acolo. O să aflu unde locuiește și o să-i fac o vizită. Tace câteva clipe. Ce-a vrut să spună când ți-a zis că o să-ți dea un copil?

Ea se smulge din îmbrățișare. Suspinele încetează.

— Ce crezi că a vrut să spună? întreabă ea, cu o notă dură în voce.

O jumătate de oră mai târziu, el e la Centrul de Relocare.

— Am urgent nevoie de o informație, îi spune el Anei. Cunoști un bărbat pe nume Daga? Trecut de treizeci, slab, poartă cercel. A muncit la docuri la un moment dat.

— De ce te interesează?

— Pentru că trebuie să vorbesc cu el. L-a luat pe David de la mama lui și a dispărut

Dacă tu nu mă ajuți, va trebui să mă duc la poliție.

— Numele lui este Emilio Daga. Toată lumea îl știe. Locuiește în Blocurile Orașulu Cel puțin acolo e înregistrat.

— Unde anume în Blocurile Orașului?

Ea se duce în spate, unde se găsesc fișierele, se întoarce cu o adresă pe o bucată de hârtie.

— Data viitoare când mai treci pe-aici, zice ea, spune-mi cum ai dat de urma mamei lui. Aș dori să știu, dacă vei avea vreme.

Blocurile Orașului sunt cel mai dichisit dintre complexele administrate de Centru Adresa pe care i-a dat-o Ana îl duce la un apartament de la ultimul etaj al blocului principal. Bate la ușă. Îi deschide o tânără atrăgătoare, fardată cam strident, mergând nesigur pe tocuri înalte. De fapt, nu-i deloc femeie – el nu-i dă mai mult de șaisprezece ani.

— Îl caut pe un anume Emilio Daga, zice el. Aici locuiește?

— Sigur, zice fata. Ai venit să-l iei pe David?

Interiorul e îmbâcsit de fum de țigară. Daga, îmbrăcat în tricou de bumbac și blugi, desculț, șade în dreptul unei ferestre largi de la care se văd orașul și soarele care apune. Se răsucește în scaun, ridică o mână drept salut.

— Am venit după David, spune el.

— E în dormitor, se uită la televizor, spune Daga. Tu ești unchiul? David! A veni unchiul tău!

Băiatul se repede teribil de surescitat din camera alăturată.

— Simón, vino să vezi! E Mickey Mouse! Are un câine pe care-l cheamă Plato, ș conduce un tren, și Pieile Roșii trag cu săgeți în el. Vino repede!

El îl ignoră pe băiat, i se adresează lui Daga.

— Mama lui e înnebunită de îngrijorare. Cum ai putut să faci așa ceva?

E prima oară când se află atât de aproape de Daga. Claia trufașă, numai cârlionți bălai, se vădește a fi neîngrijită, soioasă. Tricoul are o gaură la subsuoară. Spre surprinderea lui, nu simte nicio teamă față de individ.

Daga nu se ridică.

— Potolește-te, *viejo,* zice el. Ne-am distrat împreună. Apoi puștiul a făcut nani. A dormit buștean, ca un înger. Acum se uită la programul pentru copii. Ce-i rău în asta?

El nu răspunde.

— Vino, David! zice el. Plecăm. Spune-i la revedere lui señor Daga.

— Nu, vreau să mă uit la Mickey Mouse!

— O să te uiți la Mickey Mouse data viitoare, zice Daga. Promit. Îl ținem aici anum pentru tine.

— Și pe Plato?

— Și pe Plato. Îl ținem și pe Plato, nu-i așa, bombonico?

— Sigur, zice fata. Îi ținem închiși în cutia șoriceilor, până data viitoare.

— Hai, îi zice el băiatului. Mama ta s-a îmbolnăvit de grija ta.

— Nu-i mama mea.

— Bineînțeles că e mama ta. Te iubește foarte mult.

— Cine-i, tinere, dacă nu e mama ta? întreabă Daga.
— E doar o doamnă. Eu nu am mamă.
— Ai mamă. Inés e mama ta, zice el, Simón. Dă-mi mâna.
— Nu! N-am mamă, n-am tată. Eu doar sunt.
— Prostii. Fiecare dintre noi are o mamă. Fiecare dintre noi are un tată.
— Tu ai mamă? întreabă băiatul, adresându-se lui Daga.
— Nu, zice Daga. Nici eu n-am mamă.
— Vezi?! zice triumfător băiatul. Vreau să stau cu tine, nu vreau să mă duc la Inés.
— Vino-ncoa', zice Daga.

Băiatul se repede la el cu pași mici; el îl ridică pe genunchi. Băiatul se cuibărește la pieptul lui, își vâră degetul mare în gură.

— Vrei să stai cu mine?

Băiatul dă din cap.

— Vrei să locuiești cu mine și cu Frannie, doar noi trei?

Băiatul iar dă din cap.

— E OK, iubito, ca David să vină să locuiască împreună cu noi?
— Sigur, zice fata.
— El nu are căderea să aleagă, zice el, Simón. E doar un copil.
— Ai dreptate. E doar un copil. Părinții lui trebuie să decidă. Dar, după cum ai văzut, el n-are părinți. Așa că ce facem?
— David are o mamă care îl iubește la fel de mult ca orice mamă de pe lume. Cât despre mine, n-oi fi tatăl lui, dar țin la el. Țin la el, îmi fac griji pentru el și am grijă de el. El vine cu mine.

Daga ascultă acest mic discurs în tăcere, apoi, spre surprinderea lui, îi aruncă un zâmbet mic, un zâmbet destul de atrăgător, dezvelindu-și dinții desăvârșiți.

— Asta-i bine, zice. Du-l înapoi la doamna mama lui. Spune-i că s-a simțit bine. Spune-i că băiatul va fi întotdeauna în siguranță cu mine. Te simți în siguranță cu mine, nu-i așa, tinere?

Băiatul dă din cap, încă ținând degetul în gură.

— În regulă, atunci poate că e timpul să pleci cu domnul tutore. (îl dă pe băiat jos de pe genunchi.) Să mai vii. Promiți? Să vii să te uiți la Mickey.

Capitolul 22

— De ce trebuie să vorbesc spaniola tot timpul?

— Trebuie să vorbim o limbă, băiatul meu, dacă nu vrem să lătrăm și să urlăm ca animalele. Și, dacă tot e să vorbim o limbă, cel mai bine e să vorbim toți o singură limbă. Nu ți se pare?

— Dar de ce spaniola? Urăsc spaniola.

— Nu urăști spaniola. Vorbești spaniola foarte bine.

Spaniola ta e mai bună decât a mea. Ești doar pus pe hartă. Ce limbă vrei să vorbești?

— Vreau să vorbesc limba mea.

— Nu există așa ceva, o limbă a ta.

— Ba da! *La la fa fa iam ing tu tu.*

— E doar păsărească. Nu înseamnă nimic.

— Ba înseamnă ceva. Pentru mine înseamnă ceva.

— Așa o fi, dar pentru mine nu înseamnă nimic. Limba trebuie să însemne ceva și pentru mine, și pentru tine, altfel nu contează ca limbă.

Cu un gest pe care probabil l-a deprins de la Inés, băiatul scutură din cap sfidător.

— *La la fa fa iam ing!* Uită-te la mine!

Se uită în ochii băiatului. O fracțiune de secundă, vede ceva acolo. Nu poate spune ce. *E ca și* – așa i se năzare, în fracțiunea aceea. Ca un pește care se zvârcolește și-ți scapă tocmai când dai să-l prinzi. Dar nu ca un pește – nu, ci ca și cum *ar fi un pește.* Sau ca și cum *ar fi ca și cum ar fi un pește.* Și tot așa. Apoi fracțiunea s-a încheiat, iar el rămâne tăcut, holbându-se.

— Ai văzut? întreabă băiatul.

— Nu știu. Încetează puțin, mă simt amețit.

— Văd ce gândești! zice băiatul cu un zâmbet triumfător.

— Ba nu vezi.

— Crezi că pot face vrăji.

— Nicidecum. Habar n-ai ce gândesc. Ascultă-mă. O să-ți spun ceva despre limbă, ceva serios, ceva ce vreau să ții bine minte. Fiecare vine în țara asta ca străin. Eu am venit ca străin. Tu ai venit ca străin. Inés și frații ei au fost străini cândva. Am venit din locuri diferite, din trecuturi diferite, căutând o viață nouă. Dar acum suntem cu toții împreună în aceeași barcă. Deci trebuie să ne înțelegem unii cu alții. Unul dintre modurile în care ne înțelegem este acela de a vorbi aceeași limbă. Asta e regula. E o regulă bună și ar trebui să ne supunem ei. Nu numai să ne supunem, ci să ne supunem de bunăvoie, nu ca un catâr care se pune mereu contra. De bunăvoie și cu bunăvoință. Dacă refuzi, dacă continui să vorbești urât despre limba spaniolă și să insiști să vorbești propria ta limbă, atunci te vei trezi că trăiești într-o lume numai a ta. N-o să ai prieteni. Vei fi evitat.

— Ce înseamnă evitat?

— N-o să ai unde să pui capul.

— Oricum n-am prieteni.

— Asta o să se schimbe după ce-ai să începi să mergi la școală. La școală o să-ți faci c

mulțime de prieteni noi. Dar tu ai prieteni. Fidel și Elena sunt prietenii tăi. Álvaro e prietenul tău.

— Și El Rey este prietenul meu.

— El Rey îți este, și el, prieten.

— Și señor Daga.

— Señor Daga nu-ți este prieten. Señor Daga încearcă să te ispitească.

— Ce înseamnă „să ispitească”?

— Încearcă să te ademenească și să te depărteze de mama ta, cu Mickey Mouse și înghețată. Îți amintești cât ți-a fost de rău de la toată înghețata pe care ți-a dat-o în ziua aceea?

— Mi-a dat și apă de foc.

— Cum adică, apă de foc?

— M-a ars pe gât. Zice că e medicament pentru când ești trist.

— Señor Daga își duce medicamentul într-o butelcă mică, plată, argintie, pe care-o ține în buzunar?

— Da.

— Te rog, David, să nu mai bei niciodată din butelca lui señor Daga. O fi medicament pentru oameni mari, dar nu e bun pentru copii.

Nu-i raportează lui Inés despre apa de foc, dar îi spune Elenei.

— Capătă influență asupra lui, îi zice el. Nu pot să concurez cu el. Poartă cercel, poartă cuțit, bea apă de foc. Are o prietenă drăguță. Îl are pe Mickey Mouse acasă, într-o cutie. N-am idee cum să-i bag băiatului mințile în cap. Inés e și ea vrăjită de individ.

— La ce te așteptai? Privește chestiunea din punctul ei de vedere. E la o vârstă la care o femeie care n-a avut copii – propriii copii – începe să simtă o neliniște. E o treabă biologică. Se găsește într-o stare receptivă, din punct de vedere biologic. Mă surprinde că nu-ți dai seama de asta.

— Nu mă gândesc la Inés în acest fel – biologic.

— Gândești prea mult. Asta n-are nicio legătură cu gândirea.

— Nu văd de ce și-ar dori Inés încă un copil, Elena. Îl are pe băiat. A venit la ea ca un cadou, din senin, un cadou pur și simplu. Un asemenea cadou ar trebui să-i ajungă unei femei.

— Da, însă nu e copilul ei natural. Ea n-o să uite niciodată acest lucru. Dacă o să stai cu mâinile în sân, tânărul David o să-l aibă pe señor Daga drept tată vitreg într-o bună zi, și apoi o liotă de frățiori vitregi și surioare vitrege din spița Daga. Sau, dacă nu a lui Daga, a altui bărbat.

— Cum adică dacă stau cu mâinile în sân?

— Dacă nu-i faci tu un copil.

— Eu? Nici prin gând nu-mi trece. Nu-s făcut să fiu tată. Am fost făcut să fiu unchi, nu tată. În plus, lui Inés nu-i plac bărbații – cel puțin asta-i impresia mea. Nu-i place că sunt zgomotoși, grosolani și păroși. Nu m-ar surprinde dacă ar încerca să-l împiedice pe David să se maturizeze.

— A fi tată nu e o carieră, Simón. Și nu e nici destin metafizic. Nu ești obligat s-o placi pe femeie, ea nu trebuie să te placă pe tine. Ai o relație sexuală cu ea, și numai ce te

pomenești, nouă luni mai târziu, că ești tată. Foarte simplu. Orice bărbat o poate face.

— Nici chiar așa. A fi tată nu înseamnă doar să ai o relație sexuală cu o femeie, așa cum a fi mamă nu înseamnă doar să oferi un vas pentru sământa bărbătească.

— Ei bine, ba înseamnă, în lumea reală. Nu poți intra în lumea reală decât dacă ești implantat de sământa unui bărbat și gestezi în pântecul unei femei și apoi cobori prin canalul de naștere al aceleiași femei. Trebuie să te naști dintr-o femeie și dintr-un bărbat. Fără excepție. Iartă-mi exprimarea directă. Prin urmare, pune-ți întrebarea:*Cine o să-și sădească sământa în Inés, prietenul meu señor Daga, sau eu?*

El clatină din cap.

— Ajunge, Elena. Putem schimba subiectul? David îmi zice că Fidel a aruncat cu o piatră în el deunăzi. Ce se-ntâmplă?

— Nu era o piatră, ci o bilă de sticlă. La asta trebuie să se aștepte David dacă mama lui nu-l lasă să se joace cu ceilalți copii, dacă îl încurajează să se creadă un soi de ființă superioară. Alți copii o să se unească împotriva lui. Am vorbit cu Fidel, l-am certat, dar nu va avea niciun efect.

— Erau cei mai buni prieteni odată.

— Erau cei mai bun prieteni înainte ca tu s-o fi adus pe Inés în peisaj, cu ideile ei bizare despre cum se cresc copiii. Asta e un alt motiv pentru care ar trebui să pui piciorul în prag în casa aia.

El oftează.

— Putem vorbi între patru ochi? o întreabă el pe Inés. Vreau să-ți propun ceva.

— Nu poate aștepta?

— Ce șușotiți voi acolo? întreabă băiatul din camera alăturată.

— Nu te privește. I se adresează lui Inés: Te rog, putem ieși afară un minut, nu mai mult?

— Șușotiți despre señor Daga? nu se lasă băiatul.

— N-are nicio legătură cu señor Daga. E ceva între mama ta și mine.

Inés își șterge mâinile, își scoate șorțul. Ies împreună din apartament, traversează locul de joacă, ajung pe pajiște. Cocoțat pe pervaz, băiatul îi ține sub observație.

— Ceea ce am de spus îl privește pe señor Daga. Se oprește, trage aer în piept continuă: înțeleg că vrei să mai ai un copil. E adevărat?

— Cine ți-a spus asta?

— David zice că o să-i dăruiești un frate.

— Îi spuneam povestea de noapte bună. A fost ceva pomenit în treacăt; o idee, atâta tot.

— Mă rog, ideile pot deveni realitate, așa cum sământa poate deveni carne și sânge. Inés, nu vreau să te fac să te simți prost, așa că dă-mi voie să-ți spun pur și simplu, cu tot respectul, că, dacă te gândești să intri într-o relație cu un bărbat doar ca să rămâi însărcinată, poți să mă iei în considerare. Sunt pregătit să joc acest rol. Să joc rolul și apoi să mă retrag, deși voi continua să fiu protectorul tău. Să am grijă de tine și de copiii pe care-i vei avea. Poți să mă consideri nașul lor. Sau, dacă preferi, unchiul lor. O să uit tot ce se va fi întâmplat între noi, între tine și mine. Va fi șters din memorie. Va fi ca și când nu

s-a întâmplat niciodată. Poftim. Am spus-o. Te rog să nu-mi răspunzi acum. Reflectează.

În tăcere, în întunericul care se lasă, se întorc în apartament. Inés merge în față, cu pas apăsat. E limpede că-i supărată ori tulburată: nici măcar nu se uită la el. El dă vina pe Elena că l-a montat în chestia asta, se învinovățește pe sine. Ce mod barbar de a se oferi! Parcă se oferă să-i repare canalizarea!

O ajunge din urmă, o prinde de braț, o răsucește spre el.

— E de neiertat, zice el. Îmi pare rău. Te rog să mă ierți.

Ea nu spune nimic. Stă ca o statuetă de lemn, cu brațele pe lângă trup, așteptând ca el să-i dea drumul. El slăbește strânsoarea, ea pleacă împleticit.

De la fereastra de sus, îl aude pe băiat strigând:

— Inés! Simón! Veniți! Señor Daga e aici! Señor Daga e aici!

El înjură în barbă. Dacă ea îl aștepta pe Daga, de ce nu l-a avertizat? Oricum, ce vede ea la omul ăsta, cu aerele lui de fanfaron și mirosul de pomadă, și vocea plată, nazală?

Señor Daga nu a venit singur. Împreună cu el este prietena lui drăguță, care poartă o rochie albă cu volane roșu aprins, cu cercei grei, în formă de roți de car, care se clatină la fiecare mișcare. Inés o salută cu o rezervă înghețată. Cât despre Daga, pare să se simtă ca acasă, s-a lungit pe pat și nu face nimic s-o salveze pe fată din situația jenantă.

— Señor Daga vrea să mergem la dans, anunță băiatul. Putem merge la dans?

— În seara asta mergem la La Residencia. Știi asta.

— Nu vreau să merg la La Residencia! E plicticos! Vreau să merg la dans!

— Nu poți merge la dans. Ești prea mic.

— Pot să dansez! Nu-s prea mic! Vă arăt.

Se învârte prin cameră, pășind ușor și nu lipsit de grație în pantofii lui albaștri moi.

— Poftim! Vedeți?

— Nu mergem la dans, spune Inés ferm. Diego vine să ne ia, mergem cu el la La Residencia.

— Atunci señor Daga și Frannie trebuie să vină și ei!

— Señor Daga are alte planuri. Nu te poți aștepta să renunțe la planurile lui și să vină cu noi.

Ea vorbește ca și cum Daga n-ar fi în cameră.

— În plus, după cum știi foarte bine, la La Residencia nu au voie musafirii.

— Eu sunt musafir, zice băiatul. Pe mine mă lasă.

— Da, însă cu tine e altceva. Tu ești copilul meu. Ești lumina vieții mele.

Lumina vieții mele. Surprinzător să spui așa ceva în fața unor străini!

Acum își face apariția Diego, împreună cu celălalt frate, cel care nu deschide gura niciodată. Inés îi întâmpină răsuflând ușurată.

— Suntem gata. David, ia-ți lucrurile.

— Nu! zice băiatul. Nu vreau să merg. Vreau o petrecere! Putem să facem o petrecere?

— N-avem timp de petrecere și nu avem ce le oferi oaspeților.

— Nu-i adevărat! Avem vin? În bucătărie! Cât ai clipi, s-a cățărat pe bufetul din bucătărie și se întinde la raftul de sus. Uite! strigă el, arătând triumfător sticla. Avem vin!

Roșie ca focul, Inés încearcă să-i ia sticla din mână.

— Nu e vin, e xeres, zice ea, dar el reușește să-i scape.

— Cine vrea vin? Cine vrea vin? scandează el.

— Eu! zice Diego.

— Eu! zice fratele tăcut.

Râd amândoi de zăpăceala surorii lor. Li se alătură și señor Daga:

— Și eu!

Nu există destule recipiente pentru toți cei șase, așa că băiatul face turul camerei, cu sticla și cu un pahar, turnând Xeres fiecăruia în parte și așteptând solemn să se golească paharul.

Ajunge și la Inés. Ea se încruntă, refuză paharul.

— Trebuie! poruncește băiatul. Eu sunt regele în seara asta, eu poruncesc că trebuie să bei!

Inés bea un strop, ca o doamnă ce este.

— Acum eu, anunță băiatul și, înainte să apuce careva să-l oprească, ridică sticla la buze și ia o gură zdravănă. Se îneacă, tușește, scuipă. E groaznic! horcăie el.

Sticla îi cade din mână; îndemânatic, señor Daga o salvează.

Diego și fratele lui mor de râs.

— Ce te chinuie, bunule rege? strigă Diego. Nu ții la băutură?

Băiatul își recapătă suflul.

— Mai vreau! strigă el. Mai mult vin!

Dacă Inés nu face nimic, e timpul ca el, Simón, să intervină.

— Gata! zice el. E târziu, David, oaspeții trebuie să plece.

— Nu! spune băiatul. Nu e târziu! Vreau să jucăm un joc. Vreau să jucăm „Cine sunt eu”?

— Cine sunt eu? repetă Daga. Cum se joacă?

— Te faci că ești cineva și toată lumea trebuie să ghicească cine ești. Ultima oară m-am prefăcut că eram Bolívar și Diego a ghicit imediat, nu-i așa, Diego?

— Și pedeapsa care e? întreabă Diego. Care e pedeapsa, dacă ghicim?

Băiatul pare să nu înțeleagă.

— Pe vremuri așa jucam, spune Daga, dacă ghicim, trebuie să ne spui un secret, secretul tău cel mai ascuns.

Băiatul tace.

— Trebuie să plecăm, nu avem timp de jocuri, îngaimă Inés.

— Nu! zice băiatul. Vreau să jucăm un alt joc. Vreau să jucăm „Adevăr sau urmări”.

— Asta sună mai bine, spune Daga. Spune-ne cum se joacă „Adevăr sau urmări”.

— Eu pun o întrebare și voi trebuie să răspundeți și nu puteți minți, trebuie să spuneți adevărul. Dacă nu spuneți adevărul, primiți o pedeapsă. Da? Încep. Diego, ai curu' curat?

Se lasă tăcerea. Al doilea frate roșește, apoi explodează într-un hohot de râs fornăit. Băiatul râde încântat și face piruete.

— Hai! strigă el. „Adevăr sau urmări”!

— Doar o tură, se înduplecă Inés. Și gata cu întrebările obraznice.

— Fără întrebări obraznice, acceptă băiatul. Tot eu sunt la rând. Întrebarea mea e pentru… – se uită în jur, de la un chip la celălalt, întrebarea mea e pentru… Inés! Inés, de cine-ți place cel mai mult pe lume?

— De tine. De tine îmi place cel mai mult.

— Nu, nu de mine! De care*bărbat* îți place cel mai mult pe lume, cu care să faci un bebeluș în burtică?

Tăcere. Inés strânge din buze.

— Îți place de el, sau de el, sau de el, sau de el? întreabă băiatul, arătând cu degetul pe rând la cei patru bărbați din cameră.

El, Simón, al patrulea bărbat, intervine.

— Fără întrebări obraznice, spune el. Asta a fost o întrebare obraznică. O femeie nu face copii cu fratele ei.

— De ce nu?

— Pur și simplu. Fără niciun de ce.

— Ba de ce! Pot să pun orice întrebare vreau! E un joc. Vrei ca Diego să-ți facă un bebeluș în tine, Inés? Sau vrei să-l facă Stefano?

El intervine din nou, de hatârul lui Inés:

— Ajunge!

Diego se ridică.

— Să mergem!

— Nu! zice băiatul. „Adevăr sau urmări”! De cine îți place cel mai mult, Inés?

Diego se răsucește către sora lui:

— Spune ceva, spune orice.

Inés tace.

— Inés nu vrea să aibă nimic de-a face cu bărbații, spune Diego. Poftim răspunsul. Nu-l vrea pe niciunul dintre noi. Vrea să fie liberă. Acum hai să mergem.

— E adevărat? o întreabă băiatul pe Inés. Nu-i adevărat, nu-i așa? Ai promis că pot să am un frate.

El intervine încă o dată:

— O singură întrebare odată, David. Asta e regula. Ai pus întrebarea, ai primit răspunsul. Așa cum zice Diego, Inés nu-l vrea pe niciunul dintre noi.

— Dar vreau un frate! Nu vreau să fiu singurul fiu! E plicticos!

— Dacă vrei cu adevărat un frate, du-te și găsește-ți tu unul. Începe cu Fidel. Ia-l pe Fidel drept frate. Frații nu trebuie să iasă toți din același pântec. Începe-ți o frăție a ta proprie.

— Nu știu ce-i aia o frăție.

— Mă surprinde să aud asta. Dacă doi băieți se înțeleg să-și spună frate unul altuia, au întemeiat o frăție. Simplu ca bună ziua. Pot să strângă și alți băieți și să-i numească și pe ei frați. Își pot jura credință unii altora și să-și aleagă un nume – Frăția celor Șapte Stele, sau Frăția Grotei, sau ceva de genul ăsta. Chiar și Frăția lui David, dacă vrei.

— Sau poate fi o frăție secretă, intervine Daga. Ochii îi scapără, pe buze are un zâmbet subțire.

Băiatul care abia dacă l-a ascultat pe el, Simón, pare cu totul transfigurat acum.

— Puteți face un jurământ de păstrare a secretului. Nimeni nu trebuie să afle cine sunt frații tăi secreți.

El intervine:

— E destul pentru seara asta. David, du-te și ia-ți pijamaua. L-ai făcut pe Diego să te aștepte destul. Gândește-te la un nume bun pentru frăția ta. Apoi, după ce te întorci, poți să-l inviți pe Fidel să fie primul tău frate. Se răsucește spre Inés: Ești de acord? Consimți?

Capitolul 23

— Unde e El Rey?

Căruța e pe chei, goală, urmează să fie încărcată, dar locul lui El Rey a fost luat de ur cal pe care nu l-au văzut până acum, un jugan negru, cu o stea albă pe frunte. Când băiatul se apropie, calul cel nou își mișcă ochii nervos și izbește cu copita în pământ.

— Hei! strigă Álvaro către căruțaș, care moțăie pe capră. Unde-i iapa mare? Tinerelul a venit anume s-o vadă.

— Are gripă cabalină.

— Numele lui e El Rey, zice băiatul. Nu e iapă. Putem să-l vizităm?

Álvaro și căruțașul schimbă o privire precaută.

— El Rey este la staul, se odihnește, spune Álvaro. Doctorul de cai îi dă medicamente O să-l vizităm când se va simți mai bine.

— Vreau să-l văd acum. Pot eu să-l fac mai bine.

El, Simón, intervine:

— Nu acum, băiatul meu. Întâi să vorbim cu Inés. Apoi poate că o să facem mâine toț trei o excursie la grajduri.

— Mai bine să așteptați câteva zile, spune Álvaro și îi aruncă o privire pe care el nu știe cum s-o interpreteze. Să-l lăsăm pe El Rey să-și revină ca lumea. Gripa cailor e afurisită rău, mai afurisită decât gripa oamenilor. Când ești bolnav de gripa cailor, ai nevoie de odihnă și liniște, nu de musafiri.

— Ba vrea vizitatori, zice băiatul. Mă vrea pe mine. Eu sunt prietenul lui.

Álvaro îl ia pe el, Simón, deoparte.

— Mai bine să nu-l duci pe puști la grajd, zice el; și, cum Simón tot nu pricepe, continuă: Iapa e bătrână. Și-a trăit traiul.

— Álvaro tocmai a primit un mesaj de la doctorul de cai, îi zice el băiatului. Au hotărât să-l trimită pe El Rey la ferma de cai, ca să se facă bine mai repede.

— Ce e ferma de cai?

— O fermă de cai e locul unde se nasc caii tineri și unde se odihnesc caii bătrâni.

— Putem merge acolo?

— Ferma e departe, la țară, nu știu exact unde. O să mă interesez.

Când oamenii își termină treaba la ora patru, băiatul ia-l de unde nu-i.

— A plecat cu ultimul transport, zice un docher. Credeam că știi.

O ia imediat la picior. Când ajunge la depozitul de cereale, soarele apune. Nu e nimen acolo, porțile mari sunt încuiate. Cu inima bătându-i nebunește, îl caută pe băiat. Îl găsește în spatele depozitului, pe o platformă de încărcare, șezând pe vine lângă trupul lui El Rey, mângâind-o pe cap, alungând muștele. Centura solidă de piele, folosită probabil pentru a ridica iapa, e încă prinsă în jurul pântecului ei.

Urcă și el pe platformă.

— Săracul, săracul El Rey! murmură el. Apoi observă sângele care s-a coagulat în urechea iepei și gaura neagră de glonț, deasupra urechii, și nu mai spune nimic.

— E în regulă, zice băiatul. O să se facă din nou bine peste trei zile.

— Asta ți-a spus doctorul de cai?
Băiatul clatină din cap.
— El Rey.
— El Rey ți-a spus asta cu gura lui – că peste trei zile?
Băiatul dă din cap.
— Dar nu e numai gripa cailor, băiatul meu. Sunt sigur că vezi asta. A fost împușcat cu o pușcă, de milă. Probabil că se chinuia. Se chinuia, și ei au hotărât să-l ajute, să-i ușureze chinul. N-o să se facă bine. E mort.
— Nu, nu este. (Lacrimi curg pe obrajii băiatului.) Se va duce la ferma de cai, să se facă bine. Așa ai spus.
— Se va duce la ferma de cai, așa e, dar nu la ferma asta, nu la ferma de cai de aici; se duce la o altă fermă de cai, într-o altă lume. Unde nu va mai fi nevoit să poarte ham și să tragă la o căruță grea, ci va putea să alerge pe câmpuri în lumina soarelui și să pască piciorul-cocoșului.
— Nu e adevărat! Se duce la fermă să se facă bine. O să-l pună pe căruță și o să-l ducă la ferma de cai.
Băiatul se apleacă și-și lipește gura de nara largă a calului. El îl prinde iute pe băiat de braț și-l trage îndărăt.
— Nu face asta! Nu e igienic! O să te îmbolnăvești!
Băiatul se smulge din strânsoare. Plânge în hohote.
— O să-l salvez! hohotește el. Vreau să trăiască! E prietenul meu!
Îl prinde pe băiatul care se zbate și-l strânge tare la piept.
— Dragul, dragul meu copil, uneori cei pe care-i iubim mor și nu putem face nimic altceva decât să așteptăm ziua în care vom fi cu toții din nou împreună.
— Vreau să-l fac să respire! hohotește băiatul.
— E cal, e prea mare pentru tine, ca să poți sufla viață în el.
— Atunci suflă tu!
— Nu merge așa. Degeaba. Nu am răsuflarea care trebuie. Nu am răsuflarea vieții. Tot ce pot să fac e să fiu trist. Tot ce pot să fac e să-l jelesc și să fiu lângă tine când îl jelești. Acum iute, înainte să se-ntunece, să mergem la râu, să căutăm niște flori pentru El Rey, ce zici? O să-i placă. A fost un cal blând, nu-i așa? cu toate că era uriaș. O să-i placă să ajungă la ferma cailor cu o ghirlandă de flori în jurul gâtului.
Așa reușește să-l îndepărteze pe băiat de cadavru, să-l ducă pe malul râului, să-l ajute să culeagă flori și să le împletească într-o ghirlandă. Se întorc; băiatul aranjează ghirlanda peste ochii morți, ficși.
— Așa, zice el. Acum trebuie să-l părăsim pe El Rey. Are de făcut o călătorie lungă, taman până la marea fermă a cailor. Când o să ajungă, ceilalți cai o să-l privească, așa cum e împodobit cu flori, și își vor spune unii altora: „Trebuie că a fost un rege acolo de unde a venit! Trebuie să fie marele El Rey despre care am auzit, prietenul lui David!"
Băiatul îl ia de mână. Sub o lună plină care răsare, își târâie amândoi pașii pe potecă îndărăt, spre docuri.
— Crezi că El Rey se ridică acum? întreabă băiatul.
— Se ridică, se scutură, scoate nechezatul acela pe care i-l știi, pornește la drum, clop-

clop-clop, spre noua lui viață. Gata cu plânsul. Nu mai plângem.

— Nu mai plângem, zice băiatul, înalță capul și chiar zâmbește jucăuș în colțul gurii.

Capitolul 24

El și băiatul au aceeași zi de naștere. Cu alte cuvinte, sosind în aceeași ambarcațiune, în aceeași zi, li s-a notat, la data nașterii, data sosirii lor împreună, intrarea împreună într-o nouă viață. Băiatului i s-au dat cinci ani, pentru că arăta de cinci ani, așa cum lui i s-au dat patruzeci și cinci (așa scrie pe fișa lui), pentru că de atâția ani arăta în acea zi. (A fost rănit în amorul propriu: se simțea mai tânăr. Acum se simte mai bătrân. Se simte de șaizeci; sunt zile în care se simte de șaptezeci.)

Deoarece băiatul nu are prieteni, nici măcar un prieten cal, nu are rost să-i organizeze o petrecere de ziua lui. Totuși, el și Inés se înțeleg să sărbătorească cum se cuvine ziua cu pricina. Prin urmare, Inés pregătește un tort, îl acoperă cu glazură și înfige în el șase lumânări, amândoi îi cumpără pe ascuns și cadouri, ea, un pulovăr (iarna e după colț), el, un abac (e îngrijorat de rezistența pe care o manifestă băiatul față de știința numerelor).

Sărbătorirea zilei este umbrită de o scrisoare ce vine prin poștă, amintindu-i că, întrucât David a împlinit șase ani, trebuie să fie înscris în sistemul școlilor publice, responsabilitatea înscrierii revenind părintelui/părinților sau tutorelui/tutorilor.

Până acum, Inés l-a încurajat pe băiat să creadă că e prea deștept pentru școală, că puțina învățătură de care are nevoie o poate primi și acasă. Dar îndărătnicia lui în privința lui *Don Quijote*, insistența cu care susține că știe să scrie și să citească și să socotească, deși e limpede că nu știe, au însămânțat îndoiala până și în mintea ei. Poate că ar fi cel mai bine, recunoaște ea acum, ca băiatul să încapă pe mâna unui dascăl de meserie. Așa că îi cumpără amândoi un al treilea cadou, comun, o trusă din piele roșie, cu litera *D* stanțată în auriu într-un colț și conținând două creioane noi-nouțe, o ascuțitoare și o gumă. Pe aceasta i-o dau dimpreună cu puloverul și abacul, de ziua lui de naștere. Trusa, îi spun ei, este cadoul surpriză, care să însoțească vestea fericită și neașteptată că în curând, poate chiar săptămâna viitoare, el va merge la școală.

Băiatul primește vestea placid.

— Nu vreau să mă duc cu Fidel, zice el.

Ei îl asigură că, fiind mai mare decât el, Fidel va fi cu siguranță în altă clasă.

— Și vreau să-l iau pe *Don Quijote* cu mine, spune el.

El încearcă să-l convingă pe băiat să nu ia cartea la școală. Cartea aparține bibliotecii Blocurilor Estice, îi spune el; în cazul în care s-ar pierde, nu știe cum ar putea s-o înlocuiască. În plus, școala trebuie să aibă propria bibliotecă, unde probabil se găsește un exemplar al cărții. Dar băiatul, nu și nu.

Luni, sosește devreme la apartament, ca să-i însoțească pe Inés și pe băiat la stația de unde el va lua autobuzul care îl va duce la prima lui zi de școală. Băiatul poartă puloverul cel nou, duce trusa din piele roșie, purtând inițiala *D*, și ține strâns sub braț exemplarul hărtănit din *Don Quijote*, de la biblioteca Blocurilor Estice. Fidel e deja în stație, la fel și alți copii de la Blocuri. Ostentativ, David nu-l salută.

Deoarece ei vor ca mersul la școală să pară că e ceva normal în viață, hotărăsc să nu-l preseze pe băiat să le povestească despre cum e la școală; în ceea ce-l privește, băiatul e mut, ceea ce nu-i stă în fire.

În a cincea zi, el îndrăznește să-l întrebe:
— A fost bine la școală azi?
— Îhî.
— Te-ai împrietenit cu cineva?
Băiatul nu catadicsește să răspundă.
Și tot așa, timp de trei săptămâni, chiar patru. Apoi sosește o scrisoare la cutia poștală, cu adresa poștei în colțul din stânga sus. Intitulată „Informare extraordinară”, scrisoarea îl/îi invită pe părintele/părinții elevului cu pricina să contacteze secretariatul școlii cât mai curând cu putință pentru a stabili o dată pentru o consultație cu profesorul de la clasa elevului, pentru a analiza câteva chestiuni ce s-au ivit legate de fiul/fiica lui/ei/lor.
Inés telefonează la scoală.
— Sunt liberă toată ziua. Spuneți-mi o oră și voi fi acolo.
Secretara propune ora unsprezece a doua zi dimineața, când señor León este liber.
— Cel mai bine ar fi să vină și tatăl băiatului, adaugă secretara.
— Fiul meu nu are tată, răspunde Inés. O să-l rog pe unchiul lui să vină. Unchiul lui se ocupă de el.
Señor León, profesorul care răspunde de clasa întâi, se dovedește a fi un tânăr înalt, subțire, cu barbă neagră și cu un singur ochi. Ochiul mort, din sticlă, nu se mișcă; el, Simón, se întreabă dacă pe copii nu-i zăpăcește chestia asta.
— Avem foarte puțin timp la dispoziție, zice señor León, prin urmare voi vorbi direct. Consider că David este un băiat inteligent, foarte inteligent. Are o minte ageră; prinde imediat ideile noi. Totuși, îi e greu să se adapteze la realitățile clasei. Se așteaptă ca toate să se facă așa cum vrea el. Poate pentru că e puțin mai mare decât media clasei. Sau poate pentru că acasă s-a obișnuit să-și impună mult prea ușor voința. Oricum ar fi, evoluția nu e pozitivă.
Señor León face o pauză, își lipește degetele de la o mână de degetele de la cealaltă mână, vârf la vârf, și așteaptă răspunsul.
— Un copil ar trebui să fie liber, spune Inés. Un copil ar trebui să poată să se bucure de copilăria sa. Am avut rețineri să-l trimit pe David la școală atât de mic.
— La șase ani nu e prea mic să meargă la școală, zice señor León. Dimpotrivă.
— Cu toate astea, e mic și e obișnuit cu libertatea lui.
— Un copil nu renunță la libertate atunci când vine la școală, zice señor León. Nu renunță la libertate dacă stă locului. Nu renunță la libertate dacă ascultă ce are de spus profesorul. Libertatea nu e incompatibilă cu disciplina și munca asiduă.
— David nu stă liniștit? Nu ascultă ce aveți de spus?
— E agitat și îi agită și pe ceilalți copii. Își părăsește locul și mișună prin clasă. Iese din clasă fără să i se dea voie. Și nu, nu e atent la ceea ce spun.
— Ciudat. Acasă nu mișună. Dacă mișună la scoală, trebuie să existe o explicație.
Ochiul solitar o sfredelește pe Inés.
— Cât despre agitație, zice ea, întotdeauna a fost așa. Nu doarme destul.
— Un regim alimentar insipid rezolvă problema, spune señor León. Fără condimente. Fără stimulente. Și acum, chestiuni specifice. La citit, David, din nefericire, nu a făcut niciun progres, absolut niciunul. Alți copii, care nu sunt atât de dotați din naștere, citesc

mai bine decât el. Mult mai bine. El pare să nu înțeleagă ceva legat de activitatea cititului. Același lucru e valabil și pentru cifre.

El, Simón, intervine:

— Dar iubește cărțile. Nu se poate să vă fi scăpat asta. Îl duce pe *Don Quijote* cu el oriunde merge.

— E atașat de carte pentru că are ilustrații, zice señor León. În general, nu e indicat să înveți să citești din cărți cu ilustrații. Ilustrațiile distrag mintea de la cuvinte. Iar *Don Quijote,* orice s-ar spune despre ea, nu e o carte pentru cititori începători. Spaniola lui e bună, dar David nu știe să citească. Nu știe nici măcar să pronunțe literele alfabetului. Până acum n-am mai întâlnit un asemenea caz. Aș dori să vă sugerez să apelăm la un specialist, un terapeut. Am sentimentul – împărtășit și de colegi de-ai mei pe care i-am consultat – că s-ar putea să existe un deficit.

— Un deficit?

— Un anume deficit legat de activitățile simbolice. De mânuirea cuvintelor și a numerelor. Nu poate citi. Nu poate scrie. Nu poate număra.

— Acasă citește și scrie. Petrece ore întregi cu asta în fiecare zi. E absorbit de cititul și scrisul lui. Și știe să numere până la o mie, la un milion.

Pentru prima oară, señor León zâmbește.

— Poate recita tot felul de numere, dar nu în ordinea corectă. Cât despre semnele pe care le face cu creionul, le veți fi numind dumneavoastră scris, le-o fi numind el scris, dar nu sunt scris în sensul general acceptat al cuvântului. Poate au un înțeles privat, n-am de unde să știu. Or fi având. Poate sugerează un talent artistic. Ceea ce ar fi un al doilea motiv, și mult mai pozitiv, de a vedea un specialist. David este un copil interesant. Ar fi păcat să-l pierdem. Un specialist ne-ar putea spune dacă există o motivație banală la baza deficitului, pe de o parte, și dacă, pe de altă parte, e vorba de inventivitate.

Clopoțelul sună. Señor León scoate un carnețel din buzunar, notează ceva în el, rupe pagina.

— Acesta e numele specialistei pe care v-o propun eu, și numărul ei de telefon. Vine la școală o dată pe săptămână, prin urmare o puteți întâlni aici. Telefonați și fixați o întâlnire. Între timp, David și eu vom continua cu eforturile noastre. Mulțumesc că ați venit să mă vedeți. Sunt sigur că deznodământul va fi fericit.

El se duce la Elena, îi spune despre întrevedere.

— Îl cunoști pe señor León? o întreabă el. Fidel l-a avut profesor? Îmi vine greu să dau crezare obiecțiilor lui. Bunăoară, că David e neascultător. E uneori încăpățânat, dar nu neascultător, din câte știu eu.

Elena nu răspunde, ci îl cheamă pe Fidel în cameră.

— Fidel, dragule, spune-ne despre señor León. David și el nu prea par să se înțeleagă și Simón e îngrijorat.

— Señor León e OK, spune Fidel. E sever.

— E sever cu copiii care vorbesc neîntrebați?

— Așa cred.

— De ce crezi că el și David nu se înțeleg?

— Nu știu. David spune lucruri trăsnite. Poate că lui señor León nu-i place asta.

— Lucruri trăsnite? Ce fel de lucruri trăsnite?
— Nu știu… Spune lucruri trăsnite la locul de joacă. Toată lumea crede că e nebun chiar și băieții mari.
— Dar ce fel de lucruri?
— Că poate să-i facă pe oameni să dispară. Că se poate face pe sine să dispară. Zice că sunt vulcani peste tot, pe care noi nu-i putem vedea, doar el poate.
— Vulcani?
— Nu mari, ci mici. Pe care nimeni nu-i poate vedea.
— Îi sperie pe alți copii cu poveștile lui?
— Nu știu. Zice că se va face magician.
— O zice de multă vreme. Mi-a zis că voi doi o să dați spectacol la circ într-o bună zi. E o să facă scamatorii și tu vei fi clovn.
Fidel și mama lui se uită scurt unul la altul.
— Fidel va fi muzician, nu magician, nici clovn, zice Elena. Fidel, i-ai spus lui David că vrei să te faci clovn?
— Nu, spune Fidel, foindu-se stânjenit.

Întrevederea cu psihologul are loc la sediul școlii. Sunt duși într-o cameră bine luminată, oarecum antiseptică, unde señora Otxoa își tine consultațiile.
— Bună dimineața, îi salută ea zâmbind și le întinde mâna. Sunteți părinții lui David M-am întâlnit cu fiul dumneavoastră. Am stat mult de vorbă, de mai multe ori. Ce tânăr interesant!
— Înainte să discutăm ce-avem de discutat, întrerupe el, dați-mi voie să lămuresc cine sunt. Deși îl cunosc pe David de multă vreme, și la un moment dat am fost un fel de tutore pentru el, nu sunt tatăl lui. Totuși…
Señora Otxoa ridică o mână.
— Știu. Mi-a spus David. David spune că nu și-a cunoscut tatăl real. Și mai spune – aic se adresează lui Inés – că dumneavoastră nu sunteți mama lui reală. Să discutăm aceste convingeri ale lui, înainte de orice altceva. Deoarece, deși ar putea fi implicați factori organici, bunăoară dislexia, senzația mea e că atitudinea agitată a lui David în clasă poate fi cauzată – la un copil – de o situație familială confuză: faptul că nu e sigur cine anume este, de unde vine.
El și Inés schimbă priviri.
— Ați folosit cuvântul *real*, zice el. Spuneți că nu suntem tatăl lui real și mama lui reală. Ce anume înțelegeți prin *reali* Am impresia că e vorba de o supraevaluare a biologicului.
Señora Otxoa își țuguie buzele, clatină din cap.
— Să nu devenim prea teoretici. Mai bine să ne concentrăm pe experiența lui David și pe felul în care el înțelege realul. Vreau să spun că realul este ceea ce lipsește din viața lui David. Experiența pricinuită de lipsa realului include și experiența de a nu avea părinți reali: David nu are niciun reper în viața lui. De aici, retragerea și refugiul lui într-o lume a fanteziei, unde simte că deține controlul.
— Dar are un reper, intervine Inés. Eu sunt un reper. Îl iubesc. Îl iubesc mai mult decât

orice pe lume. Și el știe asta.

Señora Otxoa dă din cap a confirmare.

— Știe, cum să nu. Mi-a spus cât de mult îl iubiți – cât de mult îl iubiți amândoi. Bunăvoința dumneavoastră îl face fericit; și, la rândul său, este copleșit de bunăvoință față de dumneavoastră amândoi. Cu toate acestea, încă lipsește ceva, ceva ce nu poate fi compensat de bunăvoință sau iubire. Deoarece, deși un mediu emoțional pozitiv contează într-o mare măsură, nu poate fi îndeajuns. Acea diferență, lipsa unei prezențe părintești reale, m-a făcut să vă convoc astăzi ca să stăm de vorbă. De ce? veți întreba. Pentru că, așa cum am spus, am impresia că dificultățile de învățare ale lui David izvorăsc dintr-o derută în privința unei lumi din care părinții lui reali au dispărut, o lume în care el nu știe cum a ajuns.

— David a ajuns cu vaporul, ca toată lumea, obiectează el. De pe vapor, în lagăr, din lagăr în Novilla. Niciunul dintre voi nu știe mai mult decât atât despre originile sale. Mințile ne-au fost curățate de memorie, mai mult sau mai puțin. Ce e atât de special în cazul lui David? Și ce legătură au toate astea cu scrisul și cititul, cu problemele lui David în clasă? Ați pomenit dislexia. David suferă de dislexie?

— Am pomenit-o ca pe o posibilitate. Încă nu am cercetat acest aspect. Dar, dacă e prezentă, e doar un factor complementar. Nu, ca să revin la întrebarea dumneavoastră principală, aș spune că ceea ce e special în cazul lui David e că el se simte special, chiar anormal. Bineînțeles că nu e anormal. Cât despre faptul că e special, să lăsăm această întrebare deoparte, pentru moment. Iar noi trei să facem efortul să vedem lumea prin ochii lui, fără să-i impunem modul nostru de a vedea lumea. David vrea să știe cine e el în realitate, dar, când întreabă, primește răspunsuri evazive, precum „Cum adică în realitate?" sau „N-avem trecut, niciunul dintre noi, totul a fost șters cu buretele". Puteți să-l învinovățiți că se simte frustrat și rebel și apoi se retrage într-o lume a lui, în care e liber să-și născocească propriile răspunsuri?

— Vreți să spuneți că paginile ilizibile pe care le scrie pentru señor León sunt povești despre locul din care vine el?

— Da și nu. Sunt povești pentru sine însuși, nu pentru noi. De aceea le scrie cu scrierea lui personală.

— De unde știți asta, dacă nu le puteți citi? Vi le-a tradus el?

— Señor, pentru ca relația lui David cu mine să se adâncească, este important ca el să aibă încredere în mine că nu voi dezvălui ce s-a petrecut între noi. Chiar și un copil ar trebui să aibă dreptul la micile lui secrete. Dar, din discuțiile pe care eu le-am avut cu David, da, cred că în mintea lui el scrie povești despre sine și părinții lui reali. Pe care, din grijă pentru dumneavoastră, pentru amândoi, le ține ascunse, ca să nu vă supere.

— Și care sunt părinții lui reali? De unde vine el în realitate, după părerea lui?

— Nu eu pot să spun asta. Dar există aspectul unei anumite scrisori. El vorbește despre o scrisoare care conține numele părinților săi reali. El spune că dumneavoastră, señor, știți despre scrisoare. E adevărat?

— O scrisoare de la cine?

— Zice că avea scrisoarea asupra lui, când a urcat pe vapor.

— Aha, *acea* scrisoare! Nu, greșiți, scrisoarea s-a pierdut înainte să ajungem pe țărm. S-

a pierdut în timpul călătoriei. N-am văzut-o niciodată. Din cauză că el a pierdut scrisoarea, eu mi-am asumat responsabilitatea de a-l ajuta să-și găsească mama. Altfel ar fi fost neajutorat. Și acum ar fi în Belstar, în limb.

Señora Otxoa își face o însemnare energică în carnețelul ei.

— Ajungem acum, zice ea, punând jos stiloul, la problema practică a comportamentului lui David în clasă. Indisciplina lui. Incapacitatea de a progresa. Consecințele acestei incapacități de a progresa și ale indisciplinei, pentru señor León și pentru ceilalți copii din clasă.

— Indisciplină? (El așteaptă ca Inés să intervină și ea, dar nu, ea îl lasă pe el să vorbească.) Señora, acasă David este întotdeauna politicos și bine-crescut. Îmi vine greu să dau crezare acestor rapoarte ale lui señor León. Cum adică e indisciplinat, ce vrea să spună?

— Adică îi sfidează permanent autoritatea de profesor. Adică refuză să accepte sfaturi. Ceea ce mă aduce la aspectul principal. Aș vrea să vă propun să-l retragem pe David din clasa normală, cel puțin pentru o vreme, și să-l înscriem într-un program de învățământ adaptat nevoilor lui individuale. Unde poate înainta în ritmul lui, dată fiind situația lui familială dificilă. Până când va fi pregătit să revină la clasa lui. Ceea ce sunt sigură că se va întâmpla, deoarece e un copil inteligent, cu minte ageră.

— Și programul acesta de predare…?

— Programul la care m-am gândit se desfășoară la Centrul Special de Educație din Punto Arenas, nu departe de Novilla, pe coastă, într-un cadru foarte atrăgător.

— Cât de departe?

— Cincizeci de kilometri, mai mult sau mai puțin.

— Cincizeci de kilometri! Cam mulți pentru ca un copil mic să-i poată parcurge zilnic, dus-întors. E vreun autobuz?

— Nu. David va locui la Centrul de Educație și va veni acasă la fiecare două săptămâni, dacă va dori. Din experiența noastră, cel mai bine pentru copil e să locuiască acolo. Se dă astfel posibilitatea unei anumite distanțe față de o situație domestică ce poate accentua problema.

El și Inés se uită unul la altul.

— Și dacă refuzăm? întreabă el. Dacă alegem să rămână în clasa lui señor León?

— Dacă alegem să-l scoatem din școala asta unde nu învață nimic? intervine Inés, ridicând vocea. Oricum e prea mic să meargă la școală. Acesta e motivul real al faptului că are dificultăți. E prea mic.

— Señor León nu mai e dispus să-l primească pe David în clasa lui și, după ce am făcut și eu investigații, înțeleg de ce. Cât despre vârstă, David are vârsta normală pentru școală. Señor, señora, v-am sfătuit gândindu-mă doar la interesul lui David. Nu face niciun progres la școală. Are o influență subminantă. A-l retrage de la școală și a-l readuce într-un mediu familial pe care în mod limpede îl consideră deconcertant nu poate fi soluția. Prin urmare, trebuie să luăm o măsură alternativă, mai radicală. De aceea recomand Punto Arenas.

— Și dacă refuzăm?

— Señor, as dori să nu discutăm în acești termeni. Credeți-mă, Punto Arenas este cea

mai bună soluție pe care o avem. Dacă dumneavoastră și señora Inés doriți să vizitați Punto Arenas înainte, pot să aranjez și veți vedea singuri ce instituție de primă mână este.

— Și, dacă vizităm instituția și totuși refuzăm, ce se întâmplă atunci?

— Ce se întâmplă atunci? Señora Otxoa își răsfiră mâinile într-un gest de neputință. Mi-ați spus, la începutul acestei consultații, că nu sunteți tatăl băiatului. În actele lui nu scrie nimic despre părinții lui, părinții lui reali. Aș zice… Aș zice că drepturile dumneavoastră de a dicta unde anume să-și primească educația sunt restrânse.

— Prin urmare, o să ne luați copilul.

— Vă rog să nu interpretați astfel. Nu vă luăm copilul, îl veți vedea cu regularitate, la fiecare două săptămâni. Casa dumneavoastră va continua să fie casa lui. Veți continua să fiți părinții lui, în afară de cazul în care el va decide să fie despărțit de dumneavoastră. Or, el n-a dat prin nimic de înțeles așa ceva. Dimpotrivă, ține foarte mult la dumneavoastră, la amândoi – tine la dumneavoastră și e atașat de dumneavoastră. Repet, în opinia mea, Punto Arenas este cea mai bună soluție pentru problema cu care ne confruntăm, și încă o soluție generoasă. Gândiți-vă. Nu vă grăbiți.

Vizitați Punto Arenas, dacă doriți. Apoi, împreună cu señor León, putem discuta detaliile.

— Și între timp?

— Între timp, propun ca David să meargă acasă cu dumneavoastră. Nu-i face niciun bine să stea în clasa lui señor León, și cu siguranță nu le face bine colegilor lui de clasă.

Capitolul 25

— De ce mergem acasă așa devreme?

Sunt în autobuz, toți trei, în drum spre Blocuri.

— Pentru că totul a fost o greșeală, spune Inés. Băieții ăia din clasa ta sunt prea mar pentru tine. Și profesorul ăla, señor León ăla, nu știe să predea.

— Señor León are un ochi magic. Îl poate scoate și-l bagă în buzunar. L-a văzut unu dintre băieți.

Inés tace.

— Mâine mă duc la școală?

— Nu.

— Mai exact, intervine el, nu te mai duci la clasa lui señor León. Mama ta și cu mine vom discuta despre o altă școală pentru tine. Poate.

— N-o să discutăm nicio altă școală, zice Inés. De la bun început școala a fost o idee proastă. Nu știu de ce am promis așa ceva. Ce zicea femeia aia despre dislexie? Ce e dislexia?

— Când nu poți citi cuvintele în ordinea corectă. Când nu poți citi de la stânga la dreapta. Ceva de genul ăsta. Nu știu.

— N-am dislexie, zice băiatul. N-am nimic. Vor să mă trimită la Punto Arenas? N vreau să mă duc.

— Ce știi despre Punto Arenas? întreabă el.

— Are sârmă ghimpată și trebuie să dormi într-un dormitor comun și nu ai voie să te duci acasă.

— N-o să fii trimis la Punto Arenas, spune Inés. Nu atâta vreme cât trăiesc eu.

— O să mori? o întreabă băiatul.

— Nu, bineînțeles că nu. E un fel de-a spune. N-o să te duci la Punto Arenas.

— Mi-am uitat caietul. Caietul în care scriu. E în pupitru. Putem să ne întoarcem să-l luăm?

— Nu. Nu acum. O să mă duc eu într-una din zile să-l iau.

— Și trusa.

— Trusa pentru creioane, pe care ți-am dat-o de ziua ta?

— Da.

— O s-o iau și pe aia. Nu-ți face griji.

— Vor să mă trimită la Punto Arenas din pricina poveștilor mele?

— Nu-i vorba că vor să te trimită la Punto Arenas, zice el. Mai degrabă nu știu ce să facă cu tine. Ești un copil excepțional și ei nu știu ce să facă cu copiii excepționali.

— De ce sunt excepțional?

— Întrebarea asta n-are rost. Ești excepțional, pur și simplu, și va trebui să trăiești cu asta. Uneori îți va ușura viața, alteori ți-o va face mai grea. Acesta e unul din cazurile când ți-o face mai grea.

— Nu vreau să merg la școală. Nu-mi place școala. Pot să învăț singur.

— Nu cred, David. Cred că în ultima vreme ai învățat cam prea mult de unul singur

Asta e jumătate din problemă. Puțin mai multă modestie, puțin mai multă dorință de a învăța de la alții, e nevoie și de asta.

— Poți să mă înveți tu.

— Mulțumesc. Ești foarte amabil. După cum poate îți amintești, m-am oferit de câteva ori în trecut să te învăț, și am fost respins. Dacă m-ai fi lăsat să te învăț să citești și să scrii într-o manieră normală, n-am fi fost în încurcătura asta.

Forța izbucnirii sale îl surprinde în mod vădit pe băiat: îi aruncă o privire de năuceală îndurerată.

— Dar toate astea au rămas în urmă, se grăbește el să adauge. O să începem o pagină nouă.

— De ce nu mă place señor León?

— Pentru că e prea plin de sine, zice Inés.

— Lui señor León îi place de tine, zice el. Doar că el trebuie să predea unei clase întregi și nu are timp să-ți acorde numai ție atenție. El se așteaptă din partea copiilor să mai lucreze și singuri din când în când.

— Mie nu-mi place să lucrez.

— Toți trebuie să muncim, prin urmare, mai bine te obișnuiești cu ideea. Munca face parte din viața oamenilor.

— Mie nu-mi place să muncesc. Mie îmi place să mă joc.

— Da, însă nu te poți juca tot timpul. Timpul de joacă e după ce ți-ai terminat munca din acea zi. Când ajungi în clasa lui dimineața, señor León se așteaptă să muncești. E normal.

— Lui señor León nu-i plac poveștile mele.

— Nu se poate să nu-i placă, atâta vreme cât nu le poate citi. Ce povești îi plac?

— Povești despre vacanțe. Despre ce fac oamenii în timpul vacanțelor. Ce sunt vacanțele?

— Vacanțele sunt zile goale, zile în care nu trebuie să muncești. Pentru restul zilei de azi, ți s-a dat vacantă. Nu trebuie să mai înveți.

— Și mâine?

— Mâine vei învăța să citești și să scrii și să numeri ca o persoană normală.

*

— O să scriu o scrisoare către școală, îi spune el lui Inés, ca să-i anunț oficial că îl retragem pe David. Că o să ne ocupăm singuri de educația lui. Ești de acord?

— Da. Și, dacă tot te apuci de treaba asta, scrie-i și lui señor León ăla. Întreabă-l cum de s-a apucat să predea copiilor mici. Spune-i că asta nu-i treabă de bărbat.

Stimate señor León, scrie el.

Vă mulțumim că ne-ați prezentat-o pe señora Otxoa.

Señora Otxoa a propus ca fiul nostru David să fie transferat la școala specială din Punta Arenas.

După o matură chibzuință, am hotărât să nu fim de acord cu această mutare. Considerăm că David este prea mic pentru a trăi departe de părinții săi. Ne îndoim, de asemenea, că la Punta Arenas se va bucura de atenția ce i se cuvine. Prin urmare, vom continua instruirea lui acasă.

Nutrim toată speranța că dificultățile lui de învățare vor fi curând de domeniul trecutului. După cum ați recunoscut și dumneavoastră, e un copil inteligent, care învață repede.

Vă mulțumim, în numele lui, pentru efortul depus. Alăturăm o copie a scrisorii pe care am trimis-o directorului școlii dumneavoastră, în care îl anunțăm despre retragere.

Nu primesc niciun răspuns. În schimb, primesc prin poștă un formular pe trei pagini, care să fie completat pentru înscrierea la Punto Arenas, plus o listă de articole de îmbrăcăminte și obiecte personale (periuță de dinți, pastă de dinți, pieptene) pe care trebuie să le aducă noul elev, precum și un permis de călătorie cu autobuzul. Ei nu se sinchisesc.

Urmează un apel telefonic, nu de la școală sau de la Punto Arenas, ci, din câte pricepe Inés, de la un oarecare birou administrativ din oraș.

— Am hotărât să nu-l mai trimitem pe David la școală, o informează ea pe femeia de la celălalt capăt al firului. Nu s-a ales cu nimic de pe urma școlii. O să învețe acasă.

— Instruirea la domiciliu a unui copil este permisă numai dacă părintele este cadru didactic acreditat, zice femeia. Sunteți cadru didactic acreditat?

— Eu sunt mama lui David, și nimeni altcineva nu va hotărî cum va fi educat, răspunde Inés și închide telefonul.

O săptămână mai târziu, sosește altă scrisoare. Purtând titlul „Notificare judecătorească", îi somează pe nenumiții „părinte/ți sau tutore/i" să se înfățișeze în fața unei comisii de investigație, pe 21 februarie, la 9 a.m., ca să prezinte motivul pentru care copilul în cauză nu trebuie transferat la Centrul Special de Educare de la Punto Arenas.

— Refuz, spune Inés. Refuz să mă duc la tribunalul lor. Îl iau pe David și ne ducem la La Residencia, îl țin acolo. Dacă întreabă cineva unde suntem, spune-le că am plecat undeva în interiorul țării.

— Te rog, mai gândește-te, Inés. Dacă faci asta, vei deveni o evadată. Cineva de la La Residencia – portarul acela scorțos, bunăoară – va raporta autorităților. Haide să ne prezentăm în fața comisiei ăsteia, tu, David și cu mine. Hai să le dăm posibilitatea să vadă că David nu poartă coarne, că e un băiețel obișnuit, în vârstă de șase ani, mult prea mic să fie despărțit de mama lui.

— Ăsta nu mai e joc, îl avertizează el pe băiat. Dacă nu-i convingi pe oamenii ăștia că vrei să înveți, te vor trimite la Punto Arenas și la sârma ghimpată. Ia-ți cartea. O să înveți să citești.

— Dar știu să citesc, spune băiatul răbdător.

— Știi să citești în felul ăla al tău. O să te învăț să *îi i* citești ca lumea.

Băiatul iese din cameră tropăind cu pași mici, se întoarce cu *Don Quijote* al lui, îl deschide la prima pagină.

— Undeva în La Mancha, citește el încet, dar sigur pe sine, conferind fiecărui cuvânt greutatea cuvenită, într-un loc al cărui nume nu mi-l amintesc, trăia un domn care avea o mârțoagă deșelată și un câine.

— Foarte bine. Dar de unde știu eu că nu ai învățat fragmentul ăsta pe dinafară? El alege o pagină la întâmplare. Citește!

— Dumnezeu știe dacă există sau nu vreo Dulcinee pe lumea asta, citește băiatul, dacă

e fantastică sau nu e fantastică.

— Fantastică. Mai departe.

— Astea nu sunt lucruri care să fie dovedite drept adevărate sau false. Nici n-am zămislit-o, nici n-am adus-o pe lume. Ce înseamnă „zămislit-o"?

— Don Quijote zice că nu e nici tatăl, și nici mama Dulcineei. Zămislirea e ce face tată ca să apară un bebeluș. Continuă.

— Nici n-am zămislit-o, nici n-am adus-o pe lume, dar o venerez așa cum trebuie venerată o doamnă cu virtuți care îi duc vestea peste tot în lume. Ce înseamnă venerez?

— A venera înseamnă a diviniza. De ce nu mi-ai spus că știi să citești?

— Ba ți-am spus. Dar nu m-ai ascultat.

— Te-ai prefăcut că nu știi. Știi și să scrii?

— Da.

— Adu-ți creionul. Scrie ce-ți citesc.

— N-am creion. Mi-am lăsat creioanele la scoală. Ziceai că o să mi le recuperezi tu. Așa ai promis.

— N-am uitat.

— La următoarea mea zi de naștere pot să primesc un cal?

— Un cal ca El Rey?

— Nu, un căluț care să poată dormi în camera mea, împreună cu mine.

— Fii rezonabil, copile. Nu poți să ții un cal într-un apartament.

— Inés îl ține pe Bolívar.

— Da, însă un cal e mult mai mare decât un câine.

— Puteți să-mi luați un pui de cal.

— Un pui de cal se face ditamai calul. Îți spun eu cum facem. Dacă ești cuminte și îi demonstrezi lui señor León că locul tău e în clasa lui, o să-ți luăm o bicicletă.

— Nu vreau bicicletă. Pe bicicletă nu poți salva oameni.

— Ei bine, n-o să primești cal, și cu asta basta. Scrie acolo: „Dumnezeu știe dacă există sau nu vreo Dulcinee pe lumea asta". Arată-mi.

Băiatul îi arată caietul de exerciții. *Déos sabe si hay Dulcineea o no en el mundo*, citește el. Linia cuvintelor înaintează dreaptă de la stânga la dreapta; literele sunt spațiate egal, perfect caligrafice.

— Sunt impresionat, spune el. O singură observație: în spaniolă, Dumnezeu își scrie numele *Dios*, nu *Deos*. Altfel, foarte bine. A-ntâia. Deci ai știut să scrii și să citești în tot acest timp și ne-ai dus de nas pe mama ta, pe mine și pe señor León.

— Nu v-am dus de nas. Cine e Dumnezeu?

— *Dumnezeu știe* e o expresie. Un fel de a zice că nimeni nu știe. Nu poți…

— Dumnezeu e nimeni?

— Nu schimba subiectul. Dumnezeu nu e nimeni, dar trăiește prea departe de noi ca să stăm de vorbă cu el sau să avem treabă cu el. Iar dacă el ne bagă în seamă sau nu, *Dios sabe*. Ce o să-i spunem señorei Otxoa? Ce o să-i spunem lui señor León? Cum o să le explicăm că ți-ai bătut joc de ei, că ai știut tot timpul să scrii și să citești? Inés, vino-ncoa'! David are să-ți arate ceva.

A j îi dă caietul de exerciții al băiatului. Ea citește.

— Cine e Dulcineea? întreabă ea.

— Nu contează. E o femeie de care e îndrăgostit Don Quijote. Nu e o femeie reală. E u ideal. O idee în mintea lui. Uite ce bine a caligrafiat literele. Știe de mult să scrie.

— Bineînțeles că știe să scrie. Poate să facă orice – nu-i așa, David? Poți să faci orice. Tu ești băiatul mamii.

Cu un zâmbet larg și (așa i se pare lui) satisfăcut de sine pe chip, David se cațără în pat și-și întinde brațele către mama lui, care-l strânge la piept. El închide ochii, se cufundă în beatitudine.

— Ne ducem înapoi la școală, îl anunță el pe băiat, tu, Inés și cu mine. Îl luăm și pe *Don Quijote* cu noi. O să-i arătăm lui señor León că știi să citești. După ce-am făcut asta, o să-i spui ce rău îți pare pentru că ai pricinuit toată tevatura asta.

— Nu mă întorc la școală. Nu am nevoie. Știu deja să citesc și să scriu.

— Alegerea nu mai e între a merge la școala lui señor León și a sta acasă. Alegerea e între școala lui señor León și școala cu sârmă ghimpată. În plus, școala nu înseamnă doar citit și scris. Înseamnă și să înveți să te împaci cu alți băieți și alte fete. Înseamnă să devii un animal social.

— În clasa lui señor León nu sunt fete.

— Bine. Dar te întâlnești cu fete în timpul pauzelor și după ore.

— Nu-mi plac fetele.

— Așa spun toți băieții. După care, într-o bună zi, se îndrăgostesc dintr-odată și se însoară.

— Eu nu o să mă însor.

— Așa spun toți băieții.

— Tu nu ești însurat.

— Da, însă eu sunt un caz special. Sunt prea bătrân să mă însor.

— Poți să te însori cu Inés.

— David, eu am o relație specială cu mama ta, pe care tu n-o poți înțelege, pentru că ești prea mic. N-o să spun mai mult despre asta, decât că nu e o relație de căsătorie.

— De ce nu?

— Pentru că înlăuntru e o voce, numită uneori vocea inimii, care ne spune ce fel de sentiment avem pentru o anumită persoană. Și genul de sentiment pe care îl am pentru Inés este mai curând bunătate, nu iubire, iubirea care te face să te căsătorești.

— O să se însoare cu ea señor Daga?

— Asta te îngrijorează pe tine? Nu, mă îndoiesc că señor Daga vrea să se însoare cu mama ta. Señor Daga nu e genul care să se însoare. În plus, are o prietenă a lui, de care se arată foarte mulțumit.

— Señor Daga spune că el și Frannie fac artificii. Zice că fac artificii sub lună. Zice că pot să mă duc să văd. Pot?

— Nu, nu poți. Când señor Daga spune artificii, nu se gândește la artificii.

— Ba da! Are un sertar întreg plin cu artificii. Zice că Inés are sâni perfecți. Zice că sunt cei mai perfecți sâni din lume. Zice că o să se însoare cu ea pentru sânii ei, și că o să facă bebeluși.

— Ca să vezi ce zice! Ei bine, să vedem dacă și Inés e de acord.
— De ce nu vrei ca señor Daga să se însoare cu Inés?
— Pentru că, dacă mama ta chiar ar vrea să se mărite, ar putea găsi un soț mai bun.
— Pe cine?
— Pe cine? Nu știu. Nu-i știu pe toți bărbații pe care-i cunoaște mama ta. Probabil că la La Residencia cunoaște mulți bărbați.
— Nu-i plac bărbații de la La Residencia. Zice că sunt mult prea bătrâni. Pentru ce sunt sânii?
— O femeie are sâni ca să poată da lapte bebelușului ei.
— E lapte în sânii lui Inés? O să am și eu lapte în sânii mei când o să cresc mare?
— Nu. Tu o să crești mare și o să devii bărbat, iar bărbații nu au sâni, sâni ca sânii. Numai femeile dau lapte cu sânii lor. Sânii bărbaților sunt seci.
— Vreau și eu să am lapte. De ce nu pot să am lapte?
— Ți-am zis: bărbații nu fac lapte.
— Ce fac bărbații?
— Bărbații fac sânge. Dacă un bărbat vrea să dea ceva din trupul său, dă sânge. Merge la spital și își dă sângele oamenilor bolnavi și celor care au suferit accidente.
— Ca să-i facă bine?
— Ca să-i facă bine.
— Eu o să dau sânge. Pot să dau sânge în curând?
— Nu. Va trebui să aștepți până te faci mare, până o să ai mai mult sânge în trup. Acum însă vreau să te întreb altceva. Îți este greu la școală pentru că nu ai un tată normal, ca alți copii, că mă ai doar pe mine?
— Nu'.
— Ești sigur? Pentru că señora Otxoa, doamna de la școală, ne-a spus că ești necăjit că nu ai un tată ca lumea.
— Nu sunt necăjit. Nu sunt necăjit de nimic.
— Mă bucur să aud asta. Pentru că, să știi, tații nu sunt foarte importanți în comparație cu mamele. O mamă te scoate din trupul ei în lume. Îți dă lapte, cum am spus. Te ține în brațe, te protejează. Câtă vreme tatăl poate fi uneori nițel cam hoinar, așa cum e Don Quijote, nu e întotdeauna acolo când ai nevoie de el. El ajută să fii făcut chiar la început, după care merge mai departe. Până să vii tu pe lume, el poate va fi dispărut dincolo de orizont, în căutare de noi aventuri. De aceea avem nași, nași bătrâni, de încredere, cumpătați, și unchi. Pentru ca, în vreme ce tatăl e plecat, să fie cineva care să-i țină locul, cineva pe care să te poți bizui.
— Tu ești nasul meu, sau unchiul meu?
— Și una, și alta. Poți să mă consideri cum vrei tu.
— Cine e tatăl meu real? Care e numele lui?
— Nu știu. *Dios sabe.* Probabil că era în scrisoarea pe care o duceai, dar scrisoarea s-a pierdut, a fost mâncată de pești și n-o aducem înapoi nici dacă plângem. Ți-am mai spus că se întâmplă adesea să nu știm cine e tatăl. Nici măcar mama nu e întotdeauna sigură. Acum ești pregătit să-l vezi pe señor León? Să-i arăți cât de deștept ești?

Capitolul 26

Așteaptă răbdători, timp de o oră, în fața cancelariei, până a sunat ultimul clopoțel și s-a golit ultima clasă. Apoi señor León trece, cu servieta în mână, în drum spre casă. În mod limpede nu e încântat să-i vadă.

— Doar cinci minute din timpul dumneavoastră, señor León, îl imploră el. Vrem să vă arătăm cât a progresat David cu cititul. Vă rog. David, arată-i lui señor León cum știi să citești.

Señor León îi poftește într-o clasă. David deschide *Don Quijote.*

— Undeva în La Mancha, într-un loc al cărui nume nu mi-l amintesc, trăia un domn care avea o mârțoagă deșelată și un câine.

Señor León îl întrerupe categoric:

— Nu sunt dispus să ascult o recitare. (Traversează sala, deschide cu un gest smucit un dulap, se întoarce cu o carte, o deschide în fața copilului.) Citește-mi!

— Să citesc unde?

— Începutul.

— Juan și María se duc la mare. Astăzi, Juan și María se duc la mare. Tata le spune că prietenii lor, Pablo și Ramona, pot să vină și ei. Juan și María sunt bucuroși. Mama ia sandviciuri pentru excursie. Juan…

— Oprește-te! zice señor León. Cum ai învățat să citești în două săptămâni?

— Și-a petrecut mult timp cu *Don Quijote,* intervine el, Simón.

— Să-mi răspundă băiatul, zice señor León. Dacă nu știai să citești acum două săptămâni, cum de știi azi?

Băiatul dă din umeri.

— E ușor.

— Foarte bine, dacă cititul e atât de ușor, spune-mi ce-ai citit. Spune-mi o poveste din *Don Quijote.*

— El cade într-o gaură în pământ și nimeni nu știe unde este.

— Da?

— Și apoi scapă. Cu o frânghie.

— Și mai ce?

— Îl închid într-o cușcă și el face caca în pantaloni.

— Și de ce fac ei asta – de ce-l închid?

— Pentru că nu cred că e Don Quijote.

— Nu. O fac pentru că nu există o persoană cu numele de Don Quijote. Pentru că Don Quijote e un nume inventat. Vor să-l ducă acasă pentru ca el să-și revină în simțiri.

Băiatul îi aruncă lui Simón o privire nesigură.

— David citește cartea în felul său, îi spune el lui señor León. Are o imaginație vie.

Señor León nu catadicsește să răspundă.

— Juan și Pablo se duc la pescuit, zice el. Juan prinde cinci pești. Scrie asta pe tablă: cinci. Pablo prinde trei pești. Scrie asta sub cinci: trei. Câți pești prind împreună Juan și Pablo?

Băiatul stă în fața tablei, cu ochii strâns închiși, ca și când ascultă să audă o vorbă de foarte departe. Creta nu se mișcă.

— Numără. Numără unu-doi-trei-patru-cinci. Acum numără încă trei. Cât îți dă?

Băiatul scutură din cap.

— Nu-i văd, zice el cu o voce mică-mică.

— Ce nu vezi? Nu trebuie să vezi pești, trebuie doar să vezi cifrele. Uită-te la cifre. Cinci și încă trei. Cât e asta?

— De data asta... de data asta... zice băiatul cu aceeași voce firavă, lipsită de viață, este... opt.

— Bun. Trage o linie sub trei și scrie opt. Prin urmare, te-ai prefăcut în tot acest timp în care ai spus că nu știi să numeri. Acum arată-ne cum scrii. Scrie *Conviene que yo digo la verdad* – Trebuie să spun adevărul. Scrie: *Con-viene.*

Scriind de la stânga la dreapta, formând literele deslușit, deși încet, băiatul scrie: *Yo soy la verdad* – Eu sunt adevărul.

— Vedeți, zice señor León, răsucindu-se către Inés. Cu asta a trebuit să mă confrunt în fiecare zi cât a fost fiul dumneavoastră în clasa mea. O spun clar și răspicat, în clasă nu poate fi decât o singură autoritate, nu pot fi două. Sunteți de altă părere?

— Este un copil excepțional, spune Inés. Ce fel de scoală faceți aici, dacă nu sunteți în stare să faceți fată unui singur copil excepțional?

— Faptul că refuză să-și asculte profesorul nu înseamnă că e un copil excepțional, înseamnă doar că e neascultător. Dacă insistați că băiatul trebuie să beneficieze de un tratament special, atunci să se ducă la Punto Arenas. Acolo știu cum să trateze copiii excepționali.

Inés se îndreaptă de spate, ochii îi sclipesc.

— Peste cadavrul meu se va duce la Punto Arenas! spune ea. Vino, scumpul meu!

Băiatul pune cu grijă creta înapoi în cutie. Fără să se uite în dreapta sau în stânga, își urmează mama și iese din sală.

La ușă, Inés se răsucește și mai trimite o săgeată către señor León:

— Nu sunteți potrivit să instruiți copii!

Señor León ridică indiferent din umeri.

*

Pe măsură ce zilele trec, sentimentul de revoltă al lui Inés nu face decât să se accentueze. Își petrece ore întregi vorbind la telefon cu frații ei, făcând și desfăcând planuri pentru a părăsi Novilla și a începe o viață nouă în altă parte, unde autoritățile din învățământ nu le mai pot face nimic.

Lui, întorcând pe față și pe dos episodul din clasă, îi vine mai greu să considere că a fost tratat fără menajamente. Nu-i place de autocraticul señor León; nu ar trebui să se ocupe de copii mici – aici e de acord cu Inés. Dar de ce se opune băiatul învățăturii? Să fie doar un spirit înnăscut al rebeliunii, care se aprinde în el, ințețit de mama lui? sau animozitatea între elev și dascăl are o cauză mai specifică?

Îl ia pe băiat deoparte.

— Știu că señor León poate fi uneori foarte sever, spune el, și tu și cu el nu v-ați prea împăcat. Încerc să înțeleg de ce. Ți-a zis vreodată señor León ceva urât, despre care tu nu

ne-ai spus?

Băiatul îl privește uluit.

— Nu.

— Cum am zis, nu învinovățesc pe nimeni, încerc doar să înțeleg. E vreun motiv pentru care nu-ți place señor León, în afară de acela că e sever?

— Are un ochi de sticlă.

— Știu asta. Probabil că l-a pierdut într-un accident. Probabil că e foarte sensibil din pricina asta. Dar noi nu-i dușmănim pe oameni doar pentru că au ochi de sticlă.

— De ce zice că nu există Don Quijote? Don Quijote există. E în carte. Îi salvează p oameni.

— Așa e, în carte există un om care își spune Don Quijote și care salvează oameni. Dar unii oameni pe care-i salvează nu vor să fie salvați. Sunt fericiți așa cum sunt. Se supără pe Don Quijote, țipă la el. Îi spun că n-are habar ce face, dă peste cap ordinea lumii. Lu señor León îi place ordinea, David. Îi place să aibă liniște și ordine în clasa lui. Îi place ordinea în lume. Nu-i nimic rău în asta. Haosul poate să deranjeze foarte tare.

— Ce înseamnă haos?

— Ți-am mai spus. Haosul e când nu există nicio ordine, nicio lege pe care să te bazezi. Haosul e când totul se învolburează. Nu știu cum să-l descriu altfel.

— E ca atunci când numerele se cască și cazi?

— Nu, nu-i așa nicidecum. Numerele nu se cască niciodată. Cu numerele suntem în siguranță. Numerele sunt cele care țin la un loc universul. Ar trebui să te împrietenești cu numerele. Dacă ai fi mai prietenos cu ele, și ele ar fi mai prietenoase cu tine. Atunci n-ar mai trebui să te temi că o să ți se caște sub picioare.

Vorbește cât poate de serios, și băiatul pare să asculte.

— De ce se certa Inés cu señor León? întreabă el.

— Nu se certau. S-au cam aprins și unul, și altul, probabil că amândoi regretă acum, după ce au avut timp să reflecteze. Dar asta nu înseamnă că s-au certat. Uneori trebuie să luăm partea celor pe care-i iubim. Mama ta ți-a luat partea. Asta face pentru copiii ei o mamă bună, o mamă curajoasă: le ia partea, îi apără, până la ultima ei suflare. Ar trebui să fii mândru că ai o asemenea mamă.

— Inés nu e mama mea.

— Inés e mama ta. Îți este o mamă adevărată. E mama ta adevărată.

— Or să mă ia de-aici?

— Cine să te ia de-aici?

— Cei de la Punto Arenas.

— Punto Arenas e o școală. Profesorii de la Punto Arenas nu răpesc copii. Nu aș funcționează sistemul educațional.

— Nu vreau să mă duc la Punto Arenas. Promite-mi că n-o să-i lași să mă ia.

— Promit. Mama ta și cu mine n-o să lăsăm pe nimeni să te trimită la Punto Arenas. A văzut ce tigroaică e mama ta când e să te apere. Nimeni nu va trece de ea.

Audierea are loc la sediul Biroului pentru Educație din Novilla. El și Inés sunt acolo l ora stabilită. După o scurtă așteptare, sunt escortați într-o încăpere uriașă, răsunătoare, cu rânduri după rânduri de locuri goale. În fața lor, pe o banchetă înaltă, șed doi bărbați

și o femeie, judecători sau examinatori. Señor León se află deja în sală. Nu se salută.

— Sunteți părinții băiatului David? întreabă judecătorul din mijloc.

— Eu sunt mama lui, răspunde Inés.

— Iar eu sunt nașul lui, zice el. Nu are tată.

— Tatăl lui a decedat?

— Tatăl lui este necunoscut.

— Cu care dintre dumneavoastră locuiește băiatul?

— Băiatul locuiește cu mama lui. Mama lui și cu mine nu locuim împreună. Nu avem o relație conjugală. Cu toate acestea, noi trei formăm o familie. Un fel de. Suntem amândoi devotați lui David. Eu îl văd aproape în fiecare zi.

— Am înțeles că David a fost la școală prima oară în ianuarie și a fost repartizat în clasa lui señor León. Apoi, după câteva săptămâni, ați fost convocați la o discuție. E corect?

— Corect.

— Și ce v-a raportat señor León?

— A zis că David înregistra slabe progrese la învățătură și că era neascultător. A recomandat scoaterea lui din această clasă.

— Señor León, e corect?

Señor León dă din cap a confirmare.

— Am discutat cazul cu señora Otxoa, psihologul școlii. Am convenit că ar fi în folosul lui să fie transferat la școala din Punto Arenas.

Judecătorul se uită în jur.

— Señora Otxoa e prezentă?

Un funcționar îi șoptește la ureche. Judecătorul spune:

— Señora Otxoa nu poate fi prezentă, dar a trimis un raport care... – caută prin documente... care, după cum spuneți, señor León, recomandă un transfer la Punto Arenas.

Judecătoarea din stânga ia cuvântul:

— Señor León, puteți să explicați de ce considerați că un asemenea transfer este necesar? Pare o măsură foarte severă, să trimiteți un copil de șase ani la Punto Arenas.

— Señora, am o experiență de doisprezece ani ca profesor. În tot acest timp, nu am avut un asemenea caz. Băiatul David nu e prost. Nu e handicapat. Dimpotrivă, e dotat și inteligent. Dar nu acceptă îndrumare și nu vrea să învețe. I-am dedicat multe ore, în detrimentul celorlalți copii din clasă, încercând să-i insuflu bazele cititului, scrisului și aritmeticii. N-a făcut niciun progres. Nu s-a prins nimic de el. Sau, mai corect, s-a prefăcut că nu s-a prins nimic de el. Spun *s-a prefăcut* pentru că, de fapt, știa să citească și să scrie la data la care a venit la școală.

— Așa e? întreabă judecătorul care conduce ședința.

— Da, știe să scrie și să citească, cu intermitente, răspunde el, Simón. Are zile bune și zile proaste. Cât despre aritmetică, întâmpină oarece dificultăți, dificultăți filosofice, le-aș numi eu, care-i împiedică progresul. E un copil excepțional. Excepțional de inteligent, și excepțional și în alte sensuri. A învățat singur să citească din cartea *Don Quijote,* o ediție prescurtată, pentru copii. Mi-am dat seama de acest lucru numai de curând.

— Problema în discuție, spune señor León, nu e dacă băiatul știe să scrie și să citească, sau cine l-a învățat, ci dacă se poate acomoda într-o școală obișnuită. Nu am timp să mă ocup de un copil care refuză să învețe și care, prin comportamentul lui, tulbură activitățile normale ale clasei.

— Abia a împlinit șase ani! izbucnește Inés. Ce profesor sunteți, dacă nu puteți stăpâni un copil de șase ani?

Señor León devine țeapăn.

— Nu am spus că nu-l pot stăpâni pe fiul dumneavoastră. Ceea ce nu pot face este să-mi îndeplinesc sarcinile față de ceilalți copii, în timp ce el este în clasă. Fiul dumneavoastră are nevoie de o atenție specială, de un soi pe care noi nu-l putem asigura într-o școală normală. De aceea recomand Punto Arenas.

Se lasă tăcerea.

— Mai aveți ceva de spus, señora? întreabă judecătorul principal.

Inés scutură din cap furioasă.

— Señor?

— Nu.

— Atunci vă rog să vă retrageți – și dumneavoastră, señor León– și să așteptați decizia noastră.

Se retrag în camera de așteptare toți trei. Inés nu se poate uita la señor León. După câteva minute, sunt din nou chemați înăuntru.

— Decizia acestui tribunal, zice judecătorul principal, este că recomandarea lui señor León, secondată și susținută de psihologul școlii și de către director, va fi dusă la îndeplinire. Băiatul David va fi transferat la școala din Punto Arenas, acest lucru urmând să se întâmple cât mai curând cu putință. Asta e tot. Mulțumim pentru prezență.

— Onorată instanță, spune el. Dați-mi voie să întreb dacă avem dreptul să facem apel?

— Puteți duce chestiunea într-un tribunal civil, desigur, e dreptul dumneavoastră. Dar procedura apelului nu poate fi folosită ca mijloc de blocare a deciziei acestui tribunal. Ceea ce înseamnă că transferul la Punto Arenas va fi efectuat indiferent dacă mergeți sau nu la tribunal.

— Diego ne ia mâine-seară, spune Inés. Totul e aranjat. Trebuie doar să mai rezolv niște treburi.

— Și unde aveți de gând să mergeți?

— De unde să știu? Undeva departe de oamenii ăștia și de persecuțiile lor.

— Chiar ai de gând, Inés, să te lași alungată din oraș de o bandă de administratori școlari? Cum o să trăiți, tu, Diego și copilul?

— Nu știu. Ca țiganii, presupun. De ce nu ne ajuți, în loc să obiectezi?

— Ce-s țiganii? se bagă băiatul în vorbă.

— E un fel de-a zice să trăiești ca țiganii, spune el. Tu și cu mine am fost un fel de țigani cât am stat în lagărul din Belstar. A fi țigan înseamnă să nu ai o casă ca lumea, un loc unde să-ți pui capul. Nu prea e plăcut să fii țigan.

— O să trebuiască să mă duc la școală?

— Nu. Copiii de țigan nu se duc la școală.

— Atunci vreau să fiu țigan cu Inés și Diego.

El se răsucește către Inés.

— Aș fi vrut să discuți asta cu mine. Chiar aveți de gând să dormiți prin tufișuri, să mâncați fructe sălbatice și să fugiți de lege?

— Asta n-are nicio legătură cu tine, răspunde Inés glacial. Ție nu-ți pasă dacă David se duce la o școală de corecție. Mie-mi pasă.

— Punto Arenas nu e scoală de corecție.

— Este o hazna pentru delincvenți – pentru delincvenți și orfani. Copilul meu nu se va duce în locul acela niciodată, niciodată, niciodată.

— Sunt de acord cu tine. David nu merită să fie trimis la Punto Arenas. Nu pentru că e o hazna, ci pentru că e prea mic să fie despărțit de părinții lui.

— Atunci de ce nu li te-ai împotrivit judecătorilor ălora? De ce ai făcut plecăciuni și ai spus *Sí señor, sí señor*? Nu crezi în băiatul ăsta?

— Cred în el, bineînțeles. Cred că e excepțional și că merită un tratament de excepție. Dar oamenii aceia au legea de partea lor, iar noi nu suntem în poziția de a ne opune legii.

— Chiar și când legea e proastă?

— Aici nu e vorba dacă e bună sau rea, Inés, ci e vorba de putere. Dacă fugiți, ei vor trimite poliția după voi și poliția vă va prinde. Vei fi declarată mamă incapabilă, copilul îți va fi luat. Va fi trimis la Punto Arenas, iar tu te vei pomeni că va trebui să te lupți cine știe cât ca să recâștigi custodia.

— N-o să-mi ia niciodată copilul. Mai bine mor! Pieptul i se bombează. De ce nu mă ajuți, în loc să le iei tot timpul partea?

El întinde mâna, ca s-o liniștească, dar ea i-o dă la o parte, se lasă să cadă pe pat.

— Lasă-mă-n pace! Nu mă atinge! Nu crezi cu adevărat în copil. Nu știi ce înseamnă să crezi.

Băiatul se apleacă spre ea, o mângâie pe păr. Are un zâmbet pe buze.

— Șșșșt, spune el, șșșșt.

Se întinde lângă ea; își vâră degetul mare în gură, ochii îi capătă o expresie sticloasă, absentă; în câteva minute, adoarme.

Capitolul 27

Álvaro îi cheamă la sine pe docheri.

— Prieteni, spune el, avem ceva de discutat. După cum sigur vă amintiți, camaradul nostru Simón a propus să renunțăm la a mai descărca vapoarele cu mâna și să recurgem la o macara.

Oamenii dau din cap. Unii se uită în direcția lui. Eugenio îi aruncă un zâmbet.

— Ei bine, azi am vești pentru voi. Un camarad de la Drumuri îmi spune că au la depou o macara care stă degeaba de luni întregi. Dacă vrem s-o împrumutăm și să încercăm, suntem bine-veniți. Ce să facem, prieteni? Să-i acceptăm oferta? Să vedem dacă, așa cum pretinde Simón, o macara ne va schimba viața? Cine vrea să vorbească primul? Simón, tu?

E luat complet prin surprindere. Mintea lui e la Inés și la planurile ei de fugă; de săptămâni nu s-a mai gândit la macarale sau la șobolani, sau la economia transportului de grâne; ba chiar a ajuns să depindă de rutina neschimbătoare a muncii ca să-l epuizeze și să-i aducă în dar somnul adânc, fără vise.

— Eu nu, zice el. Eu mi-am spus părerea.

— Altcineva? întreabă Álvaro.

Eugenio ia cuvântul:

— Eu spun să încercăm macaraua. Prietenul nostru Simón e cu capul pe umeri. Cine știe, s-ar putea să aibă dreptate. Poate că într-adevăr ar trebui să ne mișcăm și noi odată cu vremurile. N-o să putem fi siguri până nu încercăm.

Se aude un murmur de consimțământ din partea celorlalți.

— Să încercăm macaraua, prin urmare? întreabă Álvaro. Să-i spun camaradului nostru de la Drumuri s-o aducă?

— Da! zice Eugenio și ridică mâna.

— Da! spun docherii într-un glas, ridicând mâinile.

Chiar și Simón ridică o mână. Votul e unanim.

Macaraua sosește a doua zi dimineața în remorca unui camion. Cândva, era vopsită în alb, dar vopseaua s-a scorojit, metalul e ruginit. Arată de parcă a stat afară în ploaie amar de vreme. E mai mică decât se așteptase. Se deplasează pe șine de oțel zăngănitoare, macaragiul șade în cabină, deasupra șinelor, operând manetele care rotesc brațul și întorc macaraua.

Aproape o oră le trebuie să coboare mașinăria din remorcă. Prietenul de la Drumuri al lui Álvaro e nerăbdător să plece.

— Cine o s-o manipuleze? întreabă el. Să-i fac un instructaj rapid al panoului de comandă, după care trebuie s-o șterg.

— Eugenio! strigă Álvaro. Tu ai vrut macaraua. Ai vrea s-o manipulezi?

Eugenio se uită în jur.

— Dacă nu vrea nimeni altcineva, o manipulez eu.

— Bun! Tu ești omul.

Eugenio învață una-două. Cât ai clipi, gonește înainte și-napoi pe chei, rotește brațul de

care cârligul se leagănă vesel.

— L-am învățat tot ce-am putut, îi zice macaragiul lui Álvaro. S-o manipuleze prudent câteva zile, apoi o să fie bine.

Brațul macaralei e lung doar cât să ajungă până la puntea vaporului. Docherii aduc sacii unul câte unul din cală, la fel ca înainte; numai că acum, în loc să-i care pe esplanadă, îi lasă să cadă într-o prelată groasă. După ce prelata se umple prima oară, ei strigă către Eugenio. Cârligul prinde prelata; cablul de oțel se încordează; prelata se ridică încet, peste balustrada punții; și, cu o mișcare exagerată a mâinii, Eugenio smucește încărcătura, o învârtește și o coboară după ce descrie un arc mare. Oamenii chiuie; dar chiuiturile lor se transformă în strigăte alarmate când încărcătura se izbește de doc și începe să se clatine și să se învârtească scăpată de sub control. Oamenii fug care-ncotro, toți în afară de el, Simón, care e fie prea preocupat de gândurile sale ca să vadă ce se întâmplă, sau prea inert ca să se miște. Îl zărește o clipă pe Eugenio care se uită în jos la el din cabină, spunând ceva ce el nu poate auzi. Apoi încărcătura bălăbănitoare îl izbește în plex, îl dă pe spate. El se proptește de un montant, se împiedică de o frânghie, se rostogolește în spațiul dintre chei și plăcile de oțel ale cargobotului. Preț de o clipă, e ținut acolo, prins atât de strâns, încât îl doare să respire. E extrem de conștient că e destul ca vaporul să se miște doar de-un deget, ca el să fie strivit ca o insectă. Dar presiunea slăbește și el cade cu picioarele înainte, în apă.

— Ajutor! gâfâie el. Ajutați-mă!

Un colac de salvare pleoscăie în apă lângă el, e vopsit în dungi roșii intens și albe. De sus se aude vocea lui Álvaro:

— Simón! Ascultă! Prinde-te de el și noi te ridicăm.

El prinde copacul, e tras ca un pește, de-a lungul cheiului, până la loc deschis. Din nou vocea lui Álvaro:

— Ține-te bine, începem să te ridicăm!

Dar când colacul începe să se înalțe, durerea e dintr-odată mult prea ascuțită. Mâinile îi scapă, și el cade înapoi în apă. E plin de motorină, în ochi, în gură. *Prin urmare, ăsta e sfârșitul?* se întreabă. *Ca un șobolan? Ce degradant!*

Dar iată că Álvaro e lângă el, plutind în apă, părul îi e lipit de țeastă din pricina motorinei.

— Relaxează-te, prietene, zice Álvaro. Te țin eu.

Recunoscător, se relaxează în brațele lui Álvaro.

— Trage! strigă Álvaro; și amândoi, strâns îmbrățișați, se înalță din apă.

Își vine în fire buimac. E pe spate, se uită în sus la un cer gol. În jurul lui, siluete vagi și murmur de voci, dar nu reușește să deslușească niciun cuvânt. Ochii i se închid și el își pierde iar simțirea.

Se trezește din nou într-un zgomot de bubuială. Zgomotul pare să vină dinlăuntrul lui, din capul lui.

— Trezește-te, *viejo!* zice o voce.

Deschide un ochi, vede o față grasă, transpirată, deasupra lui. *Sunt treaz,* ar vrea să spună, dar vocea i-a amuțit.

— Uită-te la mine! zic buzele grase. Mă auzi? Clipește din ochi dacă mă auzi.

El clipește.

— Bine. O să-ți administrez un analgezic, apoi te luăm de-aici.

Analgezic? *Nu mă doare nimic*, vrea el să spună. De ce să mă doară ceva? Dar ceea ce vorbește în numele lui nu vrea să vorbească azi.

Pentru că e membru al sindicatului docherilor – habar nu avea de asta – are dreptul la o rezervă în spital. Este îngrijit în rezerva lui de o echipă de infirmiere amabile, iar în săptămânile care urmează ajunge să se atașeze de una dintre ele, o femeie de vârstă mijlocie, pe nume Clara, cu ochi cenușii și un zâmbet liniștit.

Toți par să fie de părere că a scăpat ieftin din accident. S-a ales cu trei coaste rupte. O așchie de os i-a perforat un plămân și a fost necesară o mică intervenție chirurgicală pentru a o înlătura (vrea să păstreze osul ca amintire? – e într-o fiolă, pe noptieră). Pe față și pe torace are tăieturi și vânătăi, i s-a jupuit puțin pielea, dar n-are nicio afecțiune cranio-cerebrală. Câteva zile ținut sub observație, câteva săptămâni în care s-o ia mai încet, și ar trebui să se recupereze, între timp, controlul asupra durerii va fi prima prioritate.

Cel mai constant vizitator este Eugenio, care e ros de remușcări din pricina incompetenței sale cu macaraua. El face toate eforturile să-l liniștească pe tânăr – „Cum să se aștepte careva să stăpânești o mașinărie nouă într-un timp atât de scurt?”, dar nu e chip. Când se dezmeticește din somn, cel mai adesea Eugenio e cel care plutește în câmpul lui vizual, veghindu-l.

Álvaro vine și el să-l vadă, la fel și alți colegi de muncă de la docuri. Álvaro a stat de vorbă cu doctorii și îi aduce vestea că, deși prognosticul e de vindecare totală, ar fi imprudent ca, la vârsta lui, să se întoarcă la viața de hamal.

— Ce-ar fi să devin un manipulant de macara? sugerează el. Nu m-aș descurca mai rău decât Eugenio.

— Dacă vrei să fii manipulant de macara, va trebui să te transferi la Drumuri, răspunde Álvaro. Macaralele sunt mult prea primejdioase. N-au niciun viitor la docuri. Macaralele au fost o idee proastă de la bun început.

El speră că Inés va veni să-l vadă, dar ea nu vine. El se teme de ce e mai rău: că și-a pus planul în aplicare și l-a luat pe băiat și au fugit.

Îi mărturisește Clarei îngrijorarea lui.

— Am o prietenă, zice el, al cărei fiu, încă mic, îmi este foarte drag. Din motive despre care n-am să vorbesc, autoritățile din învățământ amenință să-i ia copilul și să-l trimită la o școală specială. Aș putea să-ți cer o favoare? Ai putea să-i telefonezi și să afli care mai e situația?

— Bineînțeles, spune Clara. Dar n-ai vrea să vorbești chiar tu cu ea? Pot să-ți aduc un telefon la pat.

El sună la Blocuri. Răspunde un vecin, care pleacă, se întoarce și îi raportează că Inés nu e acasă. Sună mai târziu, tot fără succes.

Devreme a doua zi dimineața, în intervalul fără nume dintre somn și trezie, el are un vis ori o viziune. Cu o claritate neobișnuită, el vede o cabrioletă plutind în văzduh, la piciorul patului. Cabrioleta e făcută din fildeș și metal încrustat cu fildeș, și e trasă de doi

cai albi, dar niciunul din ei nu e El Rey. Cel care ține hățurile cu o mână, cealaltă mână ținându-și-o în sus, într-un gest regal, este băiatul, în pielea goală, doar cu o fâșie de pânză în jurul șalelor.

Pentru el e un mister cum de încap cabrioleta și cei doi cai în mica rezervă a spitalului. Cabrioleta pare să atârne în aer fără niciun efort din partea cailor sau a vizitiului. Departe de a fi înțepeniți, caii lovesc din când în când văzduhul cu copitele sau dau din cap și fornăie. Cât despre băiat, nu pare să-l obosească faptul că-și ține mâna ridicată. Expresia de pe chipul lui este familiară: mulțumire de sine, chiar triumf.

La un moment dat, băiatul se uită drept la el. *Citește-mi privirea*, pare el să spună.

Visul sau viziunea durează două sau trei minute. Apoi se stinge și încăperea este așa cum a fost înainte.

Îi povestește Clarei.

— Crezi în telepatie? o întreabă el. Am avut sentimentul că David încerca să-mi spună ceva.

— Ce anume?

— Nu sunt sigur. Poate că el și mama lui au nevoie de ajutor. Sau poate că nu. Mesajul a fost – cum să zic? – întunecat.

— Bine, nu uita că sedativul pe care-l iei este un narcotic. Narcoticele ne dau vise, vise ca acelea date de opiu.

— Nu a fost un asemenea vis. A fost real.

Din acel moment, refuză analgezicele, drept care suferă. Nopțile sunt cele mai rele: chiar și cea mai mică mișcare îi provoacă în piept dureri ca de șocuri electrice.

Nu are nimic care să-i distragă atenția, nimic de citit. Spitalul nu are bibliotecă, poate să ofere doar numere vechi din reviste de tiraj mare (rețete, hobby-uri, modă).

I se plânge lui Eugenio, care reacționează aducându-i manualul său de la cursul de filosofie („Știu că ești o persoană serioasă”). Cartea este, după cum se temea, despre mese și scaune. O pune deoparte.

— Îmi pare rău, nu e genul meu de filosofie.

— Ce altă filosofie ți-ar plăcea? întreabă Eugenio.

— Genul care te zguduie. Care-ți schimbă viața.

Eugenio îl privește contrariat.

— Să înțeleg că e ceva în neregulă cu viața ta? întreabă el. În afară de răni.

— Ceva lipsește, Eugenio. Știu că n-ar trebui să fie așa, dar este. Viața pe care o duc nu mă satisface. Îmi doresc să coboare din cer cineva, un salvator, să agite o baghetă magică și să spună: *Iată, citește această carte și toate întrebările tale își vor primi răspunsul*. Sau: *Iată, asta e o viață complet nouă pentru tine*. Nu înțelegi asemenea formulări, nu-i așa?

— Nu, nu pot spune că înțeleg.

— Nu contează. O să-mi treacă. Mâine voi fi bine.

Ar trebui să se gândească la externare, îi spune doctorul.

Are unde să stea? Are pe cineva care să gătească pentru el, să-l îngrijească, să-l ajute să se descurce până se pune pe picioare? Ar dori să stea de vorbă cu un asistent social?

— Să n-aud de asistent social, răspunde el. O să discut chestia cu prietenii mei, să vedem ce putem face.

Eugenio îi oferă o cameră în apartamentul pe care-l împarte cu doi colegi de muncă. Eugenio va fi fericit să doarmă pe canapea. Îi mulțumește lui Eugenio, dar refuză.

La rugămintea lui, Álvaro se interesează de sanatorii particulare. Blocurile Vestice, îi dă el raportul, beneficiază de o instituție care, deși destinată îngrijirii bătrânilor, primește și convalescenți. El îl roagă pe Álvaro să-i înscrie numele pe lista de așteptare.

— Mi-e rușine s-o spun, zice el, dar sper să se elibereze un loc cât mai curând cu putință.

— Dacă inima ți-e curată, speranța asta e îngăduită.

— Îngăduită? se miră el.

— Îngăduită, confirmă Álvaro.

Apoi, dintr-odată, toate grijile lui dispar. Din coridor se aude larmă de voci tinere Clara apare în ușă.

— Ai vizitatori, îl anunță ea.

Se dă la o parte și înăuntru se reped Fidel și David, urmați de Inés și Álvaro.

— Simón! strigă David. Chiar ai căzut în mare?

Inima lui tresaltă. Prudent, își întinde brațele.

— Vino-ncoa'! Da, am avut un accident mic, am căzut în apă, dar abia dacă m-am udat. Prietenii mei m-au tras afară.

Băiatul se cațără în patul înalt, îl înghiontește, trimițându-i săgeți de durere în tot corpul. Dar durerea nu contează.

— Dragul meu băiat drag! Comoara mea! Lumina vieții mele!

Băiatul se eliberează din îmbrățișarea lui.

— Am scăpat, îl anunță el. Ți-am spus că o să scap. Am trecut prin sârma ghimpată.

A scăpat? A trecut prin sârmă ghimpată? E derutat. Ce tot spune băiatul acolo? Și de ce costumația asta nouă și ciudată: un pulover strâmt, pe gât, pantaloni scurți (foarte scurți), pantofi cu șosețele albe care abia dacă-i acoperă gleznele?

— Vă mulțumesc că ați venit, tuturor vă mulțumesc, zice el, dar, David – de unde ai scăpat? Vorbești de Punto Arenas? Te-au luat la Punto Arenas? Inés, i-ai lăsat să-l ia l Punto Arenas?

— Nu i-am lăsat. Au venit când el se juca afară. L-au luat într-o mașină. Cum să-opresc?

— Nu mi-am imaginat că se va ajunge la așa ceva. Dar ai scăpat, David? Povestește-mi Spune-mi cum ai scăpat.

Dar Álvaro intervine:

— Înainte de asta, putem discuta mutarea ta, Simón? Când crezi că vei putea să mergi?

— Nu poate să meargă? întreabă băiatul. Nu poți să mergi, Simón?

— Încă o perioadă scurtă de timp o să mai am nevoie de ajutor. Până vor fi trecut toate durerile și junghiurile.

— O să mergi într-un scaun cu rotile? O să pot să te împing?

— Da, o să mă poți împinge într-un scaun cu rotile, doar dacă n-o să mergi prea repede. Și Fidel poate să împingă.

— Motivul pentru care întreb, reia Álvaro, e că am luat legătura cu sanatoriul. Le-am spus că ești în convalescență și te vei recupera complet, nu o să ai nevoie de îngrijire

specială. Și ei au spus că, dacă așa stă treaba, te pot primi pe loc, atâta vreme cât nu te deranjează să împărți camera cu altcineva. Ce zici? Ar rezolva o mulțime de probleme.

Să împartă camera cu un alt bătrân. Care sforăie noaptea și scuipă în batistă. Care se plânge de fiica lui, pentru că l-a abandonat. Care e plin de resentimente față de nou venit, invadatorul spațiului său.

— Bineînțeles că nu mă deranjează, spune el. E o ușurare să știu că am un loc unde să mă duc. E o povară care dispare de pe umerii tuturor. Mulțumesc, Álvaro, că te-ai ocupat de asta.

— Și bineînțeles că sindicatul va plăti, spune Álvaro. Pentru cazare, masă și pentru toate nevoile, cât vei sta acolo.

Îi joacă imaginația feste, sau Inés îi furișează lui Álvaro o privire când acesta pleacă? *Nu mă lăsa singură cu el, cu omul ăsta pe care urmează să-l trădăm!* Parcat într-o cameră antiseptică în îndepărtatele Blocuri Vestice, unde nu cunoaște pe nimeni. Lăsat să putrezească acolo. *Nu mă lăsa cu el!*

— Ia loc, Inés. David, spune-mi povestea ta, de la început până la sfârșit. Nu uita niciun amănunt. Avem timp berechet.

— Am scăpat, zice băiatul. Ți-am spus că așa o să fac. Am trecut prin sârma ghimpată.

— Am primit un telefon, spune Inés. De la o persoană complet străină. O femeie. Zicea că l-a găsit pe David umblând pe străzi, gol pușcă.

— Gol pușcă? Ai fugit de la Punto Arenas, David, fără haine pe tine? Când s-a întâmplat asta? N-a încercat nimeni să te oprească?

— Mi-am lăsat hainele în sârma ghimpată. Nu ți-am promis că voi scăpa? Pot să scap de oriunde.

— Și unde te-a găsit doamna asta, doamna care i-a telefonat lui Inés?

— L-a găsit pe stradă, în întuneric, înghețat și în pielea goală.

— Nu eram înghețat. Nu eram în pielea goală, zice băiatul.

— Nu aveai nimic pe tine, spune Inés. Asta înseamnă că erai în pielea goală.

— Gata, terminăm cu asta, îi întrerupe el, Simón. De ce te-a contactat pe tine, Inés, doamna aia? De ce nu școala? Asta ar fi fost lucrul cel mai normal.

— Urăște școala. Toată lumea urăște școala, spune băiatul.

— E cu adevărat un loc atât de îngrozitor?

Băiatul dă din cap.

Pentru prima oară, Fidel deschide gura:

— Te-au bătut?

— Trebuie să ai paisprezece ani înainte să te bată. Când ai paisprezece ani, pot să te bată dacă ești nesupus.

— Spune-i lui Simón despre pește, zice Inés.

— Ne forțau să mâncăm pește în fiecare vineri. Băiatul se înfioară exagerat. Urăsc peștii. Au ochii ca ai lui señor León.

Fidel chicotește.

În clipa următoare, cei doi băieți râd nestăpânit.

— Ce mai era atât de îngrozitor la Punto Arenas, în afară de pește?

— Ne forțau să umblăm în sandale. Și n-o lăsau pe Inés să vină în vizită. Ziceau că nu e

mama mea. Ziceau că sunt un pupil. Un pupil e cineva care n-are mamă sau tată.

— Ce prostie! Inés e mama ta, iar eu sunt nașul tău, care e la fel de bun ca un tată, uneori chiar mai bun. Nașul veghează asupra ta.

— Tu n-ai vegheat asupra mea. I-ai lăsat să mă ia la Punto Arenas.

— Așa e. Am fost un naș prost. Am dormit în timp ce ar fi trebuit să veghez. Dar mi-am învățat lecția. Pe viitor, o să am mai multă grijă de tine.

— O să te lupți cu ei dacă mai vin?

— Da, cât mă vor ține puterile. O să împrumut o sabie. O să spun:*Mai încercați voi să-mi furați băiatul, și-o să aveți de furcă cu Don Simón!*

Băiatul e în extaz de plăcere.

— Și Bolívar, zice el. Bolívar mă poate păzi noaptea. O să vii să stai cu noi? Se răsucește către mama sa: Poate Simón să vină să stea la noi?

— Simón trebuie să se ducă la un sanatoriu, să se recupereze. Nu poate merge. Nu poate urca scări.

— Ba poate! Poți să mergi, nu-i așa, Simón?

— Bineînțeles că pot. În mod normal, nu pot, din pricina durerilor și a j unghiurilor. Dar pentru tine pot să fac orice: urc scări, călăresc, orice. Spune-mi doar cuvântul.

— Care cuvânt?

— Cuvântul vrăjit. Cuvântul care mă va vindeca.

— Știu cuvântul?

— Bineînțeles că-l știi. Spune-l.

— Cuvântul e… Abracadabra!

El dă la o parte păturile (din fericire, poartă pijamaua spitalului) și-și mută picioarele slăbite peste marginea patului.

— O să am nevoie de ajutor, băieți.

Sprijinindu-se pe umerii lui Fidel și ai lui David, se îndreaptă cu greu, face un prim pas șovăitor, un al doilea.

— Vezi, știi cuvântul! Inés, poți să aduci scaunul cu rotile mai aproape? Se lasă să cadă în scaun. Acum să mergem la promenadă. Mi-ar plăcea să văd cum arată lumea, după toată perioada asta de stat închis. Cine vrea să împingă?

— Nu vii acasă cu noi? întreabă băiatul.

— Nu încă. Abia după ce-mi recapăt puterile.

— Dar o să fim țigani! Dacă stai în spital, nu poți să fii țigan!

Se răsucește către Inés:

— Ce-i asta? Credeam că am terminat cu povestea de-a țiganii.

Inés devine bățoasă.

— Nu se poate întoarce la școala aia. Nu voi permite așa ceva. Frații mei o să vină cu noi. O să luăm mașina.

— Patru persoane în rabla aia? Dacă faceți pană? Și unde o să stați?

— Nu contează. O să muncim cu toții pe unde-o să găsim. O să culegem fructe. Señor Daga ne-a împrumutat bani.

— Daga! Prin urmare, el e în spatele poveștii ăsteia!

— David n-o să se întoarcă la școala aia îngrozitoare.

— Unde te obligă să porți sandale și să mănânci pește. Mie nu mi se pare atât de îngrozitoare.

— Sunt băieți acolo care fumează, și beau, și umblă cu cuțite. E o școală pentru criminali. Dacă David se întoarce acolo, rămâne marcat pe viață.

Băiatul întreabă:

— Ce înseamnă *marcat pe viață*?

— E un fel de-a spune, zice Inés. Înseamnă că școala va avea un efect rău asupra ta.

— Ca o rană?

— Da, ca o rană.

— Am deja multe răni. Le-am căpătat de la sârma ghimpată. Vrei să-mi vezi rănile, Simón?

— Mama ta a vrut să spună altceva. Că vei rămâne cu răni în suflet. Genul de rană care nu se vindecă. E adevărat că băieții de la școală au cuțite la ei? Ești sigur că nu e vorba de un singur băiat?

— Sunt mulți. Și au o rață și-un boboc, și un băiat a călcat pe un boboc și mațele i-au ieșit prin funduleț și eu am vrut să le împing înapoi, dar profesorul nu m-a lăsat, zicea că trebuie să las bobocul să moară, iar eu i-am spus că vreau să suflu viață în el, dar el nu m-a lăsat. Și trebuia să facem grădinărit. În fiecare după-amiază, după școală, ne puneau să săpăm. Urăsc săpatul.

— Săpatul îți face bine. Dacă nimeni nu ar vrea să sape, n-am avea grâne, n-am avea mâncare. Săpatul te face puternic. Îți face mușchi.

— Poți să crești semințe pe sugativă. Ne-a arătat profesorul. Nu e nevoie să sapi.

— O sămânță sau două, da. Dar dacă vrei o recoltă ca lumea, dacă vrei să crești destul grâu cât să faci pâine și să-i hrănești pe oameni, sămânța trebuie să crească în pământ.

— Urăsc pâinea. Pâinea e plicticoasă. Îmi place înghețata.

— Știu că-ți place înghețata. Dar nu poți trăi numai cu înghețată, în schimb cu pâine poți trăi.

— Poți trăi cu înghețată. Señor Daga așa face.

— Señor Daga se preface doar că trăiește cu înghețată. Când e singur, sunt sigur că mănâncă pâine, ca toată lumea. Oricum, nu trebuie să-l iei pe señor Daga drept model.

— Señor Daga îmi dă cadouri. Tu și Inés nu-mi dați niciodată cadouri.

— Nu-i adevărat, băiatul meu, ai spus un neadevăr și o răutate. Inés te iubește și are grijă de tine, la fel și eu. Câtă vreme señor Daga, în inima lui, nu vă iubește.

— Ba mă iubește pe mine! Vrea să merg să stau cu el! I-a spus lui Inés, și Inés mi-spus mie.

— Sunt sigur că ea nu va fi niciodată de acord cu una ca asta. Locul tău e lângă mama ta. Pentru asta ne luptăm de atâta vreme. Señor Daga poate să ți se pară cu sclipici și senzațional, dar când o să crești mai mare o să-ți dai seama că oamenii cu sclipici și senzaționali nu sunt neapărat și oameni buni.

— Ce înseamnă senzațional?

— Senzațional înseamnă să porți cercei și cuțit.

— Señor Daga e îndrăgostit de Inés. O să-i facă bebeluși în burtă.

— David! explodează Inés.

— Așa e! Inés a spus că nu trebuie să-ți spun, că o să fii gelos. Așa e, Simón? Ești gelos?

— Nu, bineînțeles că nu sunt gelos. Nu mă privește pe mine. Ceea ce încerc să-ți spun e că señor Daga nu e o persoană bună. Te-o fi invitând la el acasă și ți-o fi dând înghețată, dar în sufletul lui puțin îi pasă de ce e bine pentru tine.

— Ce e bine pentru mine?

— În primul rând, să crești mare și să fii un om bun. Asemenea seminței bune, sămânța care intră adânc în pământ și face rădăcini puternice, iar apoi, la vremea potrivită, țâșnește în lumină și poartă multe alte semințe. Așa ar trebui să fii și tu. Asemenea lui Don Quijote. Don Quijote a salvat copile. A luat apărarea celor săraci împotriva celor bogați și puternici. Pe el să-l iei drept model, nu pe señor Daga. Apără-i pe cei săraci, salvează-i pe cei asupriți. Și respectă-ți mama.

— Nu! Mama trebuie să mă respecte pe mine! Oricum, señor Daga zice că Don Quijote e demodat. Zice că nimeni nu mai călărește cai.

— Ei bine, dacă ai vrea, i-ai putea dovedi foarte ușor că se înșală. Urcă-te pe calul tău și ridică sus sabia. Asta o să-l amuțească pe señor Daga. Încalecă-l pe El Rey.

— El Rey a murit.

— Nu, nu a murit. El Rey trăiește. Știi asta.

— Unde? șoptește băiatul.

Ochii i se umplu deodată de lacrimi, buzele îi tremură, abia mai poate vorbi.

— Nu știu, dar undeva El Rey te așteaptă să vii. Dacă îl cauți, sigur îl vei găsi.

Capitolul 28

E ziua externării. Își ia rămas-bun de la infirmiere. Clarei îi spune:

— N-o să uit grija pe care mi-ai purtat-o. Mi-ar plăcea să cred că n-a fost doar un semn de bunătate.

Clara nu răspunde; însă, din privirea ei directă, el știe că are dreptate.

Spitalul a pus la dispoziție o mașină și un șofer, ca să-l ducă la noua lui locuință din Blocurile Vestice; Eugenio s-a oferit să-l însoțească și să-l ajute să se instaleze. Dar, după ce-au pornit, el îl roagă pe șofer să facă un ocol pe la Blocurile Estice.

— Nu pot face asta, răspunde șoferul. Îmi depășește atribuțiile.

— Te rog, spune el. Trebuie să iau niște haine. Cinci minute, nu mai mult.

Șoferul acceptă fără tragere de inimă.

— Ziceai că ai probleme cu școala puștiului tău, zice Eugenio, când mașina cotește spre est. Ce probleme?

— Autoritățile școlare vor să mi-l ia. Cu forța, dacă e necesar. Vor să-l trimită înapoi la Punto Arenas.

— La Punto Arenas! De ce?

— Pentru că au făcut o școală la Punto Arenas anume pentru copiii pe care-i plictisesc poveștile despre Juan și Marfa și ce-au făcut ei la mare. Care se plictisesc și își manifestă plictiseala. Copiii care nu se supun regulilor adunării și scăderii, enunțate de profesorul lor. Regulilor făcute de om. Doi plus doi egal patru și așa mai departe.

— Asta nu-i bine. Dar de ce nu vrea băiatul tău să facă socotelile așa cum îi spune profesorul lui?

— De ce s-o facă, dacă o voce lăuntrică îi spune că metoda profesorului nu este corectă?

— Nu înțeleg. Dacă regulile sunt valabile pentru tine și pentru mine, și pentru oricine altcineva, de ce să nu fie valabile și pentru el? Și de ce le numești reguli făcute de om?

— Pentru că doi și cu doi pot foarte bine să facă trei sau cinci sau nouăzeci și nouă. Dacă hotărâm astfel.

— Dar doi și cu doi fac patru. Doar dacă nu dai vreun sens ciudat, special, cuvântului *fac*. Poți să numeri și singur: unu *doi* trei *patru*. Dacă doi și cu doi ar face trei, atunci totul s-ar prăbuși în haos. Am putea fi în alt univers, cu alte legi fizice. În universul existent, doi și cu doi fac patru. Este o lege universală, independentă de noi, nicidecum fixată de om. Chiar dacă tu și cu mine am înceta să mai existăm, doi și cu doi tot patru ar face.

— Da, însă *care* doi și *care* doi fac patru? Cel mai adesea, Eugenio, îmi vine să cred că băiatul pur și simplu nu înțelege cifrele, așa cum nu le înțelege nici pisica ori câinele. Dar uneori sunt nevoit să mă întreb: Există cineva pe pământ pentru care numerele sunt mai reale? Cât am stat în spital, neavând altceva de făcut, am încercat un exercițiu mental, anume să văd lumea prin ochii lui David. Pune un măr în fața lui, și el ce vede? Un măr: nu *un* măr, ci doar *un* măr *oarecare*. Pune două mere în fața lui. Ce vede? Un măr și un măr: nu două mere, nu același măr de două ori, ci un măr și un măr. Și vine señor León – señor León e profesorul lui de la clasă – și îl întreabă: *Câte mere, copile?* Care e răspunsul? Ce e aia *mere*? Care e singularul al cărui plural este *mere*? Trei bărbați într-o mașină care

se îndreaptă spre Blocurile Estice: care e singularul a cărui formă de plural e*bărbați* – Eugenio, sau Simón, sau prietenul nostru șoferul, al cărui nume nu-l cunosc? Suntem trei, sau suntem unu și unu și unu? Îți ridici mâinile exasperat, și înțeleg de ce. Unu cu unu cu unu fac trei, zici tu, și sunt nevoit să-ți dau dreptate. Trei bărbați într-o mașină: simplu. Dar David nu e de aceeași părere. El nu urmează aceiași pași ca noi, atunci când numără: *unu* pas *doi* pas *trei*. La el e ca și când numerele ar fi insule plutind într-o mare uriașă neagră, o mare de nimicnicie, și de fiecare dată i s-ar cere să închidă ochii și *să se arunce în gol. Și dacă o să cad?* – asta se întreabă el. *Și dacă o să cad și o să tot cad pentru totdeauna?* Zăcând în pat, în miez de noapte, eram uneori gata să jur că și eu cădeam – cădeam sub aceeași vrajă care pune stăpânire pe băiat. *Dacă este atât de greu să ajungi de la unu la doi,* îmi spuneam eu, *cum o să ajung vreodată de la zero la unu*? De nicăieri până undeva: de fiecare dată părea să fie nevoie de un miracol.

— E limpede că băiatul are o imaginație vie, cugetă Eugenio. Insule plutitoare. Dar o să-i treacă. Trebuie că provine dintr-un vechi sentiment de insecuritate. Nu poți să nu observi ce tensiune există în el, cum îl cuprinde agitația fără niciun motiv. Există ceva din trecut în spatele acestei stări, ai habar? Părinții lui se certau mult?

— Părinții lui?

— Părinții lui reali. Are vreo cicatrice, vreo traumă din trecut? Nu? Nu contează. Când va începe să se simtă mai sigur în lumea din jurul lui, când va începe să priceapă că universul – nu doar tărâmul numerelor, ci și tot restul – este supus legilor, că nimic nu are loc întâmplător, o să-i vină mintea la cap și o să se cumințească.

— Așa a spus și psihologul școlii. Señora Otxoa. Când va ajunge să stea pe picioarele lui, când va accepta cine este, problemele de învățare vor dispărea.

— Sunt sigur că are dreptate. Dar va mai dura.

— Poate. Poate. Dar dacă noi greșim și el are dreptate? Dacă între unu și doi nu există niciun pod, doar spațiu gol? Și dacă noi, care facem câte un pas cu atâta încredere, cădem prin spațiu, doar că nu știm asta, pentru că insistăm să stăm legați la ochi? Dacă acest băiat este singurul dintre noi care are ochi să vadă?

— E ca și cum ai spune: *Dar dacă nebunii sunt de fapt sănătoși la cap, și sănătoșii la cap sunt de fapt nebunii* Nu te supăra că ți-o spun, Simón, dar asta e filosofie de doi bani. Unele lucruri sunt pur și simplu adevărate. Un măr e un măr e un măr. Un măr și încă un măr fac două mere. Un Simón și un Eugenio fac doi pasageri într-o mașină. Un copil nu are probleme să înțeleagă asemenea enunțuri – un copil obișnuit. Nu are probleme, deoarece sunt adevărate, deoarece încă de la naștere suntem, ca să zic așa, racordați la adevărul lor. Cât despre a te teme de spațiile goale dintre numere, i-ai spus vreodată lui David că numărul numerelor este infinitul?

— Nu numai o dată. Nu există un ultim număr, i-am spus asta. Numerele continuă în eternitate. Dar ce-are asta a face?

— Există infinități bune și infinități rele, Simón. Am mai vorbit noi despre infinități rele – îți amintești? O infinitate rea este ca atunci când te pomenești într-un vis într-alt vis care e la rândul său într-un vis și tot așa la nesfârșit. Sau te pomenești într-o viață care e doar preludiul la o altă viață care nu e altceva decât un preludiu et cetera. Dar numerele nu sunt așa. Numerele constituie o infinitate bună. De ce? Pentru că, fiind infinite ca

număr, ele umplu toate spațiile universului, înghesuite unele în altele precum cărămizile. Prin urmare, suntem în siguranță. Nu avem unde cădea. Spune-i asta băiatului. O să-l liniștească.

— Așa o să fac. Dar am cumva impresia că nu se va liniști.

— Nu mă înțelege greșit, prietene. Nu sunt de partea sistemului de învățământ. Sunt de acord, pare foarte rigid, foarte învechit. În opinia mea, sunt multe de spus în favoarea unui sistem educațional mai practic, mai vocațional. David ar putea învăța să fie instalator sau tâmplar, bunăoară. Pentru asta nu-ți trebuie matematici superioare.

— Sau docher.

— Sau docher. A fi docher este o ocupație perfect onorabilă, după cum știm amândoi. Nu, sunt de acord cu tine: tinerelul tău e tratat fără menajamente. Cu toate acestea, profesorii au și ei dreptate, nu crezi? Nu e vorba doar de a urma legile matematicii, e vorba și de a învăța să urmezi legile în general. Señora Inés este o doamnă foarte drăguță, dar îl răsfață prea mult, se vede de la o poștă. Dacă unui copil i se îngăduie toate toanele și i se spune tot timpul că e special, dacă e lăsat să-și facă singur regulile, cum îl taie capul, în cel fel de bărbat se va transforma? Poate că puțină disciplină în această etapă a vieții lui nu-i va face niciun rău tânărului tău David.

Deși simte cea mai mare bunăvoință față de Eugenio, deși este mișcat de disponibilitatea acestuia de a se împrieteni cu un coleg mai în vârstă, precum și de gesturile sale de prietenie, cu toate că nu-l învinovățește câtuși de puțin pentru accidentul de la docuri – vârât acolo, în fața manetelor macaralei, el, unul, nu s-ar fi descurcat mai bine, n-a găsit în sufletul său puterea de a-l plăcea pe omul acesta. I se pare că e afectat, mărginit, plin de sine. Îl supără foc felul în care și-a permis să vorbească despre Inés. Își păstrează totuși cumpătul.

— Există două școli de gândire, Eugenio, referitor la creșterea copiilor. Una spune că trebuie să-i modelăm ca pe argilă, transformându-i în cetățeni virtuoși. Cealaltă spune că suntem copii o singură dată, că o copilărie fericită este fundamentul unei vieți fericite mai târziu. Inés aparține celei de-a doua școli; și, deoarece ea e mama lui, deoarece legătura între un copil și mama lui este sacră, eu o ascult pe ea. Prin urmare, nu, nu cred că mai multă disciplină în clasă îi va face bine lui David.

Călătoresc mai departe în tăcere.

La Blocurile Estice, îl roagă pe șofer să aștepte, în timp ce Eugenio îl ajută să coboare din mașină. Împreună, urcă încet scările. Când ajung pe coridorul de la etajul doi, îi întâmpină o priveliște consternantă. În fața apartamentului lui Inés stau două persoane, un bărbat și o femeie, îmbrăcați în uniformă bleumarin. Ușa e deschisă; dinăuntru se aude vocea lui Inés, pițigăiată, mânioasă.

— Nu! spune ea. Nu, nu, nu! N-aveți niciun drept!

Ceea ce-i împiedică pe străini să intre – vede asta când se apropie – este câinele, Bolívar, care s-a pus în prag, cu urechile pe spate – își arată colții, mârâie încetișor, le urmărește fiecare mișcare, gata să sară.

— Simón! îi strigă Inés. Spune-le oamenilor ăstora să plece. Vor să-l ducă pe David înapoi la școala aia de corecție îngrozitoare. Spune-le că nu au niciun drept!

El trage adânc aer în piept.

— Nu aveți niciun drept asupra băiatului, spune el, adresându-se femeii în uniformă, mică și zglobie ca o păsăruică, în comparație cu colegul ei corpolent.

— Eu l-am adus aici, la Novilla. Eu sunt tutorele lui. Eu sunt, din toate punctele de vedere care contează, tatăl lui. Señora Inés – și face un gest către Inés – este din toate punctele de vedere mama lui. Nu ne cunoașteți fiul așa cum îl cunoaștem noi. Nu are niciun defect care să trebuiască să fie corectat. E un băiat sensibil, care are câteva dificultăți în ce privește programa școală – nimic altceva. El vede capcane, capcane filosofice, acolo unde un copil obișnuit nu le vede. Nu puteți să-l pedepsiți pentru neînțelegeri filosofice. Nu puteți să-l luați de acasă și de lângă familia lui. Nu vom permite una ca asta.

Discursul lui este urmat de o tăcere lungă. Din spatele câinelui ei de pază, Inés î aruncă femeii priviri bătăioase.

— Nu vom permite una ca asta, repetă ea, într-un târziu.

— Și dumneavoastră, domnule? întreabă femeia, adresându-se lui Eugenio.

— Señor Eugenio e un prieten, intervine Simón. A avut amabilitatea să mă însoțească de la spital. Nu are nicio treabă cu această situație încurcată.

— David este un copil excepțional, spune Eugenio. Tatăl lui îi este devotat. Am văzut asta cu ochii mei.

— Sârmă ghimpată! pufnește Inés. Ce fel de delincvenți aveți în școala aia, de e nevoie de sârmă ghimpată ca să-i țineți înăuntru?

— Sârma ghimpată e un mit, spune femeia. O pură născocire. N-am habar de unde a apărut. La Punto Arenas nu există sârmă ghimpată. Dimpotrivă, avem…

— El a ieșit prin sârma ghimpată! o întrerupe Inés, ridicând din nou vocea. I-a rupt hainele, i le-a făcut fâșii-fâșiuțe. Și dumneavoastră aveți tupeul să spuneți că nu există sârmă ghimpată!

— Dimpotrivă, politica noastră este a porților deschise, insistă femeia bărbătește. Copiii noștri sunt liberi să vină și să plece. Nu există nici măcar yale la ușă. David, spune-ne adevărul, există sârmă ghimpată la Punto Arenas?

Acum, uitându-se mai atent, el vede că băiatul a fost prezent pe tot parcursul acestei altercații, pe jumătate pitit în spatele mamei lui, ascultând solemn și sugându-și degetul mare.

— Chiar e acolo sârmă ghimpată? repetă femeia.

— E sârmă ghimpată, spune încet băiatul. Am trecut prin sârmă ghimpată.

Femeia clatină din cap, surâde a neîncredere.

— David, spune ea încet, tu știi și știu și eu că asta e o născocire. La Punto Arenas nu există sârmă ghimpată. Vă invit pe toți să vedeți cu propriii ochi. Putem urca în mașină și pleca într-acolo chiar în clipa asta. Nu există sârmă ghimpată, nimic de acest fel.

— N-am nevoie să văd cu ochii mei, spune Inés. Eu îl cred pe copilul meu. Dacă el zice că există sârmă ghimpată, atunci așa e.

— Dar este așa? întreabă femeia, adresându-se băiatului. Este sârmă ghimpată adevărată, pe care o putem vedea cu ochii noștri, sau este sârma aia ghimpată pe care numai unii oameni o pot vedea și atinge, anumiți oameni cu o imaginație vie?

— E adevărată. Așa este, zice băiatul.

Se lasă tăcerea.

— Prin urmare, asta e problema, zice femeia în cele din urmă. Sârmă ghimpată. Dacă vă pot dovedi, señora, că nu există sârmă ghimpată, că băiețelul dumneavoastră născocește povești, îl lăsați să se ducă?

— N-o să-mi puteți dovedi așa ceva, spune Inés. Dacă băiatul îmi zice că e sârmă ghimpată, atunci eu îl cred, e sârmă ghimpată.

— Și dumneavoastră? întreabă femeia.

— Și eu îl cred, zice el, Simón.

— Și dumneavoastră, señor?

Eugenio are un aer de stânjeneală.

— Ar trebui să văd cu ochii mei, spune el în cele din urmă. Nu vă puteți aștepta să mă pronunț fără să fi văzut.

— Ei, se pare că suntem într-un impas, zice femeia. Señora, uitați cum stă treaba. Aveți două opțiuni: fie vă supuneți legii și ni-l dați pe copil în grijă, fie ne vedem obligați să chemăm poliția. Ce variantă alegeți?

— Peste cadavrul meu o să-l luați, spune Inés. Se răsucește spre el: Simón! Fă ceva!

El se uită la ea neputincios.

— Ce trebuie să fac?

— Nu e o despărțire permanentă, zice femeia. David poate veni acasă din două în două weekenduri.

Inés păstrează o muțenie sumbră.

El face o ultimă încercare:

— Señora, vă rog să reflectați. Ceea ce propuneți să faceți va zdrobi inima unei mame. Și pentru ce? Avem aici un copil care, din întâmplare, are propriile lui idei despre aritmetică, dintre toate lucrurile – nu istorie, nu limbă, ci umila aritmetică, idei pe care le va da uitării la un moment dat. Ce crimă face un copil dacă spune că doi plus doi egal trei? Cum va schimba asta ordinea socială? Și pentru asta vreți să-l smulgeți de lângă părinți și să-l închideți în spatele sârmei ghimpate. Un copil de șase ani!

— Nu există sârmă ghimpată, repetă femeia răbdătoare. Iar copilul a fost repartizat la Punto Arenas nu pentru că nu știe să facă socoteli, ci pentru că are nevoie de o îngrijire specială. Pablo, așteaptă aici, se adresează ea însoțitorului ei tăcut. Aș dori să am o discuție în particular cu acest domn. Iar către el: Señor, pot să vă rog să veniți cu mine?

Eugenio îl prinde de braț, dar el se ferește de tânăr.

— Sunt în regulă, mulțumesc, atâta vreme cât nu trebuie să mă grăbesc. Femeii îi explică: Abia am ieșit din spital. Un accident de muncă. Încă mă resimt un pic.

Se retrag mai încolo, pe palier.

— Señor, spune femeia, cu voce joasă, vă rog să înțelegeți, nu sunt un inspector școlar din cei care-i dibuiesc pe chiulangii. Ca pregătire, sunt psiholog. Lucrez cu copiii la Punto Arenas. În perioada scurtă în care David a fost cu noi, înainte să fugă, mi-am asumat sarcina să-l observ îndeaproape. Pentru că – sunt de acord cu dumneavoastră – el e foarte mic ca să fie luat de acasă și m-am temut să nu se simtă părăsit. Și am văzut un copil dulce, foarte sincer, foarte direct, care nu se teme să vorbească despre sentimentele lui. Și am mai văzut ceva. Am văzut cât de repede s-au atașat de el ceilalți băieți, mai ales băieții

mai mari. Chiar și cei mai duri dintre ei. Nu exagerez când vă spun că îl adoră. Voiau să-l facă mascota lor.

— Mascota lor? Singurul tip de mascotă pe care-l știu eu este un animal pe care-l împodobești cu o ghirlandă și-l duci de frânghie. Ce motiv de mândrie e să fii mascotă?

— Era răsfățatul lor, răsfățatul tuturor. Ei nu înțeleg de ce a fugit. Sunt distruși. Întreabă de el în fiecare zi. De ce vă spun asta, señor? Ca să înțelegeți că, de la bun început, David și-a găsit locul său în comunitatea noastră de la Punto Arenas. Punto Arenas nu este ca o școală normală, unde un copil petrece câteva ore în fiecare zi, absorbind învățătură, și apoi se duce acasă. La Punto Arenas, profesorii, elevii și îndrumătorii întrețin legături foarte strânse între ei. Atunci de ce a fugit David, vă veți întreba? Nu pentru că era nefericit, vă asigur. Ci pentru că are o inimă bună și nu suporta gândul că señora Inés tânjea după el.

— Señora Inés e mama lui, spune el.

Femeia ridică din umeri.

— Dacă mai aștepta câteva zile, ar fi venit acasă, în vizită. N-o puteți convinge pe soția dumneavoastră să-i dea drumul?

— Și ce credeți că ar trebui să fac ca s-o conving, señora? Ați văzut-o. Ce formulă magică vă închipuiți că posed ca să schimb opinia unei femei ca aceasta? Nu, problema dumneavoastră nu este cum să-l luați pe David de la mama lui. Aveți această putere. Problema dumneavoastră este că nu-l puteți ține. Odată ce-și va pune în cap să vină acasă la părinții lui, va veni. Nu aveți niciun mijloc să-l opriți.

— Va fugi din nou, atâta vreme cât crede că mama lui îl cheamă. De aceea vă rog să vorbiți cu ea. Convingeți-o că e spre binele lui să vină cu noi. Pentru că e spre binele lui.

— N-o veți convinge niciodată pe Inés că e spre binele copilului ei să fie luat de lângă ea.

— Atunci măcar convingeți-o să-l lase să plece fără lacrimi și amenințări, fără să-l bulverseze. Pentru că, într-un fel sau altul, el va fi obligat să vină. Legea e lege.

— Așa o fi, dar există considerente mai presus de supunerea în fața legii, imperative mai înalte.

— Serios? N-am de unde să știu. Mie îmi ajunge legea, mulțumesc.

Capitolul 29

Cei doi inspectori au plecat. Eugenio a plecat. Șoferul a plecat și el, fără să-și fi dus misiunea la îndeplinire. El a rămas cu Inés și cu băiatul, deocamdată în siguranță în spatele ușii încuiate a vechiului său apartament. Bolívar, după ce și-a încheiat rolul, s-a întors la locul său în fața radiatorului, de unde urmărește totul cu aer grav, și, cu urechile ciulite, îl așteaptă pe următorul intrus.

— Ce-ar fi să ne așezăm și să analizăm situația calm toți trei? sugerează el.

Inés scutură din cap.

— N-avem timp de discuții. Îl sun pe Diego și-i spun să vină să ne ia.

— Să vă ia și să vă ducă la La Residencia?

— Nu. O să mergem cu mașina până când oamenii ăia n-o să ne mai poată ajunge.

Niciun plan pe termen lung, nicio schemă ingenioasă de a scăpa, asta e limpede. Îi este milă de ea, de femeia asta căpoasă, fără umor, căreia i-a dat peste cap viața de petreceri pe terenul de tenis și de cocktailuri la orele apusului când i-a dat un copil; al cărei viitor nu mai înseamnă altceva decât să conducă fără țintă, pe drumuri lăturalnice, până când li se va urî fraților ei, sau până când li se vor termina banii și ea nu va mai avea de ales decât să se întoarcă și să-și predea prețioasa încărcătură.

— Ce-ai zice, David, îl întreabă el, dacă te-ai întoarce la Punto Arenas o vreme să le arăți cât ești de deștept, ajungând în fruntea clasei? Să le arăți cum știi să socotești mai bine decât oricare altul, cum te poți supune regulilor și că poți să fii un băiat bun. După ce-au văzut asta, o să te lase să vii acasă, crede-mă. Și atunci o să poți duce din nou o viață normală, viața unui băiat normal. Cine știe, poate că într-o bună zi vor pune o placă la Punto Arenas, în amintirea ta: *Vestitul David a fost aici.*

— Pentru ce să fiu vestit?

— O să trebuiască să așteptăm și să vedem. Poate vei fi un magician faimos. Poate un matematician faimos.

— Nu. Eu vreau să merg cu Inés și Diego în mașină. Vreau să fiu țigan.

El se întoarce către Inés.

— Te implor, Inés, mai gândește-te. Nu merge mai departe cu această soluție necugetată. Trebuie să existe o variantă mai bună.

Inés se ridică în picioare cât e ea de lungă.

— Iar te-ai răzgândit? Vrei să-mi dau copilul pe mâna străinilor – să le dau lumina vieții mele? Ce fel de mamă crezi că sunt? Iar către băiat: Du-te și strânge-ți lucrurile.

— Le-am împachetat deja. Poate Simón să mă dea în leagăn înainte să plecăm?

— Nu cred că pot să dau în leagăn pe nimeni, zice el, Simón. Nu mai am puterea de altădată, știi asta.

— Numa' puțin. Te rog.

Coboară cu greu jos, la terenul de joacă. A plouat, leagănul e ud. Îl șterge cu mâneca.

— Te împing de câteva ori, atât, zice el.

Poate să împingă doar cu o singură mână; leagănul abia se mișcă. Dar băiatul pare fericit.

— Acum e rândul tău, Simón, spune el.

Ușurat, se așază în leagăn și-l lasă pe băiat să-l împingă.

— Tu ce-ai avut, Simón, un tată sau un naș? îl întreabă băiatul.

— Sunt foarte sigur că am avut un tată, care mă dădea în leagăn așa cum mă dai tu acum. Toți am avut tați, e o lege a naturii, așa cum ți-am spus; din nefericire, unii dintre ei dispar sau se rătăcesc.

— Tatăl tău îți făcea vânt tare?

— Până sus de tot.

— Și ai căzut?

— Nu-mi amintesc să fi căzut vreodată.

— Ce se întâmplă când cazi?

— Depinde. Dacă ai noroc, te alegi cu un cucui. Dacă ai ghinion, ghinion mare, îți poți rupe un braț sau un picior.

— Nu, ce se întâmplă când *cazi*?

— Nu înțeleg. Vrei să știi cum e când cazi prin aer?

— Da. E ca și când zbori?

— Nu, nicidecum. A zbura și a cădea nu-i același lucru. Numai păsările pot să zboare; noi, oamenii, suntem prea grei.

— Dar măcar nițel, când ești acolo sus, e ca și când ai zbura, nu-i așa?

— Poate, dacă uiți că de fapt cazi. De ce mă întrebi?

Băiatul îi aruncă un zâmbet enigmatic.

— De-aia.

Pe scări se întâlnesc cu o Inés întunecată la chip.

— Diego s-a răzgândit, zice ea. Nu mai vine. Știam că așa o să se întâmple. Zice să luăm trenul.

— Să luați trenul? Încotro? Până la capătul liniei? Și ce-o să faceți când ajungeți acolo, tu și copilul, singuri? Nu. Telefonează-i lui Diego. Spune-i să aducă mașina. O să conduc eu. N-am idee unde ne vom duce. Însă merg cu voi.

— N-o să fie de acord. N-o să renunțe la mașină.

— Nu e mașina lui. Vă aparține la toți trei. Spune-i că a avut-o destul, acum e rândul tău.

O oră mai târziu, apare Diego, morocănos, pus pe hartă. Dar Inés îi taie scurt bombănelile. E încălțată cu ghete și îmbrăcată cu palton, și se poartă atât de autoritar, cum el n-a mai văzut-o niciodată. În timp ce Diego stă cu mâinile în buzunare, ea ridică o valiză grea pe capota mașinii și o ancorează. Când vine băiatul, trăgând după el cutia cu obiecte găsite, ea clatină ferm din cap.

— Trei obiecte, nimic mai mult, zice ea. Ceva mic. Alege.

Băiatul alege mecanismul unui ceas stricat, o piatră cu o vână albă, un greiere mort într-un borcan și iadeșul uscat al unui pescăruș. Calmă, ea ia osul între două degete și-l aruncă.

— Restul, la lada de gunoi.

Băiatul se uită la ea trăsnit.

— Țiganii nu duc muzee cu ei, zice ea.

În sfârșit, mașina e încărcată. El, Simón, urcă în spate cu mare grijă, urmat de băiat, urmat de Bolívar care se instalează la picioarele lor. Conducând mult prea repede, Diego o apucă pe drumul spre La Residencia, unde, fără un cuvânt, coboară, trântește portiera și pleacă țanțoș.

— De ce e Diego atât de supărat? întreabă băiatul.

— E obișnuit să fie prințul, zice Inés. E obișnuit să i se facă pe plac.

— Acum eu sunt prințul?

— Da, tu ești prințul.

— Iar tu ești regina, și Simón regele? Suntem o familie?

El și Inés se uită unul la altul.

— Un fel de familie, spune el. În spaniolă nu există un cuvânt potrivit pentru ceea ce suntem noi, prin urmare, hai să spunem că suntem familia lui David.

Băiatul se așază mai bine în locul său, cu un aer satisfăcut.

Conducând încet – simte un ghiont de durere de câte ori schimbă viteza el lasă La Residencia în urmă și începe să caute drumul principal spre nord.

— Unde mergem? întreabă băiatul.

— Spre nord. Ai o idee mai bună?

— Nu, însă nu vreau să locuiesc într-un cort, ca în celălalt loc.

— Belstar? De fapt, asta nu-i o idee rea. Putem merge la Belstar și de acolo luăm un vapor spre vechea noastră viață. Și atunci se termină cu toate grijile noastre.

— Nu, nu vreau viața veche, vreau o viață nouă!

— Glumeam, băiatul meu. Stăpânul portului din Belstar n-ar lăsa pe nimeni să ia un vapor înapoi, spre viața dinainte. E foarte strict în această privință. Fără întoarcere. Prin urmare, fie o viață nouă, fie viața pe care-o avem. Vreo sugestie, Inés, despre unde am putea găsi o viață nouă? Nu? Atunci să mergem înainte și să vedem ce se mai întâmplă.

Găsesc autostrada spre nord și o urmează, întâi prin suburbiile industriale ale Novillei, apoi printr-o zonă rurală lăsată în paragină. Șoseaua începe să se strecoare printre munți.

— Vreau să fac caca, anunță băiatul.

— Nu te mai poți tine? întreabă Inés.

— Nu.

Nu au hârtie igienică, asta e. Ce-o mai fi uitat Inés să pună, în graba de-a o șterge?

— Îl avem pe *Don Quijote* în mașină? îl întreabă el pe băiat.

Băiatul dă din cap că da.

— Vrei să renunți la o foaie din *Don Quijote*? îl întreabă el pe băiat.

Băiatul clatină din cap.

— Atunci o să ai un funduleț murdar. Ca țiganii.

— Poate folosi o batistă, spune Inés bățoasă.

Opresc; merg mai departe. Lui începe să-i placă mașina lui Diego. Nu prea ai ce să vezi la ea, se manevrează greoi, dar motorul pare solid, răspunde bine comenzilor.

Din înălțimi coboară într-un ținut colinar, acoperit de lăstăriș, gospodării risipite ici-colo, foarte diferit de întinderile nisipoase din partea de sud a orașului. Pe porțiuni întinse de drum, mașina lor este singura care le străbate.

Ajung într-un oraș numit Laguna Verde (de ce? – nu e nicio lagună), unde fac plinul

Trece o oră, alți cincizeci de kilometri, ajung la următorul oraș.

— Se face târziu, spune el. Ar trebui să căutăm un loc unde să înnoptăm.

O iau pe strada principală. Nu se vede niciun hotel. Se opresc la o benzinărie.

— Unde putem găsi cel mai apropiat loc de cazare? îl întreabă el pe tipul de la pompă.

Omul se scarpină în cap.

— Dacă vreți hotel, trebuie să mergeți până la Novilla.

— De acolo venim.

— Atunci, nu știu, zice pompistul. De obicei, oamenii campează sub cerul liber.

Se reîntorc la autostradă, în întunericul tot mai adânc.

— O să fim țigani în seara asta? întreabă băiatul.

— Țiganii au rulote, răspunde el. Noi nu avem rulotă, doar mașinuța asta ticsită.

— Țiganii dorm sub garduri, spune băiatul.

— Prea bine. Anunță-mă când vezi un gard.

N-au hartă. Habar n-are ce se află în fața lor. Își continuă călătoria în tăcere.

El se uită peste umăr. Băiatul a adormit, cu brațele în jurul grumazului lui Bolívar. El se uită în ochii câinelui. *Păzește-l*, îi spune el, fără să scoată un cuvânt. Chihlimbarul înghețat al ochilor îi întoarce privirea, fără să clipească.

Știe că dulăul nu-l place. Dar poate că nu-i place de nimeni; poate că în inima lui nu are capacitatea de a plăcea pe cineva. Oricum, ce contează plăcutul, iubitul, în comparație cu faptul de a fi credincios?

— A adormit, îi spune el lui Inés, vorbind încet. Apoi: îmi pare rău că a trebuit să vin cu tine. Ai fi preferat să vină fratele tău, nu-i așa?

Inés ridică din umeri:

— Am știut dintotdeauna că o să mă lase baltă. Cred că e cel mai egoist om de pe lume.

E pentru prima oară că o aude criticându-și un frate în prezența lui, prima oară că îi ia lui partea.

— Ajungi să fii foarte egoist când locuiești în La Residencia, continuă ea.

El așteaptă ca ea să mai zică ceva – despre La Residencia, despre frații ei, dar ea a zis ce-a avut de zis.

— N-am îndrăznit niciodată să te întreb, spune el: De ce l-ai acceptat pe băiat? În ziua în care ne-am întâlnit ai părut să ne antipatizezi profund.

— A fost prea brusc, prea am fost luată prin surprindere. Ați apărut din senin.

— Toate darurile mari vin din senin. Ar trebui să știi asta.

Așa e? Chiar vin din senin darurile mari? Ce-a fost în mintea lui să spună una ca asta?

— Tu chiar îți închipui, zice Inés (iar el nu poate să nu audă sentimentul din spatele cuvintelor), chiar îți închipui că nu îmi doream un copil? Cum crezi că era să stau închisă tot timpul la La Residencia?

Acum poate da un nume sentimentului: amărăciune.

— N-am habar cum era. N-am priceput niciodată ce-i cu La Residencia asta sau cum ați ajuns să locuiți acolo.

Ea nu aude întrebarea sau nu socotește că merită să răspundă.

— Inés, zice el, te întreb pentru ultima oară: Ești sigură că asta vrei să faci – să fugi de viața pe care o cunoști, și totul din cauză că băiatul nu se înțelege cu profesorul?

Ea tace.

— Asta nu-i viață pentru tine, o viață de fugă, insistă el. Nu e nici pe gustul meu. Cât despre băiat, o să fie un fugar, o vreme. Mai devreme sau mai târziu, pe măsură ce crește, va trebui să se împace cu societatea.

Ea strânge din buze. Privește furioasă înainte, în întuneric.

— Gândește-te la asta, încheie el. Gândește-te bine. Dar, orice vei decide, fii sigură că eu – se oprește, se împotrivește cuvintelor care vor să iasă, eu te voi urma până la capătul pământului.

— Nu vreau să sfârșească așa ca frații mei, spune Inés, vorbind atât de încet încât el trebuie să-și încordeze auzul ca să-i prindă vorbele. Nu vreau să ajungă funcționar sau un învățător așa ca señor León. Vreau să facă ceva din viața lui.

— Sunt sigur că va face. Este un copil excepțional, cu un viitor excepțional. Amândoi știm asta.

Farurile prind în lumina lor un indicator la marginea drumului. *Cabañas 5 km.* Curând după aceea, încă un indicator: *Cabañas 1 km.*

Cabañas în chestiune sunt așezate mai departe de drum, în beznă totală. Găsesc recepția; el coboară din mașină, bate la ușă. Deschide o femeie în capot, cu o lanternă în mână. De trei zile li s-a tăiat curentul, îi informează ea. Nu e lumină, nu se închiriază nici *cabañas.*

Inés spune:

— Avem un copil în mașină. Suntem frânți. Nu putem să conducem toată noaptea. Nu aveți niște lumânări pe care să le folosim?

El se duce la mașină, îl scutură ușor pe copil.

— E timpul să te trezești, scumpete.

Într-o singură clipă fluidă, câinele se ridică și se strecoară afară din mașină. Umerii lui grei îl împing pe el la o parte ca pe un pai.

Băiatul se freacă somnoros la ochi.

— Am ajuns?

— Nu, nu încă. Ne oprim peste noapte.

La lumina lanternei, femeia îi duce la cea mai apropiată dintre *cabañas.* Utilată sumar, dar cu două paturi.

— O luăm, zice Inés. Putem mânca undeva?

— *Cabañas* sunt cu autoaprovizionare, zice femeia. Aveți aragaz acolo. Face semn cu lanterna în direcția aragazului. Nu v-ați adus nimic de mâncare?

— Avem niște pâine și suc de fructe pentru copil, zice Inés. N-am avut timp de cumpărături. Putem cumpăra ceva de mâncare de la dumneavoastră? Niște cotlete sau cârnați? Dar nu pește. Copilul nu mănâncă pește. Și niște fructe. Și orice resturi aveți, pentru câine.

— Fructe! exclamă femeia. N-am mai văzut fructe de nu știu când. Dar veniți să vedem ce putem găsi.

Cele două femei pleacă, lăsându-i pe ei în întuneric.

— Eu mănânc pește, zice băiatul, dar să nu aibă ochi. Inés se întoarce cu o conservă de fasole, o conservă cu ceva ce pe etichetă se numește cârnați de cocktail în aspic, și o

lămâie, precum și o lumânare și chibrituri.

— Și Bolívar? întreabă băiatul.

— Bolívar va trebui să mănânce pâine.

— Poate să mănânce cârnatul meu, zice băiatul. Nu-mi plac cârnații.

Mănâncă o cină frugală la lumina lumânării, șezând unii lângă alții pe pat.

— Spală-te pe dinți, apoi la culcare, spune Inés.

— Nu sunt obosit, zice băiatul. Putem să ne jucăm de-a ceva? Putem să jucăm „Adevă sau urmări".

E rândul lui să se împotrivească:

— Mulțumesc, David, dar mi-au ajuns urmările pe ziua de azi. Am nevoie de odihnă.

— Atunci pot să deschid cadoul de la señor Daga?

— Ce cadou?

— Señor Daga mi-a dat un cadou. A zis că trebuie să-l deschid la ananghie. Acum suntem la ananghie.

— Señor Daga i-a făcut un cadou. Să-l ia cu el, zice Inés, evitându-i privirea.

— Suntem la ananghie, așa că pot să-l deschid?

— Nu suntem cu adevărat la ananghie acum, ananghia adevărată abia urmează, spune el, dar bine, deschide-l.

Băiatul dă fuga la mașină și se întoarce cu o cutie de carton, pe care-o rupe și o deschide. Conține o robă de satin negru. O scoate de acolo și o desface. Nu e robă, e o mantie cu glugă.

— E și-un bilet, spune Inés. Citește-l.

Băiatul aduce hârtia mai aproape de lumânare și citește: *Iată mantia vrăjită a invizibilității. Cine o va purta va umbla prin lume nevăzut.*

— V-am zis eu? strigă el, țopăind de surescitare. V-am zis că señor Daga se pricepe la magie! (Se înfășoară în mantie. E prea largă.) Mă vezi, Simón? Sunt invizibil?

— Nu chiar. Nu încă. Nu ai citit tot biletul. Ascultă: *Instrucțiuni pentru purtător. Ca să ajungă la invizibilitate, purtătorul își pune mantia în fața unei oglinzi, apoi dă foc pulberii magice și rostește formula secretă. La care trupul pământesc va dispărea în oglindă, lăsând în urmă doar spiritul căruia nu i se poate lua urma.*

El se răsucește spre Inés:

— Ce zici, Inés? Să-l lăsăm pe tânărul nostru prieten să-și pună mantia invizibilității și să rostească formula secretă? Dacă dispare în oglindă și nu se mai întoarce niciodată?

— Poți purta mantia mâine, decide Inés. E prea târziu acum.

— Nu! se împotrivește băiatul. O s-o port acum! Unde e pulberea magică? Caută în cutie, scoate un borcan de sticlă. Asta e pulberea magică, Simón?

Deschide borcanul, adulmecă pulberea argintie. Niciun miros.

Pe peretele cabanei, o oglindă înaltă, plină de scârnă de muște. El îl pune pe băiat în fața oglinzii, îi încheie mantia cu nasturii de la gât. Mantia cade în falduri grele în jurul picioarelor băiatului.

— Poftim: ține lumânarea în mână. Ține pulberea magică în cealaltă. Ești pregătit cu formula secretă?

Băiatul dă din cap.

— Prea bine. Presară pulberea peste flacăra lumânării și rostește formula.

— Abracadabra, spune băiatul și presară pulberea. Aceasta cade pe podea într-o ploaie scurtă. Sunt invizibil?

— Nu încă. Mai încearcă niște pulbere.

Băiatul vâră flacăra lumânării în borcan. Urmează o erupție de lumină uriașă, apoi întuneric deplin. Inés țipă; el însuși se ferește, orbit. Câinele se pune pe lătrat, ca un apucat.

— Mă vedeți? se aude vocea băiatului, firavă, nesigură. Sunt invizibil?

Nimeni nu rostește un cuvânt.

— Eu nu văd, zice băiatul. Salvează-mă, Simón.

Pe pipăite, ajunge la băiat, îl ridică de jos, dă mantia la o parte cu piciorul.

— Nu văd, zice băiatul. Mă doare mâna. Am murit?

— Nu, bineînțeles că nu. Nu ești nici invizibil, nici mort. (Pipăie pe jos, găsește lumânarea, o aprinde.) Arată-mi mâna. N-ai nimic la mână.

— Doare.

Băiatul își suge degetele.

— Te-oi fi ars. Mă duc să văd dacă doamna mai e trează. Poate îmi dă niște unt, să calmăm arsura.

I-l dă pe băiat lui Inés în brațe. Ea îl îmbrățișează, îl sărută, îl întinde pe pat, îi fredonează încetișor la ureche.

— E întuneric, zice băiatul. Nu văd nimic. Sunt în oglindă?

— Nu, scumpul meu, zice Inés, nu ești în oglindă, ești cu mama ta și totul o să fie bine. (Se întoarce spre el, Simón.) Adu un doctor! șuieră ea.

— Trebuie să fi fost pulbere de magneziu, zice el. Nu înțeleg cum a putut prietenul tău Daga să-i dea unui copil un asemenea cadou periculos. Dacă-i pe-așa – devine el malițios, fără să vrea, sunt multe pe care nu le înțeleg în privința prieteniei tale cu individul ăla. Și te rog, potolește câinele – m-am săturat de lătratul lui dement.

— Nu te mai văicări atâta! Fă ceva! Señor Daga nu te privește. Du-te!

El iese din *cabaña*, urmează raza lunii până la biroul señorei. *Ca un cuplu căsătorit de multă vreme,* se gândește el. *Nu ne-am culcat niciodată împreună, nici măcar nu ne-am sărutat, dar ne certăm ca și când am fi căsătoriți de ani de zile!*

Capitolul 30

Copilul doarme profund, dar, când se trezește, e limpede că vederea îi este încă afectată. Băiatul descrie raze de lumină verde care îi traversează câmpul vizual, cascade de stele. Departe de a fi neliniștit, pare vrăjit de aceste manifestări.

El bate la ușa señorei Robles.

— Am avut un accident noaptea trecută, îi spune el. Fiul nostru trebuie consultat de un medic. Unde este cel mai apropiat spital?

— Novilla. Putem chema o ambulanță, dar va trebui să vină din Novilla. Mai iute ajungeți dumneavoastră dacă îl duceți cu mașina.

— Novilla e cam departe. Nu există niciun medic în apropiere?

— E un cabinet medical în Nueva Esperanza, cam la șaizeci de kilometri de-aici. Vă caut adresa. Bietul copil! Ce s-a întâmplat?

— S-a jucat cu material inflamabil care a luat foc și lumina puternică l-a orbit. Am crezut că vederea o să-i revină până dimineața, dar nu i-a revenit.

Señora Robles țâțâie compătimitor.

— Vin eu să văd ce are, zice ea.

O găsesc pe Inés nerăbdătoare să plece. Băiatul șade pe pat, purtând mantia neagră, ținând ochii închiși, cu un zâmbet pierdut pe buze.

— Señora Robles zice că e un doctor la o oră de mers cu mașina de-aici, anunță el.

Señora Robles îngenunchează cu greu în fața băiatului.

— Scumpete, tatăl tău spune că nu poți să vezi. E adevărat? Nu poți să vezi?

Băiatul deschide ochii.

— Te văd pe tine, zice. Ai stele care-ți ies din păr. Dacă închid ochii – și închide ochii, pot să zbor. Pot să văd toată lumea.

— E minunat că poți vedea întreaga lume, zice señora Robles. Poți s-o vezi pe sora mea? Locuiește în Margúeles, lângă Novilla. Numele ei e Rita. Arată ca mine, doar că e mai tânără și mai drăguță.

Băiatul se încruntă de concentrare.

— Nu o văd, zice el într-un târziu. Mă doare mâna prea tare.

— Și-a ars degetele aseară, explică el, Simón. Voiam să vă cer niște unt, să-i pun pe arsură, dar era târziu și n-am vrut să vă trezesc.

— Mă duc să aduc niște unt. Ați încercat să-i spălați ochii cu sare?

— Este genul de orbire cu care te alegi când privești în soare. Sarea nu va avea efect. Inés, ești gata de plecare? Señora, cât vă datorăm?

— Cinci reali pentru căsuță și doi pentru alimentele de aseară. Doriți niște cafea, înainte de plecare?

— Mulțumim, dar nu avem timp.

El îl ia pe băiat de mână, dar băiatul și-o trage.

— Nu vreau să plec, spune el. Vreau să rămân aici.

— Nu putem rămâne. Trebuie să te duc la doctor și señora Robles trebuie să curețe *cabaña* pentru următorii ei oaspeți.

Băiatul își încrucișează brațele strâns, refuză să se urnească.

— Uite cum facem, zice señora Robles. Tu te duci la doctor și, când vă întoarceți, tu ș părinții tăi puteți veni să stați din nou cu mine.

— Ei nu sunt părinții mei și nu ne mai întoarcem. Mergem spre o viață nouă. Vrei să vi cu noi, spre viața cea nouă?

— Eu? Nu cred, scumpete. E drăguț din partea ta să mă inviți, dar am prea mult lucruri de făcut aici, și oricum sufăr de rău de mașină. Unde vă duceți ca să găsiți viața asta nouă?

— În Estell… în Estrellita del Norte.

Señora Robles clatină din cap cu un aer de îndoială.

— Nu prea cred să găsiți cine știe ce viață nouă în Estrellita. Am prieteni care s-au mutat acolo, iar ei spun că este cel mai plicticos loc din lume.

Inés intervine:

— Haide, îi ordonă ea băiatului. Dacă nu vii singur, te duc pe sus. Număr până la trei Unu. Doi. Trei.

Fără un cuvânt, băiatul se ridică și, săltând poala mantiei, se târâie pe potecă, până la mașină. Cu buzele țuguiate a îmbufnare, se urcă la locul lui de pe bancheta din spate. Câinele sare fără probleme lângă el.

— Poftim untul, zice señora Robles. Unge-te pe degetele care te dor și învelește-le cu o batistă. Arsura va trece curând. Și uite și o pereche de ochelari de soare, pe care soțul meu nu-i mai folosește. Poartă-i până ți se vindecă ochii.

Îi pune ochelarii pe nas. Sunt mult prea mari, dar el nu-i scoate.

Fac semne de rămas-bun cu mâna și pornesc la drum, spre nord.

— N-ar trebui să le spui oamenilor că nu suntem părinții tăi, îi spune el, Simón. În primul rând, nu este adevărat. În al doilea rând, pot să creadă că te răpim.

— Nu-mi pasă. Nu-mi place de Inés. Nu-mi place de tine. Nu-mi plac decât frați Vreau să am frați.

— Azi ești în toane rele, zice Inés.

Băiatul n-o ia în seamă. Prin ochelarii întunecați ai señorei, se uită în soare, bine înălțat deasupra liniei munților albaștri din depărtare.

Se zărește un indicator: *Estrellita del Norte 475 km. Nueva Esperanza 50 km.* Lângă indicator, stă un autostopist, un tânăr care poartă un poncho verde-măsliniu, cu un rucsac la picioare, arătând foarte singur în peisajul pustiu. El încetinește.

— Ce faci? întreabă Inés. N-avem timp să luăm cu noi străini.

— Pe cine luăm? vrea să știe băiatul. Despre cine vorbești?

— Pe unul care vrea să fie luat cu mașina, zice Inés. N-avem loc în mașină. Și n-avem vreme. Trebuie să te duc la doctor.

— Nu! Dacă nu opriți, sar din mașină! și deschide portiera din dreptul lui.

El, Simón, pune brusc frână și oprește motorul.

— Niciodată să nu mai faci așa ceva! Poți să cazi și să mori.

— Nu-mi pasă! Vreau să merg în viața cealaltă! Nu vreau să fiu cu tine și Inés!

Se lasă o tăcere împietrită. Inés se uită fix la drumul din fața lor.

— Habar n-ai ce vorbești, șoptește ea.

Scrâșnet de pași și un chip bărbos se ivește la geamul șoferului.

— Mulțumesc! gâfâie străinul. Deschide cu o smucitură portiera din spate. Salutare, tinere! zice, apoi îngheață când câinele întins pe banchetă, lângă băiat, își înalță capul și mârâie înfundat. Ce câine uriaș! zice. Cum îl cheamă?

— Bolívar. E un alsacian. Taci, Bolívar!

Încolăcindu-și brațele în jurul câinelui, băiatul izbutește să-l dea jos de pe banchetă. De voie, de nevoie, câinele se întinde pe jos, la picioarele lui. Străinul îi ia locul; mașina se umple deodată de mirosul acru al hainelor nespălate. Inés coboară geamul din dreptul ei.

— Bolívar, repetă tânărul. Un nume neobișnuit. Iar pe tine cum te cheamă?

— Eu n-am nume. Eu încă trebuie să-l primesc pe-al meu.

— Atunci o să te numesc señor Anónimo, îi zice tânărul. Salutare, señor Anónimo, eu sunt Juan. (întinde mâna, dar băiatul o ignoră.) De ce porți mantie?

— E vrăjită. Mă face invizibil. Sunt invizibil.

El îl întrerupe:

— David a avut un accident, îl ducem la doctor. Mă tem că te putem duce numai până la Nueva Esperanza.

— În regulă.

— Mi-am ars mâna, zice băiatul. Mergem să luăm medicamente.

— Te ustură?

— Da.

— Îmi plac ochelarii tăi. Mi-ar plăcea să am asemenea ochelari.

— Pot să ți-i dau, dacă vrei.

După o călătorie prin dimineața rece, în remorca unui camion care ducea cherestea, pasagerul lor se bucură de căldura și confortul mașinii. Din pălăvrăgeala lui rezultă că lucrează în domeniul tipăriturilor și se îndreaptă spre Estrellita, unde are prieteni și unde, dacă e să dea crezare veștilor, va găsi mult de muncă.

Când cotește spre Nueva Esperanza, el oprește mașina ca să-l lase pe nou-venit să coboare.

— Am ajuns la doctor? întreabă băiatul.

— Încă nu. Aici ne despărțim de prietenul nostru. El își continuă călătoria spre nord.

— Nu! Trebuie să rămână cu noi!

El se adresează lui Juan:

— Te putem lăsa aici, sau poți veni cu noi până în oraș. Tu alegi.

— Vin cu voi.

Găsesc ușor cabinetul medical. Doctorul García e plecat la o vizită la domiciliu, îi informează asistenta, dar sunt poftiți să aștepte.

— Mă duc să caut ceva de mâncare, zice Juan.

— Nu, să nu pleci, zice băiatul. O să te pierzi.

— Nu mă pierd, spune Juan. Mâna lui e pe mânerul ușii.

— Stai, așa îți poruncesc eu! se răstește băiatul.

— David! îl admonestează el, Simón. Ce te-a apucat? Nu așa se vorbește unui străin!

— Nu e străin. Și nu-mi spune David.

— Dar cum să-ți spun atunci?
— Trebuie să-mi spui pe numele meu adevărat.
— Și care e acesta?
Băiatul tace.
El i se adresează lui Juan:
— Du-te liniștit și explorează. Ne întâlnim aici.
— Nu, cred că am să rămân, zice Juan.
Doctorul apare, un bărbat scund, voinic, cu un aer energic și o coamă de păr argintiu. Se uită la ei, prefăcându-se alarmat.
— Ce-i asta? Și un câine, pe deasupra! Ce pot face pentru toți?
— Mi-am ars mâna, zice băiatul. Doamna a pus unt pe ea, dar încă mă ustură.
— Ia să văd… Da, da… trebuie să fie dureros. Vino în cabinet, să vedem ce putem face.
— Domnule doctor, nu din pricina mâinii suntem aici, spune Inés. Am avut un accident aseară, cu un foc, iar acum fiul meu nu mai vede bine. Vreți, vă rog, să-i examinați ochii?
— Nu! strigă băiatul, ridicându-se ca s-o înfrunte pe Inés.
Câinele se ridică și el, traversează lipăind încăperea, își ocupă locul lângă băiat.
— Vă tot spun, văd, voi nu mă vedeți pe mine, din pricina mantiei de invizibilitate. Mă face nevăzut.
— Pot să mă uit? întreabă doctorul Garcia. Mă lasă paznicul tău?
Băiatul își pune mâna pe zgarda câinelui, pentru a-l înfrâna.
Doctorul ridică ochelarii de soare de pe nasul băiatului.
— Mă vezi acum? îl întreabă el.
— Ești mic, mic, cât o furnică, și-ți fluturi brațele și spui: *Mă vezi acum?*
— Aha, pricep. Ești invizibil și niciunul dintre noi nu te poate vedea. Dar ai și o mână rănită, care, din întâmplare, nu e invizibilă. Așa că tu și cu mine mergem în cabinet și o să mă lași să mă uit la mâna ta – o să mă lași să mă uit la partea ta vizibilă, bine?
— Bine.
— Să vin și eu? întreabă Inés.
— Puțin mai încolo, zice doctorul. Întâi fiul dumneavoastră și cu mine trebuie să vorbim între patru ochi.
— Bolívar trebuie să vină cu mine, zice băiatul.
— Bolívar poate veni cu tine atâta vreme cât se poartă frumos, zice doctorul.
— De fapt, ce-a pățit fiul vostru? întreabă Juan, când rămân singuri.
— Numele lui e David. S-a jucat cu magneziu, acesta a luat foc, iar flacăra l-a orbit.
— Zice că nu îl cheamă David.
— Zice multe lucruri. Are o imaginație bogată. David e numele care i s-a dat la Belstar. Dacă vrea să-și ia alt nume, n-are decât.
— Ați venit pe la Belstar? Și eu am venit tot pe acolo.
— Atunci știi cum funcționează sistemul. Numele pe care le folosim sunt numele ce ni s-au dat acolo, dar la fel de bine ni se puteau da și numere. Numere, nume – la fel de arbitrare, la fel de întâmplătoare, la fel de lipsite de importanță.
— De fapt, nu există numere la întâmplare, spune Juan. Îmi zici: „Gândește-te la un

număr la întâmplare”, și eu spun „96 513”, pentru că ăsta e primul număr care-mi vine în minte, dar nu e chiar întâmplător, e numărul meu de la Asistencia sau vechiul meu număr de telefon sau ceva de genul ăsta. În spatele unui număr e mereu o motivație.

— Prin urmare, și tu ești un mistic al numerelor! Tu și David ar trebui să întemeiați o școală împreună. Tu poți preda cauzele secrete din spatele numerelor, iar el poate să-i învețe pe oameni cum să treacă de la un număr la altul fără să cadă într-un vulcan. Bineînțeles că nu există numere la întâmplare *în ochii lui Dumnezeu*. Dar noi nu trăim în ochii lui Dumnezeu. În lumea în care trăim noi, există numere la întâmplare și nume la întâmplare, și evenimente la întâmplare, cum ar fi, bunăoară, să ți se întâmple să fii luat de o mașină în care se află un bărbat și o femeie, și un băiat pe nume David. Și un câine. Care a fost cauza secretă din spatele evenimentului, ei?

Înainte ca Juan să apuce să răspundă tiradei lui, ușa cabinetului se deschide brusc.

— Vă rog să poftiți, zice doctorul García.

El și Inés intră. Juan ezită, dar vocea tânără și clară a băiatului răsună dinăuntru:

— El e fratele meu, și el trebuie să vină.

Băiatul șade pe marginea canapelei doctorului. Cu un zâmbet de încredere senină pe buze, cu ochelarii întunecați cocoțați pe creștet.

— Am avut o discuție bună, lungă, prietenul meu și cu mine, spune doctorul García. Mi-a explicat cum de se face că el este invizibil pentru noi, iar eu i-am explicat cum se face că el ne vede ca pe niște insecte care își agită antenele în văzduh, în timp ce el zboară în înalt. I-am spus că am prefera să ne vadă așa cum suntem în realitate, și nu ca pe niște insecte, iar în replică el mi-a spus că, atunci când va fi din nou vizibil, i-ar plăcea să-l vedem așa cum e el cu adevărat. Am redat corect conversația noastră, tinere?

Băiatul dă din cap.

— Tânărul nostru prieten mai spune că dumneavoastră – și se uită plin de înțeles la el, Simón – nu sunteți tatăl lui real, iar dumneavoastră – și se răsucește spre Inés – nu sunteți mama lui reală. Nu vă cer să vă apărați. Am și eu familie, știu că uneori copiii spun bazaconii. Cu toate acestea, e ceva ce ați dori să-mi spuneți?

— Eu sunt mama lui adevărată, zice Inés, și îl salvăm de la a nu fi trimis la o școală de reeducare, unde va fi transformat într-un infractor.

Spunând ceea ce a avut de spus, ea strânge buzele și privește sfidător.

— Și ochii lui, domnule doctor? se interesează el, Simón.

— N-are nimic la ochi. Am făcut un consult medical și i-am testat vederea. Ca organe ale vederii, ochii lui sunt perfect normali. Cât despre mână, i-am pus o pomadă. Arsura nu e serioasă, se va ameliora într-o zi sau două. Acum permiteți-mi să întreb: să-mi fac griji din pricina poveștii pe care mi-o spune tânărul acesta?

El se uită la Inés:

— Ar trebui să țineți cont de orice spune băiatul. Dacă zice că vrea să ne fie luat și dus înapoi la Novilla, atunci duceți-l înapoi la Novilla. E pacientul dumneavoastră, în grija dumneavoastră. El se întoarce către băiat: Asta vrei, David?

Băiatul nu răspunde, ci îi face semn să se apropie. Ținându-și mâna căuș, băiatul îi șoptește la ureche.

— Domnule doctor, David mă informează că nu vrea să se întoarcă la Novilla, dar vrea

să știe dacă veți veni cu noi.
— Să vin unde?
— În nord, la Estrellita.
— La viața cea nouă, zice băiatul.
— Și cum rămâne cu pacienții mei de aici, din Esperanza, care depind de mine? Cine se va îngriji de ei, dacă îi las de izbeliște, doar ca să am grijă de tine?
— Nu e nevoie să ai grijă de mine.
Doctorul García îi aruncă lui Simón o privire uluită. Trage adânc aer în piept.
— David vă sugerează să vă abandonați profesia și să veniți în nord, cu noi, să începeți o viață nouă. Și ar fi spre binele dumneavoastră, nu al lui.
Doctorul García se ridică.
— Aha, înțeleg! E foarte generos din partea ta, tinere, să mă incluzi în planurile tale. Dar viața pe care o am aici, în Esperanza, este suficient de fericită și împlinită. Nu am de ce să fiu salvat, mulțumesc.

Sunt din nou în mașină, îndreptându-se spre nord. Băiatul este într-o dispoziție exuberantă, a uitat de mâna vătămată. Flecărește cu Juan, se luptă cu Bolívar pe bancheta din spate. Juan intră și el în joc, deși se cam ferește de câine, care încă nu l-a acceptat.
— Ți-a plăcut de doctorul García? îl întreabă el, Simón.
— E-n regulă, zice băiatul. Are păr pe degete, parcă-i vârcolac.
— De ce ai vrut să vină cu noi la Estrellita?
— De-aia.
— Nu poți invita chiar orice străin pe care-l întâlnești să vină cu noi, zice Inés.
— De ce nu?
— Pentru că nu e loc în mașină.
— E loc. Bolívar poate să stea la mine în brațe, nu-i așa, Bolívar?
Pauză.
— Ce-o să facem când o să ajungem la Estrellita?
— Mai e mult până la Estrellita. Ai răbdare.
— Dar ce-o să *facem* acolo?
— O să mergem să găsim Centrul de Relocare și o să ne prezentăm la recepție, tu, și Inés, și eu, și…
— Și Juan. N-ai zis Juan. Și Bolívar.
— Tu, și Inés, și Juan, și Bolívar, și eu, și o să spunem:*Bună dimineața, suntem nou-veniți, căutăm un loc unde să stăm.*
— Și?
— Asta-i tot. *Căutăm un loc unde să stăm, să ne începem viața cea nouă.*